

Veszprém Megyei Jogú Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata

2018-2023

Felülvizsgálva: 2022. szeptember 29.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	12
Célok	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása	14
2. Stratégiai környezet bemutatása	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	20
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	55
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	78
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	87
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	97
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	108
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	111
1. A HEP IT részletei	112
2019. évi felülvizsgálat.....	120
2022. évi felülvizsgálat.....	121
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	182
3. Megvalósítás	199
4. Elfogadás módja és dátuma.....	204

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata** Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az Önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az Önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Esélyegyenlőségről abban az esetben beszélhetünk, ha a különböző helyzetben élő emberek az élet minden területén másokkal egyenlő módon élhetnek jogaikkal, és nem ütköznek akadályokba. Az esélyegyenlőség segít elérni azt a célt, hogy megkülönböztetés nélkül mindannyiunknak esélye legyen a tisztas boldogulásra, a békés társadalmi együttélésre, a munkavállalásra, és a munka-erőpiaci előmenetelre, a minőségi közszolgáltatások elérésére függetlenül életkortól, nemtől, egészségi állapottól, származástól és anyagi helyzetétől.

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés esetén egy tulajdonsággal rendelkező személlyel szemben hátrányosabban járnak el, mint ahogyan egy összehasonlítható helyzetben lévő a tulajdonsággal nem rendelkező másik személlyel eljárnak, eljárak, vagy eljárának.

Közvetett hátrányos megkülönböztetésről akkor beszélünk, amikor egy semlegesnek és elfogadatlannak tűnő – és esetleg valóban annak szánt – intézkedés végrehajtása során kiderül, hogy egy bizonyos, körülírható, védett tulajdonsággal rendelkező csoporthoz tartozó személyek számára hátrányokhoz vezet. A közvetett hátrányos megkülönböztetés esetében elegendő a kifogásolt intézkedés hatását vizsgálni, nem lényeges elem, hogy az azt meghozó személy diszkriminálni akart-e.

A diszkrimináció közvetlen és közvetett típusait olyan háromszereplős helyzetekként lehet elképzelni, melyben a három résztvevő

- a diszkrimináló,
- a diszkriminált,
- valamint az, akivel a hátrányos megkülönböztetést elszenvedett helyzetét összehasonlítjuk. A harmadik szereplő (komparátor) a diszkriminálttal hasonló helyzetben van, csak nem rendelkezik a védett tulajdonsággal.

¹ Civil koncepció, Időügyi koncepció, Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési koncepció Ifjúsági koncepció

Mind a közvetlen, mind a közvetett diszkriminációt jogszabály is megvalósíthatja, azaz jogszabály is lehet diszkriminatív. Az ilyen jogalkotás kiszűrése elsősorban az alapjogvédő intézmények, megsemmisítésük pedig a jogalkotó és az Alkotmánybíróság feladata.²

Az esélyegyenlőségi politika mindazokat a jogi és nem jogi eszközöket fogja össze, amelyeknek az élet legkülönbözőbb területein az a céljuk, hogy mindenki egyenlő eséllyel érvényesülhessen. Az esélyegyenlőségi szakpolitika kereteit Magyarország 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvénye Szabadság és felelősség című fejezetének XV. cikke határozza meg:

- „(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.
- (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.
- (3) A nők és a férfiak egyenjogúak.
- (4) Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.
- (5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékosággal élőket.”

Az Országgyűlés – az Alaptörvény fenti rendelkezéseire, Magyarország nemzetközi kötelezettségeire, valamint az európai közösségi jogra tekintettel – megalkotta az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség elmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt (a továbbiakban Ebktv.) mely szerint az esélyegyenlőség célja, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést, és elősegítse az egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata az Ebktv. 31. § (1) bekezdése alapján ötévente, öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, melynek időarányos megvalósulását, illetve a helyzetelemzés esetleges változásait – az Ebktv. 31. § (4) bekezdése szerint – kétévente áttekinti, és szükség esetén felülvizsgálja.

A 2022. évi felülvizsgálat során a Központi Statisztikai Hivatal adatbázisából származó adatokat használtuk fel, melyek zömében a 2019. évi állapotokat mutatják.

A település bemutatása

Veszprém földrajzi elhelyezkedése, környezeti adottsága

Veszprém festői fekvésű, történelmi és egyházi vonatkozásaiban páratlan értékeket őrző, műemlékekben gazdag város. A Bakony délkeleti oldalán, egy észak felé fokozatosan lejtő fennsíkon fekszik. Bármelyik irányból közeledünk, úgy tűnik, sík területen épült a város. Váratlan

² Balogh L-Kádár A. K.-Majtényi B.-Pap A. L. (2010): Antidiszkriminációs és esélyegyenlőségi alapismeretek, L'Harmattan, Budapest.

és meglepő arculata csak közelről tárulkozik fel. A fennsíkba süllyedt, szelíden kanyargó Séd patak völgye „hegyek” között halad. Ez a felszíni változatosság teszi egyedivé a várost. Mélységet és magasságot lakhatóvá épített, történelmi korok emlékét őrző városrészei a Várhegy körül kezdtek kialakulni. Kevés európai város büszkélkedhet olyan korai történelmi múlttal, mint Veszprém. Hazánk legmagasabban fekvő megyeszékhelye egyedülálló természeti és épített örökséggel rendelkezik, különleges városképe elhelyezkedésének, a városon beüli 30-60 méteres szintkülönbségnek köszönhető.

A legjellegzetesebb műemléki látványt a Vár javarészt barokk épületegyüttese adja. A Séd patak fölé benyúló sziklasírtre épült középkori erődítés eredetileg a Szent-Mihály székesegyház védelmét szolgálta, melynek alapítása Gizella királyné nevéhez fűződik. A végvári szerep megszűnésével az egyházi jelleg maradt domináns. Püspöki székhely lévén kiemelkedő fontosságú épület a Várban az Érseki Palota. A Várban található továbbá a város egyik jelképének számító Tűztorony, a maga 48 méteres magasságával. Másik különleges és jelképnek tartott épített örökség az 1938-ban elkészült Szent István Völgyhíd, 50 méteres magasságban.

A város másik legjelentősebb tájképi eleme a Kálvária-domb és környezete (Szent Miklós-szeg), amely a középkorban működő templom és vaskohó maradványok tanúsága szerint központi funkciókat töltött be, majd a 18. században a város újjáépítése idején, mind a püspökség uradalmi központja és távolsági szekérforgalmi állomás regnált.

Veszprém gazdasági helyzete

A város a rendszerváltozás utáni gazdasági hanyatlást követően erőteljes fellendülő pályára tudott állni, miközben a város gazdasági szerkezete is jelentősen átalakult. A korábbiakhoz képest megnőtt a szolgáltatások és az ipar jelentősége, így mostanra a megye és a régió egyik legnagyobb kereskedelmi, szolgáltató, oktatási és ipari központjává vált. A város gazdasága stabil lábakon áll.

A megyében a regisztrált vállalkozások száma dinamikus emelkedő számot mutat a Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint. Ennek a folyamatnak az alakulásában minden bizonnyal szerepe van annak is, hogy a város – a régióval közösen – 2018-ban sikeresen pályázott a 2023-as Európa Kulturális Fővárosa kitüntető címre, amely kiváló lehetőség arra, hogy megmutassa kulturális sokszínűségét és értékeit. Ennek kapcsán új, innovatív vállalkozások indultak, amelyek erős hatást gyakorolnak a város gazdasági helyzetére a szolgáltatások, a vendéglátás és a turizmus egyéb szereplőinek bevonásával.

Ez a tendencia azért is bír különösen nagy jelentőséggel, mert arra enged következtetni, hogy a vállalkozások nagy része sikerrel küzdött meg a COVID járvány okozta nehézségekkel.

A város legnagyobb állami és Önkormányzati foglalkoztatói, továbbra is a Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, maga az Önkormányzat, valamint a Pannon Egyetem veszprémi kampusza.

Fontos megemlíteni a Veszprémben jelen lévő, többségében tőkeerős külföldi multinacionális cégek leányvállalatait, amelyek több ezer munkavállalónak biztosítanak megélhetést.

Ezekre a nagyvállalatokra – elsősorban a járműelektronikai profilú cégekre – jellemző a Pannon Egyetem mellett a K+F tevékenység, az innovációs potenciálok és az innovációs hajlandóság megléte, melynek köszönhetően az utóbbi években látványosan nőtt az ez irányú ráfordítások volumene. Összességében az egész város gazdaságában érzékelhető az innovációs hajlandóság átlagosnál magasabb szintje.

Veszprémben is - ahogy az utóbbi években az ország minden területén - rendkívül jelentős problémát okoz a munkaerőhiány, ezen belül is elsősorban a magasan képzett és szakképzett

munkások hiánya, mely már a vállalkozások tovább fejlődését, sok esetben a működését veszélyezteti. Különösen veszélyes ez a nyugat-európai tulajdonú nagyvállalatok esetében, ahol a központ az egyes országokban lévő leányvállalatait versenyezteti, teljesítményük alapján dönt a fejlesztési irányokról, lehetőségekről. Emiatt a munkaerőhiányt minél előbb szükséges megoldani, mert már rövidtávon is jelentkezhet komoly versenyhátrány. Ezt a problémát – csakúgy, mint más városokban – csakis az Önkormányzat hatékony együttműködésével kell és lehet megoldani.

Veszprém demográfiai helyzete

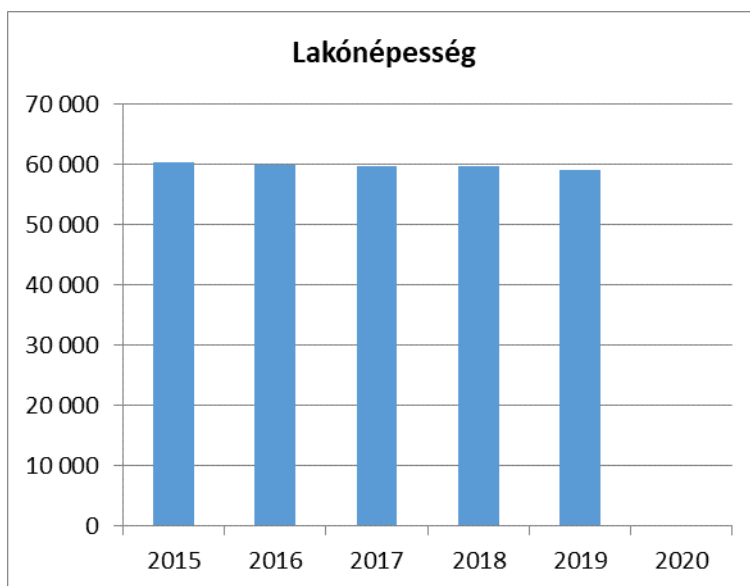
A város népesség számának alakulása

A két világháború közötti 20 ezer fős kisvárosból napjainkra csaknem 55 ezer fős középváros lett Veszprém, nagyjából belső vándorlás eredményeképp. A megyeszékhely iparosítása az 1960-as évektől gyorsult fel és tartott az 1980-as évek végéig.

Veszprém állandó népessége, a legfrissebb (2021. év végi) adatok szerint 53.737 fő, ugyanezen adat 2020. év végén 54.542 fő volt.

Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	60 392	bázis év
2016	59 919	99,22%
2017	59 754	99,72%
2018	59 738	99,97%
2019	59 119	98,96%
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Veszprém lakónépessége 2015. és 2019. év vége között 1.273 fővel, 1,04%-kal csökkent. Ezzel együtt a város állandó népessége is csökken, ami az országos statisztikával összevetve, azzal megegyező tendenciát mutat.

A város iparának fejlődése vagy éppen stagnálása mindig közvetlen hatást gyakorol a népességi adatok változására, de természetesen egyéb fontos tényezők – például az ingatlanárak változásai – is nagy szerepet játszanak a demográfiai folyamatok alakulásában.

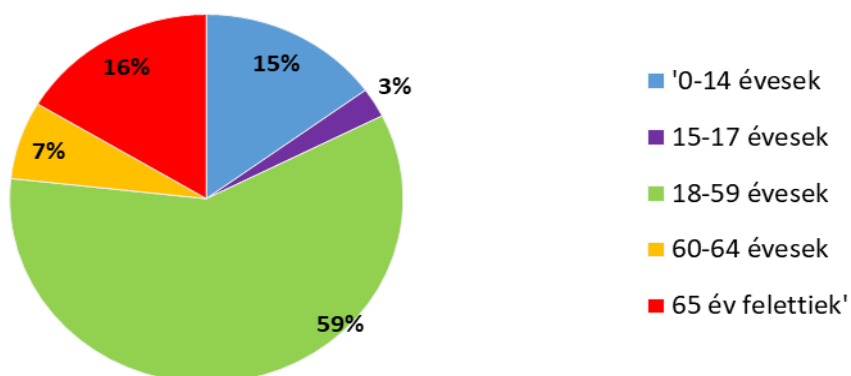
Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	26384	29552	55936	47,17%	52,83%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			1421	2,54%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	3953	3760	7713	7,07%	6,72%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	686	696	1382	1,23%	1,24%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	15609	15695	31304	27,91%	28,06%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	1806	2322	4128	3,23%	4,15%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	4330	7079	11409	7,74%	12,66%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség körében az országos átlaghoz hasonlóan alakul Veszprémben is a nők és férfiak aránya. A vizsgált időszakban a nők aránya 53% volt az állandó népességhez képest. A 65 év feletti népesség körében jelentősen lecsökken a férfiak aránya, melyből látható, hogy a férfiak várható élettartama jóval alacsonyabb a nőknél. Jól tetten érhető az is, hogy a férfiak és nők arányában 59 évnél tapasztalható egy fordulat, miszerint addig a lakosság nemek közti összetételében többé-kevésbé egyensúlyban van a két nem aránya, de ebben az életkorban a mérleg már átbillen a nők javára.

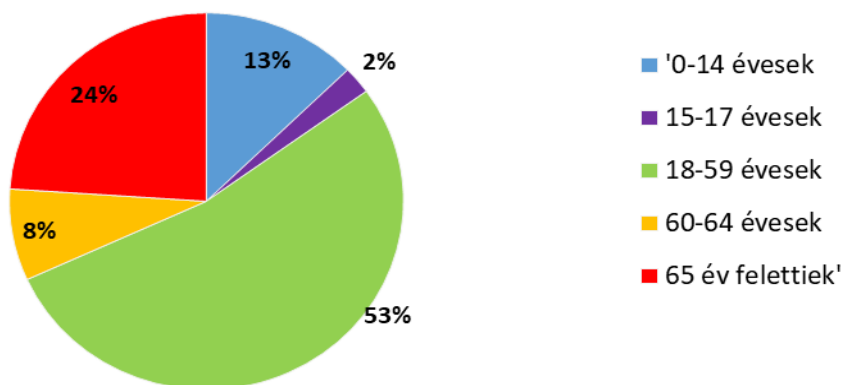
Az a korábbi következtetés, mely szerint a férfiak körében az idősebb korosztályt jobban be kell vonni az egészségügyi szűrővizsgálatokba és jelentősen növelni kell körükben az egészségtudatosságot is, a felülvizsgálat idején is megállja a helyét.

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Forrás: Teir

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Forrás: Teir

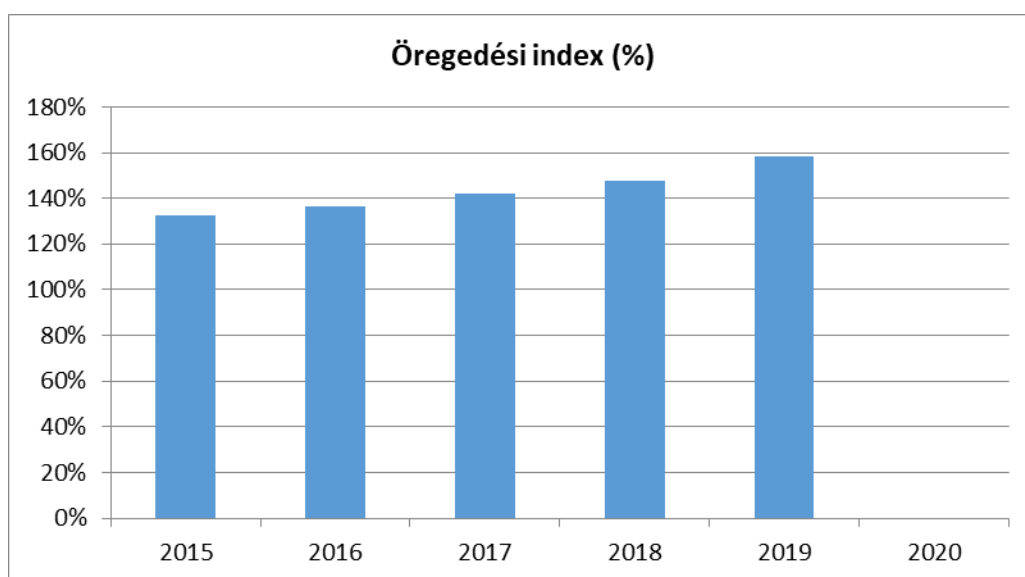
A csökkenő népességszám mellett, továbbra is gyorsuló ütemű öregedés is jellemzi a város lakosságát. 2016-ban 136 időskorú lakos jutott száz gyermekkorúra, míg 2019-ben ez az arány már 158 időskorút mutatott.

Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)

2015	10 506	7 934	132,42%
2016	10 806	7 929	136,28%
2017	11 057	7 791	141,92%
2018	11 409	7 713	147,92%
2019	11 795	7 460	158,11%
2020	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR,
KSH-TSTAR

Látható, hogy az idősödés üteme továbbra is jelentősen meghaladja a fiatal korosztály számának bővülését, azaz Veszprémről a fentiek szerint kijelenthető, hogy az idősödő települések közé tartozik.

Forrás: Teir

Veszprémbe az újonnan lakhelyet létesítők száma is folyamatos csökkenést mutat, háttérben az ingatlanárak jelentős növekedése állhat, a fiatalok körében egyre népszerűbbek a városkörnyéki településekre való költözés. Ugyanakkor a kiköltözők munkahelye továbbra is a településen marad és a közszolgáltatások nagy részét is itt veszik igénybe, csak az ingázók aránya növekszik.

Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	-3,02
2016	-4,55

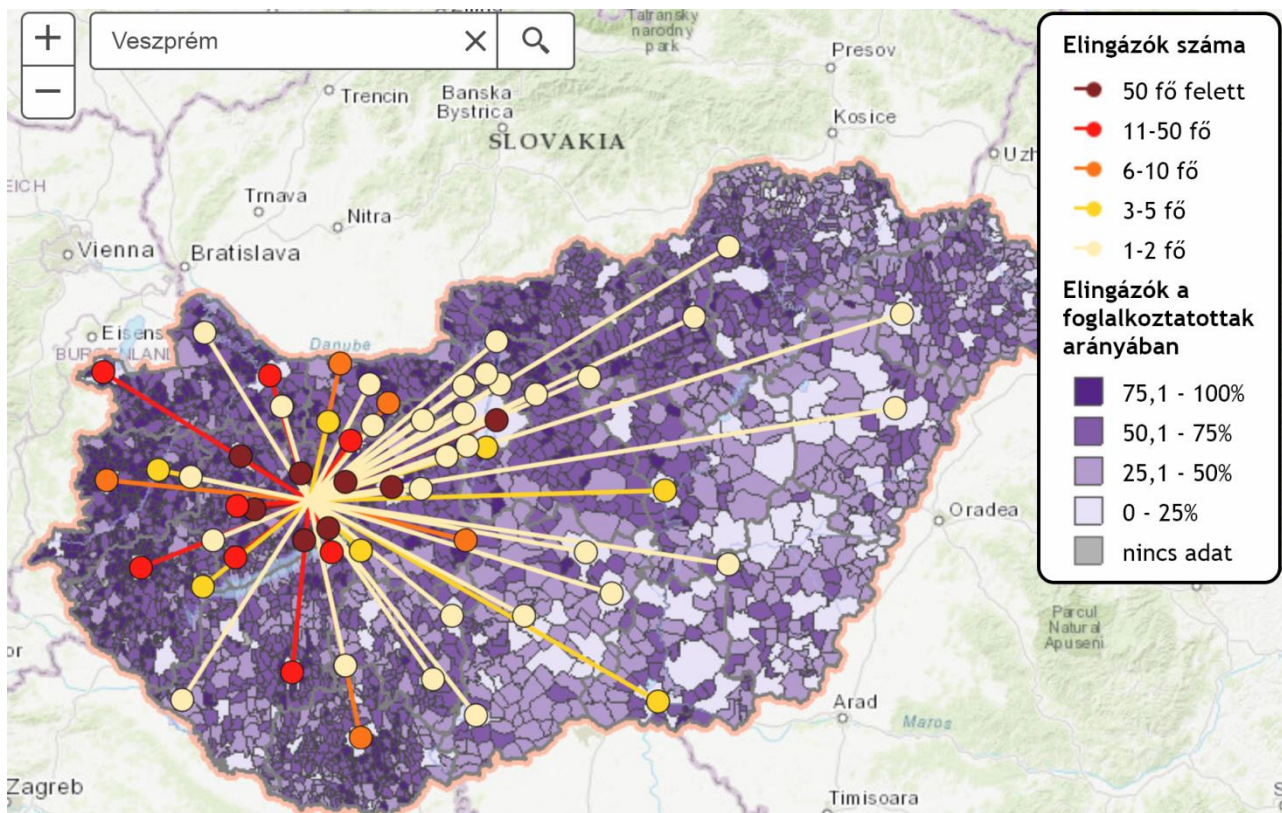
2017	-5,78
2018	-5,64
2019	-8,62
2020	n.a.

Forrás: TeIR,
KSH-TSTAR

Forrás: Teir

Az alábbi térképen az elingázók aránya a foglalkoztatottakon belül látszik a 2011-es népszámlálás adatai szerint, amelynél frissebb adat jelenleg sem áll rendelkezésre.

<http://webmap.lechnerkozpont.hu/webappbuilder/apps/foldgomb1708/>

A Lechnerközpont³ adataiból látható, hogy Veszprémből – a foglalkoztatottak mintegy 18,6%-a más településre ingázott munkába 2011-ben. A legtöbben Balatonfüredre ingáztak (438 fő) az ingázók 8,6 %-a. Ezt követte Székesfehérvár (431 fő), Budapest (400 fő), Várpalota (202 fő), Balatonalmádi (192 fő) és Ajka (126 fő). Összesen 5.119 fő volt az elingázók száma.

Veszprémben a halálozások száma évről évre meghaladja az élve-születések számát, és bár a szám nem is tűnik jelentősnek, és egészében az országos átlag alatt marad, de hozzáadva az elvándorlás egyre növekvő számát, sajnos a hosszú távú tendenciával számolni kell. A lélekszámban tapasztalható csökkenés várhatóan nem átmeneti jellegű.

Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-1,16
2016	-1,50
2017	-2,21
2018	-2,83
2019	-2,76
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

³ <http://gis.lechnerkozpont.hu/foldgomb/>

Értékeink, küldetésünk

„Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”
(Idézve Magyarország Alaptörvénye II. cikkéből.)

Esélyegyenlőségi programunk elkészítése során arra törekszünk, hogy a településen élő öt célcsoport:

- mélyszegénységben élők és romák,
- nők,
- gyermekek,
- idősek,
- fogyatékkal élő

esélyegyenlőségének megvalósítását előmozdítsuk, és az egyenlő bánásmód feltételeit biztosítsuk.

Helyi Esélyegyenlőségi Programunk (továbbiakban: HEP) összeállításakor már az előkészítés fázisától kezdve arra törekszünk, hogy a programtervünk valós problémákon és igényeken alapuljon, a kimunkálásra kerülő intézkedési terv reális szükségletek kielégítésére irányuljon. Ennek érdekében a lehető legszélesebb körű szakmai partnerség kialakítására törekszünk az esélyegyenlőségi célcsoportokkal foglalkozó állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetekkel úgy a program kidolgozása, mint annak megvalósítása során.

A felülvizsgálat a hátrányos helyzetű csoportok számára a társadalmi integráció esélyének növelését célozza, amely a sokoldalú fejlesztések és beruházások ellenére is korlátozott ezen esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az állami fenntartó területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

Programunkban megfogalmazott legfőbb célunk az, hogy Veszprém város olyan településsé váljon, ahol az egyenlő bánásmód elve mindenkire nézve teljesül, valamint mindenki részére biztosított az egyenlő hozzáférés az egészségügyi- és szociális, valamint a közszolgáltatásokhoz.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP intézkedési terve (a továbbiakban: HEP IT) tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország Alaptörvényének XV. cikk (4) bekezdése kimondja, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei:

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (továbbiakban: Cst.)

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Veszprém Megyei Jogú Város vezetése döntésein keresztül fejezi ki elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén. Az Önkormányzat a kötelező feladatok ellátásán túl a nem önkormányzati fenntartású intézményeivel, társszervezetekkel, civil szerződéseivel, egyesületeivel és alapítványaival közösen (gyakorta azok anyagi támogatása mellett) törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén.

Az Önkormányzat esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő rendeletei:

- 13/2012. (III.30.) önkormányzati rendelet a civil szervezeteknek nyújtható önkormányzati támogatásokról;
- 23/2021. (V.11.) önkormányzati rendelet a települési támogatás keretében nyújtott szociális ellátásokról;
- 27/2021. (VI.24.) önkormányzati rendelet az egészségügyi alapellátások körzeteinek meghatározásáról;
- 32/2016. (VI.29.) önkormányzati rendelet a köznevelési intézményekben alkalmazandó gyermekétkeztetési térítési díjról, és az óvodában a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott nem magyar állampolgár által fizetendő térítési díjról;
- 24/2017. (IX.28.) önkormányzati rendelet a Helyi Építési Szabályzatról;

- 40/2020. (X.29.) önkormányzati rendelet a Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételének rendjéről, a fizetendő térítési díjak megállapításáról

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Ennek kapcsolódása az országos szakpolitikai stratégiai dokumentumokkal:

Új Roma Stratégia
Nemzeti Ifjúsági Stratégia
„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia
Idősügyi Nemzeti Stratégia
Országos Fogytékosságügyi Program

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Fontos megemlíteni azokat a koncepciókat, programokat és terveket, valamint a helyi fórumokat, melyek – jóllehet egy-egy szektor konkrét célkitűzéseit és terveit határozzák meg, mégis – szervesen és elválaszthatatlanul kapcsolódnak az esélyegyenlőség kérdésköréhez.⁴

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának hatályos stratégiai, koncepciói:

- Gazdasági Program
- Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió
- Civil Konceptió
- Fenntartható Városi Mobilitási Terv
- Idősügyi Konceptió
- Ifjúsági Konceptió
- Integrált Településfejlesztési Stratégia
- Integrált Területi Program
- Integrált Városfejlesztési Stratégia
- Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptió
- Kulturális Stratégia

⁴ Forrás: <https://www.veszprem.hu/onkormanyzat/strategia>

- Sportfejlesztési Konceptió
- Településfejlesztési Konceptió
- Gazdasági Program

A Szociálpolitikai Kerekasztal működését a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 111/B. §-a határozza meg.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre. **A Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása a kistérségen belül 20 település összefogásával 2005-ben alakult.** 2013. június 20. napjával Királyszentistván kilépett a társulásból, így a társulásban résztvevő önkormányzatok száma 19-re csökkent. A társulás célja, hogy a társult települések lakói számára egyes közfeladatok ellátását – így különösen szociális- és egészségügyi feladatellátást – gazdaságosan és hatékonyan biztosítsa. A veszprémi székhellyel működő, idősök ellátásáról gondoskodó intézmény a **Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása Egyesített Szociális Intézménye**, mely szociális alapszolgáltatási és szakellátási tevékenységét nem csak városi, hanem kistérségi vonatkozásban is ellátja.

A Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása Egyesített Szociális Intézménye által ellátott települések:

Bánd, Barnag, Eplény, Hajmáskér, Hárskút, Herend, Hidegkút, Márkó, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Pula, Sóly, Szentgál, Tótvázsony, Veszprém, Veszprémfajsz, Vilonya, Vöröstó.

Az intézmény feladatait az alább felsorolt szervezeti egységekben és telephelyein keresztül végzi:

Székhely	Szervezeti egység	Feladatok
Veszprém Török Ignác u. 10.	I. sz. Idősek Otthona	időskorúak tartós bentlakásos ellátása (Barnag, Bánd, Eplény, Hajmáskér, Herend, Hidegkút, Márkó, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Pula, Sóly, Szentgál, Tótvázsony, Veszprém, Veszprémfajsz, Vilonya és Vöröstó közigazgatási területe)

Telephely	Szervezeti egység	Feladatok
1. Veszprém Völgyikút u. 2.	I. sz. Gondozási Központ 1. sz. Idősek Klubja Kistérségi Gondozási Központ Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás II. sz. Idősek Otthona Időskorúak Gondozóháza	szociális étkeztetés (Barnag, Bánd, Eplény, Hidegkút, Márkó, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Pula, Szentgál, Tótvázsony és Veszprém közigazgatási területe.) házi segítségnyújtás (Bánd, Eplény, Hajmáskér, Hárskút, Márkó, Nagyvázsony, Nemesvámos, Szentgál, Tótvázsony és Veszprém közigazgatási területe.) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (Veszprém közigazgatási területe) idősek nappali ellátása (Veszprém közigazgatási területe)

		időskorúak tartós bentlakásos ellátása és időskorúak átmeneti ellátása (Barnag, Bánd, Eplény, Hajmáskér, Hárskút, Hidegkút, Márkó, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Pula, Sóly, Szentgál, Tótvázsony, Veszprém, Veszprémfajsz, Vilonya és Vöröstó közigazgatási területe)
Telephely	Szervezeti egységek	Feladatok
2. Veszprém Hóvirág u. 14.	II. sz. Gondozási Központ 3. sz. Idősek Klubja	szociális étkeztetés (Veszprém közigazgatási területe) házi segítségnyújtás (Veszprém közigazgatási területe) idősek nappali ellátása (Veszprém közigazgatási területe)
3. Veszprém Szent István u. 48.	2. sz. Idősek Klubja	szociális étkeztetés (Veszprém közigazgatási területe) idősek nappali ellátása (Veszprém közigazgatási területe)
4. Veszprém Március 15. u. 1/A.	4. sz. Idősek Klubja	szociális étkeztetés (Veszprém közigazgatási területe) idősek nappali ellátása (Veszprém közigazgatási területe)
5. Herend Kossuth u. 60.	5. sz. Idősek Klubja	szociális étkeztetés (Herend közigazgatási területe) házi segítségnyújtás (Herend közigazgatási területe) idősek nappali ellátása (Herend közigazgatási területe)

Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás

2010. január 1-jétől 2018. december 31-ig a Családsegítő és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás (a továbbiakban: Társulás) fenntartásában működő Családsegítő Szolgálat, Gyermekjóléti Központ és Családok Átmeneti Otthona látta el integrált intézményként a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés feladatait és a gyermekek átmeneti gondozását.

A Társulás a társult önkormányzatok döntése alapján 2018. december 31. napjával megszűnt. Ezt követően az irányítói jogot Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata vette át, egyidejűleg az intézmény neve is megváltozott.

2019. január 1-jétől az Önkormányzat fenntartásában működő Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény Veszprém városban, továbbá ellátási szerződés útján 11 környéki településen (Barnag, Eplény, Hidegkút, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Papkeszi, Pula, Tótvázsony, Veszprémfajsz, Vöröstó) a családsegítő szolgáltatást és a gyermekjóléti szolgáltatást a család- és gyermekjóléti szolgálat szervezeti egység keretein belül, valamint a gyermekek átmeneti gondozását a Családok Átmeneti Otthona (a továbbiakban: CSÁO) szervezeti egységben végzi.

Az ellátási terület 2021. január 1-jétől kibővült Hajmáskér és Sóly községek közigazgatási területével. Ezzel az intézmény által ellátott települések száma (Veszprém városával együtt) 14-re emelkedett.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A HEP felülvizsgálata során minden esetben törekedtünk a legfrissebb statisztikai, intézményi adatok begyűjtésére. Elkészítéséhez egyrészt a városi intézmények, szolgáltatók és adatgazdák által szolgáltatott információkat, másrészt az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR) adatállományát használtuk fel. A TeIR-ben elérhető adatok kapcsán tapasztalható, hogy a feldolgozásra váró adatmennyiség nem teszi lehetővé, hogy a lekérdezés naprakész legyen, ezért az elemzés alapjául szolgáló statisztikai adatok esetenként több éves lemaradást mutatnak. Az adatok pontosítása érdekében megkerestük az érintett szervezeteket, akik készséggel álltak rendelkezésünkre. A HEP helyzetelemzésének elkészítéséhez szükséges adatok egy jelentős részét csak az egyes célcsoportokkal kapcsolatban álló, így hiteles információt nyújtani tudó intézmények bevonásával tudtuk összegyűjteni.

A HEP felülvizsgálatához szükséges információkhoz a szociális intézmények, civil szervezetek, illetve az önkormányzati illetékesekkel történő egyeztetéseknek köszönhetően sikerült hozzájutni.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység fogalmát a Havas Gábor által összeállított kritériumrendszer írja körül a legtalálóbban. Eszerint azokat a közösségeket, amelyek mélyszegénységbe süllyedtek, a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újra termelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.

A mélyszegénység újkeletű fogalom, a XX. század második felében jelent meg. Azt a jelenséget értjük alatta, **amikor valaki hosszú időn keresztül a relatív szegénységi küszöb alatt él, és nem látszik annak lehetősége, hogy helyzetéből önerővel, külső beavatkozás, segítség nélkül ki tudna törni.** A mélyszegénység esetén a kockázati tényezők összeadódnak: alacsony iskolai végzettség, ami miatt kiszorulnak a munkaerő-piacról, munkalehetőségek hiánya, elzárt falvakban élnek, ahonnan nehéz a közlekedés az esetleges munkalehetőségekhez, a szolgáltatások (oktatás, szociális, egészségügy) csak részlegesen érhetőek el, és mindehhez még társulnak lakhatási problémák is. A mélyszegények körében felülreprezentált a romák aránya, de a többségük nem roma.

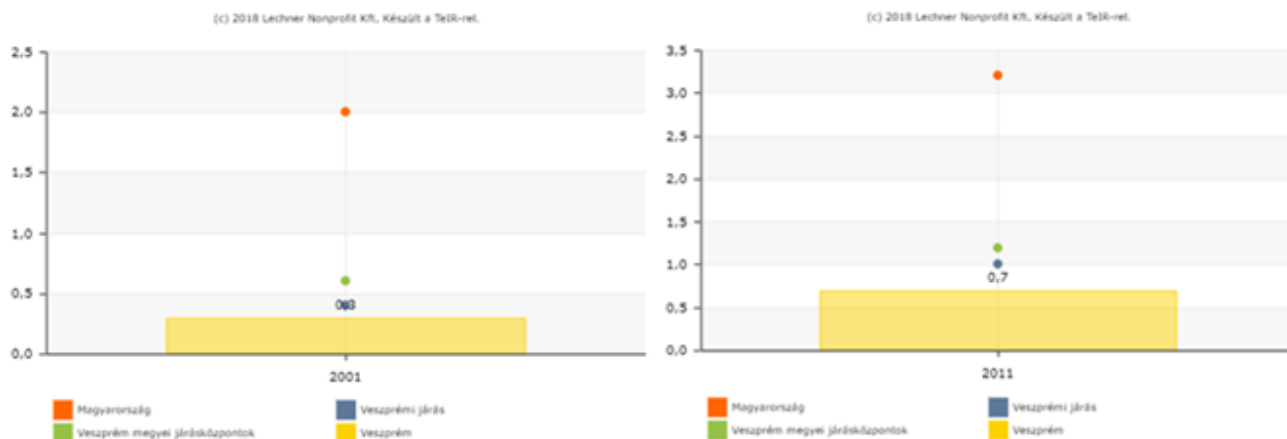
A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat az elemi lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet. Mindezek együtt szükségszerűen előidézik a szegénység és kirekesztődés újratermelődését, generációk közötti átörökítését. Látható, hogy a mélyszegénység kialakulásához összetett folyamatok és hiányok vezetnek. Ezért a kezelésére, enyhítésére, megoldására sem lehet egyetlen szakmát, intézményt megjelölni. Interszektorális együttműködésekre épülő programokra – amelyben jelen van az oktatás, a szociális szakma, az egészségügy, a közösségi művelődés, a közösségfejlesztés, a vidékfejlesztés – és gazdaságfejlesztésre van szükség.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.

A cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya (%)

2001. évben

2011. évben

Forrás: Teir

Hazánkban a roma lakosság aránya a legutóbbi népszámlálás adatai szerint 3% körüli.⁵ A 2011-es népszámláláskor Veszprém megyében 5,3 ezer fő vallotta, hogy a cigány nemzetiséghez tartozik, ez több mint kétszerese 2001. évi létszámuknak. Arányuk a megyében élő hazai nemzetiségek körében így 24 százalékról 29 százalékra emelkedett, jelenleg Veszprém megye népességének 1,5 százalékát adják, szemben a 2001. évi 0,7 százalékkal. A jelentős mértékű számbeli gyarapodás ellenére viszont alig, mindössze 8 százalékkal növekedett a cigány anyanyelvűek száma. 2001-ben a magukat a cigány nemzetiséghez tartozónak vallók közül 41 százaléknyan beszélték valamelyik cigány nyelvet anyanyelvként, 2011-ben már csak 20 százalékuk.⁶

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

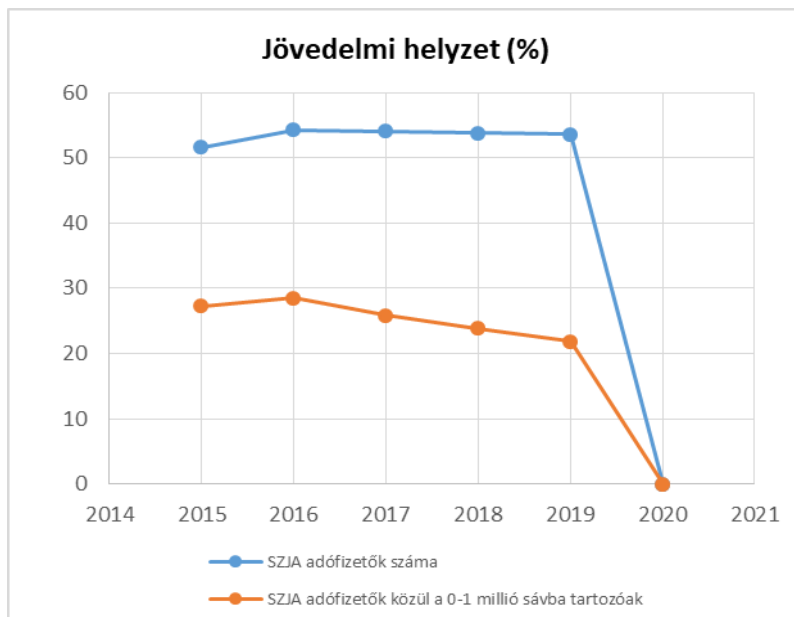
Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	51,61	27,27
2016	54,33	28,50
2017	54,08	25,88
2018	53,78	23,87
2019	53,60	21,81
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2016-ban a magyar háztartások jövedelmi helyzete javult, mind színvonala, mind szerkezete pozitív irányban változott, majd az azt követő években rövid stagnálást követően újra romló képet mutat.

⁵ A legutóbbi népszámlálás 2011-ben volt, a felülvizsgálat elkészítésének időpontjában a 2022. évi népszámlálás előkészülete zajlik

⁶ 2011. ÉVI NÉPSZÁMLÁLÁS 3. Területi adatok 3.19. Veszprém megye

A fenti folyamat részeként 2016-ban tovább csökkent a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett népesség száma és aránya, kevesebb lett azoknak a száma, akik több dimenzióban is a veszélyeztetettek közé tartoznak és ezzel együtt csökkent a munkaszegénységben élők aránya.

2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

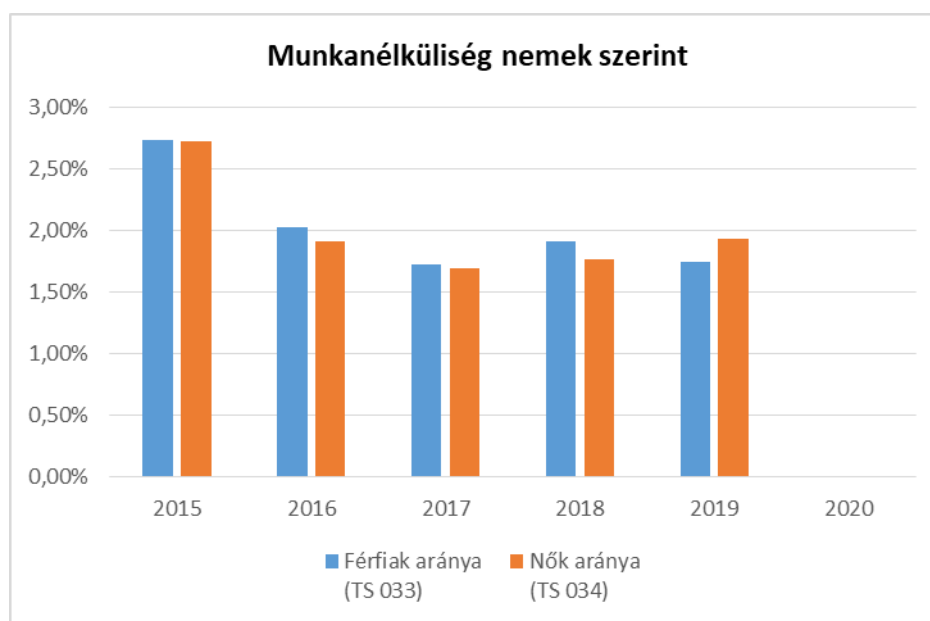
Az önkormányzatok Flt.-ben és a Mötv.-ben foglalt feladatai alapján a településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete

Veszprémben a nyilvántartott álláskeresők száma és aránya a munkaképes korú lakosságon belül 2011 és 2017 között folyamatosan csökkenő tendenciát mutatott, majd egy 2018-ban jelentkező kisebb „kiugrást” követően stagnál. Általánosan elmondható, hogy a nők között kisebb az álláskeresők aránya, mint a férfiaknál, bár az utolsó évben, amelyről adat fellelhető, ez a tendencia megfordulni látszik.

Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	2,73%	2,72%	2,73%
2016	2,02%	1,91%	1,97%
2017	1,72%	1,69%	1,71%
2018	1,91%	1,76%	1,84%
2019	1,74%	1,93%	1,84%
2020	-	-	0,00%

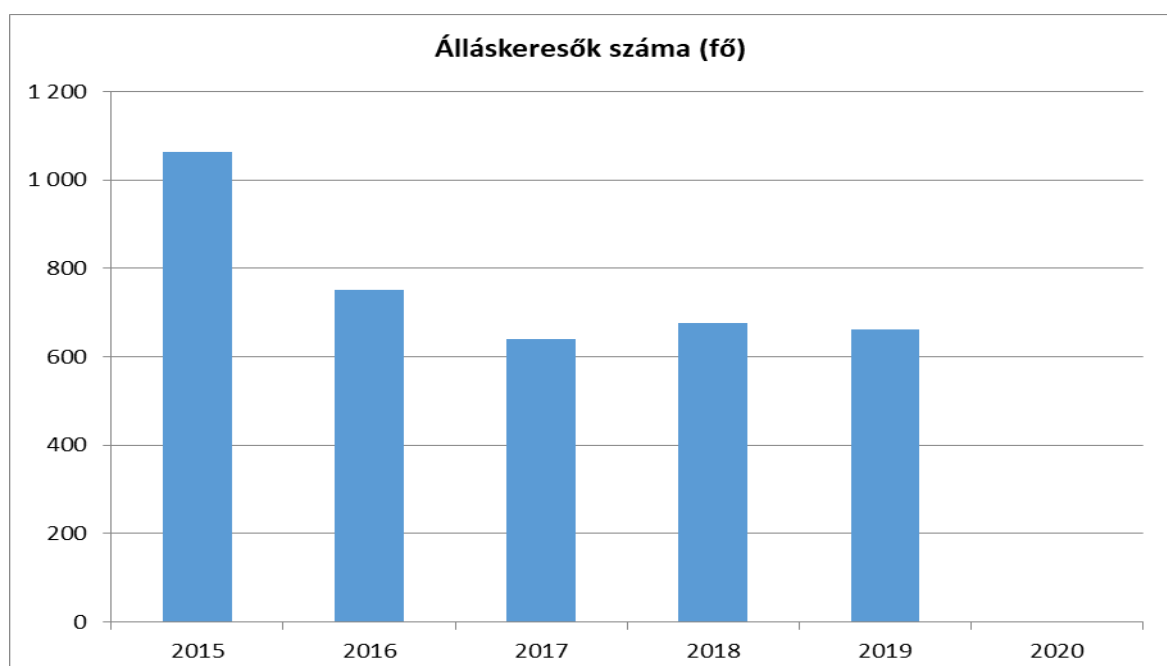
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi
Hivatal

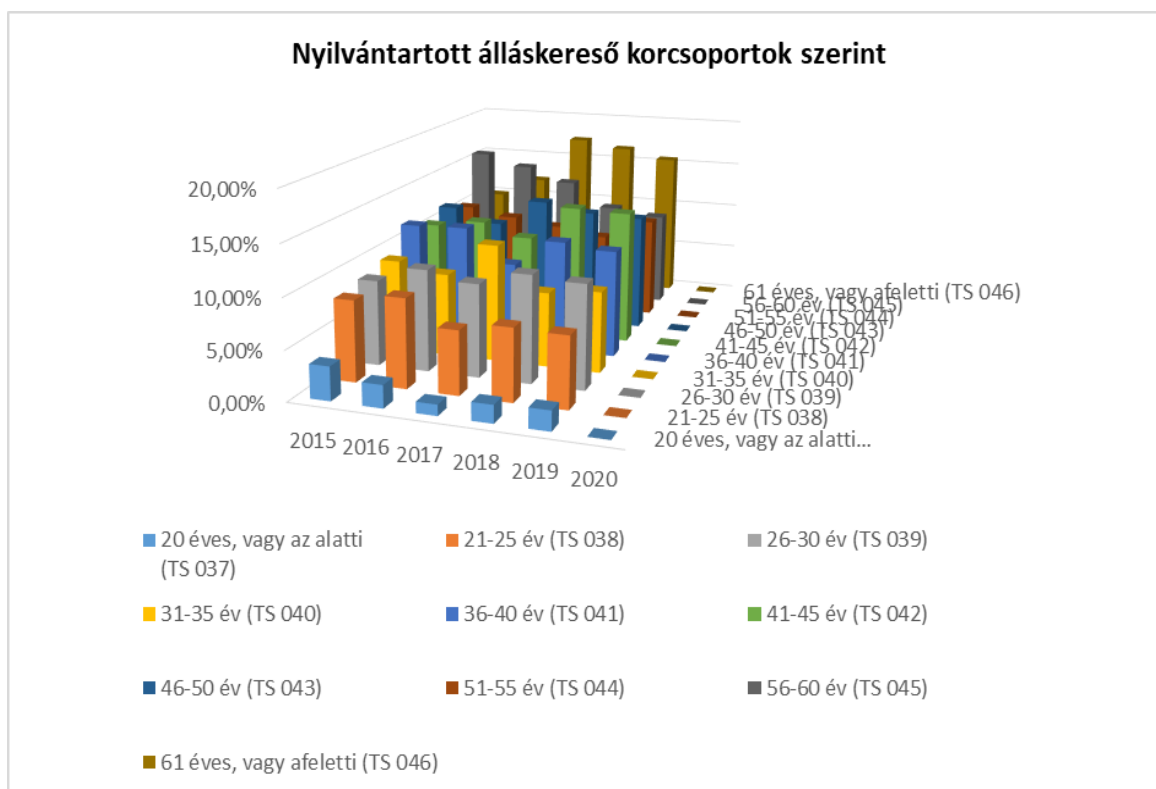

Veszprémben a tartós munkanélküliek aránya, a csökkenő tendencia ellenére is viszonylag magas, ezen belül pedig minden évben hozzávetőlegesen egyforma arányban kerülnek ebbe a helyzetbe a férfiak és a nők. Ennek az adatnak az évenkénti összevetése során csak kismértékű ingadozást tapasztalhatunk, ami a nők arányának enyhe növekedését mutatja.

Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	1 064	750	640	676	661	0
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	36,00	17,00	7,00	12,00	13,00	n.a.
	%	3,38%	2,27%	1,09%	1,78%	1,97%	-
21-25 év (TS 038)	Fő	87,00	67,00	41,00	49,00	47,00	n.a.
	%	8,18%	8,93%	6,41%	7,25%	7,11%	-
26-30 év (TS 039)	Fő	92,00	77,00	60,00	73,00	69,00	n.a.
	%	8,65%	10,27%	9,38%	10,80%	10,44%	-
31-35 év (TS 040)	Fő	99,00	63,00	76,00	51,00	54,00	n.a.
	%	9,30%	8,40%	11,88%	7,54%	8,17%	-
36-40 év (TS 041)	Fő	126,00	90,00	55,00	77,00	72,00	n.a.
	%	11,84%	12,00%	8,59%	11,39%	10,89%	-
41-45 év (TS 042)	Fő	114,00	86,00	65,00	93,00	90,00	n.a.
	%	10,71%	11,47%	10,16%	13,76%	13,62%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	123,00	76,00	83,00	82,00	79,00	n.a.
	%	11,56%	10,13%	12,97%	12,13%	11,95%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	112,00	73,00	58,00	56,00	69,00	n.a.
	%	10,53%	9,73%	9,06%	8,28%	10,44%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	169,00	110,00	84,00	71,00	65,00	n.a.
	%	15,88%	14,67%	13,13%	10,50%	9,83%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	106,00	91,00	111,00	112,00	103,00	n.a.
	%	9,96%	12,13%	17,34%	16,57%	15,58%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

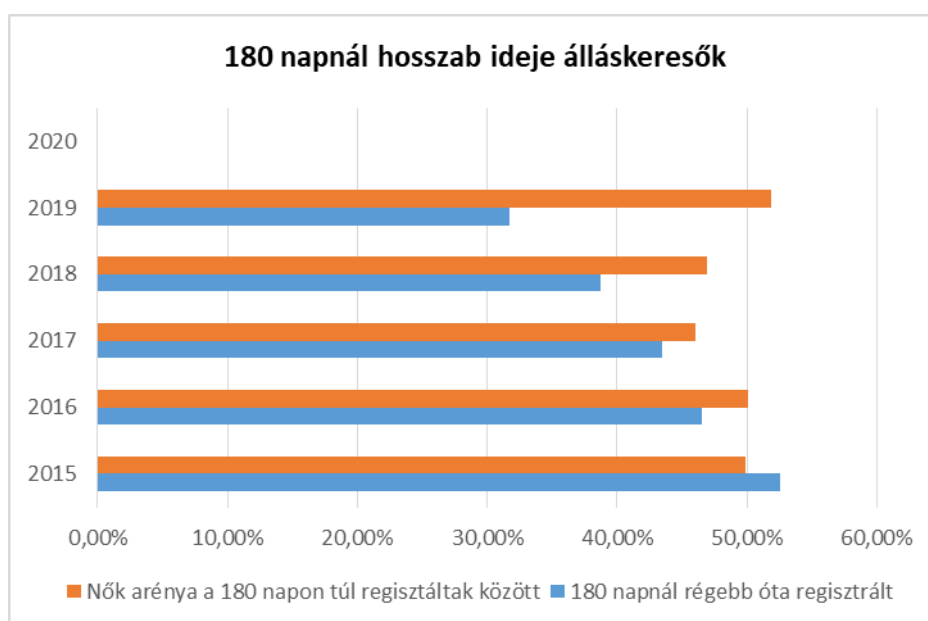

Akárcsak 2017-ben, úgy a felülvizsgálat során vizsgált utolsó adattal rendelkező évben, 2019-ben is a 61 évnél idősebbek körében a legmagasabb Veszprémben a regisztrált álláskeresők aránya. Ugyanez az arány továbbra is a 20 év alatti korcsoportban a legkisebb, a tanulásban töltött évek miatt, illetve a 16 éves korig tartó iskolai kötelezettség okán. A 21-35 éves korosztály a legjobban foglalkoztatott, 56 éves kortól viszont egyre nagyobb a munka elvesztésének kockázata. A 61 év feletti korosztály esetében továbbra is a nyugdíjkorhatár megemelése okozhatja az magasabb kockázatot.

A felülvizsgálat időpontjában megkerülhetetlen az a – lekérdezett statisztikai adatokban még nem jelentkező - tény, hogy a 2020 év első harmadában berobbant Covid-járvány kapcsán hozott intézkedések hatására a regisztrált munkanélküliek száma ugrásszerűen megnőtt. Információink alapján a vendéglátás és idegenforgalom-szektorban dolgozók csak a tartalékaik felélésével tudták átvészelni a munkahelyük átmeneti leállításának, kényszerű bezárásának időszakát. Rajtuk kívül számos más területen dolgozó szülő volt kénytelen a gyermekintézmények bezárása miatt a munkaviszonyát megszüntetni, hiszen a kisgyermek felügyeletét családon belül kellett, a lehetőségekhez mérten a legkisebb veszteséggel megoldani.

A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	52,54%	49,91%
2016	46,53%	50,14%
2017	43,44%	46,04%
2018	38,76%	46,95%
2019	31,77%	51,90%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

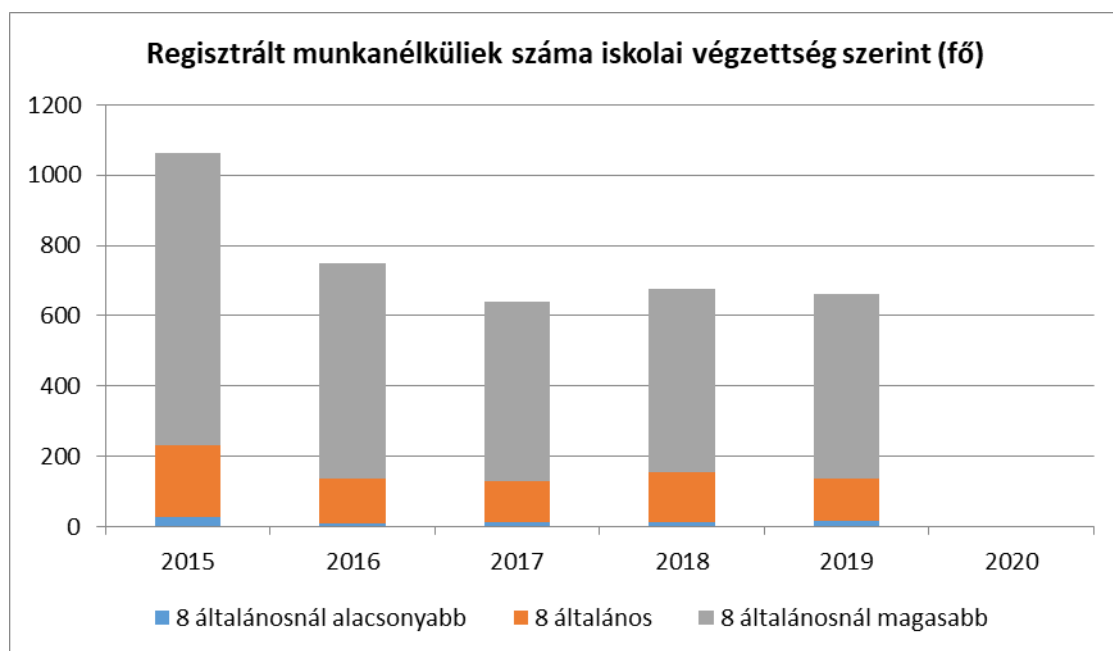
Fentebb már megállapításra került, hogy a fiatal pályakezdők között viszonylag alacsony a nyilvántartott munkanélküliek aránya, valószínűleg az oktatásban való részvétel miatt.

A legutóbbi, 2011 évi népszámlálás adatai szerint a város 15 évnél idősebb lakosságának 2,1%-a volt alacsony iskolai végzettségű, 2001-hez képest kevesebb, mint a felére csökkent a lakosságon belüli létszámuk és arányuk. A nők körében azonban még mindig több mint kétszerese az általános iskolát be nem fejezők aránya és száma, mint a férfiak között.

A vizsgált évek mindegyikére igaz, hogy a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek teszik ki a regisztrált álláskeresők közel 80%-át.

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	1064	27	2,54%	204	19,17%	833	78,29%
2016	750	8	1,07%	128	17,07%	614	81,87%
2017	640	14	2,19%	114	17,81%	512	80,00%
2018	676	12	1,78%	142	21,01%	522	77,22%
2019	661	17	2,57%	119	18,00%	525	79,43%
2020	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A Veszprémi Tankerületi Központ mellett működő Tankerületi Tanács antiszegregációs Munkacsoportjának létrehozása azt a célt szolgálja, hogy bevonva a Tankerület illetékességi területén működő köznevelési intézmények munkatársait, hatékonyan tudjanak tenni a korai iskolai lemorzsolódás megelőzése és a hátrányok kompenzálása terén. Az állandó tagok kiválasztása elsődlegesen az intézmények feladatellátása és az oktatásirányítás szempontjából jellemző sajátosságai figyelembevételével történt. Jelen vannak a szociális és gyermekvédelmi ágazat képviselői, a Nagycsaládosok Egyesületének képviselője, valamint azok az intézményvezetők, akik pályázati tapasztalatukkal, hátránykompenzáció terén végzett munkásságukkal a szegregáció által veszélyeztetett tanulók érdekeinek védelmében segítséget tudnak nyújtani. Napirendre került többek között az EFOP 3.1.516-2016-00001 számú, A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása elnevezésű pályázaton résztvevő intézmények beszámolója, az ezzel kapcsolatos tapasztalatok és információk cseréje.

Közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei

2011. évtől a korábbi közfoglalkoztatási formák helyébe egy egységes közfoglalkoztatás lépett, amely jelentősen megosztja a szakma képviselőit. Egyes vélemények szerint a jelenlegi rendszer a segélyezett státuszba való tartós benne-rekedést idézi elő, a Századvég Kutatóintézet tanulmánya⁷ azonban arra mutat rá, hogy az egységes közfoglalkoztatás rendszerének kialakítása előrelépést jelentett a korábbi, segélyezés alapú társadalompolitikai gyakorlathoz képest.

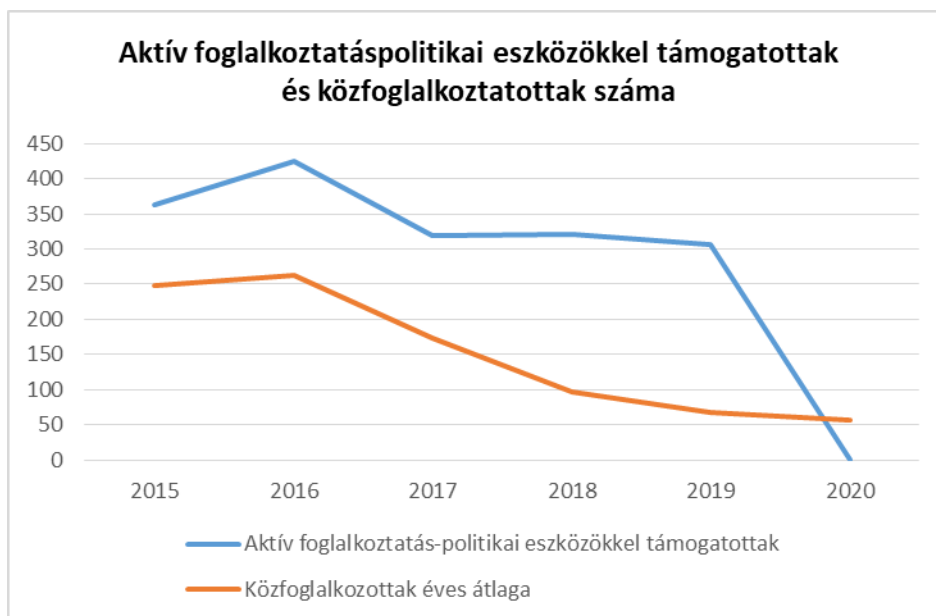
A tanulmány tereptapasztalatok, valamint esettanulmányok alapján arra a következtetésre jutott, hogy a közfoglalkoztatás optimális működésének előfeltétele a kormányzati célkitűzések világos elkülönítése, illetve összhangba hozása: elsődlegesen a munkapiaci célok és a szociális célok összhangba összehangolása. A közfoglalkoztatás definíció szerinti eredeti célja a tranzitfoglalkoztatás megvalósítása, vagyis az 5-10-15 éve inaktívak, és kisebb részben az átmenetileg munkanélkülivé váló rétegek át-, illetve visszavezetése az elsődleges munkaerőpiacra. Ugyanakkor, ezzel párhuzamosan több más szempont is megjelent a közfoglalkoztatás kapcsán. Ezek közül fontos a településfejlesztés, hiszen a komplex fejlesztéseket igénylő települések és járások felzárkóztatása csak egy átfogó fejlesztési megközelítéstől várható, amelynek eleme lehet a közfoglalkoztatás is. Ezen túlmenően, a közfoglalkoztatás – különösen ezeken a településeken – a segélyezést helyettesítő szociális feladatokat is ellát. A funkciók régióként, településtípusonként, illetve a közfoglalkoztatásban résztvevők tulajdonságai szerint eltérő mértékben lehetnek jelen, valamint bizonyos mértékig össze is fonódhatnak és szemben is állhatnak egymással. Magyarországon a szegénység egyik legfontosabb eleme a munkanélküli lét, vagyis azok a tartósan inaktívak, munkanélküliek, akik a közfoglalkoztatás célcsoportját jelentik, a szociális rendszer rászorultjai is egyben. Szintén látható, hogy ha egy adott településen nincsenek piaci munkahelyek, úgy a munkaerő-piaci integráció célja a relatíve kvalifikáltak, munkára alkalmasabb személyek ingázásához, rosszabb esetben elköltözésükhöz vezet, amelynek nyomán a település népesség megtartó képessége tovább romlik, ez pedig a településfejlesztési cél ellenében hat.

Ezzel együtt az alábbi táblázat világosan megmutatja, hogy a közfoglalkoztatottak száma jelentős mértékben csökken évről évre, az utolsó adattal rendelkező 2020-as évben az éves átlag szinte jelképes számnak mondható.

Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	363	248
2016	424	263
2017	319	174
2018	321	97
2019	306	68
2020	n.a.	57

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

⁷ Esettanulmányos kutatás: a gazdasági és társadalmi szervezetek bevonása a közfoglalkoztatási programokba, Századvég, 2016

A teljes foglalkoztatottság elérésének érdekében a kormány a felülvizsgálat ideje alatt hirdette meg a „Közfoglalkoztatásból versenyszférába” programot, amelynek keretében a versenyszférában munkát találó közfoglalkoztatottak 45.600 forint elhelyezkedési juttatásban részesülhetnek havonta.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok

A munkaerő-piaci szempontból hátrányosabb helyzetben lévő csoportok foglalkoztatását elősegíteni hivatott program, az ún. Tartósan álláskereső komplex elhelyezkedési támogatása egy egyszerűbben igénybe vehető, könnyen átlátható támogatási rendszert takar a súlyosan hátrányos helyzetű munkavállalók viszonylag széles köre részére. Ez a gyakorlatban, hat hónapig járó bérkiegészítést és a súlyosan hátrányos helyzetű személyt alkalmazó munkaadó részére 4 hónapig tartó bértámogatást jelent.

A felülvizsgálat idején útjára indított „Lakhatási támogatás 2022.”, valamint az „Utazási támogatás 2022.” elnevezésű országos munkaerő-piaci program a lakóhelyükön kívül eső munkahelyen munkát vállaló álláskeresőket támogatását szolgálja.

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A legtöbb fiatal munkavállalót érintő kormányzati intézkedés szerint 2022. január 1-től a 25 év alatti fiataloknak nem kell személyi jövedelemadót fizetniük a jövedelmük után.

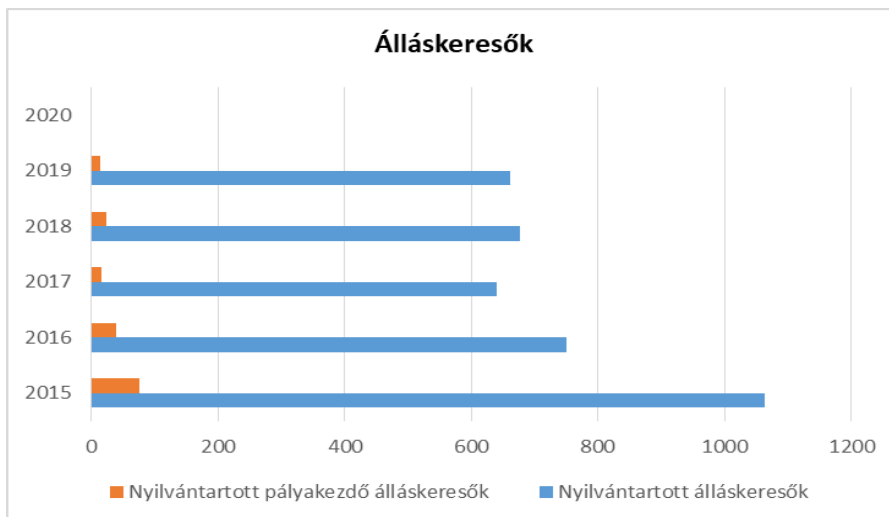
Az Ifjúsági Garancia Program - 2021-ig a 25 év alatti, majd ez évtől kiterjesztve a 30 év alatti regisztrált álláskeresőkre - kínál támogatást az ún. Vállalkozások regionális munkaerő támogatása és a Fiatal szakképzettek munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatása program keretében. Közép – Magyarország területén 2021. december 21. napjától elérhető az ún. Hátrányos helyzetűek munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatása, amely a fiatal, hátrányos helyzetű álláskeresőket számára nyújt segítséget.

A Munkaerőpiacra lépők adókedvezménye program 2 éven át teljes munkáltatói adómentességet biztosít a minimálbér összegéig, azaz a munkaadónak nem kell szociális hozzájárulási adót fizetnie, a harmadik évben pedig csak a szociális hozzájárulási adó 50%-át kell megfizetni.

Az ún. Vállalkozóvá válást elősegítő támogatás segít elsajátítani a vállalkozás indításához szükséges jogi, pénzügyi készségeket és az üzleti terv elkészítésének szempontjait.

Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	1064	75
2016	750	39
2017	640	16
2018	676	23
2019	661	14
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok

Az oktatás, képzés, tanulás kifejezések korábban hagyományosan a gyermekkorhoz kötődtek. Az élet minden területén tapasztalható egyre gyorsabb ütemű változások azonban nem teszik lehetővé, hogy a felnőttkorba lépett nemzedék abbahagyja a tanulást, és csak az élete első szakaszában megszerzett ismeretekre hagyatkozzon.

Magyarországon az iskolarendszerben államilag elismert képesítéssel járó képzéseken túl az iskolarendszeren kívüli OKJ-képzéseknek is fontos szerep jutott. 2019-ben azonban döntés született arról, hogy a felnőttképzés rendszerét alapjaiban meg kell újítani. A gyorsan változó technológiák, az egyre nagyobb teret kapó digitalizáció ráirányította a figyelmet a hazai felnőttképzési rendszer hiányosságaira. Az Országos Képzési Jegyzék (OKJ) rendszerét 2021-től felváltó szakmai képzések megújult rendszerében a Szakmajegyzékben szereplő szakmák mellett további szakképesítéseket is lehet szerezni a szakképző intézményekben vagy a felnőttképzőkben.

Ezek az államilag elismert tanúsítványt adó, szakmai és gyakorlati jártasságot nyújtó képzések által az alapszakmákat az iskolarendszerű szakmai oktatásban lehet elsajátítani.

A korábbi évek adatai alapján, Veszprémben a középfokú felnőttoktatásban résztvevők túlnyomó része (73%) gimnáziumi végzettséget kívánt szerezni, a felnőttoktatásban résztvevők kisebb hányada a szakiskolai végzettség megszerzését célozta meg.

Veszprémben is működik a Járási Foglalkoztatási Paktum, amely a munkaerőpiac szereplőinek tevékenységét egy közös stratégia mentén hangolja össze annak érdekében, hogy a térség foglalkoztatási és gazdasági fejlesztése hatékonyabban és eredményesebben működjön. A paktumban közreműködők alapvető érdeke a veszprémi járásban élő emberek képzettségi szintjének növelése, a jelen lévő népesség megtartása és a tehetség helyben tartása azzal, hogy a járást vonzó élettérre formálja a munkahelyek, lakó- és közösségi terek létrehozásával. Ehhez elkerülhetetlen a résztvevők közti partnerség kialakítása, és konstruktív párbeszéd megvalósítása.

Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A foglalkoztatottak nemzeti, etnikai hovatartozását az önkormányzat nem tartja nyilván, ezen adatok bekérésére nincs lehetősége.

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Önkormányzatunk minden törekvése arra irányul, hogy mind az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben, mind pedig a városban jelen lévő egyéb munkáltatókkal álló jogviszonyban maradéktalanul érvényesüljön az egyenlő bánásmód elve. Ilyen jellegű panasz az illetékesek felé nem érkezett.

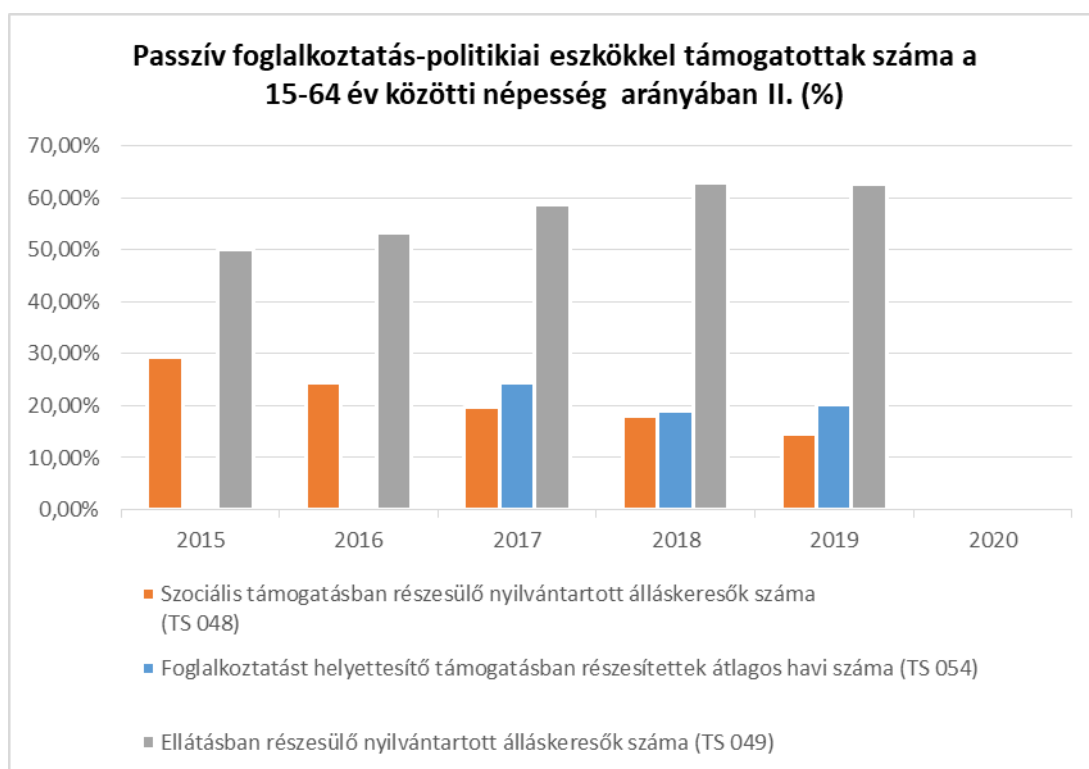
Digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei

Századunk talán legnagyobb kihívása az, hogy a digitális forradalomnak köszönhetően minden eddiginél gyorsabban változó világgal lépést tudjunk tartani. Azok, akik érdeklődésüknél fogva eleve nyitottak az új technológiák felé, nagyobb sikerrel veszik az ezzel járó akadályokat is. Gondolnunk kell azonban azokra is, akik – akár azért, mert koruknál fogva nem tartozik az érdeklődési körükbe, vagy azért, mert elmaradottabb térségben élve egyszerűen nem jutnak hozzá az ezzel kapcsolatos ismeretekhez és eszközökhöz – segítségre szorulnak ezen a területen. A Covid járvány alatti kényszerűen bevezetett digitális oktatás óriási feladat elé állította a gyerekeket, a szülőket és a pedagógusokat egyaránt. Veszprémben viszonylag gyorsan sikerült reagálni a felmerülő problémára, az iskolák elsőként azt mérték fel, hogy ki az a tanuló, akinek a digitális oktatás már az eszközök megléte miatt gondot okoz. Róluk tabletek kölcsönadásával gondoskodtak, amihez önkéntes adományokból származó eszközök is érkeztek később. Ezek használata az iskolás korosztálynak könnyebben megy, mint a körülöttük élő felnőtteknek, akik nem a digitális korban szocializálódtak. A kihívás így is óriási volt, nyilvánvalóvá vált az, hogy a gyerekeket fel kell készíteni az online oktatási platformok használatára (pl. Google Meets, Classroom) miután – a jelen helyzet szerint – a járvány nehezen legyőzhető, féltő, hogy újabb intézkedésekre kerül majd sor vele kapcsolatban.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	313	29,42%	n.a.	-	534	50,19%
2016	184	24,53%	n.a.	-	400	53,33%
2017	127	19,84%	157	24,50%	376	58,75%
2018	122	18,05%	129	19,07%	425	62,87%
2019	96	14,52%	133	20,15%	414	62,63%
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresői segély **2011. augusztus 31-vel megszűnt, megmaradt a biztosítási jogviszonyhoz kötött álláskeresői járadék és a nyugdíj előtti álláskeresői segély. Álláskeresői járadékot** az kaphat, aki álláskereső, aki munkát akar vállalni, de önálló álláskeresője nem vezetett eredményre és a foglalkoztatási szerv sem tud a számára megfelelő munkát felajánlani. Az ellátás egyik fontos jellemzője, hogy az azt igénylőnek az álláskeresővé válást megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel kell rendelkeznie. Az álláskeresői járadék napi összege az Ft. 26. § (4) bekezdés alapján meghatározott járadékalap 60 százaléka, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos, kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összeg, azaz jelenleg napi 6.667 Ft.

Nyugdíj előtti álláskeresői segély annak állapítható meg, aki rendelkezik az álláskeresői járadékhoz kötött feltételekkel, és a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik. Összege: a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos minimálbér 40%-a, 2022-ben 80.000,- Ft/hó.

A biztosítási jogviszonyhoz nem kötött, **segély típusú ellátásokat** az Szt. szabályozza.

Az aktív korúak ellátása két pénzübeli ellátástípust foglal magába:

- a foglalkoztatást helyettesítő támogatást, és
- az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatást az a munkaképes álláskereső kérelmezhet,

- akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- akinek esetében az álláskeresői ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresői ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy
- aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- akinek esetében az ápolási díj, a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött.

Az aktív korúak ellátására való jogosultság az álláskeresői támogatás időtartamának kimerítésétől vagy a keresőtevékenység megszűnésétől vagy a rendszeres pénzellátás folyósításának megszűnésétől számított tizenkettő hónapon belül benyújtott kérelem alapján állapítható meg.

A támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a. Az öregségi nyugdíjminimum összege 2022-ben 28.500 forint, ennek 80 százaléka 22 800 forint.

Egységkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra pedig az lehet jogosult,

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
- aki vakok személyi járadékában vagy fogyatékosági támogatásban részesül, vagy
- olyan 14 éven aluli gyermeket nevelő személy, aki a gyermek ellátását napközbeni ellátást adó intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudja biztosítani, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és kereső tevékenységet nem folytat, és vagyona nincs.

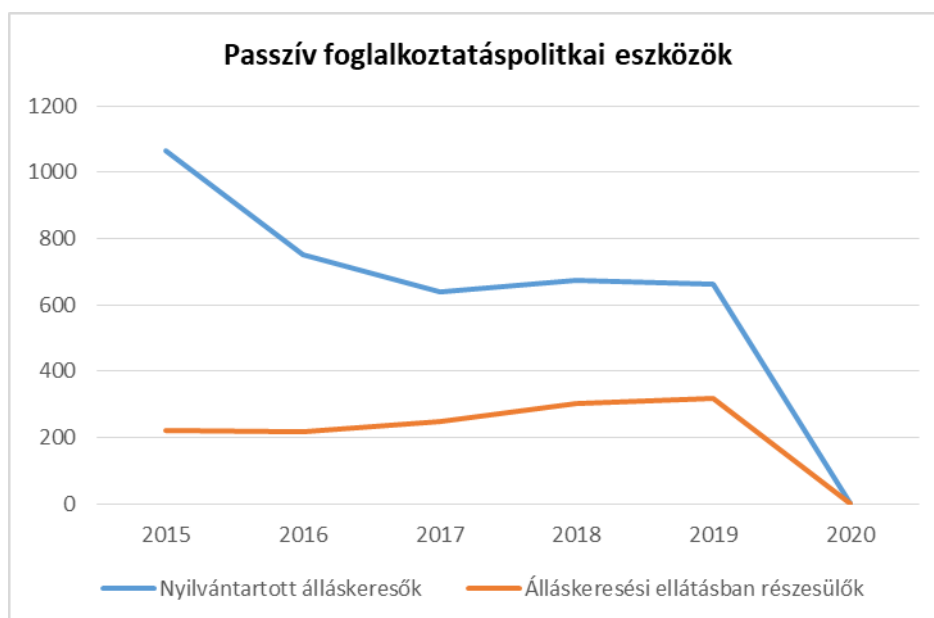
Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege a családi jövedelem figyelembevételével legalább a nyugdíjminimum 95%-ával megegyező összeg, 27.075,- Ft, de nem haladhatja meg a közfoglalkoztatási bér mindenkori kötelező legkisebb nettó összegének 90%-át, 2022-ben az 59.850,- forintot.

Nyilvántartott álláskereső az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és

öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll, és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és **elhelyezkedése érdekében az állami foglalkoztatási szervvel együttműködik, és akit az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart.**

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	1064	2,54%	221	20,77%
2016	750	1,82%	216	28,80%
2017	640	1,56%	249	38,91%
2018	676	1,66%	303	44,82%
2019	661	1,66%	318	48,11%
2020	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Változások a segélyezés rendszerében

2009-ben a tartósan munkanélküli szegények két ellátási formában részesülhettek: rendszeres szociális segélyben és rendelkezésre állási támogatásban. Az előbbire jogosultak mentesültek a közhasznú munka és országos közmunkaprogram kötelezettsége alól, az utóbbit viszont csak azok kaphatták, akik éppen nem vettek részt a közfoglalkoztatás rendszerében, ám

munkaképesnek minősültek. Az előbbi összege függött a család jövedelmi helyzetétől (a korábban létezett családi segély mintájára), az utóbbi viszont fix összegű volt. Egy családban már ekkor is csak akkor lehetett legfeljebb két segélyezett, ha az egyik rendszeres szociális segélyre volt jogosult, a másik pedig a közmunkára várók ellátását kapta.

2011-ben a rendelkezésre állási támogatás helyett megjelent a bérpótló juttatás (2011.09.01-től foglalkoztatást helyettesítő támogatás), és az ellátás jogosultsági feltételeként megjelent a lakókörnyezet rendben tartása. A rendszeres szociális segély esetében lehetővé tették, hogy az ellátás egy részét utalványban adják; a rendszeres gyermekvédelmi támogatásnál pedig kötelezővé tették az utalvány használatát. Ezt a szabályt egészítették ki 2012 nyarától azzal, hogy az Önkormányzat előírhatja: a tízezer forintot elérő összegben folyósított rendszeres szociális segély összegéből ötezer forintot természetben, fogyasztásra készétel vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában kell adni.

2012-től a rendszeres szociális segély összege már nem a minimálbér, hanem a nettó közfoglalkoztatási bér mindenkor kötelező legkisebb összegének 90 százaléka lehetett legfeljebb, azaz csökkent a maximálisan adható segély összege. Emellett bevezették, hogy ha egy családban rendszeres szociális segélyre és foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult is van, a rendszeres szociális segély összege nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-ának és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegének különbségét.

2015. március 1-től a rendszeres szociális segély nevű ellátás megszűnt, helyette egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra lettek jogosultak azok a személyek, akik egészségkárosodottnak minősülnek, vagy 14 év alatti gyermekük felügyeletét másképp biztosítani nem tudják. Másrészt a továbbiakban foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak azok, akik vállalják a foglalkoztatást helyettesítő támogatáshoz kapcsolódó együttműködési kötelezettséget (álláskeresőként való nyilvántartásba vétel, együttműködés a Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatalával, mint az állami foglalkoztatási szervvel, évi 30 nap munkavégzés igazolása).

Mindezen változások tükrében látható, hogy Veszprémben a rendszeres szociális segélyben részesültek számának növekedése 2011-ben megállt és csökkenésnek indult a foglalkozást helyettesítő támogatásban (ill. annak elődjében) részesültek száma viszont 2012-ben tetőzött, azóta csökken (az országos tendenciához hasonlóan⁸⁸). Rendszeres szociális segélyben a munkaképes korosztály elenyésző, 1 százalék alatti része részesül, bár arányuk enyhe növekedést mutat.

2015-től az állami szabályozási hatáskörben nyújtott és az Önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatok szétváltak. Az Szt. csak a **járások hatáskörébe tartozó ellátásokra vonatkozó szabályokat tartalmazza. E körbe tartozik az időskorúak járadéka, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, az ápolási díj, az alanyi és normatív közgyógyellátás, valamint az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság. A rendszeres szociális segély, mint ellátási forma megszűnt 2015. március 1-től és felváltotta az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás. Az egyéb rendszeresen adható támogatások, mint lakásfenntartási támogatás, az adósságkezelési szolgáltatás, méltányossági közgyógyellátás és a méltányossági ápolási díj megszűnt. 2015. március 1-től az önkormányzatok a helyi viszonyokhoz mérten, a krízishelyzetben lévő személyek számára, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújthatnak.**

A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők:

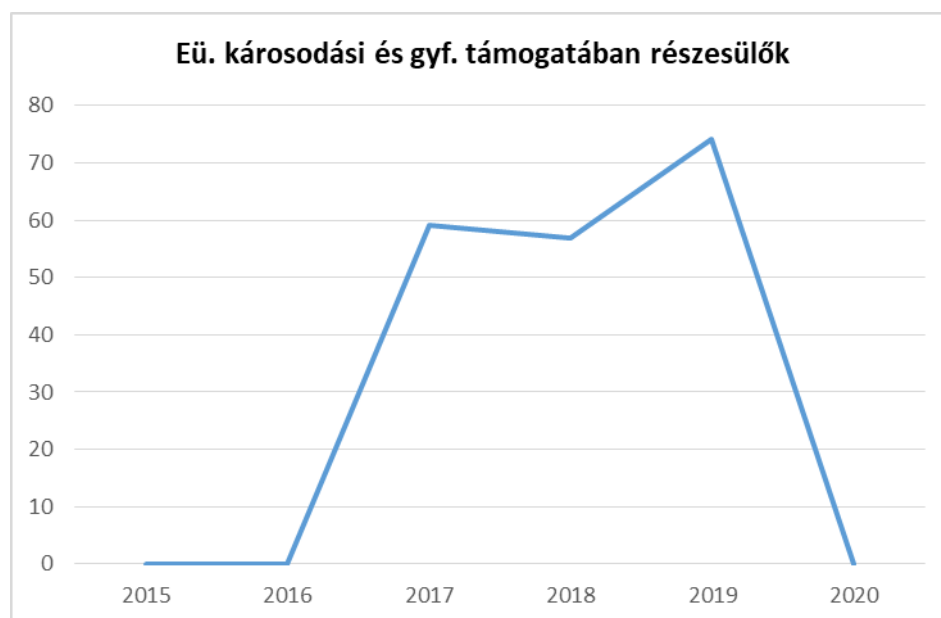
---

⁸⁸ KSH https://www.ksh.hu/stadat_files/szo/hu/szo0021.html

- aktív korúak ellátása,
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj),
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	59
2018	57
2019	74
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Veszprémben az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesültek számának alakulását vizsgálva megállapítható, hogy a 2017-től 2019-ig tartó időszakban - az aktív korúak ellátására való jogosultságok 2018. évi felülvizsgálatát követően - megközelítőleg 30 %-kal emelkedett az egészségkárosodásra tekintettel jogosultak száma. Ennek oka, hogy a munkaerőpiacról tartósan kiszorult álláskeresők egészségi állapota fokozatosan romlik.

Az önkormányzatok által nyújtható támogatások neve egységesen települési támogatás lett, amelynek jogosultsági feltételeit, típusait az önkormányzatok határozhatják meg.

Települési támogatás

A települési támogatás keretében – a korábbi rendszeres támogatások helyett – támogatás nyújtható a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez, a 18. életévét betöltött, tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére, a gyógyszerkiadások viseléséhez, a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére. Annak a személynek, aki létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzd, rendkívüli települési támogatás nyújtható. A támogatások egyes típusait és jogosultsági feltételeit az Önkormányzat rendeletében határozza meg.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a települési támogatás keretében nyújtott szociális ellátásokról szóló 23/2021. (V.11.) önkormányzati rendelete alapján az alábbi ellátásokat biztosítja:

Rendszeres települési támogatások:

- lakásfenntartási támogatás
- adósságcsökkentési támogatás
- lakbértámogatás
- bérleti támogatás
- szilárd hulladékkezelési közszolgáltatási díj támogatás
- gyógyszer-támogatás
- intézményi gyermekétkeztetés térítési díjának kifizetéséhez nyújtott települési támogatás
- szünidei gyermekétkeztetés
- gyermekes bérlet

Rendkívüli települési támogatások:

- beiskolázási támogatás
- temetési segély
- köztemetés

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

A társadalmi egyenlőtlenség – az egyének, családok, csoportok társadalomban betöltött helyzetét meghatározó- egyik legfontosabb mutatója a lakásviszonyok alakulása.

A nem megfelelő lakáskörülmények okozta alacsony társadalmi és gazdasági státusz, és az ehhez kapcsolódó előítéletek együttesen okozhatnak többszörös társadalmi kirekesztettséget.

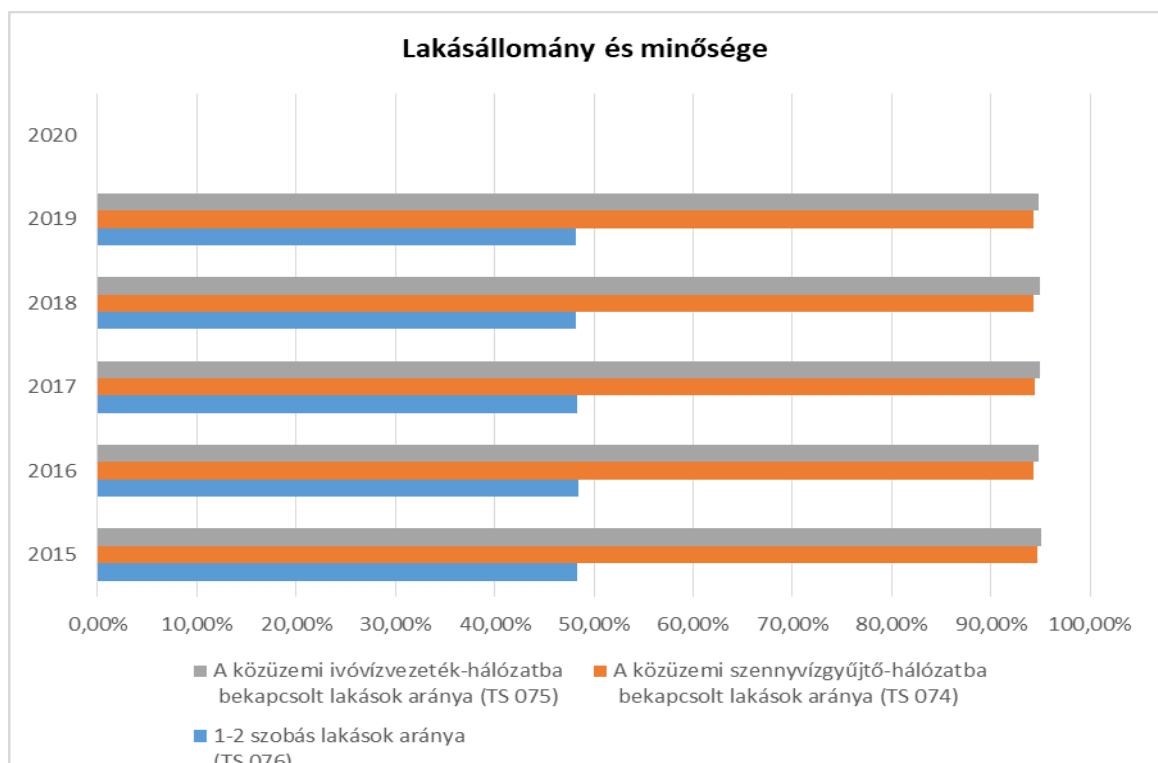
A megfelelő lakáshoz jutás az egész országra jellemző probléma, Veszprémben szintén jelentős gondot jelent. A lakhatás javítására irányuló központi források (pl. Családok Otthonteremtési Kedvezménye, ÁFA elengedés, Babaváró hitel) elsősorban a jobb anyagi helyzetben lévő csoportokat segítik abban, hogy saját tulajdonú lakáshoz jussanak, tehát a lakhatási szegénység problémáját nem igazán érintik, nem oldják meg. Megoldást jelenthetne az állami, szociális bérlakás-szektor előtérbe helyezése, fejlesztése, amivel a rászoruló, nehéz helyzetben levő családokat, vagy a fiatal, családalapítás előtt állókat fokozottan támogatná.

Veszprém megyében a lakásállomány 2015-2019 között fokozatosan, kismértékben növekedett, de ugrásszerű változás az épített lakások számát tekintve tapasztalható igazán. Általánosan elmondható, hogy a növekedést elsősorban a természetes személyek fokozódó szerepvállalása idézte elő, valamint köszönhető a szociálpolitikai intézkedések kibővítésének.

Jelen felülvizsgálat idején pedig sosem látott építőipari fellendülésnek lehetünk tanúi.

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	26587	32	1	48,36%	94,65%	95,08%
2016	26689	115	4	48,42%	94,30%	94,76%
2017	26809	136	5	48,27%	94,38%	94,92%
2018	26980	177	7	48,21%	94,28%	94,90%
2019	27152	176	6	48,18%	94,28%	94,81%
2020	n.a.	n.a.	n.a.	-	-	-

Forrás: TeR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Bérlakás - állomány

Az önkormányzati tulajdonú lakások száma jelenleg összesen 179, ebből a bérleti jogviszonnyal rendelkező lakások száma 158, a jogcím nélkül használt lakások száma 8. Jelenleg üresen áll 13 lakás, ebből felújítás folyik 5 lakásban, egyéb okok miatt (pl.: még nem történt meg bérleti kijelölése, bírósági eljárás van folyamatban stb.) üres jelenleg 8 lakás.

Önkormányzati tulajdonú lakások száma komfortfokozat és alapterület szerint		
Komfortfokozat	Összes alapterület m ²	Lakások száma
Összkomfortos	5537	115
Komfortos	2156	45
Félkomfortos	202	4
Komfort nélküli	399	10
Szükség- és egyéb lakások	84	5
Összesen	8378	179

Szociális lakhatás

Az Önkormányzat tulajdonában álló lakóingatlanok karbantartásáért Veszprémben a "VESZOL" Veszprémi Községi Lakásügynökség Nonprofit Kft. felel. Az általuk folyamatosan végzett felújításoknak, karbantartási munkálatoknak köszönhetően a bérlakások állapota megfelel az emberhez méltó lakhatásra. Ehhez a lakásállomány folyamatos felmérése szükséges, ami folyamatot a pandémia ideje alatt kénytelenek voltak felfüggeszteni, de terveik szerint a lakásellenőrzéseket a szükséges ütemben folytatni tudják.

Az ingatlanok felújítására ütemterv nem készült, de a szociális bérlakások felújítása jelenleg is zajlik. A bérlők bejelentései elsőbbséget élveznek, erre viszonylag gyorsan reagálni is tudnak. A nem megfelelő műszaki állapotú lakásokban lakók átköltöztetése a felújított ingatlanokba biztosított, valamint az idej tervek között szerepel a legnagyobb, 42 lakásos önkormányzati lakóépület központi kazánjának cseréje is.

Egyéb, lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Veszprém város területén található, lakáscélra használt, nem lakáscélú ingatlanokról az Önkormányzatnak nincs tudomása.

Lakhatást segítő támogatások

Az Önkormányzat a települési támogatás keretében nyújtott szociális ellátásokról szóló 23/2021. (V.11) önkormányzati rendeletében szabályozza a települési támogatáson belül az alábbi, lakhatást segítő támogatásokat:

Lakásfenntartási támogatás

Lakásfenntartási támogatásra jogosult az a Veszprém város közigazgatási területén lakcímmel rendelkező személy, akinek háztartásában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a rendeletben meghatározott jövedelemhatárt feltéve, hogy a háztartás tagjai vagyonnal nem rendelkeznek.

Lakásfenntartási támogatás természetbeni és pénzbeli szociális ellátási formában is nyújtható, egy év időtartamra állapítható meg. Összege havi 6.000 Ft.

2022. július 1-jével az Önkormányzat a jogosultsági jövedelemhatárt családok esetében 25%-kal, egyedül élők esetében 20%-kal megemelte, hogy az eddig támogatottak továbbra is jogosultak maradjanak, illetve további családok/személyek is igénybe tudják venni a támogatást.

Adósságcsökkentési támogatás

Adósságcsökkentési támogatásra jogosult az a Veszprémi Családsegítő és Gyermejjóléti Integrált Intézmény által javasolt Veszprém város közigazgatási területén lakcímmel rendelkező, és életvitelszerűen a városban élő személy a rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén. Az adósságcsökkentési támogatás kizárólag a kérelmező által lakott, a lakások és

helyiségek bérletéről szóló törvény szerint lakásnak vagy szükséglakásnak minősülő ingatlan fenntartásával kapcsolatban, és a kérelmező által felhalmozott adósság rendezéséhez nyújtható. Az adósságcsökkentési támogatás mértéke az adósságcsökkentési támogatásba bevont adósság 70 %-a illetve 75 %-a a rendeletben meghatározott jövedelemhatártól függően.

Lakbértámogatás

A Veszprém város közigazgatási területén bejelentett lakcímmel rendelkező és életvitelszerűen a városban, szociális alapon bérbe adott önkormányzati lakásban élő bérlő lakbértámogatásra jogosult a szociális alapon bérbe adott önkormányzati lakás bérlője a rendeletben foglalt feltételek fennállása esetén (nyugdíjas, csökkent munkaképességű, legalább 3 kiskorú vagy nappali tagozaton tanuló, jövedelemmel nem rendelkező gyermeket tart el) feltéve, hogy a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a rendeletben meghatározott mértéket. A lakbértámogatás összege megegyezik a bérlő által fizetendő lakbér 10 %-ával, mely havonta utólag a szolgáltató részére kerül folyósításra.

Felsőfokú intézményben tanulók albérleti támogatása

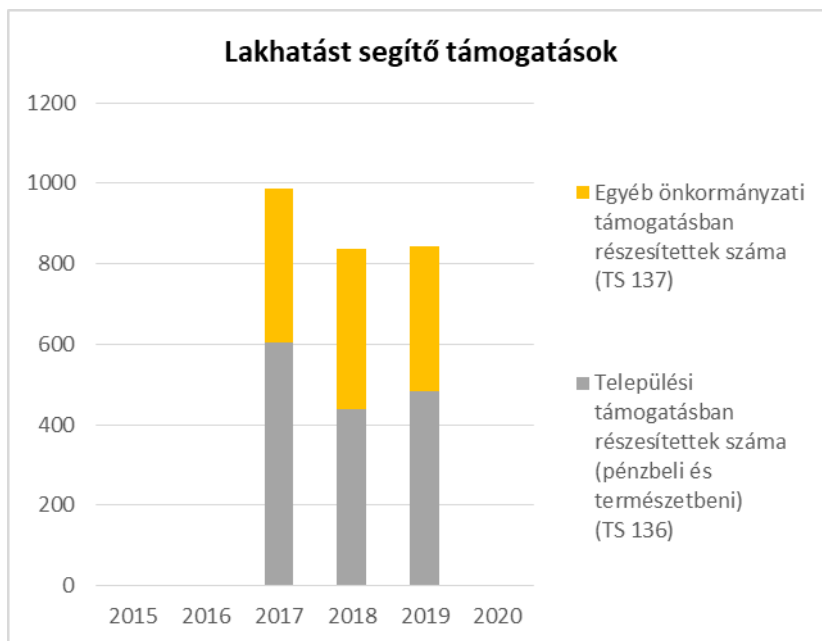
Az a Veszprém város közigazgatási területén lakcímmel rendelkező 25 éven aluli hallgató, aki nem Veszprémben lévő felsőfokú oktatási intézményben, nappali tagozaton államilag finanszírozott első alapképzésben vesz részt és bérelt lakásban vagy albérletben él, mert a kollégiumi felvétele írásban elutasításra került, feltéve, hogy az őt eltartó családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a rendeletben meghatározott jövedelemhatárt. A bérleti támogatás összege havi 4.000 Ft, melyet a kérelmező bérleti címére kerül kiutalásra.

Lakossági szilárd hulladékkezelési közszolgáltatási díj támogatás

A Veszprém város közigazgatási területén lakcímmel rendelkező és életvitelszerűen a városban élő személy részére az Önkormányzat lakossági szilárd hulladékkezelési közszolgáltatási díj támogatást állapít meg, amennyiben az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a rendeletben meghatározott mértéket vagy a jövedelem kizárólag nyugdíjból vagy nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátásból származik.

A közszolgáltatási díj támogatás összege havi 1.000 Ft. Ezen kívül kérelemre egyszeri 3.000 Ft összegű támogatás állapítható meg annak a közszolgáltatási díj támogatásra jogosultnak, aki a nevére szóló három hónapnál nem régebbi keltezésű számlával igazoltan a 120 vagy 240 literes hulladékgyűjtő edényét zárt, szabványos 60 literes gyűjtőedényre cseréli.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	605	381
2018	439	399
2019	484	360
2020	n.a.	n.a.

Eladósodottság

A fentebb már említett szociálpolitikai intézkedéseknek köszönhetően a házépítési kedv erősen fellendült. A gyermekek vállalását feltételül szabó nagy összegű pénzbeli támogatások az ingatlanárak lassú, de folyamatos emelkedésével jártak. A kapott támogatást a családok a legtöbb esetben hitel felhasználásával kénytelenek kiegészíteni, ami sok évtizedes elköteleződéshez vezet. A hitelt nyújtó pénzintézetek alapos jövedelemvizsgálatnak vetik alá a kérelmezőt, ami biztosítja azt - hogy az akkori körülmények fennmaradását feltételezve - a családok fizetni tudják a felvett hitelt. Az adósságcsapda kevésbé sújtja ezeket a többgyermekes családokat, ennek kitéve inkább az alkalmi munkából élő, kényszerűségből magas kamatra kölcsönt kérő emberek vannak. A már uzsorakamatnak számító magas kamattal terhelt kölcsön felvétele egy halmazódó eladósodást generál számukra.

Lakhatás egyéb jellemzői, külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A Veszprém külterületén elhelyezkedő kiskertes övezet, a Csatárhegy népszerű hétvégi házas pihenőhelye a városiaknak. Ma már a korábbi évekkel ellentétben - a lakossági igényeket figyelembe véve - a város helyijárat közlekedésének megállóhálózatában szerepel egy csatárhegyi megállóhely. Erre nagy szükség volt azért, mert sokan kiköltöztek az ott vásárolt hétvégi házaikba és állandó ottlakásra rendezkedtek be, és megoldatlan volt a munkahelyükre, nem ritkán iskolába és óvodába való eljutásuk. A legfőbb oda vezető út betonos ugyan, de a belőle leágazó utcák sokasága csak salakos borítású, ami télen nehezíti az ott élők életkörülményeit. Vezetékes víz és csatornahálózat nincs a hegyen, a vizet egy vállalkozó segítségével szállítják a házakhoz a fizetős csapról. Az áramellátás sem biztosított mindegyik ingatlanban, a fűtés pedig csakis palackos gázzal vagy fával megoldható. A felülvizsgálat idején 179 fő rendelkezik lakóhellyel ezen a területen.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Veszprémben telep vagy szegregátum nem alakult ki. A korábbi években rossz hírnévnek örvendő Házgyári út 1. szám alatti társasház rehabilitációja részben megtörtént. Az ott dolgozó szociális

szakemberek erőt nem kímélve dolgoznak azon, hogy segítsék a lakók integrációját a város többi részéhez, de az ehhez hasonló beidegződések teljes kikopásához sok esetben évtizedek is kellhetnek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az Eütv. 5.§. (1) bekezdését, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az Eütv. előírásainak megfelelően a települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik:

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a külön jogszabályban meghatározott rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát.

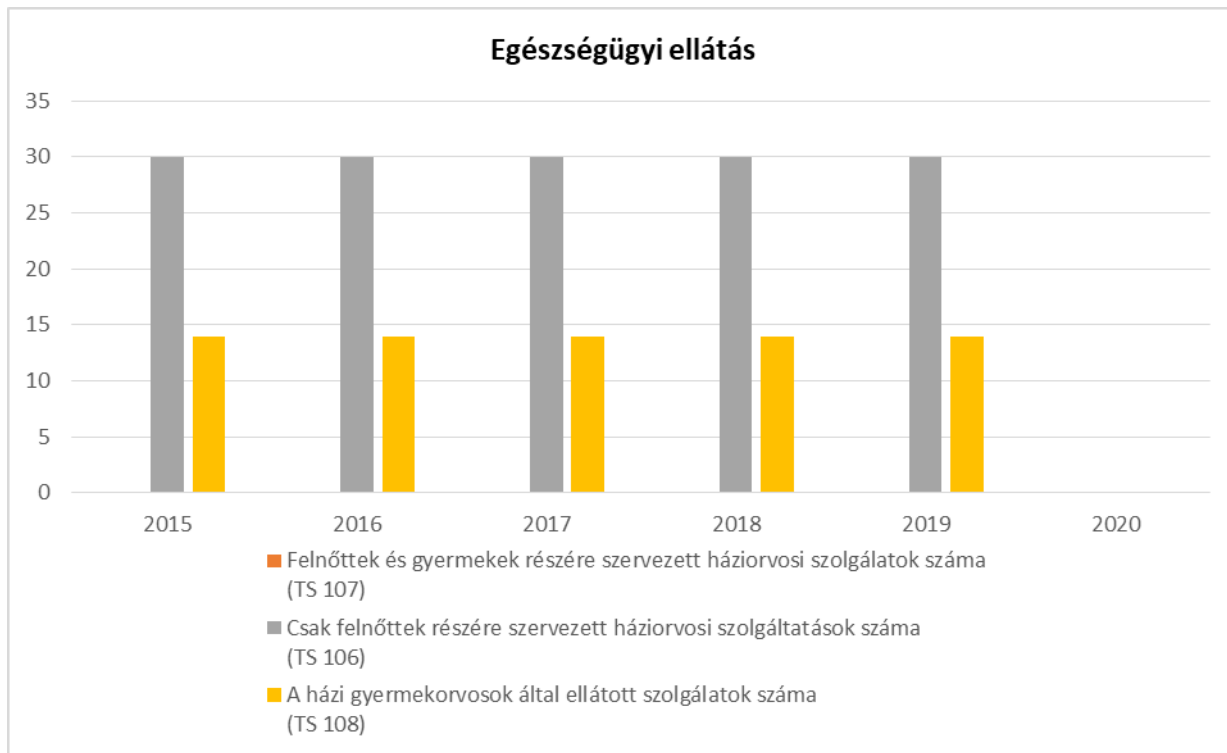
A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyóellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	n.a.	30	14	19	802	n.a.
2016	n.a.	30	14	20	852	n.a.
2017	n.a.	30	14	20	n.a.	95
2018	n.a.	30	14	20	n.a.	98
2019	n.a.	30	14	19	n.a.	63
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A jogszabályi előírások értelmében a Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata az **egészségügyi alapellátás** körében gondoskodik:

- a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról 25 felnőtt és 14 házi gyermekorvosi körzetben, vállalkozó orvosokkal, feladat-ellátási szerződés alapján, főként önkormányzati tulajdonú háziiorvosi rendelőkből,
- a fogorvosi alapellátásról 14 fogorvosi körzetben, vállalkozó fogorvosokkal feladat-ellátási szerződés alapján, részben saját tulajdonú, részben önkormányzati tulajdonú, illetve Önkormányzat részére tartós, ingyenes használatba adott fogorvosi rendelőkből,
- a fogorvosi ügyeletről a területi ellátási kötelezettségű fogorvosokkal,
- a felnőtt és gyermekorvosi ügyeletet ellátásáról feladat-ellátási szerződés keretében külső szolgáltatóval,
- a védőnői ellátásról 18 – a 2022. évi felülvizsgálat idején pedig 16 - területi védőnői körzetben, önkormányzati tulajdonú védőnői tanácsadóknál,
- a középiskolákban az iskola-egészségügyi ellátásról feladat-ellátási szerződés alapján az iskolákban lévő orvosi rendelőkből, három iskola-ifjúságorvossal,
- az általános iskolákban az iskola-egészségügyi ellátásról feladat-ellátási szerződés alapján a területi ellátási kötelezettségű házi gyermekorvosokkal,
- az tanulók fogászati ellátásról három ifjúság-fogorvossal, valamint egy gyermek-fogszakorvossal.

A városban – valamint megyei szinten is – a legjelentősebb egészségügyi szakellátást nyújtó intézmény a Csolnoky Ferenc Kórház.

Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	25	14
2009	0	25	14
2010	0	25	14
2011	0	25	14
2012	0	25	14
2013	0	25	14
2014	0	25	14
2015	0	25	14
2016	0	25	14
2017	0	25	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Befogadás Háza 24 Órás Egészségügyi Centrumot működtet, mely 24 órás házi orvosi ellátást biztosít a Közép-dunántúli Régióban élő hajléktalanok számára. A centrum 3 egységből áll:

- 24 órás házi orvosi ellátás, mely területi ellátási kötelezettség nélküli házi orvosi ellátást biztosít folyamatosan a Jutasi út 24-26. szám alatt található házi orvosi rendelőben.
- Lábadozó szobák a nap 24 órájában biztosítanak átmeneti elhelyezést a házi orvosi ellátás és a szociális munka által meghatározott ideig. Szakápolási feladatokat nem tudnak ellátni, a szociális, egészségügyi ellátást kizárólag a házi betegápolás keretei között tudják biztosítani.
- Mozgó orvosi szolgálat, mely heti 3 alkalommal (hétfőn, szerdán és csütörtökön) a Közép-dunántúli Régióban jelenleg Veszprém, Balatonalmádi, Balatonfüred, Pápa, Ajka városában területi ellátási kötelezettség nélküli házi orvosi ellátást biztosít az adott helyeken.

Az eltelt öt év alatt a szolgáltatást igénybevevők száma folyamatosan és jelentősen növekedett.

Prevenációs és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja 2020-ig mintegy tíz éven keresztül az országot járva vizsgálta és vizsgálja a hazai lakosság egészségügyi állapotát. A program nyolc év alatt 1500 helyszínen több mint 6 millió vizsgálatot végzett, 500 ezer látogatót fogadott, ugyanakkor a kitöltött kérdőívek száma elérte a 15 milliót. A kezdeményezés az Európa Nemzeti Egészségvédelmi Program (European National Healthcare Program) valamint a Magyar Orvostársaságok és Egyesületek Szövetsége (MOTESZ) által koordinált szív- és érrendszeri betegségek megelőzésének és gyógyításának Nemzeti Programjával konszenzusos együttműködésével valósul meg.

A 2010-2020 közötti program segít a lakosság egészségi állapotának folyamatos megfigyelésében, beteg orvos kapcsolatok találkozásában, az egészségvédelem több dimenziós megismerésében. A program a szűrések mellett, külön figyelmet fordít a társadalom egészségét fenyegető káros jelenségekre is.

A szűrőprogram elmúlt nyolc évének statisztikai adatai tükrében kijelenthető, hogy a magyar lakosság a kiemelten nagy kockázatú csoportba tartozik. Minden második ember szív- és érrendszeri, valamint daganatos megbetegedésben hal meg. Legalább hárommillió embernek magas a vérnyomása, egymillióan cukorbeteg, a lakosság 40 százaléka pedig túlsúlyos. Az uniós átlaghoz képest az emberek jóval többet dohányoznak, és több alkoholt fogyasztanak, viszont sokkal kevesebb zöldséget és gyümölcsöt esznek, ugyanakkor a legtöbben mozgásszegény életmódot folytatnak.

A szűrésen résztvevők átlagéletkora 40-41 év volt, 57 százaléka a nők, míg 43 százalékuk a férfiak köréből került ki. A legaktívabbak Budapesten és Pest megyében voltak a látogatók, amelyeket Veszprém, Heves, Fejér megye követett a sorban.

Az Országos Egészségfejlesztési Intézet (OEFI) Veszprémben, sok más városhoz hasonlóan létrehozta és koordinálja az Egészségfejlesztési Iroda működését.

A szolgáltatás igénybevétele ingyenes, mindenki számára elérhető. A prevenció előadások és a szűrőprogramok megszervezésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatokhoz az egységes módszertant az OEFI biztosítja, ezzel segítve a területi irodák munkatársait. Tevékenységük népszerűsítésére használják a közösségi oldalakat és a hagyományos hirdetési felületeket is.

Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Veszprém megyében a szociális intézmények több lépcsős integrációjára került sor 2009-től. A Veszprém Megyei Fogyatékos Személyek, Pszichiátriai és Szenvedélybetegek Integrált Intézménye néven a székhelyintézmény a dákai intézmény lett. 2017. szeptember 1-től a székhelyintézménybe integrálódtak további szociális szolgáltatások: Foglalkoztató Intézet Darvastó, valamint Tapolca város jelzőrendszeres házi segítségnyújtása. Az intézményekben étkeztetés, egészségügyi és mentálhigiénés ellátás valamint terápiás és fejlesztő foglalkoztatás is zajlik.

2015-ben Európai uniós forrásból került felújításra a Veszprém Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Osztályának otthont adó épületrész. A veszprémi beruházás a megváltozott munkaképességű személyek rehabilitációs vizsgálatainak infrastrukturális feltételeit fejlesztő, közel 4 milliárd forintos program részeként került megvalósításra.

Veszprémben két akkreditált foglalkoztató, a MOVE Zrt és a Főkefe Kft látja el a megváltozott munkaképességűek számára nyitva álló foglalkozási rehabilitációs szolgáltatással járó feladatokat. Tevékenységük koordinálását a Veszprém Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztálya végzi.

A városban működő óvodák és iskolák szakemberei mindnyájan arról számoltak be, hogy nagy szükség volna az intézményeikben a képzett fejlesztő munkatársak nagyobb számban történő foglalkoztatására, ami azonban szinte megoldhatatlan az általános szakemberhiány miatt. Mindnyájan egyetértenek abban, hogy a diagnózissal rendelkező és ezért mérhető számú gyermekeken kívül azoknak a száma is jelentős, akik vagy nem jutnak el a szakértőkből álló vizsgálatig, vagy akiknek a vizsgálata nem a valós állapotot tükrözi. Az intézményi kereteken kívüli fejlesztés lehetősége megvan a városban, de az anyagi oldala rendkívül megterhelő azok számára, akiknek a megélhetésük sem biztosított.

Közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A korábbi évek közétkeztetési normái a Menza minta = Mintamenza program keretében átdolgozásra kerültek Veszprémben is, ahogy az egész országban. A cél az volt, hogy az

óvodában, iskolában étkező gyerekekkel elfogadtassák és megszeretessék azokat a nagy eséllyel ismeretlen ízeket és konyhatechnikai eljárásokat, amelyek addig csak a magasabb életszínvonalon élő családok által voltak használatosak. A reform fogadtatása vegyes volt, sok esetben még a szülők együttműködésére sem számíthattak az étrendet összeállító élelmészvezetők. Tudott, hogy ez a folyamat hosszabb távon hozza meg az eredményeit, ezért ennek sikerét vagy sikertelenségét még nem állapíthatjuk meg.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata a gyermekétkeztetést

- a) a közbeszerzéssel érintett, állam által fenntartott nevelési-oktatási intézményekben a Bakony Gaszt Kereskedelmi, Vendéglátó és Szolgáltató Zrt. konyháiból,
- b) a Bárczi Gusztáv Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény főzőkonyhájából,
- c) a fenntartásában működő óvodákban
  - ca) a Veszprémi Bóbita Körzeti Óvoda, a Veszprémi Ergy Úti Körzeti Óvoda, a Veszprémi Kastélykert Körzeti Óvoda és a Veszprémi Ringató Körzeti Óvoda, Veszprémi Ringató Körzeti Óvoda Erdei és Kuckó Tagóvoda saját főzőkonyháiból,
  - cb) a Veszprémi Bóbita Körzeti Óvoda Hársfa Tagóvodájában és a Veszprémi Vadvirág Körzeti Óvodában a Cserhát Vendéglátóipari Kft. konyháján keresztül,
  - cc) a Veszprémi Csillag Úti Körzeti Óvodában, a Veszprémi Csillag Úti Körzeti Óvoda Cholnoky Tagóvodájában, a Veszprémi Ergy Úti Körzeti Óvoda Nárcisz Tagóvodájában és a Veszprémi Vadvirág Körzeti Óvoda Csillagvár Waldorf Tagóvodájában a Bakony Gaszt konyháján keresztül

biztosítja.

Az ételek előállítására, tápanyagértékére, összetételére és mennyiségére vonatkozó előírásokat a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) állapítja meg, mely részletesen és szigorúan szabályozza a mennyiséget és a minőséget is, melytől eltérni nem lehet.

A gyermekétkeztetés igénybe vevőinek elégedettségi felmérése a - Veszprémi Intézményi Szolgáltató Szervezet közreműködésével - a köznevelési intézményekben 2021 november hónapban, a Veszprémi Bölcsődei és Egészségügyi Alapellátási Integrált Intézmény bölcsődei szervezeti egységeiben 2021 december hónapban megtörtént.

A kérdőívek kitöltése önkéntes és anonim volt. Az értékelést 1 és 5 közötti számmal történt, ahol az 1 a legrosszabb, 5 a legjobb értékelést jelentette.

Az iskolák esetében a Veszprémi Intézményi Szolgáltató Szervezet által összeállított kérdőívek, az óvodák és a bölcsődék esetében a Közföldi Iroda által összeállított kérdőívek kerültek kiküldésre.

Kiküldött és visszaérkezett kérdőívek száma			
Intézmény típusa	kiküldött kérdőívek száma	visszaérkezett kérdőívek száma	
		dolgozó	diák/szülő
Iskolák	4 009	101	2 697
Óvodák	1 035	107	928
Bölcsődék	286	106	180

A kitöltött és visszaérkezett kérdőívek száma az iskolák esetében 2 798 db, mely 70 %-os, az óvodák esetében 1 035 db, azaz 100 %-os, a bölcsődék esetében 286 db, azaz 100%-os válaszadást jelent. Az óvodák és a bölcsődék esetében a szülők véleménye, az iskolák esetében pedig az 1. és 2. osztályos tanulókat kivéve a diákok véleménye tükröződik a válaszokban.

Az értékelések eredményei a középiskolák és az általános iskolák között lényeges eltérnek. Az általános iskolák átlaga jóval magasabb, mint a középiskoláké. A diákok étkezési szokásai és véleménye is eltér a két említett intézmény típusban. A legjobb összesített értékelés átlaga 4,02,

mely a kiszolgáló személyzet munkájára, a legrosszabb pedig 3,21 az ételek minőségére vonatkozik. Az EMMI rendelet szigorúan szabályozza a hozzáadott cukor és só mennyiségét, ezért a családi étkezések során megszokott ízekhez viszonyítva a diákok a közétkeztetésben biztosított ételeket íztelenebb érezhetik. A legjobb és legalacsonyabb értékelés átlaga pedig 3,63, ugyanannyi, mint a feltett 8 kérdés átlagszáma. Az ételekre vonatkozó összérték, mint például minőség, változatosság, hőmérséklet jóval 3,5 fölötti átlagot prezentált, mely jónak mondható. Szintén pozitív, hogy a diákok és a felnőttek is úgy ítélik meg, a gyermekétkeztetés az egészséges táplálkozás irányába tart. Az óvodák esetében a legjobb összesített értékelés átlaga 4,84, mely a szülő étlapról tájékoztatására, a legrosszabb pedig 3,79 az óvodai és családi étrend egybeesésére vonatkozik. Ezek átlaga pedig 4,31, ugyanannyi, mint a 12 kérdés átlag száma. Ez az arányszám kifejezetten jónak tekinthető, mivel a családi táplálkozási szokások már óvodás korban is nagyon eltérőek. A bölcsődei elégedettségmérés során a legmagasabb 4,92 - az óvodákéhoz hasonlóan - a szülők megfelelő tájékoztatása az étlapról felvetett kérdés kapta. A legalacsonyabb 3,49 a bölcsődei és a családi étlap egybeesésére vonatkozott. A 12 kérdésre adott válaszok alapján az összesített átlag 4,4, ami szintén kifejezetten jónak mondható. Az összesített eredményekből megállapítható, hogy jellemzően elégedettek a szülők és a diákok, valamint a dolgozók a gyermekétkeztetés színvonalával.

Sportprogramokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi célcsoportok sportprogramokhoz való hozzáférését lehetővé teszi azáltal, hogy a városban számos ingyenes – a költségvetési rendeletben meghatározott mértékig támogatott – tömegsportolási lehetőséget biztosít, azaz a sportolás lehetőségének megteremtését az esélyegyenlőségi célcsoportok számára pénzügyi eszközökkel is támogatja.

Az Önkormányzat által ellátott, sporttal kapcsolatos feladatokról szóló 35/2021. (X.28.) önkormányzati rendeletben foglaltak szerint segíti a sportági és iskolai területi versenyrendszerek kialakítását, illetve az e körbe tartozó sportrendezvények lebonyolítását, közreműködik a sport népszerűsítésében, adottságainak megfelelően részt vesz a nemzetközi sportkapcsolatokban, valamint, biztosítja a területén tevékenykedő sportszövetségek működésének alapvető feltételeit. Feladatának tekinti továbbá a vonatkozó jogszabályokkal összhangban a verseny-, a szabadidő- és diáksport, az utánpótlás nevelés, a fogyatékkal élők sporttevékenységének támogatását, a sportlétesítmények fejlesztését és a lakosság ösztönzését a sportolásra.

Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az Szt. 86. § határozza meg, hogy a települési önkormányzat mely személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatásokat, illetve szakellátásokat köteles biztosítani. A kötelezően biztosítandó szolgáltatások és ellátások körét az önkormányzat közigazgatási területén élő állandó lakosok száma határozza meg.

2013. január 1-jétől a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek és a fogyatékos személyek szakellátása állami feladat lett.

Az időskorúak és a hajléktalan személyek szakellátása települési önkormányzati feladat maradt.

Az Szt. 90.§ (2) bekezdése alapján a megyei jogú város saját területén köteles az alapszolgáltatási feladatokat, éjjeli menedékhelyet, hajléktalan személyek átmeneti szállását, idősok otthonát, valamint - amennyiben a lakossági szükségletek indokolják - hajléktalanok otthonát és hajléktalan személyek rehabilitációs intézményét megszervezni és fenntartani.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és

biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

Veszprém Megyei Jogú Város közigazgatási területén élő rászoruló személyek által igénybe vehető személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatások

Szolgáltatás	kötelező/ nem kötelező feladat	Biztosítás módja	Fenntartó	Szolgáltató/Intézmény
Étkezés				
szociális étkeztetés	kötelező	ellátási szerződéssel	Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása	VKTT Egyesített Szociális Intézménye
		ellátási szerződéssel	„Életöröm” Idős Otthon Szociális Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft	„Életöröm” Idősek Otthona
népkonyha	kötelező	ellátási szerződéssel	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	Befogadás Háza
Házi segítség- nyújtás				
	kötelező	ellátási szerződéssel	Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása	VKTT Egyesített Szociális Intézménye
		ellátási szerződéssel	„Életöröm” Idős Otthon Szociális Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft	„Életöröm” Idősek Otthona
		ellátási szerződés nélkül	Veszprémi Görögkatolikus Egyházközség	Árpád-házi Szent Piroska Szeretetszolgálat
		ellátási szerződés nélkül	Hajmáskér-Sólyi Református Társegyházközség	Házi Segítségnyújtó szolgálat
Jelzőrend- szeres házi segítség- nyújtás				
	nem kötelező/ állami feladat	Szociális és Gyermekevédel- mi Főigazgatóság- gal kötött szerződés útján	Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása	VKTT Egyesített Szociális Intézménye
Családsegítés				
	kötelező	saját fenntartású intézmény útján	Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata	Veszprémi Családsegítő és Gyermekevédelmi Integrált Intézmény
Közösségi ellátás				
Szenvedélybe- tegek részére nyújtott közösségi ellátás	nem kötelező	ellátási szerződés nélkül	Magyar Vöröskereszt Veszprém Megyei Szervezete	Szenvedélybetegek Közösségi Ellátó Szolgálat
	nem kötelező	ellátási szerződés nélkül	Magyar Vöröskereszt Veszprém Megyei Szervezete	Veszprémi Szenvedélybetegek Alacsony-küszöbű Ellátó Szolgálat
Pszichiátriai betegek részére nyújtott közösségi ellátás	nem kötelező	ellátási szerződés nélkül	„Horgony” Pszichiátriai Betegekért Kiemelten Közhasznú Alapítvány	
Támogató				

Szolgáltatás				
	nem kötelező	ellátási szerződéssel	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	Veszprémi Támogató Szolgálat
	nem kötelező	-	Magyar Vöröskereszt Veszprém Megyei Szervezete	Fogyatékkal élők Támogató Szolgálat
	nem kötelező	-	MOVE Béta Rehabilitációs Ipari és Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság	MOVE Béta Emberiség Integrált Támogató Szolgálat
Utcai szociális munka				
	kötelező	ellátási szerződéssel	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	Befogadás Háza
Nappali ellátások				
Idősek nappali ellátása	kötelező	ellátási szerződéssel	Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása	VKTT Egyesített Szociális Intézménye
	kötelező	ellátási szerződéssel	„Életöröm” Idős Otthon Szociális Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft	„Életöröm” Idősek Otthona
Fogyatékos személyek nappali ellátása	kötelező	saját fenntartású intézmény útján	Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata	Göllesz Viktor fogyatékos személyek Nappali Intézménye
Hajléktalan személyek nappali ellátása	kötelező	ellátási szerződéssel	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	Befogadás Háza
Szenvedély betegek nappali ellátása	kötelező	ellátási szerződéssel	Alkohol Drogsegély Ambulancia	Szenvedélybetegek Nappali Ellátó Intézménye
Pszichiátriai betegek nappali ellátása	kötelező	ellátási szerződéssel	„Horgony” Pszichiátriai Betegekért Kiemelten Közhasznú Alapítvány	„Horgony” Pszichiátriai Betegek Nappali Klubja

Veszprém Megyei Jogú Város közigazgatási területén élő rászoruló személyek által igénybe vehető személyes gondoskodást nyújtó szakellátások

Szolgáltatás	kötelező/ nem kötelező feladat	Biztosítás módja	Fenntartó	Szolgáltató/Intézmény
Ápolást, gondozást nyújtó ellátási formák				
Idősek otthona	kötelező	ellátási szerződéssel	Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása	VKTT Egyesített Szociális Intézménye
	kötelező	ellátási szerződéssel	„Életöröm” Idős Otthon Szociális Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft	„Életöröm” Idősek Otthona
	kötelező	ellátási szerződéssel	TÁMASZ 2 Idősek Otthona Veszprém Szociálisellátó Nonprofit Kft.	Támasz Idősek Otthona
Hajléktalanok otthona	kötelező	ellátási szerződéssel	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	Befogadás Háza
Rehabilitációs intézmények				
	nem kötelező	ellátási szerződés nélkül	Alkohol Drogsegély Ambulancia	Szenvedélybetegek Rehabilitációs Otthona
	nem kötelező	ellátási szerződés nélkül	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	Befogadás Háza
Támogatott lakhatás				
	nem kötelező	ellátási szerződéssel	Veszprém Megyei ÉFOÉSZ Közhasznú Egyesülete Tapolca	„Összefogás” Támogató Szolgálat
Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények				
Időskorúak gondozóháza	kötelező	ellátási szerződéssel	Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása	VKTT Egyesített Szociális Intézménye
Hajléktalan	kötelező	ellátási	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	Befogadás Háza hajléktalan

személyek átmeneti szállása		szerződéssel		személyek átmeneti szállása
Hajléktalan személyek átmeneti szállása	kötelező	ellátási szerződéssel	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	Befogadás Háza hajléktalan személyek átmeneti szállása
Fogyatékos személyek gondozóháza	nem kötelező/állami feladat	ellátási szerződés nélkül	Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság/állam	Veszprém Megyei Fogyatékos Személyek, Pszichiátriai és Szenvedélybetegek Integrált Intézménye/ Fogyatékos Személyek Gondozóháza

Drogprevenciós szolgáltatások

Veszprémben a drogprevenciós feladatokat az Alkohol Drogsegély Ambulancia végzi és fogja össze. Az egyesület nonprofit szervezetként működik, közhasznú tevékenység keretében egészségmegőrző, betegségmegelőző, gyógyító, egészségügyi, szociális, rehabilitációs feladatokat lát el. Vállalásai között szerepel továbbá szenvedélybetegséggel kapcsolatos intézmények létrehozása, működtetésének megszervezése. Nagy hangsúlyt fektet a prevencióra, intézményi keretek között szervez előadásokat, tájékoztatókat annak érdekében, hogy a veszélyeztetett korosztályt a lehető legnagyobb számban elérje. A Haszkovó lakótelepen létrehozott Napsugár Ifjúsági- és Gyermekklub a kisgyerekek és kamaszok tartalmas időtöltését hivatott segíteni, kulturális, zenei programok, érzékenyítő, problémák feldolgozását segítő színdarabok és beszélgetések szervezésével. A művészeti programok megvalósítását a Veszprém – Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa támogatja.

Tevékenységük jelentős részét a kábítószer-fogyasztás miatt büntetőeljárás alá vontak ún. elterelésének lebonyolítása, amelynek végeztével a Rendőrség, az általa indított büntetőeljárást megszünteti. Az intézményben igény szerint rendelkezésre állnak orvosok, pszichológusok és szociális szakemberek is.

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Ezzel kapcsolatos panasz és észrevétel nem érkezett. Előfordulhat, hogy valóban nem történt ilyen eset a szolgáltatások igénybevétele során, de arra is van esély, hogy annak elszemélye nem jelentette be a sérelmére elkövetett jogsértést. Ennek okán is fontos hangsúlyozni azt, hogy mekkora szerepe van a tájékoztatásnak, annak, hogy mindenki legyen tisztában a jogaival és a lehetőségeivel azok megsértése esetén.

Előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Hajléktalanságuk okán az otthontalanok Veszprémben a Magyar Máltai Szeretetszolgálat által működtetett Befogadás Házában vehetik igénybe azokat a szolgáltatásokat, amelyekhez lakhatás híján egyéb módon nem juthatnak hozzá.

Az éjjeli menedékhely elsősorban az időjárás viszontagságainak kitett embereket segíti meg azzal, hogy pihenésre, alvásra alkalmas helyet ad, egy éjszaka időtartamra. Az Átmeneti szállás már életvitelszerűen használható, díjköteles, legfeljebb két éven át igénybe vehető lakhatási formát nyújt. A Hajléktalanok Otthona azoknak a hajléktalanoknak biztosít férőhelyet, akik koruknál vagy egészségi állapotuknál fogva az Átmeneti szállón nem helyezhetők el. A 24 órás háziorvosi ellátást az intézmény minden hajléktalan részére biztosítja, aki az Átmeneti szállón nem helyezhető el, és kórházi ellátást nem igényel. A Nappali Melegedő biztosítja a közösségi együttlét, a biztonságos pihenés, személyes tisztálkodás, ruházat tisztítás, /mosoda/ ételmelegítés, információhoz való jutás lehetőségét. Segít továbbá szociális ügyintézésben, és képzési, foglalkoztatási programokat szervez. A Népkonyha a rendszertelenül és hiányosan étkezők számára biztosít ingyenes meleg ételt. Az Utcai szolgálat azokat keresi fel, akik

életvitelszerűen közterületen élnek, az intézményi szolgáltatásokat nem veszik igénybe. A Rehabilitációs Célú Átmeneti Szállás célja az aktív korú, munkaképes személyek társadalmi visszailleszkedésének elősegítése, személyre szabott, komplex segítségnyújtás a részükre. Az igénybevétel szerződéskötésen alapul, aktív részvételt kíván a kitűzött célok megvalósításában.

Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2015	23796
2016	24792
2017	17069
2018	4111
2019	8517
2020	9817

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet színterei, fórumai

Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
32	1	212470	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Veszprém, megyei jogú városként a közösségi élet színtereinek sokaságát nyújtja. Mindenki megtalálhatja városban belül is az érdeklődési körének megfelelő szórakozási lehetőséget, igény szerint intézményi keretek közt is. A lehetőségek felölelik a sporthoz, a művelődéshez és a szórakozáshoz kapcsolódó intézményi hálózatot, ezen felül pedig a város neve egyre ismerősebben cseng azok számára is, akik nem épített falak között, hanem nyári, szabadtéri fesztiválokon töltik a szabadidejüket. Ennek nagy hagyománya van a városban, hála annak a maroknyi, bátran kezdeményező fiatalembernek, akiknek ötletéből ezek a mostanra hagyománnyá vált események kinőtték magukat. Ehhez persze nélkülözhetetlen volt a város vezetésének támogató hozzáállása

Közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások

A közösségeknek fontos, lényeges szerepe van az életminőség javításában. Közösségek alatt az emberek olyan összefüggő hálózatait értjük, amelyek a lakóhelyük (település, szomszédság), a napi tevékenységüket legnagyobb mértékben kitöltő elfoglaltságuk (oktatási intézmények), munkájuk (munkahelyük), valamilyen életkori (idősek), demográfiai jellemzőik (nők), esetleg közös problémáikra közös válaszokat kereső (önsegítő csoportok) dimenziók mentén „szerveződnek”.

Helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

A Veszprém Balaton 2023 Európa kulturális fővárosa cím elnyerése új életet hozott a városba, eddig sosem látott aktivitás tapasztalható a közösségépítés során. Azzal az eredménnyel kecsegtet, hogy hosszabb távon segíti a szétterjedt és egymással nem kommunikáló társadalmi rétegek kapcsolódását. Az önkéntességen alapulva aktivizálja a közösséget és új tapasztalatokhoz segíti a régió lakóit. Támogatja olyan projektek létrejöttét, melyek tudatában vannak a lokális értékeknek, és ezek mentén tervez fejlesztéseket végrehajtani. Új piaci és szellemi produktumok előállításával serkenti a térség iránti kulturális és gazdasági keresletet úgy, hogy azok hosszú távon is a régió környezeti és gazdasági érdekeit szolgálják.

Az Önkormányzat jelentős szerepet vállal a civil szervezetek támogatásában. Elsősorban a helyi civil szervezetek számára nyújtja mindazon támogatásokat, amelyekkel saját működésüket, illetve a veszprémi polgárok számára nyújtott szolgáltatásaikat fenntarthatják. A nem helyi szervezetek számára abban az esetben lehet támogatást nyújtani, ha a felkínált programjuk, szolgáltatásuk hiánypótló Veszprémben. Az Önkormányzatnak az is feladata, hogy ösztönözze a civil szervezetek létrejöttét, a közösségek formalizálódását. Ezért a civil közösségeknek – elismerve az ilyen típusú szerveződések hasznosságát is – közvetlen pénzügyi támogatást a pályázati keretből nem nyújt, de a város polgárait, a civil szervezetek együttműködését szolgáló programokat támogathatja pénzügyi és tárgyi feltételekkel. Az Önkormányzat az általa létrehozott közalapítványokon keresztül is nyújt támogatást a bejegyzett civil szervezeteknek, valamint a nem bejegyzett veszprémi civil közösségeknek.

Az önkormányzatok és a civil szervezetek egymás természetes szövetségesei, partnerei. A Veszprémben élők elégedettségét, a város fejlődését jelentősen befolyásolja kapcsolatuk és együttműködésük minősége. Az Önkormányzat aktív kapcsolatot ápol a városi civil szervezetekkel, a civil szférában tevékenykedő szakemberekkel, városi kulturális rendezvényekbe, projektekbe, fejlesztésekbe való bevonás, közös lebonyolítás útján. Az Önkormányzat éves szinten több mint 250 civil szervezettel tartja a kapcsolatot, megközelítőleg 10%-uk szakmai segítséggel is támogatja a város vezetését, ugyanakkor meglévő szakmai tudásuk, kreativitásuk, nyitottságuk kihasználtsága a város életében tovább növelhető. Ugyanakkor elmondható, hogy öt esztendeje része a város költségvetésének a civil keret, mely pályázati úton nyújtott támogatást jelent, civil szervezetek működéséhez, programjaihoz.

A településen 2003 óta bejegyzetten tevékenykedik a Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhasznú Egyesület. Az egyesület fő célkitűzése, a Veszprém megyében működő civil szervezetek szakmai tevékenységének támogatása szakmai szolgáltatások kialakításával. Az információk adásán túl, pénzügyi, pályázati, jogi, szervezetfejlesztési tanácsadásokat, szakmai workshopokat, fórumokat, képzéseket, konferenciákat szerveznek.

Az egyesület két nagy állandó programot működtet:

A Veszprém Megyei Civil Információs Centrum általános civil szolgáltatásokkal segíti a több mint 3000 Veszprém megyei civil szervezetet. A civil törvény változásai és az annak való megfelelés civil szervezetek felé közvetítése érdekében évente 40 szakmai fórumot, és 10 képzést szerveznek, valamint folyamatos ügyfélszolgálati rendszert biztosítanak.

A Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház projekt a hátrányos helyzetű célcsoportoknak (idősek, ifjúság, nők, fogyatékossgal élők, romák, hátrányos helyzetű településeken élők) ad szakmai segítséget. Az esélyegyenlőség népszerűsítése, az esélyteremtés időszerű kérdéseinek szakmai körökben történő megvitatása, a problémák megoldása, a társadalom érzékenyítése határozza meg a programok évenkénti kialakítását. 2011-től prioritást kapott a családok támogatása, az önkéntesség elterjesztése, népszerűsítése is.

Együttműködnek az általuk létrehozott Veszprémi Civil Kerekasztallal, továbbá a Megyei Civil Kerekasztalt vezetik, mely a térségért felelős civil szervezetek részvételével, megteremti az önkormányzati és civil szféra hatékony együttműködését.

2011-ben létrehozták a Veszprémi Fogyatékosügyi Kerekasztalt, majd 2014-ben a Veszprémi Kulturális Civil Kerekasztalt, melyek a hálózatban való gondolkodást és az együttműködések sikerét hivatottak biztosítani. Emellett folyamatosan segítik a civil szervezetek partnerség építési törekvéseit, mind egymás között, mind az önkormányzati és a gazdasági szereplőkkel.

A helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei

Az Önkormányzat Veszprémben mindig támogató hozzáállást tanúsított az itt élő nemzetiségeknek, hogy lehetőségük legyen bemutatni kulturális sokszínűségüket, legyen szó akár az erre a tematikára felépülő műsorokról vagy zenés estekről, akár a tudományosabb megközelítésből vizsgálódó előadásokról. Az anyagi támogatáson túl gyakorlati segítséget is nyújt abban, hogy az eseményekhez helyszínt és technikai háttérrel biztosít.

Helyi lakossági önszerveződések

Veszprémben a kulturális, a környezetvédő, fogyatékossgal élőket képviselő, sport és állatvédő szervezetek jól kiépítettek, jól működnek. Az ifjúsági szervezetek száma alacsony, szerepük a helyi társadalom életében nem meghatározó, kevésbé kiépítettek, formalizáltak; megszólításuk ezért alternatív útvonalon történhet. A lakótelepekhez kötődő szervezetek és a sport köré szerveződő csoportok jól kiépítettek.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Veszprémi Cigány Kisebbségi Önkormányzat az 1989. évi helyi önkormányzati és helyi kisebbségi önkormányzati választások óta működik, 2012. január 1. napjától neve megváltozott. A szervezet új elnevezése: Veszprémi Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

Az Önkormányzattal való partnerség a Roma Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeit biztosítja, támogatja a nemzetiséget a pályázati tevékenységében, működéséhez éves szinten támogatást nyújt.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat szerződéses formában, szorosan és rendszeresen kölcsönösen együttműködik a városi Önkormányzattal a romákat érintő kérdésekben. A Veszprémi Roma Nemzetiségi Önkormányzat szükség szerint, de legalább évente négy alkalommal ülésezik a Szervezeti és Működési Szabályzatban foglaltaknak megfelelően.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A hajléktalan ellátó egységek (Befogadás Háza éjjeli menedékhely, átmeneti szállás) további felújítást, korszerűsítést igényelnek. A városban rendelkezésre álló szociális bérlakások száma nem elegendő az igények teljesítéséhez, a meglévők állapota pedig leromlott.	A leromlott lakókörnyezetben, mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű emberek lakhatási körülményeinek javítása, és ezáltal társadalmi felzárkózásuk segítése. A lakhatási körülmények infrastrukturális javítása.
A mélyszegénységben élők és a romák társadalmi elfogadottsága nem megfelelő, nincs megfelelő és hatásos fórum a célcsoporttal kapcsolatos problémák átbeszélésének, és az érzékenyítésnek.	A hátrányos helyzetű, és negatív megkülönböztetést elszenvedő célcsoportok (elsősorban, de nem kizárólag a mélyszegénységben élők és romák) iránti elfogadás erősítése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői, gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint 2018					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	26 384	29 552	55936	47,17%	52,83%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			1 421	2,54%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	3 953	3 760	7713	7,07%	6,72%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	686	696	1382	1,23%	1,24%

Forrás:

TeIR, KSH

Tstar

Fenti táblázatból látható, hogy 2018-ban a 0-17 éves korosztály Veszprém lakónépességének 18,80 %-át teszi ki. A felülvizsgálatot megelőző adatokhoz képest a korcsoportot tekintve – az össznépesség számának alakulásával ellentétben - kisebb emelkedés tapasztalható. Az össznépességet vizsgálva látható, hogy városunkban a nemek aránya viszonylag kiegyenlített, bár a nők létszáma a 2018-as adat szerint 5,66%-kal nagyobb a férfiakénál. Ehhez képest a 0-14

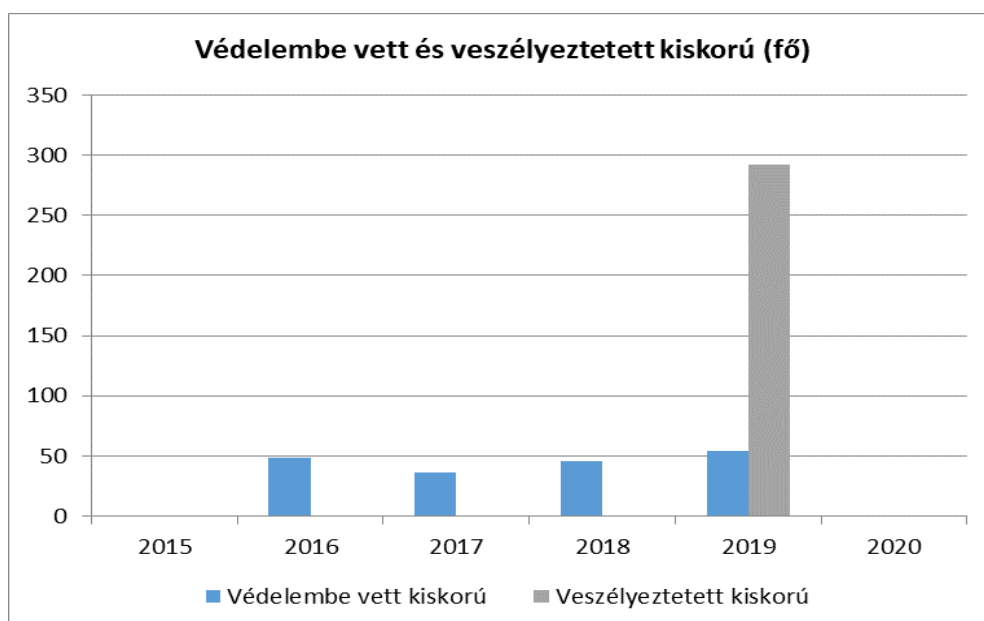
éves gyermekeket tekintve minimális eltéréssel ugyan, de a fiúk vannak többségben 0,35%-kal. A 15-17 éves fiatalok esetében szinte azonos a fiúk és a lányok aránya.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermek nevelésében, iskoláztatásában, valamint védelmet biztosít megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával. Feladata továbbá, hogy a gyermekek veszélyeztetettséget megelőzze, amiben különös szerepe van a köznevelési, az egészségügyi, a szociális, a közművelődési intézményeknek és az abban dolgozó munkatársaknak.

A veszélyeztetett és védelembe vett, a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint a fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	48	n.a.
2017	36	n.a.
2018	46	n.a.
2019	54	292
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések számszerűsített adataiban látható növekedés tapasztalható az előző évekhez képest, amely változás kezdetben a járási szintű feladatellátásból adódott. A veszélyeztetett kiskorúak száma változásának vizsgálatát a korábbi évek hiányos adatai nem teszik lehetővé, de talán helytálló az a következtetés, hogy a veszélyeztetett kiskorúak vonatkozásában a Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások keretében végzett megelőző munkájának is szerepe van abban, hogy nem kerül sor védelembevételre.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők helyzete

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt.-ben meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, valamint az évente két alkalommal nyújtott pénzbeli támogatásának igénybevételére.

A jogosultság feltételeit a Gyvt. és a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet határozza meg.

A Gyvt. szerint a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1. napján fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, a tárgyév november 1. napján fennálló jogosultság esetén a tárgyév november hónapjára tekintettel pénzbeli támogatást folyósít.

A támogatást igénybe vevők köréről elmondható, hogy hozzávetőlegesen a családok 60%-ában egyik vagy mindkét szülő munkanélküli, csupán a szülők 40%-a rendelkezik rendszeres jövedelemmel (munkabér, nyugellátás, vagy társadalombiztosítási ellátással).

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	205
2018	109
2019	78
2020	69
2021	74

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A fenti adatokból kitűnik, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma a 2017. évhez képest 2018-ra csaknem a felére (46,8%-kal) csökkent, a csökkenő tendencia 2020-ig folytatódott, majd 2021-ben újra egy kisebb mértékű emelkedés figyelhető meg. A rendszeres

gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak számának csökkenése hátterében a minimálbér, ezzel együtt a kisjövedelmek minimális mértékű emelkedése és a jövedelemhatár megállapítása alapjául szolgáló nyugdíjminimum összegének változatlanul hagyása áll. A 2021 évben tapasztalható kismértékű emelkedés oka, hogy a COVID-19 járvánnyal összefüggő veszélyhelyzet ideje alatt az ellátásra való jogosultság nem volt felülvizsgálható, így akik esetlegesen a veszélyhelyzet ideje alatt jogosulatlanul váltak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, 2021-ben az ő jogosultságuk is fennállt.

Az alábbi táblázatból az is kiderül, hogy 2018-tól a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül hány fő a tartósan beteg vagy él valamilyen fogyatékossgal.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma		
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg vagy fogyatékossgal élő gyermekek száma
	Fő	fő
2018	109	10
2019	78	2
2020	69	5
2021	74	5

Forrás: Önkormányzati adatok

A gyermekszegénység megelőzésének érdekében a Gyvt. további két ellátási formát biztosít a rászoruló gyermekek, felnőtté váló fiatalok részére. E két pénzbeli ellátás a gyermektartásdíj megelőlegezése és az otthonteremtési támogatás.

Gyermektartásdíj megelőlegezése

Gyermektartásdíj megelőlegezésének akkor van helye, ha a bíróság a tartásdíjat jogerős határozatában már megállapította és a gyermektartásdíj összegének behajtása átmenetileg lehetetlen.

Otthonteremtési támogatás

Azon fiatal felnőttek életkezdéséhez nyújtott támogatás, akik folyamatos nevelésbe vétele a nagykorúvá válásával megszűnt. A támogatás Magyarország területén használható fel további lakhatásának megoldására.

A tartósan beteg vagy fogyatékos fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatást felhasználhatja megfelelő ellátást biztosító, bentlakásos szociális intézménybe vagy támogatott lakhatáshoz fizetendő belépési hozzájárulásra.

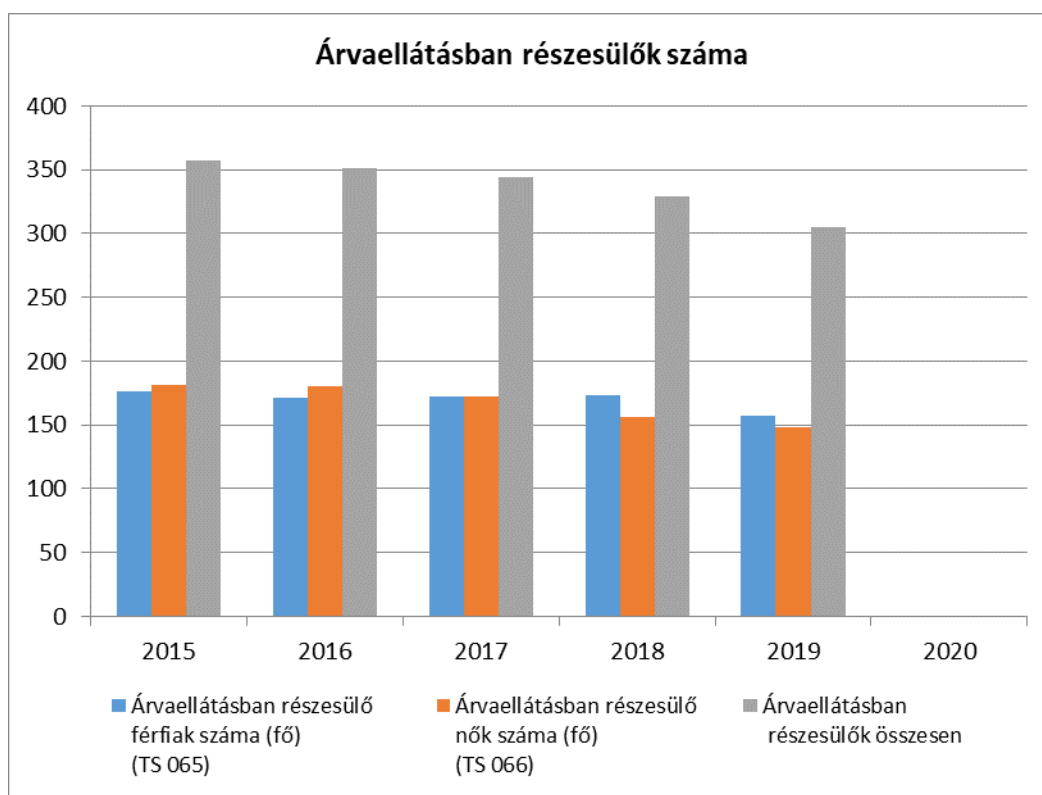
Az önkormányzati rendeletben szabályozott gyermekes családokat célzó támogatások

Az önkormányzati rendelet települési támogatásként az alábbi pénzbeli és természetbeli ellátásokat biztosítja a gyermekes családok részére.

Gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete

Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	176	181	357
2016	171	180	351
2017	172	172	344
2018	173	156	329
2019	157	148	305
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Fontos megjegyeznünk, hogy az árvaellátást a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatósága folyósítja a jogosultsági feltételek megléte esetén, de a HEP módszertani útmutatója alapján fenti kimutatásoknak szerepelniük kell ennél a fejezetnél.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

Az Önkormányzat elsősorban azokat a családokat részesíti rendkívüli települési támogatás keretében nyújtott rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban, akiknek az ellátásáról más szociális rászorultságtól függő támogatás biztosításával nem lehet gondoskodni, illetve alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorulnak.

Rendkívüli települési támogatásra jogosult az az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személy, akinek családjában:

- a) 3 legfeljebb 4 személy él és az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 190 %-át,
- b) 4-nél több személy él és az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 160 %-át, feltéve, hogy nem minősül egyedül élőnek.

A rendkívüli települési támogatás összege a gyermeket nevelő család esetében alkalmanként és gyermekenként nem lehet kevesebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 15 %-nál (2022-ben 4.275,- Ft) és nem lehet több az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50%-nál (2022-ben 14.250,- Ft)

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	
Év	Fő
2018	73
2019	45
2020	60
2021	40

Forrás: Önkormányzati adatok

Beiskolázás költségeire tekintettel nyújtott települési támogatás

Rendkívüli települési támogatást ad az Önkormányzat a beiskolázás költségeire tekintettel a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermeknek, fiatal felnőttnek, ha az őt eltartó családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át, egyedülálló szülő vagy törvényes képviselő esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 350%-át.

A támogatás összege az általános iskolás gyermekek esetében 10.000 Ft, középfokú oktatási intézményben tanuló gyermekek esetében (legfeljebb a 20. életévének betöltéséig) 12.000 Ft.

Gyermekes bérlet

A helyi közúti közforgalmú személyszállítási szolgáltatás igénybevételéhez természetbeni ellátásként havi időszakra szóló gyermekes bérlet váltására jogosult:

- kedvezményesen az, aki várandós, 18 év alatti súlyosan fogyatékos vagy tartósan beteg személy gondozására tekintettel az Szt. szerint ápolási díjban vagy gyermekek otthongondozási díjában részesül, gyermeknevelési támogatásban, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban, vagy három év alatti gyermekre tekintettel folyósított gyermekgondozást segítő ellátásban részesül,

- térítésmenetesen az, akinek családjában három év alatti rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek nevelkedik.

Ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Intézményi gyermekétkeztetés térítési díjának kifizetéséhez települési támogatást nyújt az Önkormányzat az adott tanév időtartamára annak a nappali rendszerű iskolai oktatásban részesülő tanulónak, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át, egyedülálló szülő vagy törvényes képviselő esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át, feltéve, hogy nem jogosult ingyenes intézményi gyermekétkeztetésre. A támogatás összege a ténylegesen igénybe vett étkezések után fizetendő térítési díj 50 %-a.

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekekről adattal az intézményeink nem rendelkeznek.

Állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői

Az illetékes szervek látókörében akad olyan család, aki hosszas külföldi tartózkodás után tért vissza Magyarországra. Gyermekeik a külföldi tartózkodás idején ott születtek, magyar irataik a hazaköltözést követően rendezésre kerültek, hatósági közbenjárás nélkül, a szülők által.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Veszprém város területén nincsenek szegregált lakókörnyezetben élő gyerekek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A védőnői hálózat és gyermekorvosi ellátás is a gyermekvédelmi jelzőrendszer állandó tagjaként működnek, jelzési kötelezettségük van a Család- és Gyermekjóléti Központok felé. A szolgáltatás hatékonyságát nagymértékben befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. Az intézmény munkatársai folyamatosan törekszenek és sokat tesznek azért, hogy a jelzőrendszer jelzési kötelezettségének teljesítését elősegítsék.

A védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A területi védőnői szolgálat a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004 (V.21.) ESzCsM rendeletnek megfelelően a várandósokat és 0-7 éves korosztályt látja el.

A védőnők fontos feladatot vállalnak az újszülöttek esélyegyenlőségének megteremtésében. Többek között fokozott figyelemmel kíséri és segíti az újszülöttek, a koraszülöttek, a kissúlyú születettek, valamint az egészségi és környezeti ok miatt saját kompetencia keretében fokozottan gondozott vagy már jelzést igénylő veszélyeztetett csecsemők és gyermekek pszichoszomatikus fejlődését. A gyermek fejlődését veszélyeztető tényező észlelésekor a háziorvos, illetve a gyermekjóléti szolgálat haladéktalan értesítése mellett a veszélyeztetett gyermek és családja fokozott gondozásba kerül. Az egészségi ok miatt fokozott gondozást igénylő, a krónikus beteg,

fogyatékossgal élő, valamint a magatartási zavarokkal küzdő gyermek és családja életviteléhez segítséget nyújt és együttműködik a háziorvossal, szükség esetén más illetékes szakemberekkel.

Fentiekén túl a védőnő segítséget nyújt a gondozott családban előforduló egészségi, mentális és környezeti veszélyeztetettség megelőzéséhez, a helyes életvitelhez, a harmonikus, szerető családi környezet kialakításához.

Veszprém városában a védőnői szolgálat leterheltsége – az elmúlt évek javuló tendenciáinak ellenére viszonylag magasnak mondható. (Az alábbi táblázat csak a területi védőnők adatait tartalmazza 0-3 éves korosztály ellátását illetően, az iskolavédőnői körzetek és az iskolavédőnői körzetben ellátottak számát nem.)

Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	n.a	2598	n.a
2016	n.a	2079	n.a
2017	n.a	2027	n.a
2018	18	1971	109,5
2019	17	1923	113,1
2020	15	1797	119,8
2021	16	1772	110,8
2022	16	1723	107,7

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2013. március 01-jét megelőzően a veszprémi védőnői ellátás sajátossága az a vegyes körzet volt, ami státusz szerint a területi védőnői szolgálathoz tartozott, de a gyakorlatban vegyes körzetnek számított. A területek között ugyanis volt egy kisebb (az 1. számú körzet), valamint az iskolák között egy (a Gyulaffy László Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola), ami szintén kisebb létszámú a városban található többi iskolához viszonyítva, valamint területileg távolabb esik a város centrumától (közigazgatásilag Veszprémhez csatolt kis településen, Gyulafirátóton található). Ezt a két „kisebb” körzetet egy védőnő látta el, un. vegyes körzetben, részben területi, részben pedig iskolai védőnőként.

A 2013. március 01-jei változást követően a vegyes körzet megszűnt. Jelenleg 16 területi és 11 iskolavédőnői körzet működik Veszprémben.

Fenti táblázatból kitűnik, hogy az utóbbi évek adatai alapján a 0-3 éves korosztályhoz tartozó gyermekek létszáma folyamatosan csökken. A betöltött védőnői státuszok csökkenésével azonban

az említett korosztályt ellátó védőnőkre jutó gyermekek száma mindezek ellenére 2020-ig fokozatosan nőtt, majd változatlan védőnői állomány mellett kisebb csökkenés figyelhető meg.

A gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Veszprém gyermek-egészségügyi ellátása megyeszékhelyi státuszának megfelelő. A megye 48 gyermek háziorvosa közül 14 Veszprém városban praktizál, azaz a megye majdnem minden harmadik gyermekorvosa Veszprémben rendel. A gyermekek folyamatos ellátását a gyermekorvosi ügyelet működtetése biztosítja. A városban jelenleg egy betöltetlen gyermekorvosi praxis működik helyettesítéssel. Az ellátás a város valamennyi területi egységét lefedi. A gyermekorvosi ellátásban 0-14 éves korig részesülnek a gyermekek. Az alábbi táblázat a gyermekorvosi ellátás mérőszámait foglalja magába.

Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	0	25	14	7889	0
2016	0	25	14	7934	0
2017	0	25	14	7929	0
2018	0	25	14	7791	0
2019	0	25	14	7713	0
2020	0	25	14	7460	0
2021	0	25	14	7209	0
2022	0	25	14	6988	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A fenti adatokból egyértelműen kitűnik, hogy a 2015 és 2022 közötti időszakban folyamatos csökkenés tapasztalható a 0-14 éves korosztály létszámában, így mind a védőnői, mind a gyermekorvosi körzetek létszámát tekintve a gondozottak/ellátottak száma is folyamatos csökkenést mutat.

A 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A gyermekek esélynövelő szolgáltatását a Gyvt. 2019. január 1-től vezette be a gyermekjóléti alapellátások közé. E feladat ellátására külön szolgáltató vagy intézmény nem jött létre ugyan Veszprémben, de azok céljai a Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézményben

folyó magas színvonalú munka keretében teljes mértékben megvalósulnak a törvényben előírt feltételekkel. A két esélynövelő szolgáltatás a Biztos Kezdet Gyerekház és a tanoda.

A gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások

Az alapellátások hozzájárulnak a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. Kiemelt célja továbbá a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárása és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentése, illetve annak leküzdése.

Biztos Kezdet Gyerekház

A Biztos Kezdet Gyerekház célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő, elsősorban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő és az óvodába még nem járó gyermek számára együttesen nyújtott társadalmi felzárkózást segítő prevenció szolgáltatás biztosítása.

A Biztos Kezdet Gyerekház a gyermek sikeres óvodai beilleszkedése, valamint a gyermek és a család sikeres társadalmi integrációja érdekében együttműködik különösen a család- és gyermekjóléti szolgálattal, a család- és gyermekjóléti központtal, a védőnői szolgálattal, az óvodával, a helyben elérhető egyéb, a gyermekek és a gyermekes családok számára szolgáltatást nyújtó intézménnyel, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer egyéb tagjaival.

Tanoda

A tanoda olyan, elsősorban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, vagy hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára nyújtott, önkéntesen igénybe vehető társadalmi felzárkózást segítő, a személyiségfejlődés egészét szem előtt tartó, prevenció szolgáltatás, amely a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel idején kívül, valamint a tanítási szünetekben segíti elő a szociokulturális hátrányok kompenzálását, a tanulmányok folytatását, a társadalomba való sikeres beilleszkedést, az életpálya-tervezést és a szabadidő hasznos eltöltését.

A tanoda a szolgáltatásait a helyi sajátosságokra és a gyermekek egyéni szükségleteire építve, a szülők bevonásával, a gyermek nevelési-oktatási intézményével, a család- és gyermekjóléti szolgálattal, a család- és gyermekjóléti központtal, a helyben elérhető egyéb, az érintett korosztály számára szolgáltatást nyújtó intézménnyel, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer egyéb tagjával együttműködve nyújtja.

A gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás

A gyermekjóléti alapellátás egyik fontos pontja a bölcsőde. A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azok számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközben ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Az Önkormányzat a gyermekek napközbeni ellátását biztosító bölcsődei ellátást a fenntartásában működő Veszprémi Bölcsődei és Egészségügyi Alapellátási Integrált Intézmény útján biztosítja az alábbi székhelyen és telephelyeken:

- Módszertani Bölcsőde, 8200 Veszprém, Cserhát ltp.13. (székhely)
- Aprófalvi Bölcsőde, 8200 Veszprém, Lóczy Lajos u.22.
- Hóvirág Bölcsőde, 8200 Veszprém, Ördögárok u.5.
- Napsugár Bölcsőde, 8200 Veszprém, Kengyel u. 1.
- Rátóti Bölcsőde, Veszprém-Gyulafirátót, Alsó-újsor 32.

- Vackor bölcsőde, 8200 Veszprém, Halle u.1.

Az önkormányzati bölcsődéken kívül az alábbi magán fenntartású családi bölcsődék működnek a városunkban:

- Gyöngy Szemek Alapítvány - Funny Kids Családi Bölcsőde, 8200 Veszprém, Veszprémvölgyi utca 36.
- Horváth Dóra Bölcsőde - Furge Róka Lábak és Furge Róka Mancsok Családi Bölcsőde, 8200 Veszprém, Juhar utca 39.
- PIKI KIDS Nonprofit Kft. - Zöldalma és Pitypang Családi Bölcsőde, 8200 Veszprém, Semmelweis I. u
- Csigaház Alapítvány - Csigaház Családi Bölcsőde, 8200 Veszprém, Vasút utca 28/1
- FARBE Gyermek és Fiatalok Fejlődését Segítő Közhasznú Alapítvány - Bambino II-III-IV. Családi Bölcsőde, 8200 Veszprém, Rózsa utca 48.
- Gyermekbolygó Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság - Gyermekbolygó Családi Bölcsőde, 8200 Veszprém, Fecske utca 12

Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	474	433
2017	488	433
2018	488	393
2019	488	397,1
2020	516	361
2021	516	290

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	61	59	n.a.	n.a.	498	481
2018	0	0	52	53	n.a.	n.a.	498	482
2019	0	0	47	46	n.a.	n.a.	498	487
2020	0	0	18.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Gyermekvédelem

Az Önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekjóléti központ szolgáltatásait és a gyermekek átmeneti gondozását biztosító családok átmeneti otthonának szolgáltatásait és a gyermekek alternatív napközbeni ellátását a Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény útján biztosítja. A Család- és Gyermekjóléti Központ kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése, mely a prevenció munkája első számú eszköze.

A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és problémák mentén történik. A jelzőrendszer tagjai számára folyamatosan lehetőség nyílik a jelzőrendszeri szakmaközi megbeszéléseken a problémák megvitatására, az együttműködés még hangsúlyosabbá tételére.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások az otthont nyújtó ellátás, az utógondozói ellátás és a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések, melyek a gyámhivatalok hatáskörébe tartoznak:

- a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- b) a védelembe vétel,
- c) a családba fogadás,
- d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- e) a nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,
- h) az utógondozói ellátás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A gyermekek átmeneti gondozásának célja, hogy az átmenetileg rövid időre ellátatlanul maradó gyermekek lehetőleg ne kerüljenek a szakellátásba, valamint speciális segítséget nyújtson a szociálisan, mentálisan teljesítőképességük határára sodródott szülőknek, gyermekeknek problémáik időben történő felismerésében, kezelésében. Veszprémben jelenleg nincs gyermekek átmeneti otthona, amelynek pótlása fontos fejlesztési célként szerepel az Önkormányzat leendő intézkedései között.

Jelenleg a családok átmeneti otthona teljes körű szolgáltatást nyújt a gyermekes családoknak.

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A diáksport nagy népszerűségnek örvend, az ennek megszervezésével járó feladatokat nagyon jól ellátják az iskolai testnevelők. A felnőtt lakosság mozgásra ösztönzése már nagyobb feladat. A korábban már említett EFI tevékenysége arra is kiterjed, hogy a városban működő edzőkkel szerződést kötve, ingyenes óralátogatást tegyenek lehetővé az érdeklődőknek, akik így új

sportágakkal ismerkedhetnek meg, esélyt adva arra, hogy felnőttként kezdjenek el rendszeresen sportolni. A városszerte felállított köztéri fitness-parkok nagy népszerűségnek örvendenek, teljes kihasználtsággal működnek.

A szabadidő tartalmas eltöltéséhez kapcsolódva érdemes megemlíteni azt az újonnan nyílt Digitális Élményközpont nevet viselő, gyermekközpontú ismeretterjesztő létesítményt, amely az EKF 2023 projekt keretében valósult meg a városközpontban. Kapui nyitva állnak a témára leginkább fogékony, felső tagozatos és középiskolás csoportok előtt, akik fizikaóra keretében vehetnek részt egy olyan, sosem látott digitális technológiákkal felszerelt teremben zajló foglalkozáson, ami új távlatokat nyit az oktatásban. Az iskolai csoportokon kívül is fogadnak érdeklődőket, előzetes regisztrációt követően.

Gyermekétkeztetés

A gyermekétkeztetésről és a Menza minta = Mintamenza programról az „Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés” cím alatt, a „Közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése” című fejezet tartalmaz részletesebb információt.

Szünidei gyermekétkeztetésre ingyenesen jogosult a bölcsődés és az óvodás gyermek, továbbá az általános és középfokú nevelési-oktatási intézmény nappali tagozatos tanulója, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultága a kérelem benyújtásának időpontjában fennáll.

Év	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma
	Fő
2016	63
2017	19
2018	8
2019	4
2020	4
2021	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

Tekintettel arra, hogy a szünidei étkeztetés igénybevételét a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság alapozza meg, így a csökkenő tendencia oka azonos a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény csökkenésének indokával (fentebb).

Eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok

Egy közösség akkor tud jól működni, a tagjai közötti eredendő egyenlőtlenségeket ki tudja egyenlíteni úgy, hogy az arra rászorulókat számíthatnak a többség támogatására. Ezt nagyban megkönnyíti, ha a rászorulókat érdekképviselője biztosított. Erre legjobb példa, a többéves múltra visszatekintő **Veszprém Városi Hátrányos Helyzetű Fiatalokért Egyesület**, amely céljával tűzte ki a hátrányos helyzetű fiatalok érdekeinek védelmét, anyagi és tárgybéli támogatását, életkörülményeik javítását, kulturális felzárkóztatásuk elősegítését és szabadidejük hasznos

eltöltésének szervezését. Tevékenységük rendkívül sokoldalú, a felülvizsgálat idején éppen zajlik a város legforgalmasabb pontján felállított sátorban az „Édes Veszprém” nevet viselő játékonysági süteményvásár, melynek teljes bevételét a hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok megsegítésére fordítja az Egyesület. Rendezvényeik és pályázataik a teljes évet lefedik, a báli szezonban Játékonysági gálát rendeznek, a jó idő beköszöntével pedig családi napot és főzőversenyt hirdetnek. Ezzel párhuzamosan az Egyesület meghirdette a „Veszprém Európában, Európa Veszprémében 2030” című fotó és esszépályázatot, melynek keretében a „Milyennek képzeled el Veszprémet 2030-ban?”, „Hogyan képzeled el magadat Veszprémében 2030-ban?” címmel várták a pályázatokat. Az Egyesület 2020-ban együttműködési megállapodást kötött a Veszprém Megyei Kormányhivatallal, amelyben papírra vetették azt a régóta létező együttműködést, melynek során a Kormányhivatal szakemberei tájékoztatják az Egyesület támogattjait a kormányhivatali ügyintézésről, illetve népegészségügyi kérdésekről. A hivatal az Egyesület családi rendezvényein kormányablak-busz jelenlétével segíti az ügyintézés. Támogatja az egyesület kommunikációját, illetve aktuális programjaiba lehetőség szerint bevonja azt. A Kormányhivatalon kívül a közös munkában részt vesz az önkormányzat, a városban működő vállalkozások sokasága, több intézmény és szervezet.

A Pannon Egyetemmel együttműködésben a fiatalok az Egyetem által szervezett képzések keretében készülhetnek fel felsőfokú tanulmányaikra, majd már egyetemi hallgatóként segítséget kapnak, felsőbb évesként pedig segítséget nyújtanak a beiskolázási feladatok és az ösztöndíj-pályázatokhoz kapcsolódó ügyintézés terén. Az Egyesület tevékenysége nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű csoportok között biztosított legyen az együttműködés, segítve ezzel a hátrányos helyzetű fiatalok integrációját hosszabb távon is. Molnár Roland, az Egyesület elnöke, sokoldalú tevékenysége elismeréseként 2022-ben Pro Civitate díjban részesült.

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A szolgáltatások igénybevétele során történt hátrányos megkülönböztetésről és az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséről nem érkezett bejelentés.

Előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül

A Gyvt. által szabályozott rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak részére évi két alkalommal folyósításra kerülő pénzbeli támogatás a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére magasabb összegű utalást jelent.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei

A Gyvt 6.§. (2a) bekezdése kimondja, hogy a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek joga van ahhoz, hogy fokozott segítséget kapjon a fejlődését hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez.

Év	Óvodába beírt gyermek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermek aránya az óvodás gyermekek közül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	0	52	2,62%
2016	0	54	2,75%
2017	481	26	1,34%
2018	482	28	1,46%
2019	487	6	0,32%
2020	n.a.	na.	n.a.. Az

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az Önkormányzat lehetősége szerint hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015	n.a.	263	5,12%
2016	n.a.	115	2,21%
2017	n.a.	55	1,07%
2018	n.a.	54	1,04%
2019	n.a.	17	0,33%
2020	n.a.	2	0,2%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan h. helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan h. helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan h. helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	3	0,16%	n.a.	-	n.a.	-
2016	8	0,43%	n.a.	3,01%	n.a.	-
2017	4	0,21%	n.a.	2,25%	38	1,70%
2018	7	0,35%	n.a.	1,25%	16	0,68%
2019	5	0,24%	n.a.	0,29%	7	0,32%
2020	n.a.	na.	n.a.	na.	6	0,28%

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	n.a.	n.a.
2016	17	5
2017	16	6
2018	14	9
2019	1	7
2020	5	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot szerzett gyermekek számának fentebb elemzett csökkenése – az ezen ellátások jogosultsági feltételeinek egymással való

összefüggése miatt- együtt jár a megállapított hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkenésével.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve sajátos nevelési igényű gyermekek köznevelési ellátásában szegregáció nem tapasztalható, a gyermekeket az oktatási intézmények integráltan látják el. Az óvodapedagógusok tájékoztatása szerint a speciális nevelési igényű gyermekek száma évről évre, folyamatosan nő. Az intézményekben a mindennapi gyakorlat része az integrációt elősegítő szemlélet terjesztése, az érzékenyítés, a másság elfogadása a gyerekeken túl a dolgozók és a szülők részéről is. Városunkban a Veszprémi Vadvirág Körzeti Óvoda az Oktatási Hivatal bázisintézményeként rendszeresen szervez az integrációt elősegítő, a speciális nevelési igényű gyermekek nevelésével kapcsolatos továbbképzéseket és műhelymunkát, a saját jó gyakorlatukat szívesen mutatják be a tapasztalataikra kíváncsi kollégáknak. 2019 évtől évi 3 alkalommal került sor ilyen rendezvényre, amelyen összesen 68 fő vett részt. A város többi óvodája is élen jár abban, hogy az integrált óvodai nevelés mentén a fejlesztő, biztonságot nyújtó közeget biztosítsák azoknak a gyerekeknek, akik erre helyzetüknél fogva rászorulnak. Fenti munkához az intézmények fejlesztő szakembereket, logopédusokat alkalmaznak, bár mindegyik intézményvezető a legnagyobb problémaként kezeli a szakemberek hiányát.

A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A 0-7 éves korosztály ellátásában jelentős szerepet vállalnak az óvodák. A veszprémi intézményekbe 2-14 településről járnak be gyerekek. A legkevesebb településről (2) a Gyulafirátóti Veszprémi Kastélykert Körzeti Óvoda vonzza a gyerekeket, a legtöbbről (14) a Veszprémi Egry Úti Körzeti Óvoda. A Veszprémi Bóbita Körzeti Óvodába és a Veszprémi Ringató Körzeti Óvodába is viszonylag sok (10) településről járnak be gyerekek.

Az óvodák nyitvatartási ideje kisebb eltérésekkel egységesnek mondható. A leggyakrabban 6-17 óra között várják a gyerekeket. A Veszprémi Csillag Úti Körzeti Óvoda 6.15-től, a Veszprémi Egry Úti Körzeti Óvoda és a Szent Margit Óvoda 6.30-tól fogadja a gyerekeket; a Veszprémi Csillag Úti Körzeti Óvodából 17.45-ig, a Veszprémi Egry Úti Körzeti Óvodából és a Veszprémi Ringató Körzeti Óvodából legkésőbb 17.30-ig haza kell vinni a gyerekeket. A nyitvatartási idők tekintetében elmondható, hogy a városban található termelőüzemekben három műszakban dolgozó szülőknek ez a fajta nyitvatartási idő nem kedvez. Ám azt is elmondhatjuk, hogy sem a szülőtől, sem az intézményektől nem érkezett javaslat az Önkormányzathoz az óvodák nyitvatartási idejének módosítására. Ennek alapján joggal feltételezhetjük, hogy a városban élő szülőknek nem okoz jelentős nehézséget az óvodák nyitvatartási idejéhez való alkalmazkodás.

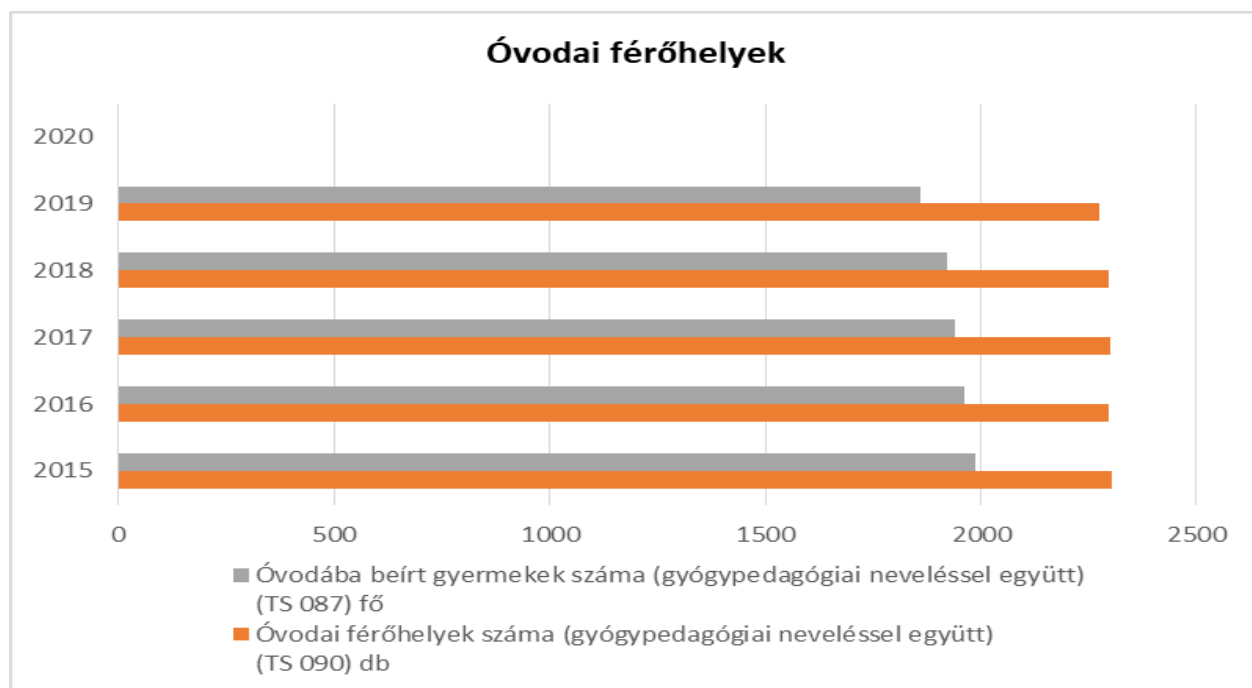
Az iskolákhoz hasonlóan az óvodákban is tartanak nyári szünetet – ezalatt az idő alatt végzik el az intézményekben a kisebb-nagyobb karbantartási és felújítási munkákat, az éves nagytakarítást, fertőtlenítést stb. Természetes, hogy ezalatt az időszak alatt az óvodák nem tudják a gyerekeket fogadni.

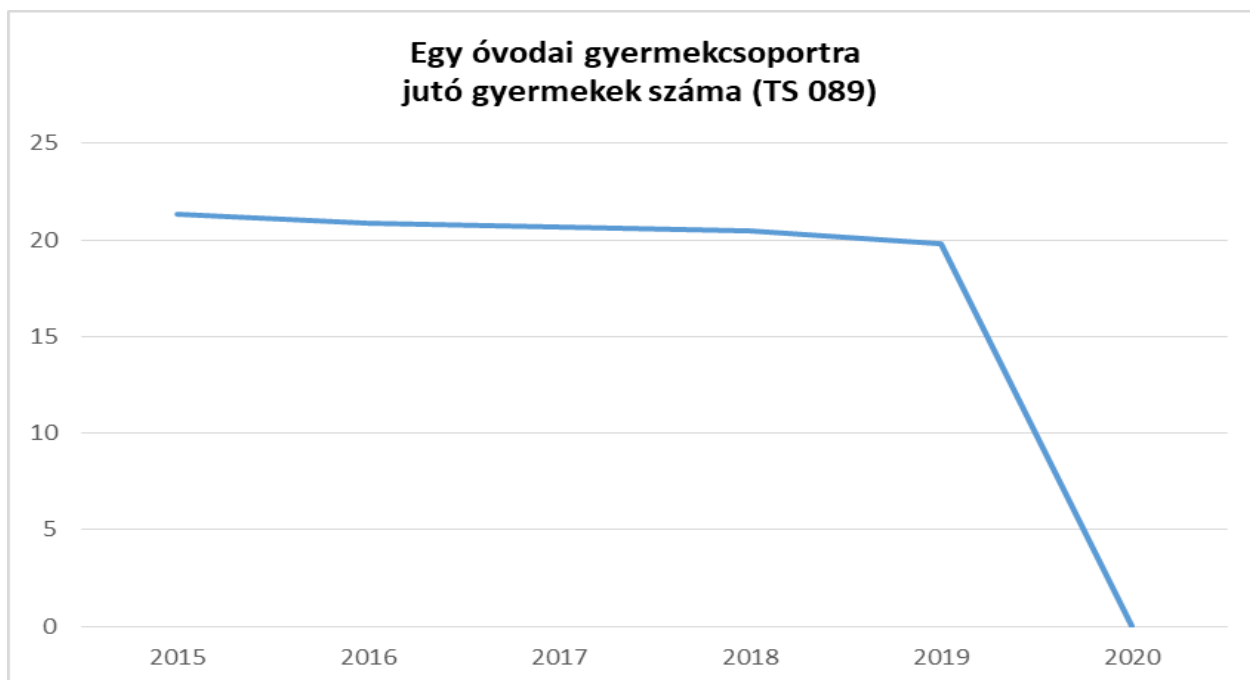
Fontos megjegyezni, hogy a Veszprémi óvodák nem egy időben zárnak be – a nyári szünet idején egy óvoda mindig fogadni tudja azokat a gyerekeket, akiknek az elhelyezéséről szüleik nem tudnak gondoskodni.

Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015	n.a.	93	2305	18	1986	1	9	21
2016	n.a.	94	2296	19	1962	1	10	21
2017	n.a.	94	2301	19	1940	1	12	21
2018	n.a.	94	2296	19	1923	1	11	20
2019	n.a.	94	2274	21	1861	1	10	20
2020	n.a.	94	1998	n.a.	1712	1	n.a.	18
2021	n.a.	83	2126	n.a.	1597	1	n.a.	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

Az országos kompetencia-méréseken a város iskolái évek óta, viszonylag kiegyensúlyozottan, az országos átlag körüli, illetve annál magasabb értéket produkálják. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek teljesítményére nem állnak rendelkezésre minden intézményben adatok, az intézményekben szükség van az eredmények monitorozására és kiértékelésére alkalmas rendszeresített eljárásrend életbe léptetésére, hogy a tapasztalatok visszacsatolása az oktatási folyamatba megtörténhessen.

Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	19	230	14	22	-
2015/2016	19	233	14	22	17,72%
2016/2017	19	232	14	22	17,18%
2017/2018	18	231	14	22	19,28%
2018/2019	17	232	14	22	19,37%
2019/2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	19,57%

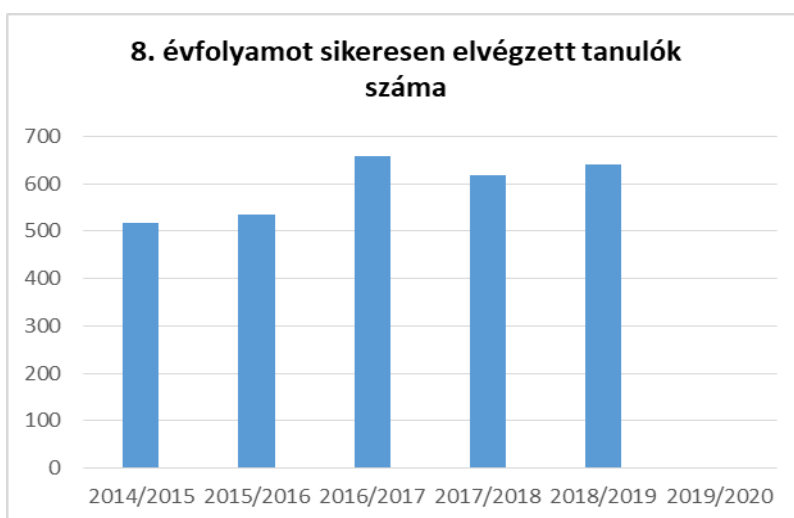
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az intézmények továbbtanulási mutatói kiegyenlítettek, habár a 8. évfolyamot sikeresen elvégzett tanulók számában a 2017/2018-as tanévben kismértékű csökkenés figyelhető meg, de a következő évben újra nagyobb léptékű emelkedés látszik.

A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	517
2015/2016	534
2016/2017	658
2017/2018	617
2018/2019	640
2019/2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

A közoktatás a Veszprémi Tankerületi Központ által fenntartottan, az Önkormányzat tulajdonában lévő infrastruktúrával Veszprém városban 11 általános iskolában és három gimnáziumban valósul meg. A Veszprémi Szakképzési Centrum összesen 5 szakképzést biztosító középfokú oktatási intézményt tart fenn. A Római Katolikus Érsekség tart fenn egy általános és egy középiskolát, továbbá a városban jelenleg két alapfokú művészeti iskola és egy magán iskola is működik. A város több középiskolája is büszkélkedhet magas szintű, országosan is kiemelkedő oktatási eredményekkel. A Lovassy László Gimnázium hosszú ideje vezeti a vidéki gimnáziumok eredményességi statisztikáit, de a kisebb múlttal rendelkező Vetési Albert Gimnázium is az élbolyban szerepel. Két veszprémi intézményben zajlik felsőfokú oktatás, a Pannon Egyetemen, mely a térség meghatározó egyetemének számít, és a Veszprémi Érseki Főiskolán. Hátrányos megkülönböztetésről vagy jogellenes elkülönítésről az oktatás, képzés területén nem érkezett jelzés.

Az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Az országos kompetencia-méréseken a város iskolái évek óta, viszonylag kiegyensúlyozottan, az országos átlag körüli, illetve annál magasabb, értéket produkálják. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek teljesítményére nem állnak rendelkezésre minden intézményben adatok, az intézményekben szükség van az eredmények monitorozására és kiértékelésére alkalmas rendszeresített eljárásrend életbe léptetésére, hogy a tapasztalatok visszacsatolása az oktatási folyamatba megtörténhessen.

Előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

Gyermejkölési, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjólési szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részeseülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő

2016	0	0	250	63
2017	0	0	116	19
2018	0	0	132	8
2019	0	0	190	4
2020	0	0	596	4

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A város intézményeiben igénybe vehető hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetbe került gyermekek és szüleik szociális helyzetének javulásához, ami nagyobb részt információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből és tanácsadásból áll. Az óvodákban és iskolában jelen lévő speciális nevelési igényű gyerekek növekvő száma miatt még az eddigienél is nagyobb problémát okoz a fejlesztő- és gyógypedagógus szakemberek - korábban már említett - hiánya.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem működik a Gyvt. 94. § (3) bekezdés b) pont szerint gyermekek átmeneti otthona, miközben a célcsoporttal foglalkozó szakemberek jelzései alapján jelentős számú gyermek szorul rá.	A településen élő, összes gyermek esélyegyenlőtlenségének csökkentése, kiemelten a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítása a gyermekek átmeneti elhelyezésének megoldása révén.
A bántalmazás vagy egyéb okból menekülő és/vagy hajléktalanná váló gyermeket nevelő szülők elhelyezésének tárgyi körülményei nem megfelelőek a jelenlegi családok átmeneti otthonában. Fogytékossággal élő felnőttet/gyermeket nem tud fogadni az intézmény.	Színvonalas szolgáltatás nyújtása a családok átmeneti otthonában. Az ellátás hozzáférhetővé tétele minden célcsoport (fogytékossággal élők, akár gyermek, akár szülő) számára.
A sajátos nevelési igényű tanulók és a pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek száma – az egyre kifinomultabb mérési módszerek miatt is – folyamatosan nő. A tanároknak, egészségügyi szakembereknek és mindazoknak, akik gyermekekkel foglalkoznak, egy része nem rendelkezik a hátrányos helyzetű (beleértve többek között az SNI-sek vagy fogytékossággal élők) tanulók megfelelő kezelésének képességével. A diákok egy része nem elég érzékeny a hátrányos helyzetű társaikkal kapcsolatban.	Érzékenyítési programok révén a hátrányos helyzetű, magukat kirekesztettnek érző gyerekek hatékony integrációja.
A nyári szünidő idején a szülők számára rendkívül megterhelő feladat a gyermekek elhelyezése. Piaci alapon számos szolgáltatás	A szociálisan rászoruló (halmozottan hátrányos helyzetű, mélyszegénységben élő, családjukat elvesztő stb.) gyermekek részére ingyenes

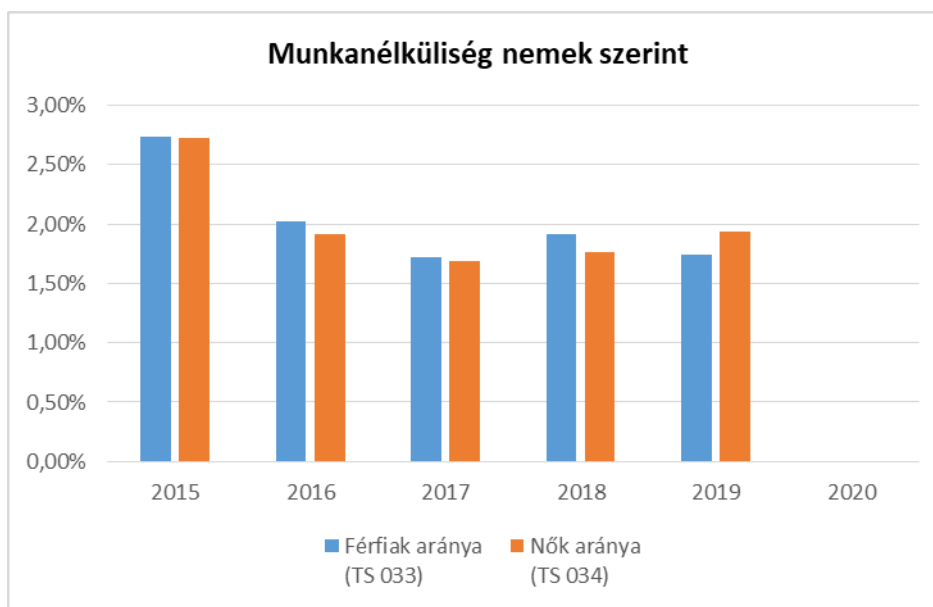
A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
elérhető, azonban éppen a leginkább rászoruló gyerekek e szolgáltatásokból nem részesedhetnek. Az Önkormányzat által támogatott napközis táborra nagyobb az igény, mint a rendelkezésre álló férőhely.	tábor biztosítása, szociális és tanulási hátrányaik kompenzációja érdekében.
Nagy eltérés figyelhető meg a családok szociális háttere tekintetében, amit az iskola nem, vagy csak csekély mértékben képes kompenzálni, ahogy a kompetenciamérések eredményei is jelzik. Az eltérő szociális háttér feszültséget generálhat a köznevelési intézményekben.	A generációkon át mélyülő foglalkoztatási, megélhetési, iskolázottsági, közösségi, szociokulturális természetű hátrányokból adódó szociális feszültségek enyhítése.
A gyermekek szociális és egészségügyi ellátását, valamint nevelését biztosító infrastruktúra nem teljeskörűen akadálymentes.	Gyermekek szociális és egészségügyi ellátását, valamint nevelését biztosító infrastruktúrához való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása.
A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek tanulási felzárkózását visszaveti az otthoni környezet. A tanulási hátrányok kompenzációját segítő, tanórán kívüli programok száma kevés, illetve a fejlesztéshez szükséges infrastruktúra nem korszerű, nem áll teljes körűen rendelkezésre.	A cél, hogy a hátrányos helyzetű gyermekeknek elérhetővé váljon olyan iskolán kívüli, de az iskolai felzárkózást motiváló kulturális környezet, ahol részesülhetnek hátránykompenzáló programokban.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	2,73%	2,72%	2,73%
2016	2,02%	1,91%	1,97%
2017	1,72%	1,69%	1,71%
2018	1,91%	1,76%	1,84%
2019	1,74%	1,93%	1,84%
2020	-	-	0,00%

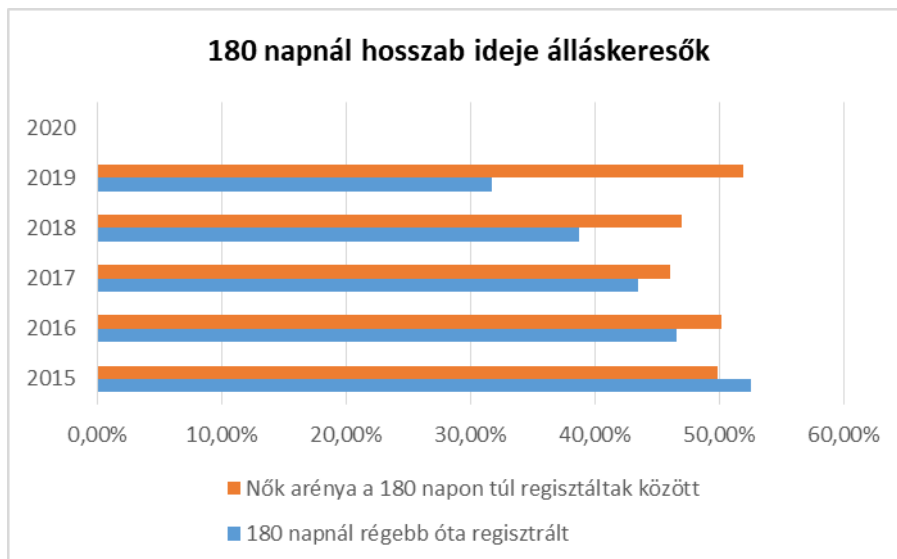

A regisztrált munkanélküli nők száma 2015 és 2019 között változó tendenciát mutat Veszprémben. 2017-ig egy jelentősebb csökkenés, majd 2018-tól ismét folyamatos emelkedés tapasztalható. 2019. évben a munkanélküli nők száma meghaladja a 2016. évi százalékos mértéket.

A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya folyamatosan csökkent, a vizsgált időintervallumban több mint 20%-kal, ezen belül a nők és a férfiak aránya megközelítőleg azonos.

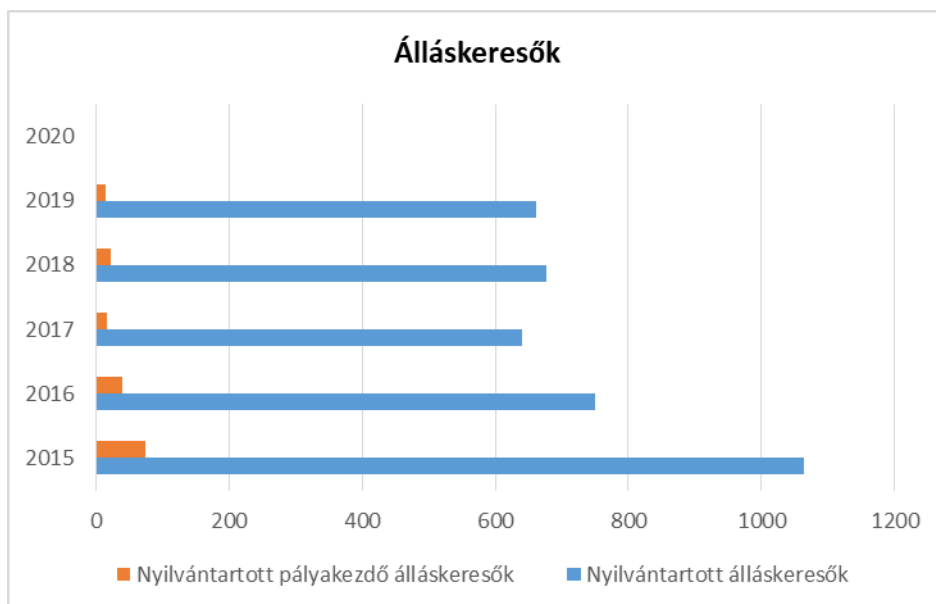
A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2015	52,54%	49,91%
2016	46,53%	50,14%
2017	43,44%	46,04%
2018	38,76%	46,95%
2019	31,77%	51,90%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	1064	75
2016	750	39
2017	640	16
2018	676	23
2019	661	14
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fiatal pályakezdők között alacsony a nyilvántartott munkanélküliek aránya.

Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A Veszprém Megyei Kormányhivatal - tájékoztatása alapján - a nők munkába való visszatérésének támogatása érdekében szervezett képzésekre, átképzésekre és az atipikus női foglalkoztatottak számára vonatkozóan nem kezel adatokat. A 2020 és 2021 évben a nők részmunkaidős állás bejelentéseinek száma 27 volt.

Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők folyamatosan szorulnak ki az aktív munkaerő piacról. Az élethosszig tartó tanulás következménye, hogy a közép és fiatal korosztályban folyamatosan emelkedik a magasan kvalifikált munkavállalók száma.

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezőket csak olyan munkára veszik fel, amit a szakmai végzettséggel rendelkezők nem vállalnak.

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Általánosan elmondható, hogy a nők hátrányos megkülönböztetése a munka világában szinte minden területen tapasztalható. Sok olyan munkakör van, ahol a nők is alkalmasak lennének a munkakör betöltésére, de ennek ellenére a munkáltatók inkább a férfi munkavállalókat részesítik előnyben a felvételnél. A szülés előtt lévő fiatal nők, a kisgyermekes anyák és az 50 évfeletti nők a munkahelykeresés során folyamatosan el kell, hogy szenvedjék a női és korosztályi mivoltukból eredő diszkriminációt.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi bölcsőde, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A munka és a gyermekvállalás összehangolása során, a családok számára nagy segítséget jelent a településen működtetett bölcsődei ellátás. Ennek hiányában a szülők munkavállalása különösen nehéz, hiszen nagyszülői, vagy egyéb segítség híján gyakran megoldhatatlan a munka, utazás és gyermekfelügyelet összeegyeztetése.

Ahogy korábban írtuk, a város bölcsődéiben azoknak a gyermeknek az életkoruknak megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését és étkeztetését szervezik meg, akiknek napközbeni ellátásáról a szülei, nevelői, vagy gondozói, a munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban vagy képzésben való részvételük, betegségük, vagy egyéb ok miatt nem tudnak gondoskodni.

A városban megfelelő a bölcsődei ellátottság. A Veszprémi Bölcsődei és Egészségügyi Alapellátási Integrált Intézmény Bölcsődei szervezeti egységén belül 6 tagbölcsődében 516 férőhellyel biztosítja 20 hetes kortól 3 éves korig a gyermekek gondozását, nevelését. Az elmúlt években minden felvételi kérelemnek helyt adott az intézmény. Egyedül a 10 férőhelyes Rátóti Bölcsődében volt arra példa, hogy nem volt szabad férőhely. Ez esetben a gyermek – a szülővel történő egyeztetést követően - másik tagbölcsődében került elhelyezésre, így nem került sor a felvételi kérelem elutasítására.

A bölcsődéken kívül működik 11 családi bölcsőde is a gyermekük nappali ellátását igénybe venni kívánó szülők számára Veszprémben. Az intézmények nyitvatartási ideje igazodik a szülők munkaidejéhez, mind a 6 tagbölcsőde nyitvatartási ideje reggel 6 órától délután 18 óráig tart.

A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni

a) - ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll -

aa) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,

ab) a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,

ac) az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és

b) a védelembe vett gyermeket.

Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	n.a	n.a
2016	474	433
2017	488	433
2018	488	393
2019	488	397,1
2020	516	361
2021	516	290

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	61	59	n.a.	n.a.	498	481
2018	0	0	52	53	n.a.	n.a.	498	482
2019	0	0	47	46	n.a.	n.a.	498	487
2020	0	0	18.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A bölcsődében, egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenkét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

- valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy
- sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is nevelnek, gondoznak.

Amennyiben valamennyi gyermek betöltötte a második életévét egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizennégy gyermek nevelhető, gondozható.

Abban az esetben, ha

- egy bölcsődei csoportban egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tizenegy gyermek,
- egy bölcsődei csoportban kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,
- egy speciális bölcsődei csoportban három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.

Minden esetben el kell, hogy érje az egy gyermekre jutó hasznos alapterület a 3m²-t. Felvételi okként leggyakrabban a szülők munkavégzése szerepelt.

A kisgyermekes szülőkre nagy teherként nehezedik az, hogy a 11 hetes nyári szünidő idején biztosítani tudják azon kisgyermekük felügyeletét, akik már nem óvodások, de még nem érték el azt a kort, amikor biztonsággal magukra hagyhatók. Ennek megoldásában segít a Veszprémi Intézményi Szolgáltató Szervezet (a továbbiakban: VEINSZOL) által évek óta megszervezett nyári napközis tábor, mely 2022. évben 2.950 Ft/fő/nap díjfizetés mellett volt igénybe vehető, 5 héten át. Fenti díjból 30%-os árkedvezményt kapnak a 3 vagy több gyermekesek, egy, az ukrán háború elől Veszprémbe menekült család gyermeke pedig díjmentesen vehetett részt a táborban. Az ár tartalmazza a háromszori étkezés és a programokon való részvétel árát is. A nyári tábor megszervezése nem kötelező, hanem önként vállalt feladat az önkormányzat számára, az iskolák nem járulnak hozzá a program költségeihez.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A városban a gyermekek egészségügyi, pszichés és mentális gondozása komplex feladat, amelyben jelentős szerepet tölt be a védőnői szolgálat, ezen túl a szolgálatnak kiemelt szerepe van az iskolás korban előforduló magatartási, és/vagy tanulási zavarok kezelésében is. A városban élő családok gyermekeinek védelme a Veszprémi Családsegítő és Gyermejkölési Integrált Intézmény feladata (ld. gyermekvédelem).

A városban működő védőnői szolgálat célja - az alapellátás részeként - a családok egészségének megőrzése, egészségromlásuk megelőzése érdekében végzett egészségnevelés. A védőnő a gondozási tevékenységét azon családok körében végzi, ahol várandós és gyermekágyas anya, illetve 0-7 éves korú gyermek él. A nővédelem területén a védőnő tanácsot ad a családtervezéssel kapcsolatban, segíti a nők anyaságra való felkészülését.

A gyermekágyas, szoptató anyákat a szülészeti intézetből történő távozást követően 24 órán belül meglátogatja, segítséget nyújt és tanácsot ad a szülést követő egészségi állapotra vonatkozóan a szoptatással, a gyermekgondozással, valamint a családtervezéssel összefüggő kérdésekben. A 0-7 éves korú gyermekek esetében családlátogatás és tanácsadás során segíti a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulását, az egészséges életmód és az egészséges táplálkozás gyakorlásához szükséges ismeretek elsajátítását, a gyermeknevelést, a szocializációt.

Az iskolai védőnők fontos feladata 6-16 éves korban, a gyermek fejlődését veszélyeztető tényezők időben történő észlelése. A szűrővizsgálatok végzésével, szükség szerinti intézkedéssel a védőnő mindent megtesz a gyermek zavartalan fejlődésének biztosítása érdekében.

Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	n.a	2598	n.a
2016	n.a	2079	n.a
2017	n.a	2027	n.a
2018	18	1971	109,5
2019	17	1923	113,1
2020	15	1797	119,8
2021	16	1772	110,8
2022	16	1723	107,7

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A fenti táblázatban jól látható, hogy az elmúlt 7 évben folyamatosan csökkent a 0-3 év közötti gyermekek száma.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nőket érő erőszak, és a családon belüli erőszak kérdésköre igen nehezen megfogható.

Az ENSZ meghatározása szerint: "A nők elleni erőszak bármely olyan, a nőket nemük miatt érő erőszakos tett, mely testi, szexuális vagy lelki sérülést okoz vagy okozhat nőknek, beleértve az effajta tettekkel való fenyegetést, valamint a kényszerítést és a szabadságtól való önkényes megfosztást, történjen az a közéletben vagy a magánszférában."

A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető Törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás. A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető Törvénykönyv tartalmazza. Azt gondoljuk, hogy a majdani súlyos testi sértés sok esetben ott kezdődik, amikor pl. egy férfi a párját elkezdi izolálni a környezetétől – kezdi leszoktatni a barátnőkről. Nem tűnik súlyosnak, de a folyamat vége általában az lesz, ha időben nem avatkozunk be. A korlátozás tehát ugyanúgy a bántalmazás egyik formája, mint a fent felsorolt esetek.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető Törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

A nőket érő erőszakos cselekmények miatti rendőri riasztások száma, valamint a bántalmazás miatt tett rendőrségi feljelentések száma vélhetően alulmarad a tényleges esetek számától.

A bírósági ítéletek számáról nincs adatunk. A bíróságra érkező ügyekben nyilvántartás nem készül arról, hogy a Veszprémi Járásbíróság illetékességi területén belül hány erőszakos bűncselekményt követnek el nők sérelmére.

A városban a bántalmazott nők a rendőrségen kívül a Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézményhez, a Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatal Hatósági Főosztály Gyámügyi és Igazságügyi Osztályához, valamint az Áldozatsegítő Központhoz fordulhatnak segítségért.

2020. január 1-jétől a korábban a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási hivatal hatáskörébe tartozó családvédelmi koordináció a települési Önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe került át.

Veszprém Megyei Jogú Város Jegyzőjénél, mint a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló törvény szerinti családvédelmi koordinációért felelős szervnél:

- 1) 2020. évben 10 eljárás indult, a 11 bántalmazottból 9 volt nő,
- 2) 2021. évben 19 eljárás indult, a 19 bántalmazottból 18 volt nő.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben – nem csupán a családon belüli erőszak áldozatainak védelmében - a Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény vezetője az esetmenedzserek javaslatára és közreműködésével megszervezi a veszélyben lévő anya és gyermeke(i) anyaothtonba, illetve védett házba történő elhelyezését.

A CSÁO-ban 8 család, összesen 30 fő számára biztosít a gyermekek átmeneti gondozásán alapuló átmeneti elhelyezést. Az ellátott családok a beköltözést követően készített gondozási tervhez igazodva, legfeljebb 12 hónapig lakhatnak az intézményben, amely a tervnek megfelelő irányú, de több időt igénylő közös munka estén még 6 hónappal meghosszabbítható.

A CSÁO jellemzően a város legelesettebb családjait karolja fel, ugyanakkor konkrét esetekben a családgondozók kapcsolatot tartanak a családdal és a gyermekekkel kapcsolatban álló intézményekkel, hivatalokkal, egészségügyi és szociális szolgáltatókkal.

A CSÁO-ban a családgondozók a szociális munka módszereivel dolgoznak a bent lakó családok problémáinak megoldásán, hosszabb távon pedig az önálló lakhatás megvalósulásán. A gyermekfelügyelők/gondozók 24 órás felügyeletet látnak el, mindennapi tevékenységeikben szükség szerint (és a közösen megfogalmazott célokkal összhangban) segítik a családokat.

Az átmeneti gondozás során a CSÁO a szülővel közösen biztosítja a gyermek teljes körű ellátását. A házirend és a családokkal kötött egyéni megállapodás tartalmazza, hogy az átmeneti gondozás során mely időszakokban mely ellátásokat nyújtja a szülő, és melyeket a CSÁO.

A CSÁO-ban töltött idő alatt az intézmény segíti a családokat a bekerülési okok megszüntetésében, hogy a bentlakás végén a kiköltözés sikerrel járjon. Ezt a feladatát az intézmény minden esetben maradéktalanul teljesítette.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A város közéletében a nők egyre jobban képviseltetik magukat. A 2019. évi választásokat követően jelenleg a 18 fős képviselőtestületben a nők létszáma 5 fő, amely létszám még mindig kevesebb, mint egyharmada a testület teljes létszámának. Elmondható viszont, hogy a Veszprém városban működő Önkormányzati és állami fenntartású intézmények, iskolák, művelődési és kulturális központok vezetői pozícióját betöltők jelentős része nő.

A Veszprémi Törvényszék jelenlegi elnöke és elnökhelyettese is nő, továbbá fontos megjegyezni, hogy a Veszprém Megyei Főügyészség két helyettese, és a Járási Ügyészség vezetője és helyettese is nő. Ugyanakkor sajnálatos, hogy a városi rendőrség vezetői között egyáltalán nincs nő. Gyakori, hogy a nők/lányok az őket ért bántalmazásokkal kapcsolatosan férfi rendőröknek kell, hogy vallomást és feljelentést tegyenek az őket ért sérelmek ügyében. A női áldozat ilyen helyzetben sok esetben nem képes bizalommal fordulni a férfi rendőrök felé.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Veszprém városában a nők hasonló hátrányokkal szembesülnek, mint az ország bármely más településén, ugyanakkor, mivel Veszprém megyeszékhely, az infrastruktúra és szolgáltatások tekintetében a veszprémi nők jobb helyzetben vannak a kisebb településeken élő nőtársaikkal összehasonlítva.

A helyzetelemzés készítése során feltérképezésre kerültek a kifejezetten a nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségének megvalósulását szolgáló programok. Ezek közé tartoznak a HEFOP, TÁMOP 1.1.1, TÁMOP 1.1.2, és a TÁMOP 1.1.3. programok, melyeknek egyik célja többek között, hogy a nőket a munkaerőpiacra segítse a komplex, személyre szabott, a helyi munkaerőpiaci lehetőségekhez és igényekhez igazodó szolgáltatásokkal és támogatásokkal.

1995 óta működik a Veszprémi Nők Kerekasztala Egyesület (VENŐKE), amely célja a nők és férfiak esélyegyenlőségének elősegítése, a női értékek megőrzése és felmutatása, a nők társadalmi elfogadásának növelése.

Könyvekkel, kiadványokkal, előadásokkal és konferenciák szervezésével, valamint a közösségi médián keresztül az egyesület hozzájárul ahhoz, hogy a veszprémi lakosok minél nagyobb részében tudatosodjon a nemek közötti hátrányos megkülönböztetés tilalma.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

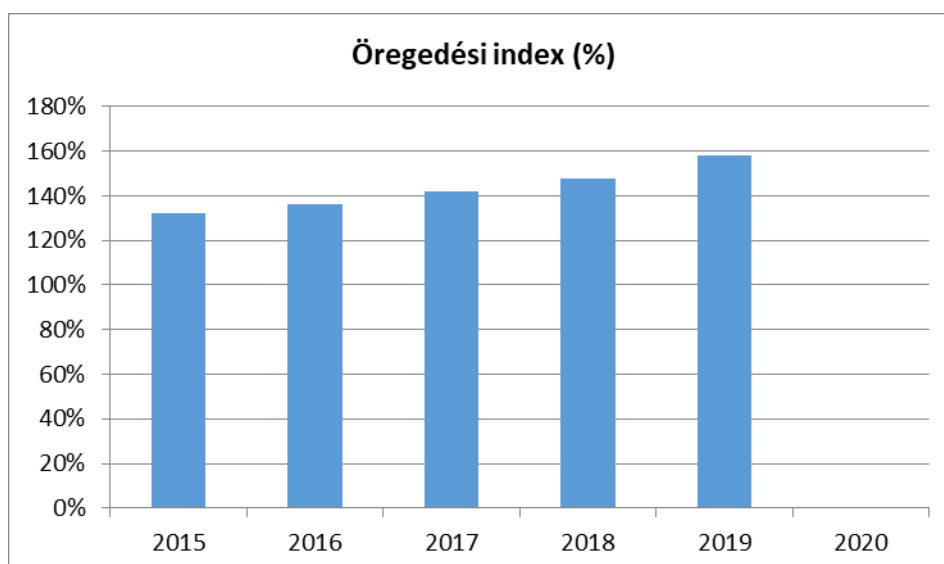
A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
<p>A kisgyermekes anyák az új élethelyzetükben a rugalmasabb foglalkoztatási körülmények mellett könnyebben tudnának újra munkába állni. Ugyanakkor, még a munkaerőhiány ellenére sem elég elterjedtek a rugalmas munkavégzési formák a munkáltatók körében. A kisgyermekes anyák foglalkoztatási problémái:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) családbarát munkahelyek hiánya; 2) rugalmas munkaidő hiánya; 3) alternatív munkaerő-piaci eszközök (távmunka, részmunka) hiánya; 4) egyedülálló anyák munkahelyi megbecsültségének hiánya. 	<p>Nők foglalkoztatási arányának növelése. Az atipikus foglalkoztató munkahelyek népszerűsítése, az ilyen keretek között működő foglalkoztatás arányának javítása.</p>
<p>Sok esetben az otthoni gyermeknevelésből munkába visszatérni szándékozó nők szakmai kompetenciái, tudása, képzettsége aktualizálásra és fejlesztésre szorul, a munkából kiesett, akár több éves időszak miatt. Az ismereteik frissítése nélkül, a nőkkel szembeni munkaerő-piaci diszkrimináció egyéb tényezői miatt még kisebb eséllyel tudnak újra dolgozni.</p>	<p>A munkába visszatérő anyák esélynövelése oly módon, hogy a visszatérést megelőzően a munkáltatók és a Veszprém Megyei Kormányhivatal a szükséges szakmai kompetenciák aktualitásához és fejlesztéshez rövid képzések igénybe vételére biztosít lehetőséget.</p>
<p>Nem csökken a testileg, illetve lelkileg bántalmazott nők és gyermekek száma. A jelzőrendszer nem mindig képes megfelelő módon, és megfelelő időben reagálni az esetekre. Az áldozatok gyakran nincsenek tisztában a saját jogaikkal, sok esetben nem tudják, hová fordulhatnak. Ebből következően a jogukat érvényesíteni nem tudják.</p>	<p>A nőket és gyermekeket érintő bántalmazás visszaszorítása. A nők és a gyermekek bántalmazása esetén a gyors, hatékony és szakszerű beavatkozás feltételeinek megteremtése. A lehetséges áldozatok jogtudatosságának fejlesztése. Áldozatsegítő Központ tevékenységi körének népszerűsítése.</p>

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek)

Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	10 506	7 934	132,42%
2016	10 806	7 929	136,28%
2017	11 057	7 791	141,92%
2018	11 409	7 713	147,92%
2019	11 795	7 460	158,11%
2020	-	-	-

Forrás: TeIR,
KSH-TSTAR

A születéskor várható élettartam Magyarországon az utóbbi években javult, 2008-ban a férfiaké 69,8, a nőké 77,8 év volt, ami 5-6 évvel alacsonyabb, mint az Európai Unió nyugati államaiban. Az Idősügyi Stratégia megállapítása, hogy „Magyarországon a 65 éven felüliek várhatóan

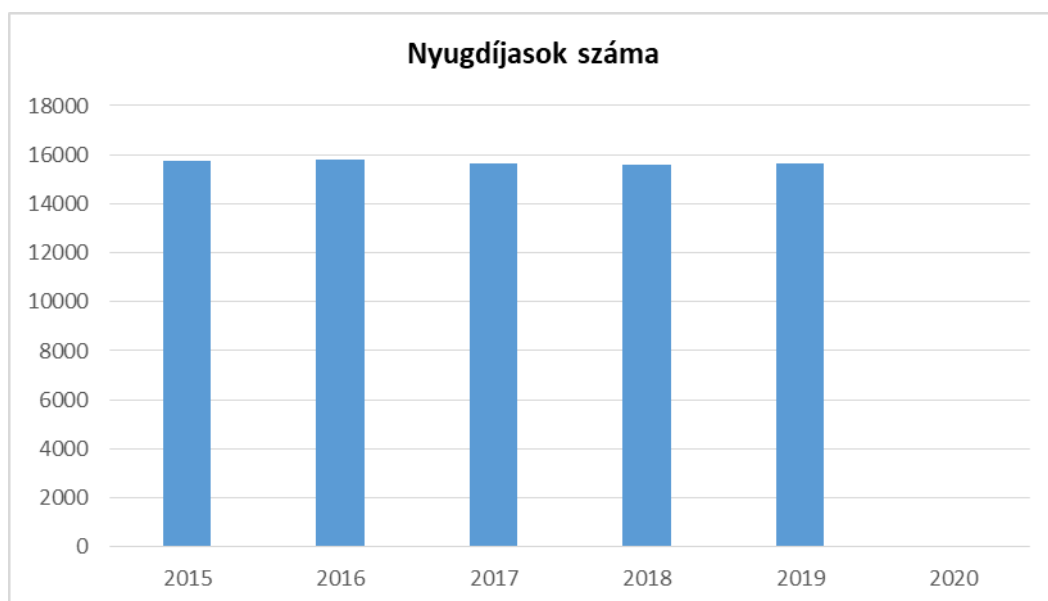
hátralevő életükben csupán 30-40 százalékban számíthatnak korlátozásmentes évekre, 20-30 százalékuknak az évei lesznek tartós, krónikus betegségtől mentesek, s mindössze 6-7 százalék számíthat jó, vagy nagyon jó állapotban eltelő évekre”. A szépkorúak (70 év felettiek) aránya Veszprém lakónépességében valamivel magasabb 10 százaléknál, enyhén emelkedő tendenciájú (11,5 %). Az utóbbi évtizedekben felerősödött a veszprémi népesség elöregedése. A népesség struktúráján belül csökkent a fiatal korcsoportok aránya, s nőtt az időseké.

Veszprém városának Önkormányzata felismerte annak fontosságát, hogy hosszú távon olyan társadalmi és gazdasági környezet kialakítására kell törekedni, amelyben az idősödő és idős emberek, minél tovább meg tudják őrizni aktivitásukat. Fontos, hogy teret nyerjen egy újfajta szemléletmód, mellyel növelhető az időskor presztízse, és az idősök iránti szolidaritás.

Ma Magyarországon – egyelőre – az idősök inkább diszkrimináció áldozatai, s nem értékes, integrált, értékteremtő részei társadalmunknak. Országos, és helyi szinten is megoldandó feladattal állunk szemben. E feladat időszerűségének és fontosságának súlyát felismerve Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata 2012-ben megalkotta a város idősügyi koncepcióját, valamint meghatározta ezzel kapcsolatos rövid és hosszú távú (2012-től 2034-ig terjedő időszakra vonatkozó) stratégiáját is. A felülvizsgálat idején a Veszprémi Érseki Főiskola munkatársai dolgoznak az új Idősügyi Koncepció elkészítésén. A város vezetősége számára kiemelten fontos az, hogy a településen élő idős emberek megőrizhessék emberi méltóságukat, önállóságukat és autonómiájukat.

Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	6000	9768	15768
2016	5989	9819	15808
2017	5885	9752	15637
2018	5831	9765	15596
2019	5819	9812	15631
2020	n.a.	n.a.	-

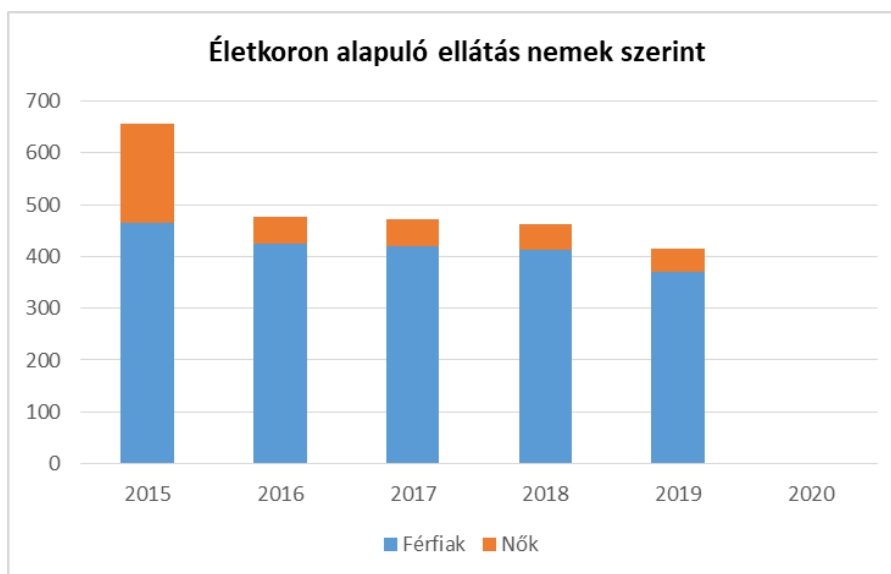
Forrás: TeIR, KSH Tstar

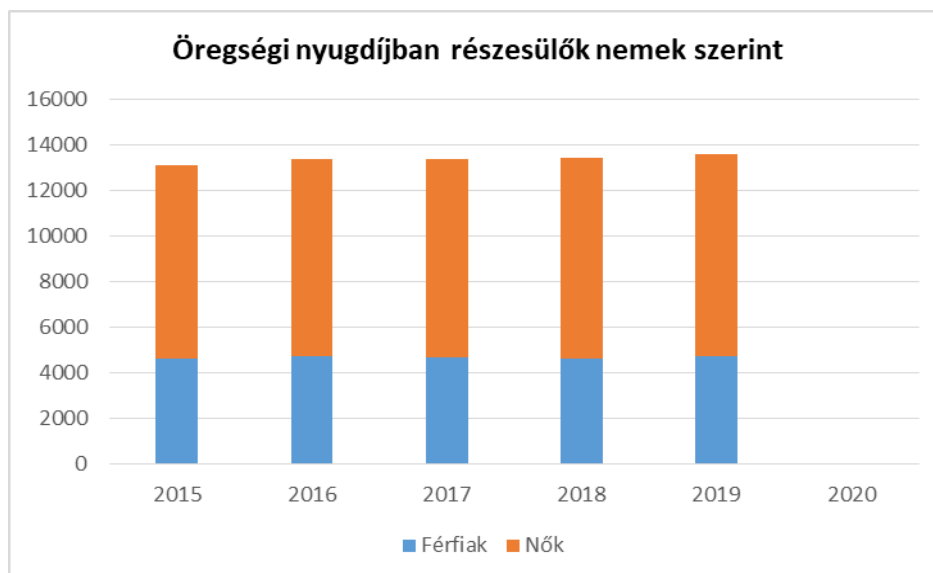

Köztudott, hogy Magyarországon a kedvezőtlen férfi mortalitás miatt egyértelmű nőtöbbség van idősebb korban, különösen a városokban, bár összességében Veszprém fiatalabb korstruktúrájú, mint Veszprém megye városai vagy az ország megyei jogú városai. A fiatal korcsoportokban még meglévő kismértékű férfitöbbség később megszűnik, s az idősebb korcsoportokban erőteljesen megnő a nők aránya. Az alábbi táblázatból jól kitűnik, hogy az öregségi nyugdíjban és az özvegyi és szülői nyugdíjban részesülők számának nemek közti megoszlása évről évre nagymértékű többletet mutat a nők javára, és az is jól látható, hogy ez a különbség folyamatosan tovább növekszik.

Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	465	190	4664	8460	26	189	n.a.
2016	424	53	4721	8690	26	183	n.a.
2017	420	51	4676	8689	20	164	13
2018	413	50	4645	8776	26	135	14
2019	370	46	4733	8851	16	122	18
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázatból kiolvasható, hogy Veszprémben, az életkoron alapuló nyugdíjban részesülők száma a 2015-2020 közötti időszakot vizsgálva csökkenő tendenciát mutat. A csökkenést elsősorban a nyugdíjkorhatár fokozatos emelése okozza, ami a nőknél azért nem releváns, mert 2011. évtől kezdődően életkortól függetlenül, 40 év jogosultsági idő alapján igényelhetik az öregségi nyugdíjat. Ez a lehetőség a férfiak számára nem biztosított.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	1 064	750	640	676	661	0
41-45 év (TS 042)	Fő	114	86	65	93	90	n.a.
	%	10,71%	11,47%	10,16%	13,76%	13,62%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	123	76	83	82	79	n.a.
	%	11,56%	10,13%	12,97%	12,13%	11,95%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	112	73	58	56	69	n.a.
	%	10,53%	9,73%	9,06%	8,28%	10,44%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	169	110	84	71	65	n.a.
	%	15,88%	14,67%	13,13%	10,50%	9,83%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	106	91	111	112	103	n.a.
	%	9,96%	12,13%	17,34%	16,57%	15,58%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 41 év feletti nyilvántartott álláskeresők életkorcsoportjainak megoszlását vizsgálva látható, hogy 2017-től a legnagyobb csoport a 61 év felettieké. Ezzel együtt megnövekedett a 41-45 év közötti nyilvántartott álláskeresők aránya, az 56-60 éveseké viszont folyamatosan csökken. A Covid okozta munkaerő-piaci átrendeződést a fenti adatok még nem tükrözik, annak munkaerő-piaci hatását az új HEP fogja majd vizsgálni.

Tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen

Az életminőség alakulására jelentős hatást gyakorolhat az élethosszig tartó tanulás jelentőségének elfogadása. Sajnos országszerte kevés az olyan képzés, ami kifejezetten az idősödő nemzedékeket célozza meg, elősegítve, hogy ők is képezhessék magukat, akár 50 éves koruk felett. Annak ellenére is kevés a képzés ezen a téren, hogy a tanulásnak ez a formája nem feltétlenül iskolarendszerű képzésben átadható tudást kell, hogy közvetítsen. Sőt, e képzéseknek már elsősorban nem az a célja, hogy a munkaerő-piaci reintegrációt segítő ismereteket közöljenek, mint inkább az, hogy személyes hiányokat pótoljanak, kerekké, beteljesedettté téve az időskort. A nyugati társadalmakban megfigyelhető jelenség, hogy az idősök (különösen a nyugdíjazásukat követően) saját maguk örömeire állnak neki újra tanulni, fejlesztik készségeiket, képességeiket. Gyakran utaznak, az utazáshoz előzetesen ismereteket gyűjtenek, vagy éppen rajzolni, festeni, zenélni, fotózni tanulnak.

A nyugdíjasok foglalkoztatásának egyik lehetősége az önkéntes tevékenység végzésébe való bekapcsolódás lehetne. Az idősebb korosztály egyrészt nagy szakmai tapasztalatokkal rendelkezik, másrészt sokan keresik az aktív elfoglaltság és szabadidő-eltöltés lehetőségeit, így az önkéntességben fontos szerepet játszhatnak.

A nyugdíjasok foglalkoztatásának új lehetősége a nyugdíjas szervezetekben való munkavégzés. A közérdekű nyugdíjas szervezet célja, hogy a még aktív időskorú tagjai számára foglalkoztatást, munkalehetőséget biztosítson nyugellátásuk folyósítása mellett. A nyugdíjas szervezet működésének egyik célja, hogy a következő generációk számára a tagoknál felhalmozódott tudás, szakmai és élettapasztalat átadásra kerüljön.

Jelenleg 41 nyugdíjas klub működik a városban, közel 1900 taggal. A klubok részben városrészekhez, részben foglalkozásokhoz kötődnek. A klubokat összefogja, koordinálja és érdekeiket képviseli a Veszprém Városi Nyugdíjasok Érdekvédelmi, Érdekképviselői Egyesülete, amely az Önkormányzattal és a Szenior Tanácsadókkal dolgozik együtt. Ebből az összefogásból számos népszerű program, kezdeményezés született, pl. Év „Szuper Nagyija” és az Év Nagypapája” díj, „Mesél a múlt” pályázat, angol és számítástechnikai tanfolyam, „Meseparádé”, bűnmegelőzési tájékoztatók. Születtek új programok is, pl. nagyon népszerű a szeniortánc, dalkör, jóga foglalkozások, bár a Covid járvány ezekre a közösségekre hatott a legrombolóbban.

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

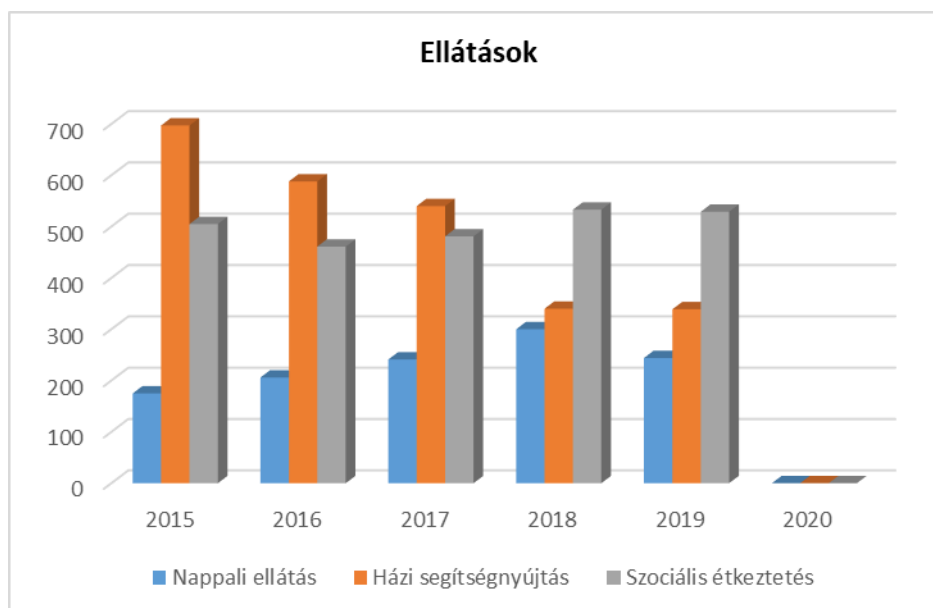
Országosnak mondott tendencia, hogy a foglalkoztatók szívesebben alkalmaznak fiatalabb, nagyobb teherbírású és kevésbé költséges munkaerőt. E tendencia természeténél fogva nem kedvez az idős(ödő) – különösen a nyugdíj előtt álló – korosztály számára, az ő tapasztalatuknak és jártasságuknak hasznát felismerő munkáltatók sajnos továbbra is kevesen vannak.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	10 506	175	697	505
2016	10 806	206	588	461
2017	11 057	241	540	481
2018	11 409	300	340	533
2019	11 795	244	339	529
2020	-	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Az idősek emberek – életkoruk által is indokolt - egészségügyi problémái különösen fontossá teszik, hogy számukra kiemelten biztosított legyen az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés. Az idősek szolgáltatásokhoz való hozzáférést nagymértékben befolyásolja az épített környezet akadálymentessége. Veszprémben az idősek ellátása magas színvonalú, az ehhez kapcsolódó szociális szolgáltatások minden veszprémi lakos számára elérhetők és biztosítottak. A fenti táblázat számaiból azt láthatjuk, hogy a szociális alapszolgáltatást nyújtó nappali ellátásban részesülő időskorúak aránya a 2015-2019 közötti időszakban a nappali ellátás tekintetében összességében emelkedő tendenciát mutat, a szociális étkeztetés tekintetében nagyjából kiegyensúlyozottan stagnál, a házi segítségnyújtást tekintve pedig határozott csökken.

A Veszprém városban igénybe vehető alapszolgáltatások és a szakosított ellátások a HEP 3.6. fejezetének „Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés” című bekezdésében részletesen ismertetésre kerültek.

Az időskori aktivitás megtartásának egyik legalapvetőbb követelménye a hozzáférhető és akadálymentes közlekedés, mely magában foglalja a gyalogos- és tömegközlekedés biztonságos feltételeinek kialakítását, a megfelelő menetrend bevezetését, az elvárásoknak megfelelő buszmegállók kialakítását és a tömegközlekedés megfizethetőségét.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Gazdasági Programja alapelveként fogalmazta meg, hogy a közlekedés megtervezésekor a lakosság azon részének igényeit is figyelembe kell venni, akiknek nincs autójuk, vagy nem vezetnek. Külön célcsoportként említi e tekintetben az idős embereket, a fiatalokat és a mozgásukban korlátozott személyeket.

A programban megfogalmazódott egy következtetés, miszerint az Önkormányzatnak feladata, hogy támogassa a fenti célcsoportba tartozó személyeknek a különféle szolgáltatásokhoz egyenlő eséllyel történő hozzáférését. A városban közösségi közlekedés szolgáltatást a V-Busz Kft nyújtja, a felülvizsgálat idején 48 autóbusszal, amelyből 28 darab szóló és 14 darab csuklós dízel Man Lion's City autóbusz, 5 darab elektromos szóló Man Lion's City autóbusz és egy tartalék jármű. Ezek mindegyike alacsonypadlós és hangos képi utastájékoztató rendszerrel, rámpával, hűtő-fűtő klímaberendezéssel felszerelt. Veszprém 222 helyi autóbushoz tartozó megállójából részlegesen akadálymentesített 5 darab, teljesen akadálymentes megálló nincs, de annak megközelítése sem problémamentes idősebb vagy mozgásszervi problémákkal küzdő utasok számára. A megállóhelyek állagmegóvása, karbantartása, fejlesztése az Önkormányzat feladata, a megállóhely-oszlopok és menetrendi jegyzékek az üzemeltetőhöz tartoznak. Az új, alacsonypadlós autóbuszok a megsüllyedt buszöblök és a magas padkák miatt gyakran nem tudják kellően megközelíteni a megállóhelyek padkáját a karosszéria-sérülés veszélye miatt, így hiába alacsonypadlós az autóbusz, az akadálymentes fel- és leszállás nem megvalósítható.

A helyi közösségi közlekedést érintő szabályozás szerint a 65 év feletti lakosok a tömegközlekedési eszközöket ingyen vehetik igénybe, a 65 évnél fiatalabb nyugdíjasok pedig jelentős kedvezménnyel vásárolhatnak nyugdíjas bérleteket a városban.

Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít idősügyi tevékenységének ellátása során a kellő tájékoztatásra, valamint a város polgáraival való kölcsönös kommunikációra.

A tájékoztatás kapcsán elmondható, hogy az Önkormányzat heti rendszerességgel megjelenő, ingyenes kiadványában, a „Veszprémi 7 Nap” című hetilapban, valamint internetes oldalán keresztül folyamatosan tájékoztatja a lakosságot tevékenységéről, meghozott döntéseiről, valamint a célcsoportot érintő szolgáltatásokról és azok igénybevételének feltételeiről. A város polgármestere, valamint önkormányzati képviselői is szánnak időt rá, hogy személyes találkozások során tájékoztassák az időseket az őket érintő aktuális kérdésekről.

Az Önkormányzat hosszú ideje nem csupán szervezési kérdésekben, hanem anyagiakkal is támogatja a nyugdíjas klubokat. Az általuk is támogatott aktív idősödés koncepciójában lehetőség nyílik arra, hogy minőséget adjanak az emberi életnek idős korban is, és arra, hogy megoldást találjanak azokra a társadalmi élettel kapcsolatos követelményekre, amelyeket egy idősödő társadalom állít eléjük.

Az időskorra való felkészülésnek Magyarországon még nem alakultak ki hagyományai. A nyugdíjba vonulás után megmaradó több szabad idő depresszív tünet-együttest generál. A megbirkózási stratégiák megismerésével, mind szélesebb ismeretterjesztő programok keretében kell segítséget adni az időskori problémák megoldására. Éppen ezért szükség van az alábbi gyakorlatok fejlesztésére, erősítésére:

- rendszeres beszélgetések az időseket érintő témákról;
- fiatalokkal való találkozások, közösségi kapcsolatok kialakítása;
- olyan programokba való bevonás, amely a csoportkohéziót erősíti;

- színházi előadások látogatása, illetve kirándulások szervezése;
- klubfoglalkozások, társas programok, képzőművészeti körök szervezése;
- igény szerint mentálhigiénés gondozás, valamint lelki segélyszolgálat biztosítása.

Ennek formája a támogató kisebb közösségek létrehozása, mely egyben véd az elmagányosodástól, a fölöslegesség érzésétől is. Ebben nagyon nagy szerepet kapnak a különböző civil és karitatív szervezetek, illetve az időseket aktívabb életre készítető programok, melyek egyben alkalmasak a szemléletváltásra a nemzedéki kapcsolattartásban. A tartalmas szabadidő eltöltésének hasznos formája lehet a nem kifejezetten nyugdíjasok számára létrehozott civil szervezetekben történő tevékenykedés.

A városban több ilyen szervezet is működik idős emberek aktív közreműködésével, például a Jeruzsálemhegyi Baráti Kör, az Újtelepi Baráti Kör, az Egry Baráti Kör. A városrészekben szerveződő egyesületek, fórumok (pl. Dózsavárosi Tanács), fontos szerepet töltenek be a helyi identitás kialakításában, ápolásában és a generációk közötti kapcsolat elmélyítésében.

Az idősek életében az önkéntesség nagy szerepet tölt be. A kulturális intézmények és a nagyközönség számára elérhető épített örökség szakmai irányítással történő bemutatása és fenntartása (pl. egy-egy örökséghegyszín vagy helyi értékek megőrzése, helytörténeti gyűjtemények létrehozása-gondozása, helytörténeti körök működtetése) vagy, kulturális rendezvények megvalósítása potenciális lehetőségeket rejt az idősebb korosztályok bekapcsolására az önkéntesség jegyében. Önkéntes tevékenység keretében az idősek tudásuk és tapasztalataik révén nagy segítséget nyújthatnak a civil szervezetek működéséhez is.

A korábban vizsgált években, 2013-2017 között elmondható volt, hogy egyre többen és gyakrabban vettek részt a kulturális és egyéb közművelődési rendezvényeken. Legkedveltebb szabadidő eltöltési forma a mozi és könyvtárlátogatás volt.

A nyugdíjasklubok is azzal a céllal jöttek létre, hogy a tagok szabadidős, kulturális igényeit kielégítsék, közösséget biztosítsanak. A kluboknak az Agóra Veszprém Kulturális Központ, a fiókkönyvtárak és a volt munkahelyek térítésmentesen biztosítanak helyet. A klubok közvetítésével sok idős ember jut el színházba, kiállításokra, múzeumokba, ugyanakkor közösségként hoznak létre öntevékeny kulturális programokat (vers- és prózamondás, táncverseny, szellemi vetélkedők, zenei összejövetelek, a kórusmozgalom bázisai). A felívelő folyamatot nagyban visszaszorította a világjárvány megjelenése, aminek kezdeti szakaszában elsősorban az időskorúak voltak nagyobb veszélynek kitéve. A járvány kezelésével kapcsolatos kommunikáció elsődleges mondanivalója az volt, hogy az időseink maradjanak otthon, a biztonságos közegükben. Ennek hatása máig, a felülvizsgálat időpontjában is érezhető, remélhetőleg a világ régi kerékvágásba történő visszatérése az ő visszatérésüket is jelenti majd a megszokott tevékenységeikhez.

Idősek informatikai jártassága

Az idősek informatikai jártasságát az idősekkel foglalkozó személyek és szervezetek (VKTT Egyesített Szociális Intézmény, Agóra Veszprém Kulturális Központ, valamint Veszprém városának idősügyi referense) az elmúlt évek során figyelemmel kísérte, így viszonylag megbízható adatforrással rendelkezünk ezen a téren.

Érdemes górcső alá venni, hogy az idősek milyen mértékben használják az internetet, ami – mint tudjuk – az egyik legfontosabb kommunikációs csatornává nőtte ki magát az elmúlt években. Napjaink globalizálódott világában, ahol az országok közötti határok eltörlését követően a fiatalok közül egyre többen tanulnak külföldön, vagy vállalnak munkát az ország határain túl, az idősek egyre nagyobb számban maradnak egyedül, segítség, támasz nélkül. Azt ugyan nem állíthatjuk, hogy az internethasználat segítségével valamennyi problémájuk megoldódik, de azt igen, hogy mentálisan nagy segítség számukra, hogy a tér- és időbeli korlátokat le tudják küzdeni, információkhoz jutnak az őket érintő területeken, valamint kapcsolatot tudnak tartani a családtagjaikkal.

Míg 2008-ban a megkérdezettek kevesebb, mint 10%-a állította magáról, hogy számítógépet használ, addig 2012-ben már ez az arányszám meghaladta a 25%-ot. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy tíz évvel ezelőtt már minden negyedik nyugdíjas eligazodott a számítógépes ismeretek világában, legalább felhasználói szinten ismerte és használta a számítógépét. Ennek jelentősége azóta tovább nőtt, a vizsgált korosztály hozzáértése kétségkívül nagyobb, de ilyen irányú felmérés nem történt.

Mivel az idős generáció családjában a korábbinál még gyakoribb a családtagok külföldre vándorlása és a velük való kapcsolattartás többnyire csak a világhálón keresztül valósítható meg, a korábban szkeptikusok is óvatossá váltak mára.

A generációk közötti programok

A fentebb kifejtett járványügyi intézkedések és megfontolások a generációk találkozásának sem tettek jót. Az ilyen tematikájú programok újraindítása még várat magára, ezek megszervezésére nemcsak az idősök, de a városvezetés részéről is igény mutatkozik.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az Agóra Veszprém Kulturális Központ ad helyet évről évre a város Idősek világnapján rendezett programjainak. Ezen a rendezvényen azokat a nyugdíjas vezetőket köszöntik, akik a közösségükért fáradhatatlan munkával rendkívül sokat tesznek. A legutóbbi alkalommal a pandémia elviselhetővé tételében végzett tevékenységet Pro – Meritis díjjal jutalmazta Ovádi Péter, a térség országgyűlési képviselője és Porga Gyula polgármester.

Az Idősbarát Önkormányzat díjra 2004 óta azok az önkormányzatok pályázhatnak, amelyek a törvényben előírt kötelező feladataiknál példamutatóan többet tesznek az idősekért. Az Önkormányzat 2013. évben a benyújtott pályázata alapján Idősbarát önkormányzati különdíjban részesült. Az elismeréssel járó pénzjutalom 1 millió forint volt. Az Önkormányzat 2020. évben ismét pályázatot nyújtott be a díj elnyerése érdekében. A pályázati kiírás minden évben kiemelt egy témát, amelyet a döntésnél hangsúlyosan figyelembe vesznek. 2020. évben a bírálók azt vizsgálták, hogy az önkormányzatok mennyire vonták be a kortárs önkénteseket az idősek közösségi, kulturális részvételének ösztönzésébe, életminőségük javításába. Mérlegelték azokat a kezdeményezéseket, amelyek keretében nyugdíjas korú önkéntesek különféle fizikai, mentális és lelki jóllétet fejlesztő programokkal segítették idős társaikat, akár online formában. A pályázatra hetven pályamű érkezett, ezek közül választották ki a tizenkét nyertest.

A benyújtott pályázati anyag alapján 2020. évben az Önkormányzat 2020. évben elnyerte az Idősbarát Önkormányzat díjat, és az elismeréssel járó 1,5 millió forint pénzjutalmat.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idők szociális és egészségügyi ellátását biztosító infrastruktúra nem teljeskörűen akadálymentes.	Az egészségben és jó életminőségben eltöltött évek számának növelése az idők szociális és egészségügyi ellátását biztosító infrastruktúrához való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása révén.
Sok idősnek veszélyeztetett a lakhatása anyagi okok miatt.	Az idők lakhatási körülményeinek javítása a bentlakásos férőhelyek számának növelése által.

7. A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	579	679	1258
2016	555	640	1195
2017	504	606	1110
2018	474	566	1040
2019	435	563	998
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az esélyegyenlőség és egyenlő esélyek fogalomköre abból indul ki, hogy vannak egyenlőtlen helyzetben lévő személyek és csoportok a társadalomban. Az erre vonatkozó összes intézkedés és cselekedet arra irányul, hogy felismerje az egyéni vagy csoportszinten jelentkező hátrányokat és megpróbálja ellensúlyozni. Ez azonban csak akkor lehetséges, ha maga a társadalom befogadóvá válik. A befogadás a társadalom egészének oldaláról tekint az egyenlőtlenségi rendszerre egy olyan szemléleti keretet kialakítva, amelyben a társadalmi kizárási, kizáródási kényszerek megszűnnek.

A történelem során eltérő korokban és eltérő helyeken újra és újra előkerült a testi és szellemi hiányokkal, fejlődési elmaradottsággal született emberekkel való foglalkozás kérdésköre. A XIX. század tendenciái újra kedvezni látszanak annak az egyébként több ezeréves gondolatnak, hogy a sérült emberek olyan teljes jogú tagjai a társadalomnak, akik a többségi társadalom tagjainak gondoskodására szorulnak. Emberi méltóságukat mindig, minden körülmények között tiszteltetni kell tartani. Nem csak feladatunk, hanem erkölcsi kötelezettségünk felkarolásuk, és a társadalomba való befogadásuk elősegítése (Az Önkormányzat esélyegyenlőségi célcsoportokat is érintő rendeletei⁹).

A fogyatékossgal élőkre vonatkozóan pontos, értékelhető statisztikai adatok nem állnak rendelkezésre, melynek alapján átfogó képet kaphatnánk a fogyatékossgal élők szociális, egészségügyi, lakhatási és foglalkoztatási helyzetéről.

Veszprém járás települései keresztmetszetén keresztül a fogyatékossgal élők helyzetét vizsgálva az alábbi megállapítások tehetők:

- fizikai környezet teljes körű akadálymentesítésének hiánya nehezíti a társadalmi részvételt (pl.: járdák rossz állapota).
- A közösségi közlekedés sem a városban, sem járási szinten nem akadálymentesített.
- Kevés program áll rendelkezésre a fogyatékossgal élő emberek, és családjaik számára. A kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés nehézkes, nincs elegendő számú

⁹ Forrás: <http://www.veszprem.hu/veszpremieknak/onkormanyzat/helyi-rendeletek>

program, melynek keretében a lakosság megismerheti a fogyatékossgal élő személyek hétköznapi problémáit. Több érzékenyítő, szemléletformáló programra van szükség a szakmai szervezetek bevonásával.

- A járásban kevés rendezvény, illetve kevés közösségi tér található, és hiányosak a szociális, családi szolgáltatások is.
- Támogató Szolgálat kapacitása kevés, lefedetlen területek vannak.
- Információhiány, és ebből adódó előítéletek nehezítik a fogyatékossgal élők helyzetét.
- Rendkívül kevés adattal rendelkeznek fogyatékossgal élők számáról, arányáról, fogyatékossguk típusáról, így rendkívül nehéz meghatározni azokat az irányokat, amiket az Önkormányzatnak a jövőben követnie kell.
- Alacsony a fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatottsága.
- Számos fogyatékossgal élő (vagy az őt gondozó személy (hozzátartozó) nincs tisztában az igénybe vehető szolgáltatásokkal.
- A társadalom kevésbé érzékeny a fogyatékossgal élők helyzetére, életállapotára, problémáira.
- A fogyatékossgal élők legtöbbször saját lakásukba zártan élnek, állapotuk folyamatosan romlik, egészséges társaikkal kerülnek a találkozást, így ők semmit sem tudnak a fogyatékossgal élők életéről.

Az Szt.-ben szabályozottakon kívül az alábbi ellátásokat vehetik igénybe a megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek:

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai a rehabilitációs hatóság komplex minősítése keretében megállapított rehabilitációs javaslattól függően:

- a) rehabilitációs ellátás, vagy
- b) rokkantsági ellátás.

A rehabilitációs hatóság a komplex minősítés során megállapítja, hogy a megváltozott munkaképességű személy:

Rehabilitálható, ezen belül

- foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, vagy
- tartós foglalkozási rehabilitációt igényel.

- c) Kivételes rokkantsági ellátás:

Különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén kivételes rokkantsági ellátás állapítható meg annak a megváltozott munkaképességű személynek,

- akinek a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján az egészségi állapota 50 százalékos vagy kisebb mértékű,
- akinek a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján a rehabilitációja nem javasolt, vagy rehabilitálható, de a kivételes rokkantsági ellátás iránti kérelem benyújtásának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg,
- akinek a megváltozott munkaképességű személyek ellátása iránti kérelmét a biztosítási idő hiánya miatt elutasító döntés véglegessé vált és e döntésben foglaltak szerint rendelkezik a szükséges biztosítási idő legalább felével,
- aki keresőtevékenységet nem végez és
- aki rendszeres pénzellátásban nem részesül.

- d) Vakok személyi járadéka

A vakok személyi járadéka „kifutó” ellátás: ilyen ellátást 2001. július 1-jétől nem állapítanak meg.

Vakok személyi járadékára jogosult az a 18. évét betöltött erősen látáscsökkenő és vak személy, aki látását tartósan (1 év), illetőleg véglegesen elvesztette. A vakok személyi

járadékában részesülő személy utazási kedvezményre jogosult, a helyközi közlekedésben 90%-os bérletkedvezményre és 90%-os jegykedvezményre, a helyi közlekedésben pedig ingyenes utazásra. A kedvezményre 1 fő kísérő is jogosult. Fogyatékosági támogatásra a vakok személyi járadékában részesülő, látási fogyatékos személy nem jogosult, de kérheti a járadék helyett fogyatékosági támogatás megállapítását.

e) Fogyatékosági támogatás:

Fogyatékosági támogatásra jogosult az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy, aki

- látási fogyatékossgal él,
- hallási fogyatékossgal él,
- értelmi fogyatékossgal él,
- mozgásszervi fogyatékossgal él,
- állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető,
- autista, illetőleg,
- halmozottan fogyatékossgal él

és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.

Súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményei:

Aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet értelmében, közlekedőképességében súlyosan akadályozott személynek minősül, az alábbi közlekedéssel kapcsolatos kedvezményekre, támogatásokra jogosult:

1) Személygépkocsi szerzési támogatás

- a) súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személy esetén a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló rendelet értelmében új járműnek minősülő személygépkocsi, vagy
- b) súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személy esetén újnak nem minősülő, de legfeljebb öt éve forgalomba helyezett személygépkocsi, vagy
- c) súlyos mozgáskorlátozott személy esetén segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű jármű, kivéve a quad, vagy
- d) súlyos mozgáskorlátozott személy esetén járműnek nem minősülő, sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes gépi meghajtású kerekesszék szerzésére felhasználható, a vételár megtérítéséhez nyújtott hozzájárulás.

A szerzési támogatás mértéke

- 1) az a) pont szerinti esetben 1 000 000 forint,
- 2) a b)-d) pont szerinti esetben a vételár 60%-a, de legfeljebb 600 000 forint.

2) Személygépkocsi átalakítási támogatás

Személygépkocsi átalakítási támogatás

a) a súlyos mozgáskorlátozott személy

b) vagy az a szállítást végző személy, aki a súlyos mozgáskorlátozott, illetve az egyéb fogyatékossgal élő személy személygépkocsival történő szállítását írásbeli nyilatkozatban vállaló, gépkocsi vezetésére jogosító érvényes vezetői engedéllyel rendelkező

- vér szerinti, örökbefogadó- és nevelőszülő, házastárs, élettársi nyilvántartásba bejegyzett élettárs,
- a súlyos mozgáskorlátozott, illetve az egyéb fogyatékossgal élő személlyel legalább egy éve közös háztartásban élő, a a) alpont alá nem tartozó egyenesági rokon vagy testvér

tulajdonában álló személygépkocsira igényelhető.

A vezetés feltételeként automata sebességváltóval, vagy más segédberendezéssel történő felszereléséhez, átalakításához, vagy a súlyos mozgáskorlátozott személy szállítását lehetővé tevő átalakításához, vagy a biztonságos szállítását szolgáló eszközzel való ellátásához nyújtott hozzájárulás.

Az átalakítási támogatás mértéke az átalakítás költsége, de legfeljebb 90 000 forint.

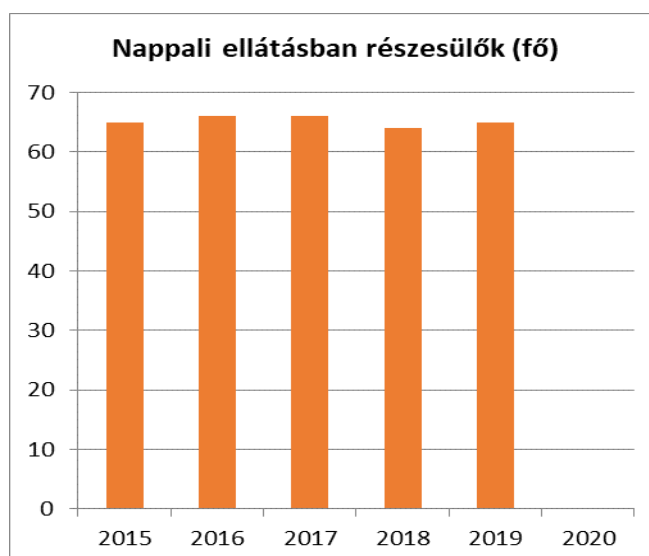
3) Parkolási igazolvány

Parkolási igazolványra jogosult az, aki

- aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet értelmében közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- aki a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet értelmében látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; illetve mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971. (VII. 14.) Korm. határozat végrehajtásáról szóló 6/1971. (XI. 30.) EüM rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy
- aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet 1. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak (K betűjel, 1 számjel), mozgásszervi fogyatékossgal („L” betűjel), értelmi fogyatékossgal élő („M” betűjel) vagy autistának (N betűjel, 1 számjel) minősül.

Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	65
2016	66
2017	66
2018	64
2019	65
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Veszprém városban a fogyatékos személyek nappali ellátását az önkormányzati fenntartású Göllész Viktor Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye biztosítja, amely felnőtt korú, értelmileg és tanulásban akadályozott személyek részére biztosít szolgáltatásokat. Széles körű integrációval kívánják elérni az ellátottak sikeres társadalmi beilleszkedését. Egyházi és civil fenntartású intézmény nincs.

Az intézmény nappali ellátást keretében elfoglaltságot és munkát biztosít az ellátottak számára, így leveszi a gondoskodás terhének egy részét a családtagok, törvényes képviselők válláról. A rehabilitációs foglalkoztatás külső munkáltató irányításával folyik, melynek célja az önálló munkavégzéshez szükséges készségek kialakítása, továbbá felkészíti az ellátottakat a nyílt munkaerő piacon történő elhelyezkedésre. A rehabilitációs foglalkoztatás mellett fejlesztő foglalkoztatás is biztosított, bevezetve az iskolapadból kikerült ellátottakat a munka világába.

Az intézmény teljes kihasználtsággal működik, és nagy igény mutatkozik a férőhelyek számának növelésére, aminek feltétele a - későbbiekben részletesen tárgyalt - nagyobb ingatlan birtokbavétele, mert jelen körülmények között a bővítésre nincs lehetőség.

Fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Az Önkormányzat egyre több esetben szembesül a fogyatékossgal élő emberek elhelyezkedési és megélhetési nehézségével. Tapasztalataik szerint nagyon sok munkáltató fél a fogyatékossgal élő munkatársak foglalkoztatásával járó nehézségektől. Úgy érzékelték, hogy a városban működő intézményeik is hasonló helyzetben vannak. Azt gondolják, hogy a fogyatékossgal élő emberek foglalkoztatásával járó nehézségek ellensúlyozásaképp nagyon fontos, hogy a munkáltatók megismerjék azokat az előnyöket is, melyeket a megváltozott munkaképességű munkatársak biztosítanak. Ezért nagyon fontosnak tartják az érzékenyítő tréningeket. A foglalkoztatóknak – és nem csak a foglalkoztatóknak, hanem a társadalom tagjainak életkortól és életállapottól függetlenül – szüksége lenne egy olyanfajta érzékenyítő képzésre, akár egyfajta szemléletformáló tréningre, melynek során mindannyian megtanulhatnák, hogy mit is jelent fogyatékossgal élni. Mit jelent autistának lenni, mivel jár, ha valaki nem lát, vagy nem hall, hogyan segíthetünk hatékonyan valakinek, aki nem tud járni, hogyan kommunikáljunk egy értelmi sérült emberrel, és még hosszasan sorolhatnánk azokat a kérdéseket, melyek megválaszolása hozzásegíthetne minket ahhoz, hogy érzékennyé váljunk embertársaink problémái iránt. Mert ez a fajta megismerés az alapja annak, hogy el tudjuk fogadni fogyatékossgukat, az elfogadás pedig annak alapköve, hogy képesek legyünk meglátni a bennük rejlő értékeket.

Munkavállalást segítő lehetőségek

Ahogy a fogyatékos személyek pontos számának meghatározására nincs adatbázisunk, úgy a fogyatékossgal élők foglalkoztatására vonatkozó adatok sem állnak rendelkezésre. A Veszprém Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály, mint rehabilitációs hatóság foglalkozik a megváltozott munkaképességű személyek egészségi állapotának, képességeinek és készségeinek, illetve szükségleteinek megfelelő munkahelyen történő, hosszú távú munkavégzésre való felkészítését célzó rehabilitációs munka közvetítésével és segítik a megfelelő munkahely megtartását. A közvetítő munkát két akkreditált foglalkoztató, a MOVE Zrt. és a Főkefe Kft. segíti. E két munkáltatón kívül kevesebb számban ugyan, de a nyílt munkaerőpiacon is sikerül ügyfeleiket eredményesen elindítani.

A Veszprém Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály adatai alapján a közvetítéssel elhelyezkedettek száma 2020. évben az előző évhez képest kisebb mértékben visszaesett, majd 2021. évre nagymértékben növekedett.

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Megállapítható, hogy a közvetítés nélkül elhelyezkedett megváltozott munkaképességűek száma 2020-ig magasabb számú volt, mint akiknek a rehabilitációs hatóság segítségével sikerült munkát találniuk. Bár a fogyatékkal élők teljes létszámára vonatkozó adat nem áll rendelkezésre, az azonban kiderül, hogy a megváltozott munkaképességű munkavállalók hasonló, sőt a 2019-2020-as éveket tekintve jobb eséllyel tudtak elhelyezkedni, mint a rehabilitációs hatóság által nyújtott közvetítői segítséggel. Ez a tendencia azt mutatja, hogy a megváltozott munkaképességűeket tekintve nem jellemző a hátrányos megkülönböztetés.

Hátrányos helyzetben vannak azonban azok a fogyatékkal élők, akiknek fogyatékoságuk miatt a betanításukra nagyobb hangsúlyt kell fektetni, vagy a megfelelő munkakörnyezetet személyre szabottan ki kell alakítani. Emellett szükséges a munkatársak megfelelő érzékenyítése, a támogató, elfogadó légkör kialakítása. Hátrány lehet a munkahelyek nem megfelelő akadálymentesítése is.

Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A Göllész Viktor Fogyatékosok Nappali Intézményében rehabilitációs foglalkoztatás folyik a Főkefe Kft. munkáltató irányításával, melynek célja az önálló munkavégzéshez szükséges készségek kialakítása, továbbá felkészíti az ellátottakat a nyílt munkaerő piacon történő elhelyezkedésre. Az intézmény emellett fejlesztő foglalkoztatást is biztosít, bevezetve az iskolapadból kikerült ellátottakat a munka világába.

A foglalkoztatás mellett olyan mentálhigiénés programok és foglalkozások szervezésére is sor kerül, melynek keretében az ellátottak meglévő ismereteiket felfrissíthetik, és érdeklődésüknek megfelelően tanulhatnak, új ismereteket szerezhhetnek a praktikus intelligencia és az alapvető műveltség területén. Lehetőségük van megismerkedni a kertészet és az újságírás világával, valamint a színjátszás rejtelmeivel. A személyiségfejlesztést irányított egyéni, és csoportos beszélgetések biztosítják. A mozgásfejlesztésre tánc, jóga, fitt-ball, kondicionáló torna, lovaglás és úszás keretében kerül sor. A kézügyesség fejlesztését a kézműves tevékenységek, a festő-rajzoló szakkör, a szövőcsoport biztosítja. Az Intézmény az ellátottak integrációja és fejlesztése céljából kapcsolatot tart fenn különböző szervezetekkel, intézményekkel.

A Veszprém Megyei ÉFOÉSZ Közhasznú Egyesülete Tapolca által fenntartott támogatott lakhatást a Göllész Viktor Fogyatékosok Nappali Intézményének ellátottai vehetik igénybe. Jelenleg hat, 18. életévüket betöltött értelmileg sérült személy él a városközponti, kétlakásos „társasházban”. Mindenkinek külön szobája van elsősorban azért, hogy a fiatalok megtarthassák saját autonómiájukat.

7.2 Fogyatékossgal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az önkormányzatok 2015. március 1-jétől a települési támogatás keretében az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. Az önkormányzatok kötelezettsége abban áll, hogy a települési támogatásról rendeletet alkosson. Annak eldöntése, hogy e támogatások keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az Önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik. Az Szt. által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli támogatást köteles nyújtani. A Szt. 2015. március 1. napjától csak a kötelező ellátásokra vonatkozó szabályokat tartalmazza, az önkormányzatok által biztosított ellátások feltételeit a helyi szociális rendeleteknek kell tartalmazniuk.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 23/2021. (V.11.) rendelete szabályozza a települési támogatásként nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátásokat. A települési támogatás keretében nyújtott szociális ellátások közül nincs kifejezetten a fogyatékkal élő személyek részére nyújtott ellátási forma vagy kedvezmény, a jogosultsági feltételek általánosan minden Veszprémben lakcímmel rendelkező állampolgár esetében fennáll. Ezek az ellátási formák az alábbiak:

- a) települési támogatásként nyújtott gyógyszer-támogatás,
- b) lakbértámogatás,
- c) települési támogatásként nyújtott felsőfokú oktatási intézményben tanulók albérleti támogatása,
- d) a temetési költségek viseléséhez nyújtott települési támogatás,
- e) személyes gondoskodással kapcsolatos ügyek,
- f) települési támogatásként nyújtott adósságcsökkentési támogatás,
- g) köztemetés,
- h) időszakos életfenntartási gondra vagy életfenntartás veszélyeztető rendkívüli élethelyzetre tekintettel megállapított települési támogatás,
- i) megállapodás kötése az adósságcsökkentési támogatásban érintett szolgáltatókkal, szervezetekkel,
- j) lakossági szilárd hulladék-kezelési közszolgáltatási díjtámogatáshoz nyújtott települési támogatás,
- k) települési támogatásként nyújtott lakásfenntartási támogatás,
- l) intézményi gyermekétkeztetés térítési díjának kifizetéséhez nyújtott települési támogatás,
- m) gyermekes bérlet,
- n) szünidei gyermekétkeztetés,
- o) beiskolázási támogatás.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése

A felnőttek egészségügyi alapellátását Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata 25 háziorvosi körzet kialakításával biztosítja. A körzetek összesen 13 helyen, 24 orvosi rendelőben működnek, melyek közül 9 teljesen akadálymentes, 7 részben, és 11 orvosi rendelő nem minősül akadálymentesnek. Az utóbbi körzetekhez tartozó fogyatékkal élő személyeket otthonukban a háziorvos személyesen látogatja.

A szakellátásokat biztosító Csolnoky Ferenc kórház főépülete és a Komakút tér 1. szám alatti rendelőintézetének épülete teljeskörűen akadálymentes, könnyen megközelíthető.

A rehabilitációs ellátások, rokkantsági ellátások iránti kérelmek benyújtása történhet elektronikus úton is, de a Veszprém Megyei Kormányhivatal akadálymentes ügyfélszolgálatain személyesen is igényelhetők az ellátások.

Települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége Közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzat elkötelezett amellett, hogy erejéhez mérten mindent megtegyen városi szinten úgy a fizikai, mint az infokommunikációs akadálymentesítés terén. Veszprém városában az elmúlt 12 év során kiemelt figyelmet fordítottak az akadálymentesítésre, valamennyi új beruházás során. A közszolgáltatást nyújtó intézmények, az egészségügyi és szociális szolgáltatások, valamint a kulturális programokhoz történő hozzáférés fizikai akadálymentesítése sok intézmény esetében megoldott, néhány épületben még megoldásra vár.

Munkahelyek akadálymentesítettsége

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Elmondható, hogy Veszprémben az egyes foglalkoztatók/munkahelyek törekednek arra, hogy mind az ügyfelei/vásárlói, mind a munkatársai részére akadálymentes infrastruktúrát alakítsanak ki. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodnak a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról, és ugyanez mondható el a közösségi közlekedés területén is.

Közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közösségi közlekedés akadálymentesítése kapcsán elmondható, hogy a város számos területén, mintegy 250 helyen - gyalogátkelőknél, közintézmények, orvosi rendelők, és nyugdíjas klubok környékén, a legfontosabb csomópontoknál, majd fokozatosan a város egyéb területein is - megtörtént a járdák akadálymentesítése. Ahogy az Önkormányzat anyagi helyzete lehetővé teszi, a felújítási munkálatok tovább folytatódnak.

A veszprémi helyi tömegközlekedést a V-Busz Kft. szervezi és üzemelteti, mely szolgáltató elkötelezett az akadálymentes közlekedés iránt. Ezen törekvése tetten érhető a járműparkját illetően, a menetrendjének kialakításában és annak elérhetőségét illetően. A járművek mindegyike alacsonypadlós, a menetrendjük igazodik a lakosság igényeihez, emellett egy ingyenes applikáción keresztül bárki könnyedén szervezheti helyi utazását.

Az új autóbuszok hangos- és képi utastájékoztató rendszerrel, rámpával, hűtő-fűtő klímaberendezéssel rendelkeznek. A megállóhelyek nem teljeskörűen akadálymentesek, részlegesen akadálymentes 5 megállóhely. A megsüllyedt buszöblök és a magas padkák miatt a az akadálymentes fel- és leszállás nem megvalósítható. A városvezetés folyamatosan dolgozik ezen akadályok leküzdésén.

Fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye stb.)

Az Önkormányzat fontosnak tartja, hogy az akadálymentesítés valóban megvalósuljon, így a fogyatékossgal élők szolgáltatásokhoz való hozzáférése egyenlő eséllyel legyen biztosított. Az Önkormányzat szerződésben áll a jeltolmács szolgálattal. A szerződés lehetővé teszi, hogy a hallássérült emberek hivatali ügyintézéséhez jeltolmács segítségét vegyék igénybe.

Előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A fogyatékossgal élők részére szervezett programok zöme a Göllész Viktor Fogyatékosok Nappali Intézménye munkatársainak köszönhető. Az Önérvényesítő csoport hetente tart foglalkozásokat, melyet az Értelmi Fogyatékosok Országos Szövetségének szakembere vezet. Az önérvényesítő csoportban a fogyatékkal élő személyeknek lehetőségük van gondolatainak, vágyainak kifejezésére, véleményük kialakítására és a sikeres kommunikálásra. Minden résztvevő megismeri önmagát, környezetét, jogait és kötelezettségeit.

Az Intézmény különböző tréningeket is tart, hogy a fogyatékkal élők önállósága és önérvényesítő képessége minél eredményesebb legyen:

- "Önálló élet", melyben a támogatott lakhatási formába költöző személyek kapnak ízelítőt a mindennapi feladatokból.

- Készségfejlesztő tréning - zenei foglalkozás, drámapedagógiai foglalkozás.

- Eseti tréning, - problémafeltáró, önbizalom erősítő tréning.
- Informatikai tréning – számítógépek kezelésének megismerése.
- Önálló életviteli program – workshop, melynek keretén belül az alábbi témákkal foglalkoznak:
  - Szabadidő, időbeosztás
  - „Támogatott lakhatás – vár az önállóbb élet!”
  - „Értelek és megértelek” konfliktuskezelés kommunikációval
  - „Én és a másik” Párkapcsolatok, szexualitás
  - „Veszélyek nélküli élet” Vészhelyzetek
  - „Ne bántsd, Én sem bántalak!” Bántalmazás és megbirkózási stratégiák
  - Az értelmi fogyatékosokkal élő emberek jogai és érdekvédelme, a támogatott döntéshozatal – Könnyen érthető formában

7.5 A fogyatékosokkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az értelmi fogyatékosokat célzó szolgáltatásokra egyre nagyobb igény mutatkozik Veszprémben és környékén, ezért szükséges lenne az őket célzó szolgáltatásokat, ellátásokat biztosító intézmény bővítése.

A jelenleg egy lakótelepi panel épület legalsó szintjén működő fogyatékosok nappali intézménye több szempontból sem megfelelő helyszín az intézmény harmonikus működéséhez. Szinte napi szinten fordulnak elő a lakókkal/társasházzal kisebb-nagyobb konfliktusok, melyek hátrányosan befolyásolják az intézményben folyó eredményes szakmai munkát. Az intézményvezetőnek és munkatársainak érzékenyítő törekvései ellenére sem oldódott meg a már hosszú évek óta tartó probléma.

A tárgyi feltételeket illetően - a megnövekedett igény miatt - egy nagyobb, korszerűbb, a feladatellátásra alkalmasabb épületre lenne szüksége az intézménynek.

A felnőtt autista személyek részére is nagy szükség lenne nappali ellátás biztosítására. Az erre irányuló egyeztetések már megkezdődtek, a működéshez szükséges tárgyi és személyi feltételek tekintetében, de sajnos megfelelő épület hiányában az intézmény nem jöhet létre.

Az autizmussal élők esélyegyenlősége nem csak helyi szinten, de országosan is csorbát szenved már kisgyermek kortól kezdődően. Veszprémben nincs autista gyermek fogadására felkészült óvoda, az integráló óvodák többsége elutasító, szegregált óvoda csak súlyosan, halmozottan sérült gyermekek részére biztosított a Kozmutza Flóra Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményben. Nagyon fontos lenne ép intellektusú, de súlyosabban érintett gyermekek részére fenntartott óvoda, ahol az autista gyermekek megfelelő szakértelemmel felkészíthetőek lennének az integrált iskolai oktatásra. Az általános iskolákban az inklúzió többnyire egyáltalán nem valósul meg. Az érintett gyermekek nem kapják meg a nekik járó megsegítést sem, a pedagógusok hozzáállása sokszor elutasító, ismereteik az autizmussal kapcsolatban hiányosak. Ezek hatására problémás helyzetek alakulhatnak ki, súlyosítva mind az érintett autista gyermek, mind az iskolatársai helyzetét. A középiskolai hozzáférés lehetősége is súlyosabban korlátozott még a jó intellektusú, kiegyensúlyozott viselkedésű autista gyermekek számára is.

Elengedhetetlen lenne az oktatásból kikerülő fiatalok számára autizmus hozzáértéssel működő nappali ellátó és foglalkoztató intézmény, továbbá támogatott lakhatás.

Figyelembe véve a felnőtt korú fogyatékos személyek külső munkaerő piaci elhelyezkedésének nehézségeit, intézményen belül további akkreditált munkahelyek létrehozására lenne szükség, mely hosszú távú munkalehetőséget biztosítana a fogyatékkal élők számára.

A fogyatékosokkal élők olyan széles spektrumot felölelő társadalmi szereplők, akiknek segítésére számos szervezet működik, de az egyes szervezetek között nem mindig történik kommunikáció. A

munkaerőpiacon való elhelyezkedést segíthetné egy olyan személy/szerv, aki nem csak a megváltozott munkaképességűek, hanem a fogyatékkal élők teljes spektrumát átölelően segítene a munkához jutásban. Kapcsolatot tartana a városban működő cégekkel, gyárakkal, üzletekkel, élelmiszerláncokkal, felmérné hol, milyen fogyatékkal élő munkatársakat tudnának fogadni, személyre/személyisére/fogyatékosagra szabottan keresne munkalehetőségeket, segítené a beilleszkedésüket és segítséget nyújtana a munkatársak érzékenyítésében is.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatási rátája rendkívül alacsony, holott egy részük képes és szeretne dolgozni. Elhelyezkedésük saját maguk számára és valamennyi érintett (családtagjaik, munkáltatók) számára, ám a cégek a munkaerőhiány ellenére sem foglalkoztatnak jelentős számban fogyatékossgal élőket.	A fogyatékossgal élők foglalkoztatásának növelése, elsősorban a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedés támogatása által. Akkreditált munkahely létrehozásának ösztönzése a nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedni (még) nem tudó fogyatékossgal élő munkavállalók számára. Az összes fogyatékossgai kategóriát felölelő, személyre szabott munkaközvetítéssel, mentorálással és érzékenyítéssel foglalkozó szerv létrehozása
A fogyatékossgal élő (valamint az időskorú és babakocsival közlekedő) utazóközönség a hagyományos, helyi járatos autóbuszokkal való közlekedése nehézségeket okoz. Az utastájékoztató hiányos, az autóbusz pályaudvar nem teljeskörűen akadálymentesített sem a közlekedés sem a tájékoztató tekintetében.	Egyenlő esélyek biztosítása a közösségi közlekedés valamennyi használója számára. A szolgáltatás fejlesztése az egyes, különleges igényű célcsoportok szükségleteinek figyelembevételével. A megállóhelyek és közvetlen környezetük akadálymentesítése.
Az intézmény jelenleg rendelkezésre álló helyiségei már nem elegendőek a célcsoport igényelt létszámban és színvonalon történő ellátásához.	Az értelmi fogyatékossgal élők megfelelő színvonalú ellátásának biztosítása.
A lakosság és bizonyos lakossági szolgáltatásokat végző intézmények dolgozóinak, valamint a munkáltatók egy része nem rendelkezik a fogyatékossgal élők megfelelő kezelésének képességével, illetve ismereteivel. E mellett egy részük nem elég érzékeny a fogyatékossgal élő társaikkal kapcsolatban.	Érzékenyítési programok révén a fogyatékossgal élő, magukat kirekesztettnek érző emberek hatékony integrációja.
Az önkormányzati fenntartású épületek akadálymentesítése nem teljeskörűen megoldott.	Egyenlő esélyek biztosítása az önkormányzati fenntartású intézmények szolgáltatásait használók számára, a különleges igényű célcsoportok szükségleteinek figyelembevételével.
Az Önkormányzat és a fogyatékossgal élőkkel foglalkozó veszprémi intézmények kevés adattal vagy friss információval rendelkeznek a veszprémi fogyatékossgal	A veszprémi fogyatékossgal élők számának, helyzetének, főbb jellemzőinek és szükségleteinek a megismerése annak érdekében, hogy a megalapozott információk

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
élők jellemzőiről. Ennek következtében a célcsoport helyzetének javítására irányuló intézkedések nem kellőképpen hatásosak, vagy nem biztos, hogy a valós problémák megoldására irányulnak.	birtokában hatékony és hatásos beavatkozások születhessenek.
Nem teljesen megoldott a felnőtt, fogyatékossgal élő személyek lakhatása. A férőhelyszámok alacsony száma miatt, mind a bentlakásos intézményekben (önálló életvitelre nem képes), mind a támogatott lakhatás (önálló életvitelre képes) terén jelentősek a várólisták. A fogyatékossgal élők lakhatási, elhelyezési problémái jelentős mértékben érintik a városban és a megyében élő fogyatékos családtagot nevelő családokat.	A fogyatékossgal élő felnőttek lakhatási körülményeinek javítása a bentlakásos, valamint a támogatott lakhatás férőhelyei számának növelése által.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Városunk honlapja nem akadálymentes, olvasása nem lehetséges a vakok és gyengénlátók részére	Veszprém honlapjának akadálymentesítése
Az Önkormányzat tulajdonában álló épületek nem vagy csak részben akadálymentesek	Pályázati források felderítése, a középületek teljes akadálymentesítése
A buszmegállók nem vagy csak részben akadálymentesek	Pályázati források felderítése, a buszmegállók teljes akadálymentesítése
A buszmegállók digitális táblákkal nincsenek felszerelve	Digitális buszmegállók kialakítása
A fogyatékkal élők kapcsolódási pontjai az egészséges többséggel, rendkívül szűkösek	Több lehetőség teremtése egymás megismerésére
Kevés a kifejezetten az idősebb korosztály részére szervezett program és tanfolyam	Az idősek lehetőségeit a Covid járványt követően újra kiszélesíteni

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésekor és a felülvizsgálat során igyekeztünk a városban működő valamennyi olyan szervezetet feltérképezni és megkeresni, amelyik kapcsolatban áll az öt esélyegyenlőségi célcsoport valamelyikével. A helyzetelemzést megelőző adatgyűjtés során felvettük a kapcsolatot civil, egyházi és érdekvédelmi szervezetekkel is. Az egyes szervezetek tevékenységével kapcsolatos tudnivalókat, az adott célcsoportok helyzetét feltáró elemző részben részletesen bemutatjuk. A kapcsolatfelvételen és a célcsoportok helyzetelemzéséhez szükséges adategyeztetésen túl számos egyházi, civil és érdekvédelmi szervezetet meghívtunk a megrendezett HEP Fórumokra, ahol együtt ötleteltünk, hogy milyen intézkedésekkel segíthetnénk elő leginkább a célcsoportok esélyegyenlőségének növelését.

Helyi önkormányzati, nemzeti önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása

Már az első, 2013-ban készült HEP kidolgozásánál nagyon jó együttműködés alakult ki a célcsoportokhoz kapcsolódó szervezetekkel. Ahogy fentebb kifejtésre került, jelen dokumentum elkészítésekor is már az adatgyűjtés során bevontuk a különféle szektorban tevékenykedő intézményeket. A jó kapcsolatot évek óta fenntartjuk velük, mely a jövőbeli hatékony együttműködést biztosítja. Írásbeli megállapodások ugyan nem születtek, de a kölcsönös partneri viszony, és jelen Program elkészítése és felülvizsgálata során tanúsított intenzív együttműködésre, együtt gondolkozásra való készség és képesség megléte a garanciája a jövőbeli hatékony partnerségnek.

Az Önkormányzat a vállalt feladatainak ellátása során számít az egyházi és civil szervezetek közreműködésére, ezért számos területen vonja be partnerként az alábbi szervezeteket feladata ellátásba. A szervezetek bemutatását a végzett feladatok alapján rendszereztük:

Idősgondozásban szerepet vállaló egyházi szervezetek, civilek és érdekvédelmi szervezetek:

- A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Befogadás Házának köszönhetően a hajléktalan időskorúak számára is kiterjedt szolgáltatás áll rendelkezésre.
- Veszprém városában jelenleg is számtalan nyugdíjasklub működik többezres taglétszámmal. A klubok részben városrészekhez, részben foglalkozásokhoz kötődnek. A nyugdíjasklubok azzal a céllal jöttek létre, hogy a tagok szabadidős, kulturális igényeit kielégítsék, közösséget biztosítsanak. A klubok közvetítésével sok idős ember jut el színházba, kiállításokra, múzeumokba stb. Ugyanakkor közösségként öntevékeny kulturális programokat hoznak létre (vers- és prózamondás, táncverseny, szellemi vetélkedők, zenei összejövetelek, a kórusmozgalom bázisai).
- A tartalmas szabadidő eltöltésének hasznos formája lehet a nem kifejezetten nyugdíjasok számára létrehozott civil szervezetekben történő tevékenykedés. A városban több ilyen szervezet is működik idős emberek aktív közreműködésével, például a Jeruzsálemhegyi Baráti Kör, az Újtelepi Baráti Kör, az Egry Baráti Kör. A városrészekben szerveződő egyesületek, fórumok (pl. Dózsavárosi Tanács), fontos szerepet töltenek be a helyi identitás kialakításában, ápolásában és a generációk közötti kapcsolat elmélyítésében.
- Veszprém Városi Nyugdíjasok Érdekvédelmi, Érdekképviselői Egyesülete.

Fogyatékossgal élőket támogató civil szervezetek, egyházak:

- A „Csend Világa” Alapítvány
- Mozgássérültek Aktív Egyesülete
- Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének Veszprém Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat
- Vakok és Gyengénlátók Veszprém Megyei Egyesülete
- Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhasznú Egyesület (Veszprémi Esélyek Háza)
- Egyházi és Nonprofit fenntartású Támogató szolgálatok
- AutiSpektrum Egyesület a Veszprém Megyei Autista Gyermekekért

A támogató szolgálat többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, és támogatja az ön-érdekérvényesítést. A támogató szolgálatok által ellátott feladat a személyi segítség, a személyi szállítás és az információnyújtás, tanácsadás is.

Városunkban jelenleg három támogató szolgáltatás működik, mely a fogyatékossgal élők számára nyújt ellátást:

- Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Veszprémi Támogató Szolgálat – az Önkormányzattal szerződéses viszonyban áll
- MOVE Béta Emberiesség Integrált Támogató Szolgálat
- Magyar Vöröskereszt Veszprém Megyei Szervezete Fogyatékossgal Élők Támogató Szolgálat

Mélységénységgel kapcsolatos egyházi és Nonprofit szervezetek által nyújtott szolgáltatások:

- népkonyha (Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Befogadás Háza)
- utcai szociális munka (Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Befogadás Háza)
- hajléktalanok nappali ellátása (Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Befogadás Háza Nappali Centrum)
- pszichiátriai betegek nappali ellátása (Horgony Pszichiátriai Betegekért Közhasznú Alapítvány)
- szenvedélybetegek nappali ellátása (Alkohol- Drogsegély Ambulancia Egyesület/Szenvedélybetegek Nappali Ellátó Intézménye)
- hajléktalanok otthona (Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Befogadás Háza Hajléktalanok Otthona)
- átmeneti szállás, rehabilitációs célú átmeneti, éjjeli menedékhely, időszakos férőhely
- hajléktalanok számára (Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Befogadás Háza)

Egyházi és alapítványi fenntartású óvodák, iskolák:

Egyházi fenntartású óvodák

- Örömhír Evangélikus Keresztyén Óvoda Veszprém, Aradi Vértanúk u. 2/a
- Szent Margit Római Katolikus Óvoda Veszprém, Dózsa György út 13.

Egyházi fenntartású iskolák

- Padányi Bíró Márton Római Katolikus Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola és a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola Gyakorló Iskolája Veszprém, Szeglethy utca 6.
- Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Veszprém, Iskola u. 6.

Alapítványi és egyéb fenntartású iskola

- Veszprémi SzC Séf Vendéglátóipari és Turisztikai Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája Veszprém, Halle u. 3.

Pontos adattal nem rendelkezünk arról, hogy a város területén hány egyéb szervezet foglalkoztat önkénteseket, az viszont érezhető, hogy számuk egyre gyarapszik. Az egyházak által fenntartott és egyéb civil szervezetek pl. a Veszprém Főegyházmegyei Karitás, Magyar Máltai Szeretetszolgálat, Baptista Szeretetszolgálat, Magyar Vöröskereszt, a Nagycsaládosok Országos Egyesülete, és még számos kisebb-nagyobb szervezet folyamatosan gondoskodik arról, hogy a

helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai érvényre juthassanak: étel- és ruhaadományokat gyűjtenek és osztanak, kedvezményes gyermek- és szünidei táborokat, programokat szerveznek, a beteg és idős embereket látogatnak, ápolják-gondozzák, támogatják őket, stb.

Önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása

A Helyi Esélyegyenlőségi Programmal kapcsolatban álló társulás a Veszprémi Kistérségi Többcélú Társulás (8200 Veszprém, Óváros tér 9.), amely részletesebben az célcsoport-elemzésnél kerültek bemutatásra.

A nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen az alábbi nemzetiségi önkormányzatok működnek:

- Veszprémi Roma Nemzetiségi Önkormányzat (8200 Veszprém, Szabadság tér 15.)
- Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat (8200 Veszprém, Rózsa u. 48.)
- Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat (8200 Veszprém, Thököly u. 11.)
- Veszprémi Örmény Nemzetiségi Önkormányzat (8200 Veszprém, Szeglethy u. 4.)
- Veszprémi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat (8200 Veszprém, Szabadság tér 15.)

Civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A HEP elkészítése során igyekeztünk a lehető legszélesebb körben feltérképezni, és a Program elkészítésébe bevonni azokat a civil szervezeteket, melyeknek tevékenysége kapcsolatban áll az esélyegyenlőségi célcsoportokkal. Az előző bekezdésekben a konkrét esélyegyenlőségi tevékenységük bemutatásra került.

For-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az esélyegyenlőségi feladatok ellátásának területén tevékenykedő for-profit szereplőkről nincs tudomásunk.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését támogatandó 2018. március 21-én létrehoztuk az un. HEP Fórumot. Március 21-én és a következő napon március 22-én tematikus HEP Fórumokat is tartottunk, széles szakmai közeg bevonásával – amelyek részletei az első fejezetben került bemutatásra. A problémás területek feltárása és az intézkedési területek meghatározása, és a konkrét intézkedések összegyűjtésére ezeken a fórumokon került sor partneri együttműködés keretében. Már a HEP Fórumok előtt megkértük a bevont szakterületek képviselőit, hogy a hozzájuk eljuttatott koncepciótervező lapokon célcsoport specifikusan jelöljék a szakterületükhöz kapcsolódó, tapasztalt problémákat, és a megoldásukra tett intézkedési javaslatokat. Összesen 36 koncepciótervező lapot kaptunk, amelyek jó részét fel is használtuk az intézkedési tervekbe.

A HEP Fórum tagjait még a Fórum megalakulása előtt tájékoztattuk a vonatkozó jogszabályokról, a Program és a jövőben kialakítandó együttműködés céljairól, és annak fontosságáról. A HEP Fórum létrehozásával valamennyien egyetértettek. (A HEP Fórum alakuló ülésének jegyzőkönyvét, valamint a részvételt bizonyító jelenléti ívet jelen dokumentum melléklete tartalmazza.)

Már a HEP Fórum megalakítása előtti hetekben felvettük a kapcsolatot a partnerszervezetekkel és megkezdtuk az adatgyűjtést, amiben közel 40 intézmény/szervezet kapcsolódott be adatközlőként.

A kész intézkedési tervek elfogadása, valamint a Helyi Esélyegyenlőségi Program véglegesítése előtt újabb Fórum ülést hívtunk össze 2018. június 7-én, amin megtörtént az elkészült dokumentum validálása.

A 2022. évi felülvizsgálat során, 2022. április 27. napján HEP Fórumot szerveztünk annak feltérképezésére, hogy a meghívott résztvevők szükségesnek látják-e a HEP felülvizsgálatát. Egyöntetű véleményük szerint a felülvizsgálat időszerű, annak szükségessége egyértelmű. A Fórum során a különböző, érintett területek szakemberei megvitatták a legutóbbi felülvizsgálat ideje óta felmutatható eredményeket és azokat az intézkedéseket, amelyek továbbra is megvalósítás előtt állnak.

A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása

A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési Önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére, aki a települési önkormányzatok HEP-jeit közlést teszi.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A hajléktalan ellátó egységek (Befogadás Háza éjjeli menedékhely, átmeneti szállás) rossz állapotban vannak. A városban rendelkezésre álló szociális bérlakások száma nem elegendő az igények teljesítéséhez. A lakások jelentős részének állapota leromlott.	A leromlott lakókörnyezetben, mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű emberek lakhatási körülményeinek javítása, és ezáltal társadalmi felzárkózásuk segítése. A lakhatási körülmények infrastrukturális javítása.
	A mélyszegénységben élők és a romák társadalmi elfogadottsága nem megfelelő, nincs megfelelő és hatásos fórum a célcsoporttal kapcsolatos problémák átbeszélésének, és az érzékenyítésnek.	A hátrányos helyzetű, és negatív megkülönböztetést elszenvedő célcsoportok (elsősorban, de nem kizárólag a mélyszegénységben élők és romák) iránti elfogadás erősítése.
Gyermekek	Nem működik a Gyvt. 94. § (3) bekezdés b) pont szerint gyermekek átmeneti otthona, miközben a célcsoporttal foglalkozó szakemberek jelzései alapján jelentős számú gyermek szorul rá.	A településen élő, összes gyermek esélyegyenlőtlenségének csökkentése, kiemelten a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítása gyermekek átmeneti elhelyezésének megoldása révén.
	A bántalmazás vagy egyéb okból menekülő és/vagy hajléktalanná váló gyermeket nevelő szülők elhelyezésének tárgyi körülményei nem megfelelőek a jelenlegi családok átmeneti otthonában. Fogyatékossgal élő felnőttet/gyermeket nem tud fogadni az intézmény.	Színvonalas szolgáltatás nyújtása a családok átmeneti otthonában. Az ellátás hozzáférhetővé tétele minden célcsoport (fogyatékossgal élők, akár gyermek, akár szülő) számára.
	A sajátos nevelési igényű tanulók és a pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek száma – az egyre kifinomultabb mérési módszerek miatt is – folyamatosan nő. A tanárok, egészségügyi szakemberek és mindazok, akik gyermekekkel foglalkoznak, egy	Érzékenyítési programok révén a hátrányos helyzetű, magukat kirekesztettnek érző gyerekek hatékony integrációja.

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
	részük nem rendelkezik a hátrányos helyzetű (beleértve többek között az SNI-sek vagy fogyatékossgal élők) tanulók megfelelő kezelésének képességével. A diákok egy része nem elég érzékeny a hátrányos helyzetű társaikkal kapcsolatban.	
	A nyári szünidő idején a szülők számára rendkívül megterhelő feladat a gyermekek elhelyezése. Piaci alapon számos szolgáltatás elérhető, azonban éppen a leginkább rászoruló gyerekek e szolgáltatásokból nem részesedhetnek. Az Önkormányzat által támogatott napközis táborra nagyobb az igény, mint a rendelkezésre álló férőhely.	A szociálisan rászoruló (halmozottan hátrányos helyzetű, mélyszegénységben élő, családjukat elvesztő stb.) gyermekek részére hosszabb időtartamú ingyenes táboroztatás lehetőségének biztosítása, szociális és tanulási hátrányaik kompenzációja érdekében.
	Nagy eltérés figyelhető meg a diákok és szüleik szociális háttere tekintetében, amit az iskola nem, vagy csak csekély mértékben képes kompenzálni, ahogy a kompetenciamérések eredményei is jelzik. Az eltérő szociális háttér feszültséget generálhat a köznevelési intézményekben.	A generációkon át mélyülő foglalkoztatási, megélhetési, iskolázottsági, közösségi, szociokulturális természetű hátrányokból adódó szociális feszültségek enyhítése.
	A gyermekek szociális és egészségügyi ellátását, valamint nevelését biztosító infrastruktúra nem teljeskörűen akadálymentes.	Gyermekek szociális és egészségügyi ellátását, valamint nevelését biztosító infrastruktúrához való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása.
	A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek tanulási felzárkózását visszaveti az otthoni környezet. A tanulási hátrányok kompenzációját segítő, tanórán kívüli programok száma kevés, illetve a fejlesztéshez szükséges infrastruktúra nem korszerű, nem áll teljeskörűen rendelkezésre.	A cél, hogy a hátrányos helyzetű gyermekeknek elérhetővé váljon olyan iskolán kívüli, de az iskolai felzárkózást motiváló kulturális környezet, ahol részesülhetnek hátránykompenzáló programokban.
Idősek	Az idősek szociális és egészségügyi ellátását biztosító infrastruktúra nem teljeskörűen akadálymentes.	Az egészségben és jó életminőségben eltöltött évek számának növelése az idősek szociális és egészségügyi ellátását biztosító infrastruktúrához való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
		<p>révén.</p> <p>A háziiorvosi szolgálat és az alapellátás preventív szerepének erősítése az EMMI 2015. áprilisi, „Az egészségügyi alapellátás megerősítésének koncepciója” című dokumentumnak megfelelően.</p>
	Az idősek munkavállalási törekvései gyakran nem találhatnak jó fogadtatásra a munkáltatók körében	A munkáltatókat érdekeltté kell tenni az idősek foglalkoztatásában
	Sok idősenk veszélyeztetett a lakhatása anyagi okok miatt.	Az idősek lakhatási körülményeinek javítása a bentlakásos férőhelyek számának növelése által.
Nők	<p>A kisgyermekes anyák az új élethelyzetükben könnyebben tudnának újra munkába állni, amennyiben rugalmasabbak lennének a foglalkoztatási körülmények. Ugyanakkor, még a munkaerőhiány ellenére sem elég elterjedtek a rugalmas munkavégzési formák a munkáltatók körében.</p> <p>A kisgyermekes anyák foglalkoztatási problémái:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) családbarát munkahelyek hiánya; 2) rugalmas munkaidő hiánya; 3) alternatív munkaerő-piaci eszközök (távmunka, részmunka) hiánya; 4) egyedülálló anyák munkahelyi megbecsültségének hiánya. 	<p>Nők foglalkoztatási arányának növelése. Az atipikus foglalkoztató munkahelyek arányának növelése.</p>
	Az otthoni gyermeknevelésből a munkába visszatérni szándékozó nők sok esetben szakmai kompetenciái, tudása, képzettsége a munkából kiesett, akár több éves időszak miatt aktualizálásra és fejlesztésre szorul. Az ismereteik frissítése nélkül, a nőkkel szembeni munkaerő-piaci diszkrimináció egyéb tényezői miatt (a munkaerőhiány ellenére) még kisebb eséllyel tudnak újra dolgozni.	A munkába visszatérő anyák esélynövelése oly módon, hogy a visszatérést megelőzően a szükséges szakmai kompetenciák aktualitásához és fejlesztéshez rövid képzések igénybevitelére lehetőséget biztosítanak a munkáltatók és a Veszprém Megyei Kormányhivatal
	Nem csökken a testileg, illetve lelkileg bántalmazott nők és gyermekek száma. A jelzőrendszer	A nőket és gyermekeket érintő bántalmazás visszaszorítása. A nők és a gyermekek bántalmazása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
	nem mindig képes megfelelő módon, és megfelelő időben reagálni az esetekre. Az áldozatok nem mindig vannak tisztában a saját jogaikkal, valamint sok esetben nem tudják, hová forduljanak. Mindebből következően akadályoztatva vannak jogaik érvényesítésében.	esetén a minél gyorsabb és hatékonyabb, szakszerű beavatkozás feltételeinek megteremtése. A nők, gyermekek, fiatalok jogtudatosságának fejlesztése. Áldozatsegítő Központ tevékenységi körének népszerűsítése.
Fogyatékkal élők	A fogyatékkal élő személyek foglalkoztatási rátája rendkívül alacsony, holott egy részük képes és szeretne dolgozni. Elhelyezkedésük saját maguk számára és valamennyi érintett (családtagjaik, munkáltatók) számára, ám a cégek a munkaerőhiány ellenére sem foglalkoztatnak jelentős számban fogyatékkal élőket.	A fogyatékkal élők foglalkoztatásának növelése, elsősorban a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedés támogatása által. Akkreditált munkahely létrehozásának ösztönzése a nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedni (még) nem tudó fogyatékkal élő munkavállalók számára.
	A fogyatékkal élő (valamint az időskorú és babakocsival közlekedő) utazóközönség közlekedése az akadálymentes járatok üzembeállítását követően is nehézségeket okoz. Az utastájékoztatás hiányos, az autóbusz pályaudvar nem akadálymentesített sem a közlekedés sem a tájékoztatás tekintetében.	Egyenlő esélyek biztosítása a közösségi közlekedés valamennyi használója számára. A szolgáltatás fejlesztése az egyes, különleges igényű célcsoportok szükségleteinek figyelembevételével.
	Az intézmény jelenleg rendelkezésre álló helyiségei már nem elegendőek a célcsoport igényelt létszámban és színvonalon történő ellátásához.	Az értelmi fogyatékkal élők megfelelő színvonalú ellátásának biztosítása az intézmény nagyobb, korszerűbb épületbe történő átköltöztetésével
	A lakosok és bizonyos lakossági szolgáltatásokat végző intézmények dolgozóinak egy része nem rendelkezik a fogyatékkal élők megfelelő kezelésének képességével, illetve ismereteivel. E mellett egy részük nem elég érzékeny a fogyatékkal élő társaikkal kapcsolatban.	Érzékenyítési programok révén a fogyatékkal élő, magukat kirekesztettnek érző emberek hatékony integrációja.
	Az önkormányzati fenntartású épületek akadálymentesítése nem teljeskörűen megoldott.	Egyenlő esélyek biztosítása az önkormányzati fenntartású intézmények szolgáltatásait

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
		használók számára, a különleges igényű célcsoportok szükségleteinek figyelembevételével.
	Az Önkormányzat és a fogyatékossgal élőkkel foglalkozó veszprémi intézmények kevés adattal vagy friss információval rendelkeznek a veszprémi fogyatékossgal élők jellemzőiről. Ennek következtében a célcsoport helyzetének javítására irányuló intézkedések nem kellőképpen hatásosak, vagy nem biztos, hogy a valós problémák megoldására irányulnak.	A veszprémi fogyatékossgal élők számának, helyzetének, főbb jellemzőinek és szükségleteinek a megismerése annak érdekében, hogy a megalapozott információk birtokában hatékony és hatásos beavatkozások születhessenek.
	Nem teljesen megoldott a felnőtt, fogyatékos személyek lakhatása. A férőhelyszámok alacsony száma miatt, mind a bentlakásos intézményekben (önálló életvitelre nem képes), mind a támogatott lakhatás (önálló életvitelre képes) terén jelentősek a várólisták. A fogyatékossgal élők lakhatási, elhelyezési problémái jelentős mértékben érintik a városban és a megyében élő fogyatékossgal élő családtagot nevelő családokat.	A fogyatékossgal élő felnőttek lakhatási körülményeinek javítása a bentlakásos, valamint a támogatott lakhatás férőhelyei számának növelése által.
	Városunk honlapja nem akadálymentes, olvasása nem lehetséges a vakok és gyengénlátók részére	Veszprém honlapjának akadálymentesítése
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás		
	Az autóbusz megállóhelyek megközelíthetősége öt kivételtől eltekintve nem akadálymentes	Az autóbusz megállóhelyek egyenlő esélyű megközelítése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Megfelelő lakhatás biztosítása a rászorulóknak számára.	Felelős: Önkormányzat, Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület. Partner: Nem releváns
	Civil Fórum szervezése, valamint további közvetett és közvetlen szolgáltatás biztosítása a mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége érdekében.	Felelős: Önkormányzat, Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhasznú Egyesület. Partnerek: A célcsoportok ellátásában résztvevő szervezetek, intézmények, civil szervezetek.
Gyermekek	Gyermekek Átmeneti Otthona létrehozásához szükséges feltételek, lehetőségek és források vizsgálata.	Felelős: Önkormányzat. Partner: Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény
	Családok átmeneti otthonának fejlesztése.	Felelős: Önkormányzat, Családsegítő Szolgálat, Gyermekjóléti Központ és Családok Átmeneti Otthona. Partner: Nem releváns.
	A különleges figyelemre szoruló gyermekek integrációját elősegítő szemlélet széleskörű terjesztése.	Felelős: Önkormányzat, Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhasznú Egyesület, érintett intézmények. Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény óvodai és iskolai szociális segítő munkával foglalkozó szakmai csoportja. Partner: Tankerület, civil szervezetek.
	Ingyenes nyári tábor rászorultsági alapon.	Felelős: Önkormányzat, Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény Partner: Iskolák, jelzőrendszer tagjai, civil szervezetek, önkéntes segítők.
	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyeinek növelése, a társadalmi hátrányok átörökítésének mérséklése.	Felelős: Önkormányzat, Tankerület. Partner: Önkormányzat, civil szervezetek.
	Gyermekek szociális és egészségügyi ellátását, valamint nevelését biztosító infrastruktúra akadálymentesítése.	Felelős: Önkormányzat, érintett intézmények. Partner: Nem releváns.
	A tanórán kívüli tanulást segítő infrastruktúra fejlesztése.	Felelős: Önkormányzat, Eötvös Károly Megyei Könyvtár.

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
		Partner: Oktatási intézmények, Magyar Máltai Szeretetszolgálat.
Idősek	Idősek szociális és egészségügyi ellátását biztosító infrastruktúra akadálymentesítése.	Felelős: Önkormányzat, érintett intézmények. Partner: Nem releváns
	Az idősek bentlakásos férőhelyszámának bővítésére irányuló vizsgálat.	Felelős: Önkormányzat. Partner: Civil és egyházi szolgáltatók.
Nők	Kisgyermekes anyák munkaerőpiacra való visszatérésének támogatása - atipikus foglalkoztatási módok elterjesztése.	Felelős: Önkormányzat. Partner: VENŐKE, Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztálya.
	Kisgyermekes anyák munkaerőpiacra való visszatérésének támogatása képzéssel, tanfolyamokkal, érdekvédelmi ismeretekkel.	Felelős: Önkormányzat. Partner: Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztálya.
	Bántalmazott nők és gyermekeik támogatása.	Felelős: Önkormányzat, Veszprémi Családsegítő és Gyermejkölési Integrált Intézmény Partner: Érintett intézmények: jelzőrendszer, köznevelési, szociális, rendvédelmi, igazságszolgáltatási és civil szervezetek.
Fogyatékkal élők	Munkalehetőség biztosítása fogyatékossgal élő felnőttek számára.	Felelős: Önkormányzat. Partner: Veszprém Városi Fogyatékosügyi Kerekasztal, SINOSZ, FOKE, AutiSpektrum, valamint további, fogyatékossgal élőkkel foglalkozó szervezetek.
	Az újonnan beszerzett autóbuszok használata során a teljes akadálymentességre való törekvés.	Felelős: Önkormányzat. Partner: V-Busz.
	A Göllész Viktor Fogyatékos Személyek Nappali Intézményének kapacitásbővítése.	Felelős: Önkormányzat Göllész Viktor Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye. Partner: Önkormányzat.
	A fogyatékossgal élők elfogadásának elérése a megfelelő érzékenyítésen keresztül.	Felelős: Önkormányzat, Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhasznú Egyesület, érintett intézmények. Partner: Civil szervezetek, FOKE

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
	Az önkormányzati tulajdonú (illetve használatában lévő) épületek minél szélesebb körű akadálymentesítésére való törekvés.	Felelős: Önkormányzat, érintett intézmények. Partner: Nem releváns.
	A fogyatékossgal élők igényeinek felmérése.	Felelős: Önkormányzat. Partner: A célcsoporttal foglalkozó intézmények és civil szervezetek.
	A fogyatékossgal élő felnőttek bentlakásos férőhelyszámának, valamint támogatott lakhatást biztosító férőhelyeinek bővítésére irányuló vizsgálat.	Felelős: Önkormányzat. Partner: ÉFOÉSZ Veszprém Megyei Szervezete

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák szegregációmentes körülmények között, a saját kulturális értékeiket megtartva élhetnek, tanulhatnak és dolgozhatnak.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzetéből adódó hátrányait csökkentsük, ezáltal a lehető legnagyobb arányban képesek legyenek bekapcsolódni az aktív munkaerő-piacra, a megélhetésüket biztosító jövedelem megszerzésére.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek életében az állandóság és biztonság megteremtését azáltal, hogy mindenki számára hozzáférhetővé tesszük a személyre szabott bánásmódot és a szükséges fejlesztést.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életkori sajátosságaiból fakadó nehézségek kompenzálására, a mindennapi életük megkönnyítésére, hogy idős emberként is értékes tagjai lehessenek a társadalomnak.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők társadalmi megbecsültségének növelését, a munka világába történő visszatérésük mindennemű támogatását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékossgal élők helyzetének minél jobb megismerésére és megismertetésére, a társadalom érzékenyítésére irányukban.

2019. évi felülvizsgálat

A felülvizsgálat háttere, előzményei

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. tv. 31. § (4) bekezdése szerint a HEP-et kétévente felül kell vizsgálni. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése 161/2018. (VI. 27.) határozatával elfogadta Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2018-2023. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját. Az elfogadástól számítva jelen, első számú felülvizsgálatig kevesebb, mint két év telt el, ugyanakkor Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata az általa elnyert TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001 számú pályázatban (a pályázati felhívás előírásainak megfelelően) tett vállalása keretében gondoskodott a HEP-ben foglalt intézkedések előrehaladásának áttekintéséről, és azok felülvizsgálatáról.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program következő oldalakon szereplő intézkedésein belül piros szöveggel szerepelnek a 2019. évi felülvizsgálat megállapításai.

A felülvizsgálat folyamata

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Polgármesteri Hivatala 2019 augusztusában kezdte el a felülvizsgálat előkészítését, tekintettel arra, hogy a TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001 számú pályázati projekt ütemterve szerint a felülvizsgált HEP-nek 2019. november 30-ig el kell készülnie.

Az intézkedésekhez az előrehaladás áttekintését, átgondolását segítő táblázat készült, amelyeket a Polgármesteri Hivatal illetékes munkatársa elküldött az adott intézkedésben érintett szervezet vezetőjének, aki a táblázatban jelölhette mind az előrehaladást, mind pedig az eltéréseket. Az írásban visszaérkezett válaszok feldolgozása után, néhány esetben személyes (egyéni és csoportos) illetve telefonos interjúk segítségével sikerült tisztázni az intézkedések pontos státuszát.

Tekintettel a HEP elfogadása óta eltelt rövid időre, a felülvizsgálat során csak az intézkedések áttekintésére került sor, a helyzetelemzési részre az adatok változatlansága miatt nem.

A felülvizsgálat eredményei

- 1) Veszprém Megyei Jogú Városa számára pótolhatatlan értéket képviselnek azok a lelkes civil szervezetek, amelyek mindennapi tevékenységük részeként, lehetőségeikhez mérten saját forrásukból, adományokból, pályázati támogatásokból folyamatosan, rendszeresen szerveznek akciókat, programokat a Helyi Esélyegyenlőségi Program célcsoportjai számára.
- 2) Forráshiány miatt tolódo, meghiúsuló projektek, intézkedés elemek is előfordulnak.
- 3) Az elmúlt másfél évben az intézkedések közül a legnagyobb előrelépést a veszprémi intézmények fizikai akadálymentesítésében ért el Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata. Ez idő alatt 1 bölcsőde, 1 óvoda és 3 gyermekorvosi, valamint 1 felnőtt háziorvosi rendelő akadálymentesítése valósult meg. Újjáépült a gyulafirátóti óvoda is. A beruházás megvalósítása eredményeképpen 120 gyermek óvodai ellátása lett biztosítva. A beruházással egyidejűleg Gyulafirátóton a bölcsődei ellátás is megvalósult. Az óvodai és bölcsődei ellátás egy épületben történik, 12 fő bölcsődés gyermek ellátása biztosított.
- 4) Több, gyermekeket érintő infrastrukturális beruházás megvalósítása is zajlik jelenleg, és indul a közeljövőben, amelyek keretében újjáépül az Egry úti óvoda épülete, felújításra

kerül a Módszertani bölcsőde, az Ördögárok utcai, valamint a Vilonyai utcai gyermekorvosi rendelő.

- 5) A mélyszegénységben élők és romák célcsoportját érintő intézkedések között a 2019-re tervezett 22 szociális bérlakás felújítása a tervek szerint megtörtént a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület közreműködésével.
- 6) A különleges figyelemre szoruló gyermekek integrációját elősegítő szemlélet széleskörű terjesztése, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyeinek növelése, a társadalmi hátrányok átörökítésének mérséklése terén a Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény, a Tankerület, az Eötvös Károly Megyei Könyvtár mellett több civil szervezet is aktív, odaadó munkával szervez programokat az érintettek számára, és osztja meg tapasztalatait egymás között.
- 7) A nők esélyegyenlőségének biztosítása keretében, a Család és KarrierPONT nyújt munkavállalást segítő szolgáltatásokat, illetve az első felülvizsgálatig eltelt alig több mint egy év alatt 12-vel emelkedett a város bölcsődei, és 8-cal az óvodai férőhelyeinek a száma.
- 8) Az idősek esélyegyenlőségének biztosítása érdekében két egészségügyi intézményben valósult meg teljes körű akadálymentesítés.
- 9) A fogyatékossgal élőkkel kapcsolatos érzékenyítésben, elfogadásuk elősegítésében folyamatosan nélkülözhetetlen munkát végez többek között a Fogyatékosügyi Kerekasztal, a Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhasznú Egyesület, az AutiSpektrum Egyesület, a Veszprém megyei Család Esélyteremtési és Önkéntes Ház, a Sinosz Veszprém megyei szervezete és a Mozgássérültek Aktív Egyesülete.
- 10) Városunkban pótolhatatlan értéket képviselnek a lelkes civil szervezetek, amelyek mindennapi tevékenységük részeként, lehetőségeikhez mérten saját forrásukból, adományokból, pályázati támogatásokból rendszeresen szerveznek akciókat, programokat a HEP célcsoportjai számára.

A felülvizsgálók figyelme kiterjedt a lehetséges pályázatokra, mint az esélyegyenlőségi beavatkozások fontos pénzügyi forrására. A több, nélkülözhetetlen hazai forrás mellett jelentős súlyt képviselnek az Európai Unió Strukturális Alapjai, amelyek 2014-2020. időszakra vonatkozó operatív programjai életciklusuk vége felé járnak, így új pályázatok kevésbé várhatók. A következő hét éves programozási időszak kereteit pedig még az Európai Unió döntéshozó szervei sem véglegesítették, így e fontos pályázati forrásokra vonatkozóan, jelen felülvizsgálat során nem volt lehetőség beavatkozást alapozni.

2022. évi felülvizsgálat

A felülvizsgálat háttere, előzményei

Az Ebktv. 31. § (4) bekezdése alapján a helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről készített helyzetelemzés esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.

Az áttekintés során megállapítást nyert, hogy a HEP felülvizsgálata több okból is szükségessé vált. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendeletet, a 24/2021. (VII.30.) BM rendelet hatályon kívül helyezte. A Belügyminisztérium 2021. június 30-án a HEP elkészítéséhez és felülvizsgálatához módszertani útmutatót tett közzé, melyben új adatok és táblázatok használatát írja elő, amely alapvető változásokat tartalmaz a korábbi elvárásokhoz képest. Ezen kívül a HEP intézkedési tervében foglaltaknak egy része megvalósult a legutóbbi felülvizsgálat óta, másik részének megvalósítása jelenleg is folyamatban van. Fentiek

alapján a HEP mindkét részének – helyzetelemzés, intézkedési terv - felülvizsgálata szükségessé vált.

A felülvizsgálat folyamata

Veszprém MJV Polgármesteri Hivatal Közjóléti Irodája folytatta le a HEP felülvizsgálatát a Belügyminisztérium módszertani útmutatója alapján, bevonva a HEP Fórum tagjait, az intézkedési tervek felelőseit és a hátrányos helyzetű társadalmi csoportokat képviselő, illetve támogató szervezeteket, intézményeket.

A munkát folyamatosan koordinálta a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Nyugat-Dunántúli Területi Igazgatóság Központjának helyi esélyegyenlőségi mentora.

A helyzetelemző részben lecserélésre kerültek a diagramok, táblázatok, illetve egyes fejezetek, - mivel már nem tartalmi elemek – törlésre kerültek. Az intézkedési tervek új sorokkal bővültek: „A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal”, „A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz”, valamint „Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása”. Ezek természetesen megjelennek az összegző táblázatban is, illetve ide is beépült egy új elem: a településszintű problémák.

Az intézkedési terv 2022. évi megállapításai a Polgármesteri Hivatalban rendelkezésre álló információkat és a különböző szervezetektől bekért adatokat, válaszokat tartalmazzák a 2019. évi felülvizsgálattól napjainkig terjedő időszakra. Új intézkedés megállapítása nem képezte a felülvizsgálat célját.

A felülvizsgálat eredményei

Az elmúlt két évben az intézkedések megvalósulását nagymértékben hátráltatta a COVID-19 világjárvány, de ennek ellenére is folytatódott számos beruházás, program, tanfolyam, melyek a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek esélyegyenlőségét növelik.

- Az elmúlt két évben az intézkedések közül a legnagyobb előrelépést a közösségi közlekedés akadálymentesítésében érte el Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata. A V-Busz Kft. autóbuszflottája akadálymentes, mely a HEP összes célcsoportjának esélyegyenlőségét növeli.
- Ugyancsak az összes célcsoportot segítette az Önkormányzat azzal a döntésével, hogy támogatta a Csolnoky Ferenc Kórház 8200 Veszprém, Komakút tér 1. szám alatti Rendelőintézet személyfelvonójának felújítását.
- A mélyszegénységben élők és romák célcsoportját érintő intézkedések közül az Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Befogadás Házának korszerűsítése a tervezett szakmai tartalommal megtörtént, valamint az éjjeli menedékhely és az átmeneti szállás is teljeskörűen megújult. Az Alkohol Drogsegély Ambulancia új klubot – Napsugár Klub-működtet a lakótelepi fiatalok elkallódásának megelőzésére.
- A gyermekek szociális és egészségügyi ellátását, valamint nevelését biztosító infrastruktúra akadálymentesítése megvalósult a Módszertani Bölcsődében. Az Aprófalvi Bölcsőde, az Egry Úti Óvoda, a Vilonyai utca 2/B. számú házi gyermekorvosi rendelő teljeskörűen felújításra, átépítésre került. A hátrányos helyzetű gyermekek esélyeinek növelése céljából az elmúlt két évben is számos program, pályázat zajlott, újként került bevezetésre az állatasszisztált terápiás foglalkozás. A Veszprém Városi Hátrányos Helyzetű Fiatalokért Egyesület működése töretlen és sokoldalú a hátrányos helyzetű fiatalok érdekeinek védelmében, valamint anyagi és tárgyi támogatásában.
- A nők esélyegyenlőségének növelésére a városban önkormányzati és magán fenntartású bölcsődék, óvodák állnak rendelkezésre, melyek férőhelyszámai jelenleg kielégítik a lakossági igényeket. A kisgyermekes anyukák munkaerőpiacra való visszatérését többek

között támogatja a Család- és Karrier Pont, valamint az egyre elfogadottabbá váló atipikus foglalkoztatási forma a távmunkavégzés, mely a pandémia előtt kevésbé volt jellemző. Az Önkormányzat önként vállalt feladatát teljesíti a VEINSZOL által megszervezett nyári napközis táborral, amely segít a munkaviszonyban álló szülőknek abban, hogy megoldják a nyári szünet idején felügyelet nélkül maradó kisgyermekük ellátását, 5 héten át. Az idős emberek esélyegyenlőségének biztosítása érdekében VKTT Egyesített Szociális Intézmény székhelyén (Veszprém, Török Ignác utca 10.) egy akadálymentes felvonó és rámpa került kiépítésre, valamint a Veszprémi Érseki Főiskola új Idősügyi Konceptió megalkotásán dolgozik. Az Önkormányzat 2020 évben ismét elnyerte az Idősbarát Önkormányzat díjat.

- A fogyatékossgal élők foglalkoztatását a városban két akkreditált munkahely és a rehabilitációs hatóság közvetítő tevékenysége nagymértékben segíti. A fogyatékossgal élőkkel kapcsolatos érzékenyítésben, elfogadásuk elősegítésében folyamatos munkát végez több városi szervezet, ezek közül a Veszprémi Petőfi Színház „Lélektől-Lélekig Színház Gyógyító Erejének Fesztiválja” az idén a város kiemelt fesztiváljai közé emelkedett.
- Forráshiány miatt tolódó, megghiúsuló projektek, intézkedés elemek (pl. CSÁO, GYÁO) is előfordulnak.

Javaslatok a következő 5 évre szóló HEP elkészítéséhez, intézkedéseinek meghatározásához

A V-Busz Kft. vezérigazgatója, Polgári István új intézkedésként javaslatot tett a megállóhelyek és közvetlen környezetük akadálymentesítésére.

Guzslován Gábor önkormányzati képviselő javasolja a városban működő szakszervezetek bevonását a HEP elkészítésébe.

A Vöröskereszt veszprémi szervezetétől Zalavári Judit támogató szolgálat vezető a fogyatékkal élők hátrányainak csökkentésére tett javaslatot, miszerint:

- legyen a városban egy felelős, hozzáértő személy, aki dolgozott már fogyatékkal élőkkel és kézből tudná tartani a velük kapcsolatos fejlesztéseket, felmérni az igényeiket, meghallgatni a véleményüket a döntések előtt. Szervezési feladatokat is elláthatna, személyes résztvevőjeként annak a folyamatnak, aminek eredményeképpen több munkahely is nyitott lenne arra, hogy foglalkoztasson fogyatékkal élő munkavállalókat,
- szeretné, ha a munkahelyeken lenne idő és igény érzékenyítő foglalkozások megszervezésére, hogy a munkatársak is készen álljanak a fogyatékkal élő kollégákat fogadni, legyen több türelmük és toleranciájuk a betanulási folyamat során velük szemben.

Intézkedések

Mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlősége

Intézkedés címe	Megfelelő lakhatás biztosítása a rászorulóknak számára (1)
Feltárt probléma megnevezése	A hajléktalan ellátó egységek (Befogadás Háza éjjeli menedékhely, átmeneti szállás) rossz állapotban vannak. A városban rendelkezésre álló szociális bérlakások száma nem elegendő az igények teljesítéséhez. A lakások jelentős részének állapota leromlott.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A leromlott lakókörnyezetben, mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű emberek lakhatási körülményeinek javítása, és ezáltal társadalmi felzárkózásuk segítése. A lakhatási körülmények infrastrukturális javítása.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális szolgáltatástervezési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1) Bérlakások állapotának felmérése, felújítási, korszerűsítési igények vizsgálata (azokban az esetekben, ahol ez még nem történt meg). 2) Költségigény meghatározása, forrásbevonási lehetőségek felmérése. 3) Önkormányzat által éves felújítási keret meghatározása. 4) Lakásfelújítási - és korszerűsítési ütemterv elkészítése. 5) Forrás és egyéb feltételek rendelkezésre állása esetén ütemezett kivitelezés.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület.
Az intézkedés megvalósításának határideje	
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Elkészült állapotfelmérés Elkészült költségvetés Meghatározott éves felújítási keret Elkészült megvalósítási ütemterv
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	1) Műszaki és beruházási szakértelm a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez. 2) Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. 3) Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A leendő infrastruktúra állagmegóvása.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés	Nem releváns

bemutatása	
2019. évi felülvizsgálat megállapításai	<p>A 2019-re tervezett 22 szociális bérlakás felújítása (a bérlakások a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület tulajdonában vannak, de az Önkormányzatnak 20 évre bérlő kijelölési joga van, ezért szociális bérlakásnak minősülnek) a tervek szerint megtörtént. A szociális bérlakásokban olyan, nem engedélyköteles felújítások valósultak meg, amelyek jellemzően javítják az ingatlanok energiahatékonyságát, és növelik a komfortfokozatot). A „Szociális bérlakások felújítása Veszprém-ben” projekt Veszprém, Házgyári út 1. megvalósítási helyszínén tervezett tevékenységei hozzájárulnak az ITP részeként megfogalmazott Antiszegregációs terv céljainak eléréséhez. A projekt EU-s forrás bevonásával valósult meg.</p> <p>A bérlakások állapotának felmérését a Veszol Nonprofit Kft. munkatársai továbbra is folyamatosan végzik.</p> <p>A Befogadás Háza férőhelyeinek korszerűsítése (éjjeli menedék, átmeneti szálló) előkészítő fázisban van. A tényleges kivitelezési munkák megvalósítása forráshiány miatt az eredeti tervekben szereplő 2019. helyett 2020-ra tolódott: a 2017. év végén elnyert európai uniós támogatás összege az azóta megnövekedett kivitelezési árak miatt nem fedti a tervezett beruházások költségét. A szükséges többletigény benyújtásra került az Irányító Hatóságnál, az elbírálás folyamatban van. A megnövekedett kivitelezési költségek miatt a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület saját forrás bevonását is tervezi 2020-ban. A munkálatokhoz szükséges műszaki szakértelem rendelkezésre áll, a szakmai koordináció biztosított, ha pedig a többletforrás igényének elbírálása pozitív lesz, a felújítás még 2019 novemberében megkezdődik.</p>
2022. évi felülvizsgálat megállapításai	<p>A szociális bérlakások állapotának felmérése (Veszol Nonprofit Kft.) folyamatos. Átmenetileg (a pandémiás helyzet miatt) a lakásellenőrzések száma visszaesett, viszont 2022. év tavaszán a Polgármesteri Hivatal Stratégiai Irodájának és Közléti Irodájának munkatársai is részt vettek a helyszíni bejárásokon, a problémák teljeskörű megismerése céljából. A bérlői bejelentések viszonylag hamar orvoslásra kerülnek.</p> <p>Konkrét ütemterv nem készült a lakások felújítására. 2022. évben 4 üres, lakhatatlan lakás teljes körű felújítására került sor. Itt már elhelyezésre kerültek azok a bérlők, akik régi, nem megfelelő műszaki állapotú lakásokban laktak. Továbbá 2022 harmadik negyedévében két lakás felújítása, valamint egy 42 lakásos önkormányzati lakóépület (Karacs Teréz utca 2.) központi kazánjának a cseréje is tervben van.</p> <p>A Befogadás Háza korszerűsítése a tervezett szakmai tartalommal megtörtént. Az Éjjeli menedékhely és az Átmeneti szállás teljeskörűen megújult, 2021. december 31. napján zárult a projekt. A két emeleti szint lifttel megközelíthetővé vált, ezáltal a közlekedés könnyebb a mozgásukban akadályozott emberek számára. A lakószobák, kiszolgáló helyiségek (közösségi helyek, konyhák, vizesblokkok) megújultak, a két intézményi egység alapterülete jelentősen megnőtt, tágasabb terek állnak rendelkezésre.</p>

Intézkedés címe	Civil Fórum szervezése, valamint további közvetett és közvetlen szolgáltatás biztosítása a mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége érdekében (2)
Feltárt probléma megnevezése	A mélyszegénységben élők és a romák társadalmi elfogadottsága nem megfelelő, nincs megfelelő és hatásos fórum a célcsoporttal kapcsolatos problémák átbeszélésének, és az érzékenyítésnek.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A hátrányos helyzetű, és negatív megkülönböztetést elszenvedő célcsoportok (elsősorban, de nem kizárólag a mélyszegénységben élők és romák) iránti elfogadás erősítése.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Integrált Településfejlesztési Stratégia
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia Nemzeti Ifjúsági Stratégia
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • Specifikus érzékenyítő programok kialakítása a különböző csoportok számára (amennyiben nem áll rendelkezésre). • A programok lebonyolításához szükséges erőforrások biztosítása. • Programok lebonyolítása. • Tapasztalatok közös feldolgozása, beépítése a következő tevékenységekbe.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhasznú Egyesület.
Az intézkedés megvalósításának határideje	Megtartott fórumok száma. Megtartott "Esély órák" és további programok száma. A programokkal elért célcsoporttagok száma.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Megtartott fórumok száma. Megtartott "Esély órák" és további programok száma. A programokkal elért célcsoporttagok száma.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Anyagi források biztosítása a szervezéshez, programok kidolgozásához (továbbfejlesztéséhez) és a programok megtartásához: önkormányzati, pályázati, adományok. A működtetés személyi feltételeinek biztosítása: megfelelő szakértelem és kapacitás.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A programok folytatása anyagi és emberi erőforrások biztosítása révén.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

<p>2019. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>2019-ben egy alkalommal valósult meg érzékenyítő foglalkozás a szegénységről, középiskolások részére. Az érzékenyítés a Gyerekesély Közhasznú Egyesület Szociopoly nevű társasjátékának módszerei szerint zajlott. Ebben a játékban bárki kipróbálhatja, mire is elég a segélyből, családi pótlékból, GYES-ből, vagy az alkalmi munkából szerezhető jövedelem. A játékosoknak a tartósan munka nélkül lévők jövedelmi viszonyai között kell túlélnie a hónapot (a bevételek és kiadások összegei hozzávetőleg megfelelnek a mai magyar valóságnak). Az elsősorban a szegénységben élőkkel szembeni érzékenyítést elősegítő játékban 10 fiatal vett részt.</p> <p>Nehézség az esélyegyenlőségi programok és akciók szélesebb körű lebonyolításában, hogy a megvalósító szervezetek (jelen intézkedés kapcsán elsősorban a Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhasznú Egyesület) saját forrásból szervezi ezeket. Külső pénzügyi forrás bevonása ritka és nehézkes.</p>
<p>2022. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>A Veszprémi Civil Hálózat Egyesület továbbra is tart Esély órákat a Pannon Egyetemen, az általános- és középiskolákban egyaránt. Az Esély órák továbbra is egyre népszerűbbek a veszprémi iskolákban, mára már nem a szervezők keresik meg az oktatási intézményeket a programmal, hanem egyre több felkérés érkezik a szervezőkhöz a témára nyitott iskolák pedagógusaitól.</p> <p>Minden évben megrendezésre kerül a Civil Nap, melynek keretében bemutatkoznak azon civil szervezetek is, melyek valamely hátrányos helyzetű társadalmi csoport segítségét tűzték ki célul.</p> <p>A Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény által szervezett programokon keresztül valósul meg városunkban a legszélesebb körű érzékenyítés a szegénysorban élő családok és romák elfogadását érintően. Az erre irányuló tevékenység az iskolai szociális munka területén jelenik meg a leghangsúlyosabban. A gyermekkorban elkezdett érzékenyítés a leghatékonyabb módja annak, hogy társadalmunk minél kevésbé legyen kirekesztő a mélyszegénységgel küzdőkkel, más etnikumokkal, nemzetiségekkel szemben.</p> <p>A lakótelepi fiatalok számára a Veszprémi Alkohol Drogsegély Ambulancia 2019 nyarán megnyitotta a Napsugár Klubot a lakótelepi fiatalok számára, ahol változatos, ingyenes programok szervezésével biztosítják a szabadidő tartalmas és hasznos eltöltését, különböző értékközvetítő programokkal egybekötve. Fő hangsúlyt az élmény alapú módszerek kapják, melyekkel a résztvevők sikerélményhez juthatnak, felszínre kerülhet a kreativitásuk. A program közösségi szemléletformálással, egyéni esetkezeléssel, prevenciós munkával segíti a lakótelepi fiatalok elkallódásának megelőzését, segíti az egymás elfogadását.</p>

Gyermekek esélyegyenlősége

Intézkedés címe	Gyermekek Átmeneti Otthona létrehozásához szükséges feltételek, lehetőségek és források vizsgálata (1)
Feltárt probléma megnevezése	Nem működik a Gyvt. 94. § (3) bekezdés b) pont szerint gyermekek átmeneti otthona, miközben a célcsoporttal foglalkozó szakemberek jelzései alapján jelentős számú gyermek szorul rá.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A településen élő, összes gyermek esélyegyenlőtlenségének csökkentése, kiemelten a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítása gyermekek átmeneti elhelyezésének megoldása révén.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális szolgáltatástervezési koncepció Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepció Integrált Településfejlesztési Stratégia Veszprém 2030 – Városfejlesztési stratégia
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • Igényfelmérés, férőhelyszám meghatározása. • Férőhely-kialakítási lehetőségek vizsgálata: megfelelő helyszín és ingatlan kiválasztása. • Társadalmasítás végrehajtása az adott lakókörnyezetben. • Forráskeresés férőhelybővítéshez. • Megfelelő forrás rendelkezésre állása esetén tervezés és kivitelezés, dolgozók toborzása, felkészítése, képzése. • Anyagi erőforrás hiányában nem állami vagy egyházi fenntartó által fenntartott gyermekek átmeneti otthona vonatkozásában feladatellátási szerződés megkötése. • Működtetés, fenntartás.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat.
Az intézkedés megvalósításának határideje	<ul style="list-style-type: none"> • Helyzetelemzés elvégzése: 2019. • Forráskeresés férőhely-kialakításhoz: 2019. • Társadalmasítás végrehajtása: 2020. • Tervezés, előkészítés: 2020. • Kivitelezés: 2021. • Működtetés, fenntartás: 2021-től.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Létrehozott és működő Gyermekek Átmeneti Otthona. Átmeneti elhelyezésben részesült gyermekek száma.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	<ul style="list-style-type: none"> • Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez. • Önkormányzati, pályázati források biztosítása. • Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés. • A működtetés személyi feltételeinek biztosítása, megfelelő szakértelem és kapacitás.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A létrehozandó infrastruktúra működtetése és állagmegóvása. A szolgáltatás működtetése anyagi és emberi erőforrások biztosítása révén.

Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns
2019. évi felülvizsgálat megállapításai	<p>A gyermekek átmeneti otthonával kapcsolatos helyzetelemzés 2019-ben megtörtént, amely alátámasztja, hogy továbbra is jelentős igény van az ellátás kialakítására, a gyermekek átmeneti otthonának működtetésére. A Veszprém Megyei Jogú Városára vonatkozó törvényi kötelezettség mellett (Gyvt. 94. § (3) b), 20 000 lélekszám felett biztosítani kell a szolgáltatást) nagy szükség lenne legalább két szobából, vizesblokkból és konyhából álló átmeneti otthonra. A korábbi tervek szerint a Mikszáth utcában elhelyezkedő Veszprémi Családsegítő és Gyermejjóléti Integrált Intézmény (CSSK) épületének tetőtéri ráépítésében alakították volna ki az otthont, de ezek a tervek forrás hiányában lekerültek a napirendről. A jelenlegi igények szerint a fenti szobaszámmal elég lenne az épület oldalirányú bővítését megtenni, amit a CSSK telekmérete lehetővé tesz.</p> <p>A gyermekek átmeneti otthona sok fiatalnak/családnak köztes útként megoldást jelentene a helyettes szülő és a lakóotthon között, olyan megoldást teremtve, amelynél a szülői gondozási joga még nem sérül. Jelenleg a forráskeresés zajlik, a beruházás leginkább pályázati forrás bevonásával valósulhat meg. A konkrét tervek kidolgozása 2020-ban várható a korábbi ütemezésnek megfelelően.</p>
2022. évi felülvizsgálat megállapításai	<p>A gyermekek átmeneti otthona létrehozása forrás hiányában egyelőre nem valósult meg. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján 6 férőhelyes intézmény működtetésére lenne igény. A 2019. évi megoldási lehetőségek kiegészültek egy új helyszínnel, a Veszprém Mártírok útja 11. szám alatti részben önkormányzati tulajdonban lévő ingatlannal.</p> <p>Az ingatlan nagy udvarral rendelkezik és jól megközelíthető helyen van, de problémát jelenthet, hogy több tulajdonossal rendelkezik, valamint az akadálymentesítés megoldása is kérdéses.</p> <p>Az új helyszín kiválthatná a Pápai út 37. szám alatt működő Családok Átmeneti Otthonát és helyet adhatna a Gyermekek Átmeneti Otthonának.</p> <p>Jelenleg a gyermekek átmeneti otthonának létrehozására kizárólag saját forrásból nincs lehetőség, az Önkormányzat továbbra is pályázati forrásra vár annak érdekében, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek esélyegyenlőtlenségét csökkenteni tudja.</p>

Intézkedés címe	A különleges figyelemre szoruló gyermekek integrációját elősegítő szemlélet széleskörű terjesztése (2)
Feltárt probléma megnevezése	<p>A sajátos nevelési igényű tanulók és a pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek száma – az egyre kifinomultabb mérési módszerek miatt is – folyamatosan nő.</p> <p>A tanárok, egészségügyi szakemberek és mindazok, akik gyermekekkel foglalkoznak, egy részük nem rendelkezik a hátrányos helyzetű (beleértve többek között az SNI-sek vagy fogyatékossággal élők) tanulók megfelelő kezelésének képességével.</p> <p>A diákok egy része nem elég érzékeny a hátrányos helyzetű társaikkal kapcsolatban.</p>
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Érzékenyítési programok révén a hátrányos helyzetű, magukat kirekesztettnek érző gyerekek hatékony integrációja.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális szolgáltatástervezési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> Egyeztetés az érintett szervezetek képviselőivel, az eddigi tapasztalatok megosztása, és a jövőbeni intézkedések kidolgozása érdekében. Specifikus érzékenyítő programok kialakítása a különböző csoportok számára. A programok lebonyolításához szükséges erőforrások biztosítása. Érzékenyítő programok ("Esély órák") megtartása. Tapasztalatok közös feldolgozása, beépítése a következő tevékenységekbe.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat
Az intézkedés megvalósításának határideje	Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): évente. Érzékenyítő, szemléletformáló programok, "Esély órák" megtartása éves (tanévi) tervezés alapján.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Megtartott egyeztetések száma. Megtartott "Esély órák" és további programok száma. A programokkal elért gyermekek, fiatalok és szakemberek száma.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Anyagi források biztosítása a szervezéshez, programok kidolgozásához (továbbfejlesztéséhez) és a programok megtartásához: önkormányzati, pályázati, adományok. A működtetés személyi feltételeinek biztosítása: megfelelő szakértelem és kapacitás.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A programok folytatása anyagi és emberi erőforrások biztosítása révén.

<p>Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása</p>	<p>Nem releváns</p>
<p>2019. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>2019 októberében a Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény részt vett a városban működő Antiszegregációs munkacsoportban, amelyet a Tankerület szervezett, és itt is felhívta a probléma súlyosságára a figyelmet. A CSSK 2019-ben szupervíziós lehetőséget biztosított a pedagógusoknak, ahol többek között az SNI-s gyermekekkel kapcsolatos szemléletformálás lett volna a cél, de a meghirdetett programokra nem volt jelentkező. Itt is látszik, hogy a pedagógusok túlterheltek, és nincs idejük (esetleg nyitottságuk, motivációjuk) az ilyen típusú programokra. Ezen mindenképp szeretnének változtatni a következő évben, ezért a CSSK tervei szerint olyan előadókat hívnak majd meg, akik kellően motiválják a tanárokat, érintett szakembereket a részvételre. A programok forrása a TOP-7.1.1-es pályázati projekt lehet.</p> <p>2020-ban folytatódik az egyeztetések szervezése az érintett szervezetek képviselőivel (Tankerületi vezetők, iskola, óvoda igazgatók, CSSK, SINOSZ, FOKE, Civil Ház, Egyszülős Klub, Autispektrum), az eddigi tapasztalatok megosztása, és a jövőbeni intézkedések kidolgozása érdekében. Továbbá, 2020-ban kidolgozásra kerül egy specifikus érzékenyítő program a különböző csoportok számára.</p> <p>A Veszprémi Tankerületi Központ vezetésével az SNI-s gyermekek integrációját elősegítő projekt (EFOP-3.1.6-16-2017-00016 – A köznevelés esélyteremtő szerepének erősítése – Veszprémi Tankerületi Központ) valósul meg a városban, amely 2018-ban indult és 2020.08.31-ig tart. A pályázat megvalósítása során a Veszprémi Tankerületi Központ 3 intézménye, valamint a Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat székhelyintézménye és 10 tagintézmény vesz részt a sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztését célzó módszertani fejlesztésben. A projekt fő célja megteremteni a köznevelési intézményekben a szegregációtól és előítéllettől mentes esélyegyenlőséget és a társadalmi integrációt biztosító intézkedéseket. Ez megvalósítható a helyi problémákra és adottságokra reagáló szakmai, módszertani segédanyag-fejlesztéssel, valamint a személyközpontú pedagógiai módszerek alkalmazásával az iskolai mentálhigiénében és egészséges életmódra nevelésben, de szükségesnek látjuk érzékenyítő programok keretében bevonni az érintett szülőket is. Fontos cél az integrált nevelési formák minőségi továbbfejlesztése, a társadalmi és oktatási inklúzió megvalósítása. A megvalósítók célja továbbá az intenzív szemléletformálás, a környezet érzelmi befogadóvá tétele. A projekt keretében elérhetővé válik – az intézkedésben vállalásként szereplő – specifikus érzékenyítő program, a különböző csoportok számára.</p>

<p>2022. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>2021-ben a gyermekpszichiátria szakemberei autista gyermekeket nevelő szülőknek tartottak rendszeresen segítő csoportfoglalkozásokat a Veszprémi Családsegítő és Gyermejjóléti Integrált Intézményben. A csoport önsegítő módon jelenleg is működik.</p> <p>Az Önkormányzat fenntartásában működő 6 körzeti óvodában és tagóvodáiban az óvodai nevelés keretein belül megszervezésre kerülő programokon keresztül segítik a sajátos nevelési igényű gyermekek integrációját, akiknek száma sajnos évről évre folyamatosan emelkedik.</p> <p>A Veszprémi Ringató Körzeti Óvoda 2018. évtől a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek részére készségfejlesztő, támogató tevékenységet indított a KutyaKert-Kutyákkal a Gyermekekért Alapítvánnyal együttműködve. A tréner és az intézmény fejlesztőpedagógusi vizsgával rendelkező óvodapedagógusa továbbra is, folyamatosan szerveznek készségfejlesztő programokat a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve.</p> <p>A Vadvirág Körzeti Óvoda az Oktatási Hivatal bázisintézményeként integrációt elősegítő, az SNI gyermekek óvodai nevelésével kapcsolatos továbbképzéseket, műhelymunkákat szervez. Az elmúlt három évben három alkalommal, összesen 68 fő óvodapedagógus vett részt a programokon.</p> <p>Az Egry Úti Körzeti Óvodában 2020-ban megrendezett érzékenyítő program keretében a gyerekek megismerkedhettek a látássérülteket segítő vakvezető kutyák munkájával, mindennapi feladataival.</p> <p>Mind a hat óvoda jó kapcsolatokat ápol a gyógypedagógusokkal, rendszeresen vesznek részt a különleges figyelmet igénylő gyermekek segítésére fókuszáló továbbképzéseken. Mindennapi gyakorlatuk része az integrációt elősegítő szemlélet terjesztése és az érzékenyítés nem csak az óvodás gyermekek, de a szülők és a pedagógusok körében is.</p> <p>A Veszprémi Tankerületi Központ mellett működő Területi Tanács 2018. november 6-án létrehozta az Antiszegregációs Munkacsoportot.</p> <p>A munkacsoport tagjai és az állandó meghívottak között vannak többek között a szociális és gyermekvédelmi ágazat területi képviselői is.</p> <p>A munkacsoport évente 3 ülést tart. A Munkacsoport üléseinek témája volt többek között a sajátos nevelési igényű gyermekek integrációjának, inkluzív nevelésének, a szociokulturális hátránykompenzációjának gyakorlati megvalósításának módszerei.</p> <p>A sajátos nevelési igényű tanulók integrációját elősegítendő az EFOP-3.1.6-16 „A köznevelés esélyteremtő szerepének erősítése – Veszprémi Tankerületi Központ” elnevezésű pályázat keretében 2018 és 2022 között Veszprémben több mint 50 támogató, érzékenyítő szakmai program valósult meg. A szakmai képzések nagy részét a Bárczi Gusztáv Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és a Kozmutza Flóra Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, valamint a Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Veszprémi Tagintézményének szakemberei tartották a város óvodái, iskolái és a köznevelésben érintett szülők számára.</p> <p>2019/2020. tanévben megalakult a veszprémi járásban működő utazó gyógypedagógusok munkaközössége azzal a céllal, hogy a gyógypedagógusok és a többségi pedagógusok számára fórumot teremtsen a közös gondolkodásra, módszertani eszmecserére.</p>
--	--

Intézkedés címe	Ingyenes nyári tábor rászorultsági alapon (3)
Feltárt probléma megnevezése	A nyári szünidő idején a szülők számára rendkívül megterhelő feladat a gyermekek elhelyezése. Piaci alapon számos szolgáltatás elérhető, azonban éppen a leginkább rászoruló gyerekek e szolgáltatásokból nem részesedhetnek. Az Önkormányzat által támogatott napközis táborra nagyobb az igény, mint a rendelkezésre álló férőhely.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A szociálisan rászoruló (halmozottan hátrányos helyzetű, mélyszegénységben élő, családjukat elvesztő stb.) gyermekek részére ingyenes táboroztatás lehetőségének biztosítása, szociális és tanulási hátrányaik kompenzációja érdekében.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális szolgáltatástervezési koncepció Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • A tábor célcsoportjába tartozó gyermekek és családok megkeresése, megszólítása • A tábor megszervezése: • Infrastrukturális és materiális feltételek biztosítása; • Személyi feltételek biztosítása; • Pénzügyi forrás biztosítása.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, Veszprémi Családsegítő és Gyermejkölési Integrált Intézmény
Az intézkedés megvalósításának határideje	Tábor megszervezése és lebonyolítása évente
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<ul style="list-style-type: none"> • Megszervezett táborok időtartama. • A táborozásban résztvevő gyermekek száma.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	<ul style="list-style-type: none"> • Anyagi források biztosítása a szervezéshez és működtetéshez: önkormányzati, pályázati, adományok. • A működtetés személyi feltételeinek biztosítása: megfelelő szakértelem és kapacitás. • A működtetés infrastrukturális és materiális feltételeinek biztosítása: megfelelő ingatlan és eszközök.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A szolgáltatás működtetése anyagi és emberi erőforrások biztosítása révén.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

<p>2019. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>A 2019-re tervezett táborok megvalósultak a Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény szervezésében, 4*1 hét időintervallumban, összesen 100 gyermek bevonásával.</p> <p>2019. július 22-26. között 20 felső tagozatos veszprémi diák vett részt az iskolai szociális munkások által megrendezett napközis táborban. A színes programokért köszönet illeti a veszprémi tűzoltókat és a Bakonykarszt Zrt. dolgozóit is. A tábor a résztvevők számára ingyenes volt.</p> <p>2019. július 8-12. között 36 gyermek napközis táboroztatását biztosította a Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény. A kirándulások mellett a gyerekek részt vettek érzékenyítő programban is, melyben a Vakok és Gyengénlátók Veszprém Megyei Egyesülete működött közre. A tábor a résztvevők számára ingyenes volt.</p> <p>2019. augusztus 12-16. között 28 veszprémi gyermek vett részt az Erzsébet Táborban. A tábor költségeit a Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézménynek az Erzsébet Tábor programokra kiírt nyertes pályázata finanszírozta. A tábort tovább színesítette a KING Kulturális és Sport Egyesület programja.</p> <p>A Kincskereső Táborban 16 gyermek vett részt augusztus 5–8. között a CsaLádika helyszínén, az Agórában.</p> <p>A hátrányos helyzetű gyermekek részére szervezett ingyenes, ugyanakkor hasznos és tartalmas programokat nyújtó táborokra továbbra is nagy igény van, ugyanakkor a táborok költségeinek előteremtése (adományokból, pályázatokból), valamint a megfelelő létszámú szakképzett felügyelők, pedagógusok biztosítása kihívást jelent. A nappali táborok részére a helyszínt egész nyárra tudná biztosítani az intézmény (CSSK) a Madách utcában.</p>
--	--

<p>2022. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>A Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény 2019. októberében pályázatot nyújtott be a Veszprém az Élhető Város programon belül a TOP-7.1.1-16-H-073-9 számú felhívásra, melynek címe: A családra, mint a társadalom alapegységére építő komplex programok. 2021. március 09-én lépett hatályba a TOP-7.1.1-16-H-ESZA-2019-01192 kódszámú 15 millió forint összegű, utófinanszírozott pályázat támogató okirata. A támogatói okirat hatályba lépését követően 3.750.000 forint előleg felvétele mellett a programok 2021. évben indultak el.</p> <p>Az Intézmény minden évben mintegy 120-150 gyermek számára biztosít ingyenes tábort, általában 5 napos időintervallumban. A célcsoportok változóak, a felmerülő igények figyelembevételével.</p> <p>Az elmúlt években az alábbi táborok kerültek megszervezésre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A Bábjátékos Napközis Tábor: 5 napon keresztül 18 fő részvételével 3 felnőtt vezetésével valósult meg. A táborban drámapedagógiai játékokkal, kézműves foglalkozásokkal, bábkészítéssel ismerkedtek meg a gyerekek. • A Fitt felsős tábor: 5 napon keresztül 20 gyermek és 4 iskolai szociális segítő részvételével zajlott. • Az Iskolára hangoló tábor: 1 hét alatt 15 fő veszprémi első osztályba menő gyermeknek nyújtott élményeket. A táborban alapozó tornával, kutyaterápiás foglalkozással, fejlesztő feladatokkal, kézműves foglalkozásokkal segítették az iskolára hangolódást, de jutott idő a játékra, vidámságra, bulizásra, arcfestésre, kisvonatozásra és állatkerti kirándulásra is. • A Kalandra Fel tábor: 5 napon keresztül működött 20 egyszülős gyermek és 4 iskolai szociális segítő részvételével. • A Veszprémi Kiskalandorok tábor: veszprémi alsó tagozatos gyermekek számára hirdette meg az intézmény. 21 gyermek számára nyílt lehetőség a táborban történő részvételre. • A Köszí tábor: az Intézmény családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatásait igénybevevő családok gyermekeinek nyújtott öt napos élményt. A 20 diákot négy óvodai és iskolai szociális segítő és időként közösségi szolgálatos diákok kísérték. Az öt napban háromszori étkezést kaptak a gyermekek. <p>A Táborokat az „Együtt Veszprémben” elnevezésű TOP—7.1.1-16 HESZA-2019-01192 kódszámú pályázatból finanszírozta az intézmény.</p>
--	---

Intézkedés címe	Gyermekek szociális és egészségügyi ellátását, valamint nevelését biztosító infrastruktúra akadálymentesítése (4)
Feltárt probléma megnevezése	A gyermekek szociális és egészségügyi ellátását, valamint nevelését biztosító infrastruktúra nem teljeskörűen akadálymentes.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Gyermekek szociális és egészségügyi ellátását, valamint nevelését biztosító infrastruktúrához való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Integrált Településfejlesztési Konceptió
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • Intézmények (gyermekorvosi rendelő, bölcsőde, óvoda) állapotfelmérése, akadálymentesítési igények és lehetőségek felmérése (azokban az esetekben, ahol ez még nem történt meg). • Forrásbevonás. • Tervezés. • Kivitelezés. • Megvalósítás alatt álló fejlesztések folytatása.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, érintett intézmények.
Az intézkedés megvalósításának határideje	Aprófalvi Bölcsőde, Hóvirág Bölcsőde, Módszertani Bölcsőde: 2021. Egry úti Óvoda, Gyulafirátóti Óvoda: 2019. Gyermekeorvosi rendelő: Cserhát lakótelep (2019.), Jutasi út 59., Ördögárok utca 5., Vilonyai utca 2/B (2018.)
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Akadálymentesen megközelíthető és használható intézmények száma összesen: 9, ebből 3 bölcsőde, 2 óvoda, 4 gyermekorvosi rendelő.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez. Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

<p>2019. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>A HEP 2018-as elfogadása óta az alábbi fejlesztések valósultak meg a gyermekek szociális és egészségügyi ellátását, valamint nevelését biztosító infrastruktúra akadálymentesítésével kapcsolatban:</p> <p>Az Aprófalvi Bölcsőde nem teljeskörűen került akadálymentesítésre, ugyanakkor a tervezett akadálymentes vizesblokk elkészült, a projektarányos akadálymentesítés (két pavilon akadálymentesítése) megtörtént (a projekt költsége: 40 000 000,- Ft, megvalósítás időtartama: 2016.09.29-2018.09.28.</p> <p>Az Egry Úti Óvoda épülete hozzávetőlegesen 40 éves, korszerűtlen, nem akadálymentesített. Bontást követően új épület létesítése tervezett a TOP-6.2.1-16-VP1-2018-00002 projekt keretében. Az újjáépítés megvalósításának időtartalma: 2018.12.01-2021.08.31. A kivitelezés jelenleg a tervek szerint zajlik.</p> <p>A Jutasi út 59. szám alatt található 9-10-11. számú házi gyermekorvosi rendelők és kiszolgáló helyiségek felújítása, modernizálása, akadálymentesítése (az indukciós hurkok kivételével) megtörtént a TOP-6.6.1-16-VP1-2018-00003-es projekt keretében, 2018.11.01-2019.08.15. között.</p> <p>Az Ördögárok utca 5. szám alatt található 5-ös és 6-os számú házi gyermekorvosi rendelők és kiszolgáló helyiségek korszerűsítése, akadálymentesítése a TOP-6.6.1-16-VP1-2018-00005-ös projektből valósul meg. Jelenleg a kivitelező közbeszerzése zajlik, a projektmegvalósítás ideje a tervek szerint 2019.04.01-2020.06.25. között lesz, de valószínűsíthető némi csúszás.</p> <p>A Gyulafirátót Kastélykert Körzeti Óvoda korszerűtlen épületben található, melynek felújítása esedékessé vált. Az óvoda eddig egy 1778-ban épült préposti kastélyban üzemelt, amit az 1970-es években csoport- és tornaszobával bővítettek. Az épület kötött alaprajzi rendszere nem felelt meg az óvoda, mint rendeltetés által megkívánt sokrétű funkcionális kapcsolatoknak. Átalakítása során kötöttséget jelentett a helyi védett státusza is, valamint a meglévő épület gazdaságos átalakításra alkalmatlan, gazdaságosan nem volt üzemeltethető. A TOP-6.2.1-15-VP1-2016-00002 projekt keretében végül az intézmény újjáépítésére került sor, melynek eredményeképpen 120 gyermek óvodai ellátása, és 12 gyermek bölcsődei ellátása biztosított.</p> <p>A Vilonyai utca 2/B. szám alatti gyermek háziorvosi rendelő korszerűtlen épületben található, melynek felújítása esedékessé vált. A munkálatok elvégzésére tervezetten a TOP-6.6.1-16-VP1-2018-00004-es projektben kerül sor. Jelenleg a kivitelező közbeszerzése zajlik, a projektmegvalósítás ideje tervezetten 2019.04.01-2020.06.25. között lesz, azonban a projektben jelentős többletköltség merült fel, ami a projekt csúszását okozhatja.</p> <p>Az elmúlt időszakban összesen 5 intézménnyel bővült az akadálymentesített intézmények száma, ami jelentős előrelépés ezen a területen:</p>
--	---

	<table><tr><th></th><th colspan="3">Akadálymentesen megközelíthető és használható intézmények száma</th></tr><tr><th></th><th>2018. június</th><th>2018. június–2019. december</th><th>aktualizált állapot (2019. október)</th></tr><tr><td>Bölcsőde</td><td>3</td><td>1</td><td>4</td></tr><tr><td>Óvoda</td><td>3</td><td>1</td><td>4</td></tr><tr><td>Gyermekorvosi rendelő</td><td>1</td><td>3</td><td>4</td></tr><tr><td>Összesen</td><td>7</td><td>5</td><td>12</td></tr></table>		Akadálymentesen megközelíthető és használható intézmények száma				2018. június	2018. június–2019. december	aktualizált állapot (2019. október)	Bölcsőde	3	1	4	Óvoda	3	1	4	Gyermekorvosi rendelő	1	3	4	Összesen	7	5	12
	Akadálymentesen megközelíthető és használható intézmények száma																								
	2018. június	2018. június–2019. december	aktualizált állapot (2019. október)																						
Bölcsőde	3	1	4																						
Óvoda	3	1	4																						
Gyermekorvosi rendelő	1	3	4																						
Összesen	7	5	12																						
	<p>Jelenleg már zajlik a Módszertani Bölcsőde megújításának előkészítése. Az intézmény fejlesztését Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata a TOP-6.2.1-16 kódszámú „Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése” intézkedés keretében kívánja megvalósítani. A beruházás során megújul és akadálymentessé válik az intézmény csoportszobákat tartalmazó épületszárnya. A kivitelezési közbeszerzés 2019. évben megtörtént, azonban a legkedvezőbb árajánlat is meghaladta a rendelkezésre álló forrást, emiatt az Önkormányzat fedezethiányra hivatkozva nem tudott szerződést kötni a vállalkozóval. A kivitelezési közbeszerzés ismételten kiírásra kerül 2019. negyedik negyedévében. A beruházás 402 bölcsődés gyermek ellátását érinti.</p> <p>A Cserhát lakótelep 1. szám alatti gyermekorvosi rendelő elavult, korszerűtlen, nem akadálymentesített. A TOP-6.6.1-16-VP1-2018-00006 számú pályázatot Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése 177/2019. (VI. 27.) számú határozatában visszavonta, egyelőre nem újul meg a rendelő.</p>																								
2022. évi felülvizsgálat megállapításai	<p>A 2019. évi felülvizsgálat elfogadása óta az alábbi fejlesztések valósultak meg a gyermekek szociális és egészségügyi ellátását, valamint nevelését biztosító infrastruktúra akadálymentesítése céljából:</p> <p>Az Aprófalvi Bölcsőde fejlesztése a TOP 6.5.1-16 azonosító számú „Önkormányzati épületek energetikai fejlesztése” megnevezésű pályázati felhívás keretében belül valósult meg, mely során akadálymentesítés keretén belül a kommunikációs táblák kerültek elhelyezésre. Megvalósítás időszaka 2021. március – 2021. szeptember.</p> <p>Az Egry Úti Óvoda újjáépítése a TOP-6.2.1-16 azonosító számú „Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése” pályázati felhívás keretében valósult meg. A műszaki átadás-átvételi eljárás 2020. augusztus 31-én került lezárásra. Megvalósult akadálymentesítést célzó beruházási elemek: 1 db akadálymentes parkoló, 1 db akadálymentes WC – vendég WC, 2 db telepített és 1 db mobil indukciós hurok, a kültéri és beltéri közlekedési felületek, az öltözők, csoportszobák, bútorzatok, feliratozások és a tűzjelző rendszer az akadálymentes használhatóság feltételeinek megfelelően lettek kialakítva.</p> <p>Az Ördögárok utca 5. házi gyermekorvosi rendelő felújítása a TOP-6.6.1-16-VP1-2018-00005 azonosító számú, az „Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése” megnevezésű pályázati felhívás keretében belül valósult meg, a műszaki átadás 2021. február 26-án történt meg.</p>																								

	<p>Az akadálymentesítés keretén belül az alábbiak készültek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • akadálymentes parkoló; • akadálymentes bejutást biztosító rámpa; • csúszásmentes padlóburkolat; • küszöb nélküli, kontrasztos színválasztású ajtólap és kilincs; • kontrasztos színű kapcsolók; • akadálymentes WC helyiség; • jól olvasható, látható feliratok; • homlokzatra szerelt, bejárat elérési irányát jelző tábla; • bejárat ajtó melletti információs tábla (Braille feliratozás nincs, QR kód van); • beltéri feliratok kontrasztos színűek; • beltéri közlekedés méretei biztosítják az akadálymentes közlekedést. <p>A Vilonyai utca 2/B. szám alatti háziorvosi rendelő felújítása a TOP-6.6.1-16-VP1-2018-00004 azonosító számú, „Vilonyai utca 2/B sz. alatti orvosi rendelő megújítása” elnevezésű projekt keretében valósult meg, mely 2022. január 19-én (műszaki átadás-átvételi eljárás lezárása) került átadásra.</p> <p>A rendelő felújítása során az alábbi akadálymentesítési munkák kerültek elvégzésre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • személybejáratok akadálymentes kiépítése • 1 db mozgáskorlátozott várakozóhely kialakítása • új, káprázás-, és csúszásmentes padlóburkolat elhelyezése • új, akadálymentes vizesblokk kialakítása • Braille írással ellátott információs táblák elhelyezése • mobil indukciós hurok telepítése <p>A Módszertani Bölcsőde felújítása a TOP 6.5.1-16 azonosító számú, az „Önkormányzati épületek energetikai fejlesztése” elnevezésű projekt keretében valósult meg, mely során akadálymentes bejárat és akadálymentes mosdó került kialakításra, valamint kommunikációs táblák kerültek elhelyezésre. A megvalósítás: 2020. október – 2021. április között történt.</p> <p>A Cserhát ltp. 1. szám alatti házi gyermekorvosi rendelő és a Hóvirág Bölcsőde korszerűsítése, akadálymentesítése egyelőre nem történt meg.</p>
--	---

Intézkedés címe	A tanórán kívüli tanulást segítő infrastruktúra fejlesztése (5)
Feltárt probléma megnevezése	A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek tanulási felzárkózását, visszaveti az otthoni környezet. A tanulási hátrányok kompenzációját segítő, tanórán kívüli programok száma kevés, illetve a fejlesztéshez szükséges infrastruktúra nem korszerű, nem áll teljeskörűen rendelkezésre.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél, hogy a hátrányos helyzetű gyermekeknek elérhetővé váljon olyan iskolán kívüli, de az iskolai felzárkózást motiváló kulturális környezet, ahol részesülhetnek hátránykompenzáló programokban.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	<ul style="list-style-type: none"> • Ifjúsági Konceptió • Integrált Településfejlesztési Stratégia • Integrált Városfejlesztési Stratégia • Kulturális Stratégia • Településfejlesztési koncepció • Szociális szolgáltatástervezési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • A könyvtár 8200 Veszprém, Komakút tér 3. szám alatti épületének részleges átalakítása, felújítása. • Digitális labor kialakítása, felújítása, akadálymentesítése. • Tanulási, kreatív foglalkoztató, oktatási célú helyiség átalakítása, korszerűsítése. • Audiovizuális ismeretek tanulását segítő terem kialakítása, eszközvásárlás.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, Eötvös Károly Megyei Könyvtár.
Az intézkedés megvalósításának határideje	A megvalósítás tervezett határideje 2019.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Fejlesztett informális, nem formális tanulást szolgáló terek száma: 3 db. A korszerű kulturális intézményekben informális, nem formális tanulási programban résztvevők száma: 420 fő/év.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	<ul style="list-style-type: none"> • Műszaki és beruházási szakértelem a kivitelezéshez. • Anyagi források biztosítása (EFOP-4.1.8-16 pályázat). • Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő kivitelezés.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	<ul style="list-style-type: none"> • A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása. • A szolgáltatás működtetése anyagi és emberi erőforrások biztosítása révén.

	<ul style="list-style-type: none"> Igény és lehetőség esetén további szolgáltatások elindítása.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns
2019. évi felülvizsgálat megállapításai	<p>A 2018.05.14-től hatályos EFOP-4.1.8-16-2017-00020 számú, az Eötvös Károly Megyei Könyvtár tanulást segítő infrastrukturális fejlesztéseire irányuló pályázattól – a kivitelezői közbeszerzés vállalási összege alapján keletkező 68 millió forintos önrész miatt – az Önkormányzat elállt, ezért a projekt – jelenleg – nem valósulhat meg.</p> <p>A könyvtár épületének állapota, különös tekintettel a tervezett fejlesztésre kiválasztott terekre nagyon rossz. A gyerekkönyvtár falai nedvesek, a levegő dohos a folyamatosan működő páraelszívók ellenére. A digitális labor tervezett helyszíne jelenlegi állapotában alkalmatlan bármilyen könyvtári szolgáltatás biztosítására. A fenti problémákra minél előbb szükséges megoldást találni.</p> <p>Javaslatként fogalmazódott meg a könyvtár vezetésében, hogy az Európa Kulturális Fővárosa 2023 (EKF) projekt keretében lehetőséget kell keresni a legszükségesebb munkálatok elvégzéséhez.</p>
2022. évi felülvizsgálat megállapításai	<p>2022. őszén megkezdődik a falvizesedés felszámolását célzó felújítás, amely a könyvtár nyilvánosan használható helyisége lesz. E helyiség hasznosítását illetően kifejezetten a középiskolás réteg bevonását tűzi ki célul. A szabadidő hasznos eltöltése mellett ebben a helyiségben a tanórán kívüli tanulásra is lesz lehetőség, továbbá tanulási, kreatív foglalkoztató, oktatási célú helyiségként is funkcionál majd.</p> <p>A digitális labor létrehozása forrás hiányában nem valósult meg. Kifejezetten audiovizuális ismeretek tanulását segítő terem kialakítása és az ezzel kapcsolatos eszközvásárlás egyelőre nem valósult meg.</p>

Intézkedés címe	Családok átmeneti otthonának fejlesztése (6)
Feltárt probléma megnevezése	Nem megfelelőek a családok átmeneti otthonának a körülményei.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Megfelelő színvonalú szolgáltatás és férőhelyszám biztosítása az otthonukat elhagyni kénytelen, krízisben lévő családoknak.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális szolgáltatástervezési koncepció Veszprém 2030 – Városfejlesztési stratégia Integrált Településfejlesztési Stratégia Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepció
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • Helyzetfelmérés. • Forráskeresés a megfelelő ingatlan biztosítása érdekében. • Megfelelő forrás és egyéb feltételek rendelkezésre állása esetén tervezés és kivitelezés. • Működtetés, fenntartás.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, Veszprémi Családsegítő és Gyermejjóléti Integrált Intézmény
Az intézkedés megvalósításának határideje	<ul style="list-style-type: none"> • Helyzetelemzés elvégzése: 2019. • Forráskeresés: 2019. • Tervezés, előkészítés: 2019. • Kivitelezés, a megfelelő ingatlanba történő átköltözés: 2020-2021. • Működtetés, fenntartás: 2022-től.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Kialakított, megfelelő színvonalú férőhelyek száma. Ellátotti létszám bővülése.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	<ul style="list-style-type: none"> • Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez. • Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. • Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában működő Veszprémi Családsegítő és Gyermejjóléti Integrált Intézmény ellátási szerződéssel biztosítja a városban, illetve 13 környéki településen (Barnag, Eplény, Hajmáskér, Hidegkút, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Papkeszi, Pula, Sólly, Tótvázsony, Veszprémfajsz, Vöröstó) a gyermekek átmeneti gondozását.

<p>2019. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>A Pápai út 37. szám alatt működő intézménnyel kapcsolatban korábban a költözés lehetősége is felmerült, de végül maradt a megszokott helyen. 2019-ben az Önkormányzat belekezdett egy nagyobb felújításba, amelynek keretében megtörtént a konvektorok és a bútorzat cseréje. A következő ütemben 2020-ban a nyílászárók cseréjére, a padlócsereire, valamint a vizesblokkok megújítására kerül sor. A jelenlegi férőhelyszám (30 fő), ami elégséges a minőségi szolgáltatás biztosítására. A családok átmeneti otthonának megújítása/felújítása jó ütemben zajlik, és a következő években is folytatja az Önkormányzat.</p>
<p>2022. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>Veszprémi Családsegítő és Gyermejjóléti Integrált Intézmény Családok Átmeneti Otthonában az elmúlt években kisebb tárgyi fejlesztések valósultak meg (használati tárgyak, játékok beszerzése). A 2020. évre tervezett felújítások (lakószobák padlózatának és a nyílászárók cseréje, vizesblokk megújítása) részben valósultak meg, egy lakószoba megújításával.</p> <p>Az intézmény kihasználtsága 2019. évben 71.7%, 2020. évben 64,5%, 2021. évben 48%, 2022. év első felében 86,6% volt.</p> <p>Az intézmény kiváltására felmerült lehetőségként a Veszprém, Mártírok útja 11. szám alatti ingatlan, a projekt megvalósításának lehetősége még vizsgálat alatt áll.</p>

Intézkedés címe	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyeinek növelése, a társadalmi hátrányok átörökítésének mérséklése (7)
Feltárt probléma megnevezése	Nagy eltérés figyelhető meg a diákok és szüleik szociális háttere tekintetében, amit az iskola nem, vagy csak csekély mértékben képes kompenzálni, ahogy a kompetenciamérések eredményei is jelzik. Az eltérő szociális háttér feszültséget generálhat a köznevelési intézményekben.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A generációkon át mélyülő foglalkoztatási, megélhetési, iskolázottsági, közösségi, szociokulturális természetű hátrányokból adódó szociális feszültségek enyhítése.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Ifjúsági Konceptió Kulturális Stratégia Településfejlesztési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 EFOP 3.1.2-16-2016-00001 - A pedagógusok módszertani felkészítése a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése érdekében EFOP-3.3.5. - Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósulása Határtalanul program Boldog Iskola Program
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> Egyeztetés az érintett szervezetek képviselőivel, az eddigi tapasztalatok megosztása, és a jövőbeni intézkedések kidolgozása érdekében. Specifikus programok kialakítása, beavatkozások kidolgozása. A programok lebonyolításához szükséges erőforrások biztosítása. Programok lebonyolítása, szolgáltatások működtetése. Tapasztalatok közös feldolgozása, beépítése a következő tevékenységekbe.
Az intézkedés felelőse	Veszprémi Tankerület.
Az intézkedés megvalósításának határideje	Egyeztető fórum lebonyolítása: 2019-ig. A fórum eredményei alapján beavatkozások kidolgozása: 2020. Beavatkozások megvalósítása: 2020-tól.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<ul style="list-style-type: none"> Megtartott egyeztetések száma. A tevékenységek által elért célcsoporttagok száma.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	<ul style="list-style-type: none"> Anyagi források biztosítása a szervezéshez és működtetéshez. A működtetés személyi feltételeinek biztosítása: megfelelő szakértelem és kapacitás. A működtetés infrastrukturális és materiális feltételeinek biztosítása.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A szolgáltatás további működtetése anyagi és emberi erőforrások biztosítása révén.

Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns
2019. évi felülvizsgálat megállapításai	<p>2019-ben az Eötvös Károly Megyei Könyvtárban 14 olyan rendezvény volt, melyek célközönségei a hátrányos helyzetű csoportok (fogyatékkal élő fiatalok) voltak, és a céljuk a társadalmi együttélést erősítő, diszkrimináció-ellenes, szemléletformáló, toleranciára nevelés volt. E rendezvényeken összesen 385 fő vett részt. A Könyvtár 2019-ben a tolerancia jegyében a Wallenberg egyesülettel közösen szervezett középiskolás diákoknak vetélkedőt a diszkrimináció és az antiszemitizmus, kirekesztés témáinak körbejárásával a központi könyvtár.</p> <p>A városban 4 olyan iskola van, amely kapcsolódik az Oktatási Hivatal (OH) kiemelt projektjéhez (EFOP 3.1.2-16-2016-00001 - A pedagógusok módszertani felkészítése a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése érdekében). A projekt célja a Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyeinek növelése, a társadalmi hátrányok átörökítésének mérséklése. A projekt a Veszprémi Tankerületi Központ együttműködésével valósul meg. A 2018-ban bevont intézmények száma: 4, a 2019-ben bevont intézmények száma: 7. A projekt 2020. március 31-ig tart. A projekt képzési portfóliójából térítésmentesen nyújt képzéseket a kiválasztott intézmények pedagógusainak (30 illetve 60 óra) a helyi igényeknek megfelelően, a résztvevő pedagógusok tanulásának támogatása érdekében részletes képzési segédanyagot és online támogatórendszert működtet, hozzáférést nyújt a tudásbankhoz a projektben résztvevő iskolák pedagógusainak.</p> <p>Érintett veszprémi intézmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veszprémi Cholnoky Ferenc Általános Iskola, • Veszprémi Deák Ferenc Általános Iskola, • Hrisztó Botev Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola, • Simonyi Zsigmond Ének-Zenei és Testnevelési Általános Iskola.
2022. évi felülvizsgálat megállapításai	<p>Az Eötvös Károly Megyei Könyvtár 2021. októbere óta kutyabarát hely, melynek apropójából rendszeresen tartanak gyermekek részére kutyaterápiás foglalkoztatásokat. Az állatasszisztált terápiás foglalkozások játékos és hatékony módon tanítják a viselkedés- és érzelmszabályozást a kutyával való kapcsolaton keresztül. Segíti a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat fejlődését, az élethez szükséges szabálytudat és kooperációs képességek kialakulását, a kortársakkal való kapcsolatfelvételt és kiegyensúlyozott együttműködést.</p> <p>A Könyvtár által évente megrendezésre kerülő „Te is közénk tartozol” című program a Bárczi Gusztáv Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény tanulói részére nyújt könyvtári ismeretterjesztést.</p> <p>A könyvtár által szervezett nyári táborokba nagy sikerrel vonnak be egy-egy napra fogyatékkal élő - látássérült és kerekesszékes - fiatalokat, akiknek sajátos életkörülményeit, testközelből ismerhetik meg a gyermek.</p> <p>A Veszprémi Tankerületi Központ komplex esélyegyenlőségi helyzetelemzése alapján elkészítette Intézkedési Tervét, melynek célja az oktatási szegregáció, illetve az iskolai lemorzsolódás megelőzését,</p>

	<p>csökkentését célzó intézkedések tervezése, ezzel hozzájárulva a tanulók iskolai karrierjének sikerességéhez. A stratégiai dokumentum összeállítása során az érintett intézmények, szervezetek is bevonásra kerültek.</p> <p>A Tankerület fenntartásában működő intézmények esélyteremtő programokat működtetnek a pedagógiai eredményesség javulása érdekében (pl.: Határtalanul!, Boldog Iskola, Arizona Program).</p> <p>Az EFOP 3.1.2-16-2016-00001 – A pedagógusok módszertani felkészítése a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzőse érdekében című kiemelt projekt keretében Veszprém város területén 7 iskola pedagógusai vettek részt az ELTE Savaria Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ Által Szervezett Képzéseken. Az országos kiemelt intézkedés futamideje 2017-2021 volt, ennek keretében a továbbképzések, pedagógus felkészítések ütemezése 2018-2021 volt, évenként több képzési időszakkal, elsősorban a nyári szünetre építve.</p> <p>A „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Községi Program kísérleti megvalósulása” elnevezésű EFOP-3.3.5. kódszámú projekt keretében (Csodaszarvas program) tematikus napközis és bentlakásos programokat valósított meg a város valamennyi intézménye. Az intézmények az Oktatási Hivatal által fejlesztett oktatási és képzési tartalmakra építve alkalmazzák az új módszereket, melyek várhatóan deszegregációs hatással is bírnak.</p> <p>A Veszprémi Tankerületi Központ mellett működő Tankerületi Tanács 2018.november 6-án tartott ülésén a tagság egyhangú döntéssel megszavazta az Antiszegregációs Munkacsoport létrehozását, melynek vezetője a Tankerület antiszegregációs referense.</p> <p>A Veszprém Városi Hátrányos Helyzetű Fiatalokért Egyesület működése töretlen a hátrányos helyzetű fiatalok érdekeinek védelmében, valamint anyagi és tárgybéli támogatásában. Tevékenységük rendkívül sokoldalú, a felülvizsgálat idején éppen zajlik a város legforgalmasabb pontján felállított sátorban az „Édes Veszprém” nevet viselő jótékonyági süteményvásár, melynek teljes bevételét a hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok megsegítésére fordítja az Egyesület.</p>
--	---

Nők esélyegyenlősége

Intézkedés címe	Kisgyermekes anyák munkaerőpiacra való visszatérésének támogatása – atipikus foglalkoztatási módok elterjesztése (1)
Feltárt probléma megnevezése	A kisgyermekes anyák az új élethelyzetükben könnyebben tudnának újra munkába állni, amennyiben rugalmasabbak lennének a foglalkoztatási körülmények. Ugyanakkor, még a munkaerőhiány ellenére sem elég elterjedtek a rugalmas munkavégzési formák a munkáltatók körében. A kisgyermekes anyák foglalkoztatási problémái: 1) családbarát munkahelyek hiánya; 2) rugalmas munkaidő hiánya; 3) alternatív munkaerőpiaci eszközök (táv munka, részmunka) hiánya; 4) egyedülálló anyák munkahelyi megbecsültségének hiánya.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Nők foglalkoztatási arányának növelése.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Integrált Településfejlesztési Stratégia
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • A veszprémi nők foglalkoztatási helyzetének vizsgálata. • Konkrét javaslatok, jó gyakorlatok gyűjtése (munkáltatói megoldások, rugalmas munkavégzési formák). • A téma külön programelemként történő megjelenítése a 2018. őszi tervezett veszprémi vállalkozói fórumon.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat.
Az intézkedés megvalósításának határideje	Felmérés elvégzése: 2018. Vállalkozói fórum: 2018 és a további években. Jó gyakorlatok gyűjtése, tapasztalatcsere: folyamatos.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Vállalkozói fórumon a nők foglalkoztatási helyzetéről szóló program megvalósítása: 1 db. A gyermeknevelésből a munkaerőpiacra visszatérő nők számának növekedése.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	A felméréshez szükséges szakértelem és kapacitás. A vállalkozói fórum megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális és személyi feltételek.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Utánkövetéses felmérés elvégzése és a vállalkozói fórum rendszeres megtartása az erőforrások rendelkezésre állásának fényében. Az elért eredmények megosztása és a nyilvánosság biztosítása.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében	Nem releváns

az együttműködés bemutatása	
2019. évi felülvizsgálat megállapításai	<p>205 fő dolgozott a Polgármesteri Hivatalban, akik közül 2 fő heti 20 órás, 1 fő heti 30 órás, 1 fő heti 35 órás, 1 fő pedig heti 37 órás részmunkaidőben. A távmunka lehetőségének biztosítása továbbra sem jellemző a Hivatalban, ugyanakkor bizonyos munkakörök esetében szükséges megvizsgálni ennek lehetséges bevezetését. A Hivatal vizsgálja ennek lehetőségeit.</p> <p>A családbarát munkahelyek népszerűsítése nagyon fontos célkitűzése az intézkedésnek, ezért a Család és KarrierPONT-tal együttműködve tovább folytatódik a munkáltatók szemléletformálása.</p> <p>A CSSK családbarát munkahelyként működik. Az intézményben az esélyegyenlőségi szabályzat szerint munkaidő kedvezményt biztosítanak, a gyermekek óvoda/iskolai beszoktatásának ideje alatt is teljes rugalmasságot biztosítanak az itt dolgozó szülőknek.</p> <p>A könyvtár munkarendje annyiban rugalmasnak mondható, hogy heti 40 órás munkaidőkeret van, de ezen belül az egyéni, dolgozói érdekeket figyelembe veszi a munkaidőben a vezetőség. A könyvtár két munkavállalót 6 órás részmunkaidőben foglalkoztat.</p> <p>A városban jelenleg is megvalósítás alatt van TOP-6.8.2 Foglalkoztatási Paktum projekt, amely célja az álláskereső személyek képzése, a munkaerő-piaci pozíciójuk erősítése, az állásba segítségük, a munkáltatói igények feltérképezése (évente 100 munkaadóval készítenek célzott interjút), valamint a munkáltatók érzékenyítése. A projekt 4 szervezet konzorciumában, a Polgármesteri Hivatal vezetésével valósul meg.</p> <p>Ugyanezen projekten belül jó gyakorlatként említhető, hogy az egyik programelemben végzős diákok azt a feladatot kapták, hogy szakmabemutató kisfilmet készítsenek az általuk kiválasztott cégeknél. Az egyik lány diák egy olyan nagyvállalathoz ment forgatni, amely a profiljából következően nem foglalkoztatott női munkavállalókat. A lánynak viszont a kisfilm munkálatai alatt nagyon megtetszett a cégnél folyó munka és szeretett volna ott elhelyezkedni. Mivel a cég nem foglalkoztatott női munkaerőt, ezért alapvető dolgok hiányoztak a munkavégzéshez: nem volt női öltöző, női vizesblokk. Azonban a cég átgondolta a diák ajánlatát és saját beruházásban kialakított, női öltözőt és vizesblokkot, lehetővé téve a női dolgozó/dolgozók fogadását. A lányt fel is vették munkavállalónak és azóta már több pozícióba is nők dolgoznak. Így közvetett módon, de a program hatására nőtt a nők foglalkoztatása és a munkáltatói szemléletformálás is megvalósult.</p> <p>A Paktum keretében rendszeresen tartanak partnerségi üléseket, amelyekre különböző szakértőket hívtak olyan témákban, amelyek segítik a munkaerő megtartását (hogyan bánjunk jobban a munkavállalókkal), konfliktuskezelést, melyek következtében érzékenyebbé válnak a HR vezetők. A partnerségi találkozók általában azonos vállalati kör (4-5 nagyvállalat) vesz részt, melyre évente többször kerül sor.</p>

<p>2022. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>A Veszprémi Kormányhivatal Hatósági Főosztályának nyilvántartása alapján a 2020-as és 2021-es évben Veszprém megyében a nők részmunkaidős állásbejelentéseinek száma 27.</p> <p>Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatala családbarát munkahely. Az atipikus foglalkoztatási formák közül leginkább a részmunkaidős foglalkoztatás vált opcionálisan elérhetővé. A HEP felülvizsgálata idején 203 fő dolgozott a Polgármesteri Hivatalban, ebből 30 órás részmunkaidőben 4 fő, a 20 órában dolgozók közül 1 fő, illetve az 1 fő 37 órában dolgozó kolleganő jelenleg is kisgyermekes, vagy munkába való belépésekor, visszatérésekor kisgyermekesnek számított.</p> <p>A pandémiás időszakban bevezetésre került a távmunka-végzés, amit a járvány intenzitása függvényében hol több, hol kevesebb munkavállaló veszi igénybe. A távmunka lehetőségét jegyzői utasítás szabályozza.</p> <p>A Veszprémi Családsegítő és Gyermejjóléti Integrált Intézmény továbbra is családbarát munkahelyként működik. Az intézményben az esélyegyenlőségi szabályzat szerint munkaidő kedvezményt biztosítanak, a gyermekek óvoda/iskolai beszoktatásának ideje alatt is teljes rugalmasságot biztosítanak az itt dolgozó szülőknek. Jelenleg 2 kisgyermekes anyát foglalkoztatnak 6 órás részmunkaidőben.</p>
--	---

Intézkedés címe	Kisgyermekes anyák munkaerőpiacra való visszatérésének támogatása – bölcsődei óvodai férőhelyek bővítése (2)
Feltárt probléma megnevezése	Nincs elég bölcsődei és óvodai férőhely, ami hozzájárulna a kisgyermekes anyák munkába való visszatérésének megkönnyítéséhez.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Nők foglalkoztatási arányának növelése.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Veszprém 2030 – Városfejlesztési stratégia Integrált Településfejlesztési Stratégia
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • Bölcsőde, óvoda, családi bölcsőde férőhelyek bővítési lehetőségének vizsgálata, körzethatárok felülvizsgálata. • Beavatkozási terv kidolgozása (szükség esetén körzethatárok módosítása). • Forráskeresés férőhely-bővítéshez. • Tervezés. • Kivitelezés. • Működtetés, fenntartás.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat.
Az intézkedés megvalósításának határideje	<ul style="list-style-type: none"> • Helyzetelemzés elvégzése: 2018. • Forráskeresés férőhely-bővítéshez: 2018. • Tervezés, előkészítés: 2019. • Kivitelezés: 2020. • Működtetés, fenntartás: 2020-tól.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<ul style="list-style-type: none"> • Helyzetelemzés és beavatkozási terv elkészül. • A helyzetelemzés eredményétől függő beavatkozás (körzethatárok módosítása és/vagy férőhelybővítési beruházás) megvalósul.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	<ul style="list-style-type: none"> • A felméréshez szükséges szakértelem és kapacitás. • Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. • Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez. • Szakmai koordináció: új körzethatárok kidolgozásához, valamint a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés érdekében.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	<ul style="list-style-type: none"> • Férőhely igények rendszeres monitorozása, szükség esetén beavatkozás. • A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

<p>2019. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>A munka és a gyermekvállalás összehangolása érdekében a családok számára nagy segítséget jelent a településen működtetett bölcsődei, óvodai ellátás. A 2018-as HEP helyzetfeltárása megállapította, hogy a városban nem megfelelő a bölcsődei és óvodai ellátottság, ezért szükséges férőhelybővítés az ilyen típusú intézményekben.</p> <p>Ezen cél mentén Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata két intézmény férőhelyeit is bővítette. Az egyik intézmény a Rátóti Bölcsőde (Alsó-újsor 32.) volt, mellyel a bölcsődei férőhelyek száma 12-vel emelkedett. A 2018-as vizsgálatkor a 498 bölcsődei férőhelyre volt engedély, ez jogszabály módosítás hatására 516 férőhelyre módosult az elmúlt évben. A másik intézmény Gyulafirátóton a veszprémi Kastélykert Körzeti Óvoda felújítása, mellyel a gyermekek elhelyezésének tárgyi feltételei a 21. századi elvárásoknak megfelelnek. Itt a férőhelyek bővítésére (8 férőhellyel) 2020. szeptember 1-től kerül sor.</p> <p>Az Önkormányzat vizsgálta, hogy megfelelőek-e a körzethatárok az óvodák esetében, ezeket a vizsgálat után megfelelőnek találta, ugyanakkor az óvodai körzetek módosítására került sor két új közterület felvétele miatt.</p>
<p>2022. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>A Veszprémi Bölcsődei és Egészségügyi Alapellátási Integrált Intézmény 6 tagbölcsődében biztosítja a gyermekek napközbeni ellátásán belül a bölcsődei ellátást. Az intézmény kihasználtsága 2019. évben 98%, 2020. évben 89%, 2021. évben 79% volt. Kérelem elutasítására az elmúlt években nem került sor.</p> <p>Az Önkormányzat fenntartásában működő 6 körzeti óvoda és 7 tagóvodája biztosítja az kötelező óvodai nevelést. Az intézmények kihasználtsága 2019. évben 84%, 2020. évben 76%, 2021. évben 72% volt. Kérelem elutasítására az elmúlt években nem került sor.</p> <p>Az elmúlt évek kihasználtsági mutatói alapján megállapítható, hogy az óvodai és bölcsődei ellátást nyújtó férőhelyek jelenleg elegendőek a lakossági igények kiszolgálására. Azonban a kihasználtsági mutatókat torzíthatja a pandémiás időszak alatti igénybevétel mértéke.</p>

Intézkedés címe	Kisgyermekes anyák munkaerőpiacra való visszatérésének támogatása képzéssel, tanfolyamokkal, érdekvédelmi ismeretekkel (3)
Feltárt probléma megnevezése	Az otthoni gyermeknevelésből a munkába visszatérni szándékozó nők sok esetben szakmai kompetenciái, tudása, képzettsége a munkából kiesett, akár több éves időszak miatt aktualizálásra és fejlesztésre szorul. Az ismereteik frissítése nélkül, a nőkkel szembeni munkaerő-piaci diszkrimináció egyéb tényezői miatt (a munkaerőhiány ellenére) még kisebb eséllyel tudnak újra dolgozni.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A foglalkoztatott és az az önfoglalkoztatóvá váló nők számának növelése.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Településfejlesztési koncepció
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia EFOP 1.2.9-17-2017-18 – Nők, harmóniában a családban és a munkahelyen VCA-KP-1-2022/4 -000167 - civil közösségi tevékenységek és feltételeinek támogatása
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • Család és Karrier Pont létrehozása. • Működtetés, szolgáltatás nyújtása. • Kommunikációs aktivitások, szemléletformáló tevékenységek megvalósítása munkaadók, szakmai szervezetek, nők részére. • Formális, és nem formális képzések, fejlesztések lebonyolítása.
Az intézkedés felelőse	Balaton Nóra Pont
Az intézkedés megvalósításának határideje	Fejlesztés megvalósítása, és működtetés pályázat keretein belül: 2020-ig. 2020-tól működtetés, szolgáltatások további nyújtása.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<ul style="list-style-type: none"> • Képzéseken, fejlesztéseken, felkészítéseken tervezett résztvevők száma. • Kommunikációs és szemléletformáló tevékenységek által elért célcsoporttagok száma. • Elért helyi munkaadók száma.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	<ul style="list-style-type: none"> • A szolgáltatások és a tevékenységek kialakításához szükséges szakértelem és kapacitás. • A megvalósításhoz és lebonyolításához anyagi (EFOP-1.2.1-15-2016-00625 pályázat), infrastrukturális és személyi feltételek.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Szolgáltatási, szemléletformálási és kommunikációs tevékenységek biztosítása.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés	A Nagycsaládosok Balatonalmádi Egyesülete Veszprém Megyei Jogú Városára kiterjedően is végzi a tevékenységét.

bemutatása	
2019. évi felülvizsgálat megállapításai	<p>2018-ban a Nagycsaládosok Balatonalmádi Egyesülete létrehozta a Család és KarrierPONT-ot (EFOP-1.2.9-17-2017-2018, Nők harmóniában a családban és a munkahelyen) egy országos projekt keretében (országos hálózat alakult). A szervezet Veszprém Megyei Jogú Városára kiterjedően is végzi ezt a tevékenységet.</p> <p>A Család és KarrierPONT az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A munkaerő-piaci integráló programokba hátrányos helyzetű személyek bevonása: ingyenes álláskeresési tanácsadás, mentálhigiénés tanácsadás, pszichológiai tanácsadás, jogi tanácsadás, párkapcsolati mediáció. • Formális, és nem formális képzések, fejlesztések lebonyolítása. • Vállalkozóvá válás, Munka magánélet összehangolása és Digitális kompetencia fejlesztés c. képzések elindulása • Kommunikációs aktivitások, szemléletformáló tevékenységek megvalósítása munkaadók, szakmai szervezetek, nők részére (a Család és KarrierPONT által szervezett – kapcsolódó - rendezvények: Munkáltatói Fórum, „Jó Példa” programsorozat, Atipikus Foglalkozási Formák Megismertetése előadásorozat). • Táborkok szervezése rászoruló gyerekek részére • Segítő szolgáltatások elindulása: Anyataxi <p>Az intézkedést megvalósító résztvevő szervezetnél az alábbi változás történt: a Nagycsaládosok Balatonalmádi Egyesülete a felelős, ő működtette a Balaton Nóra Pontot. A Balaton Nóra Pont tevékenységeit (munkaerő-piaci szolgáltatásokat hátrányos helyzetű személyek részére) a Család és KarrierPONT-ban folytatja az Egyesület.</p> <p>Az eltelt egy évben, a fenti mutatóknál az alábbi eredmények valósultak meg a programban érintett településeken (Veszprém és vonzáskörzetében):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Képzéseken, fejlesztéseken, felkészítéseken tervezett résztvevők száma: 160 fő (projektben 2020 végéig 500 fő képzése fog megvalósulni). 2. Kommunikációs és szemléletformáló tevékenységek által elért célcsoporttagok száma: 1 048 fő. 3. Elért helyi munkaadók száma: 41 munkaadó. <p>Még mindig jellemző, hogy a kisgyermekes anyukák nehezen tudnak munkát vállalni, mert a munkáltatók nem nyitottak az atipikus foglalkoztatási formákra (például otthonról végezhető munka, rugalmas munkarend). A családbarát munkahelyek népszerűsítése nagyon fontos hiányt lenne képes pótolni. Ennek keretében a tervek között szerepel a jövőben egy vállalkozói nap megszervezése, ahol az atipikus foglalkoztatással kapcsolatos jó gyakorlataikat mutathatják be a résztvevők. A rendezvény lényege, hogy olyan, családbarát munkahelyként működő vállalkozások mondják el a tapasztalataikat – más cégvezetőknek is – az atipikus foglalkoztatás lehetőségeiről (ők hogyan csinálják, mit nyertek ezzel), akik élen járnak ebben, és hatékonyan tudnak működni rugalmas munkahelyként. A saját példájukon keresztül bemutatott tapasztalatok, hatékonysági mutatók sok céget meggyőzhetnek a fórumon arról, hogy érdemes lehet változtatni, családbarát munkahellyé válni.</p>

<p>2022. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>A Balaton Nóra Pont tevékenységét a Család- és Karrier Pont folytatta Balatonalmádiban. A pályázati célkitűzések háttérét, mint például az otthoni gyermeknevelésből a munkába visszatérni szándékozó nők segítségét is, az egyesület folyamatosan biztosítja.</p> <p>A „Nők harmóniában a családban és a munkahelyen” EFOP 1.2.9-17-2017-18 pályázat keretében 2018 és 2021 között a képzési engedéllyel rendelkező Nagycsaládosok Balatonalmádi Egyesülete az alábbi képzéseket valósította meg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitális írástudás fejlesztése • Munka és magánélet összehangolásának elősegítése • Munkáltatók képzése • Társadalmi- partner képzés • Vállalkozási felkészítő tréning • Élelmiszeripari eladói OKJ-s képzés • Munkaerőpiaci, jogi és pszichológiai témájú ismeretek közvetítése <p>Az Egyesület Fenti képzéseken túl a jövőben további témakörökben is tervez képzéseket.</p> <p>Az Egyesület megnyerte a Városi Civil Alap keretében 2022. évben meghirdetett civil közösségi tevékenységek és feltételeinek támogatása VCA-KP-1-2022/4 -000167 pályázatot, melynek keretében tervezett programok hozzájárulnak a nők esélyegyenlőségének javításához.</p> <p>A Család és Karrier Pont szellemiségét megtartva az Egyesület továbbra is folytatja az ingyenes álláskeresési tanácsadásokat, igény szerint a pszichológiai tanácsadást, jogi tanácsadást, párkapcsolati mediációt.</p>
--	--

Intézkedés címe	Bántalmazott nők és gyermekeik támogatása (4)
Feltárt probléma megnevezése	Nem csökken a testileg, illetve lelkileg bántalmazott nők és gyermekek száma. A jelzőrendszer nem mindig képes megfelelő módon, és megfelelő időben reagálni az esetekre. Az áldozatok nem mindig vannak tisztában a saját jogaikkal, valamint sok esetben nem tudják, hová forduljanak. Mindebből következően akadályoztatva vannak jogaik érvényesítésében.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A gyermekbántalmazás és a családon belüli erőszak visszaszorítása. Gyermekbántalmazás bekövetkezése esetén a minél gyorsabb és hatékonyabb, szakszerű beavatkozás feltételeinek megteremtése. A gyermekek, fiatalok jogtudatosságának fejlesztése.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptió
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • Helyzetfelmérés. • Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából). • Beavatkozási lehetőségek meghatározása (tájékoztató anyagok kidolgozása, terjesztése). • Forráskeresés. • Beavatkozások megvalósítása (a területtel foglalkozó szakemberek rendszeres tapasztalatcseréje, a hálózatosodás elősegítése).
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, Veszprémi Családsegítő és Gyermejköléti Integrált Intézmény
Az intézkedés megvalósításának határideje	<ul style="list-style-type: none"> • Helyzetfelmérés: 2018. • Egyeztetések megtartása: legalább évente. • Beavatkozási lehetőségek meghatározása 2018. • Forráskeresés: 2019. • Beavatkozások megvalósítása: 2019-től.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A tevékenységek által elért célcsoporttagok száma.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	<ul style="list-style-type: none"> • Anyagi források biztosítása a szervezéshez, programok kidolgozásához (további fejlesztéséhez) és a programok megtartásához: önkormányzati, pályázati, adományok. • A működtetés személyi feltételeinek biztosítása: megfelelő szakértelem és kapacitás.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A szolgáltatás működtetése anyagi és emberi erőforrások biztosítása révén.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében	Nem releváns

az együttműködés bemutatása	
2019. évi felülvizsgálat megállapításai	Rendelkezésre áll és működik az eljárásrend, e mellett a témában évente hatszor van egyeztetés a jelzőrendszeri tagok (egészségügyi dolgozók, védőnők, rendőrség, krízisellátók, szociális szakemberek) részvételével.
2022. évi felülvizsgálat megállapításai	<p>A Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény által szolgáltatott adatok alapján:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gyermek bántalmazásról 2019. évben 213, 2020. évben 152, 2021. évben 183 esetben érkezett jelzés, • felnőtt bántalmazásról 2019. évben 213, 2020. évben 152, 2021. évben 183 esetben érkezett jelzés. <p>A jelzőrendszeri tagok közül jellemzően a gyámhatóságtól, a rendőrségtől, az egészségügyi szolgáltatóktól és a köznevelési intézményektől érkezik jelzés. Ezen kívül évről évre emelkedik a lakossági jelzések száma is.</p> <p>A szakemberek bántalmazás esetén a veszélyeztetettség súlyosságának megfelelően választanak megoldást, az alábbiak közül:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a családgondozás, • hatósági intézkedés (rendőrségi feljelentés, gyámhivatalnál hatósági eljárás kezdeményezése) • a bántalmazó családtagtól való elköltöztetésben közreműködés (Önkormányzat fenntartásában működő családok átmeneti otthona, menekítés az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat (OKIT) rendszeren keresztül).

Idősek esélyegyenlősége

Intézkedés címe	Idősek szociális és egészségügyi ellátását biztosító infrastruktúra akadálymentesítése (1)
Feltárt probléma megnevezése	Az idősek szociális és egészségügyi ellátását biztosító infrastruktúra nem teljeskörűen akadálymentes.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az egészségben és jó életminőségben eltöltött évek számának növelése az idősek szociális és egészségügyi ellátását biztosító infrastruktúrához való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása révén. A háziorvosi szolgálat és az alapellátás preventív szerepének erősítése az EMMI 2015. áprilisi, „Az egészségügyi alapellátás megerősítésének koncepciója” című dokumentumnak megfelelően.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szolgáltatástervezési Koncepció Integrált Településfejlesztési Stratégia Idősügyi Koncepció
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Idősügyi Nemzeti Stratégia
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • Intézmények (orvosi rendelők, időotthon) állapotfelmérése, akadálymentesítési igények és lehetőségek felmérése (azokban az esetekben, ahol ez még nem történt meg). • Forrásbevonás. • Tervezés. • Kivitelezés. • Megvalósítás alatt álló fejlesztések folytatása.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat.
Az intézkedés megvalósításának határideje	Orvosi rendelők: Március 15. utca 4/B és Gyulafirátót (2018.), Kádárta (2020.), Völgyikút utca 2. időotthon (2018.)
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Akadálymentesen megközelíthető és használható intézmények száma összesen: 4, ebből 3 orvosi rendelő, 1 időotthon.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez. Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati (TOP-6.6.1-16 pályázatok). Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

<p>2019. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>A HEP 2018-as elfogadása óta az alábbi, egészségügyi ellátást biztosító intézmények akadálymentesítése, felújítása valósult meg:</p> <p>A Győri út 58. szám alatti, Kádártai rendelőben a TOP-6.6.1-16-VP1-2017-0002 számú pályázat keretében új funkciók kerültek kialakításra a meglévő, földszintes épület átalakításával, felújításával, akadálymentes megközelíthetőség és használat biztosításával. Az akadálymentesítés főbb komponensei: mozgáskorlátozott parkolóhely kialakítása, káprázás- és csúszásmentes burkolatok taktilis vezetősávval, egyenletes, káprázásmentes megvilágítás kialakítása, belső ajtók megfelelő mérettel, küszöb nélküli kialakítással, akadálymentes mosdó, vizesblokk kialakítása, tájékozódást segítő, Braille-írással ellátott táblák kihelyezése, mobil indukciós hurok telepítése. A rendelő kivitelezési projektje 2019.09.30-án zárult. Az intézkedés maradéktalanul megvalósult.</p> <p>A Gyulafirátóti rendelő felújítása a TOP-6.6.1-16-VP1-2017-00001 számú pályázatból valósult meg. Az akadálymentesítés főbb komponensei: mozgáskorlátozott parkolóhely kialakítása, az újonnan létesített járdák, gyalogutak szélessége az akadálymentesítés szempontjainak figyelembevételével lett kialakítva, belső ajtók megfelelő mérettel, küszöb nélküli kialakítással, tájékozódást segítő, Braille-írással ellátott táblák kihelyezése, csúszásmentes padlóburkolatok, vezetősávok (taktilis sávok) kialakítása, akadálymentes mosdó, vizesblokk kialakítása. A kivitelezési munkák 2018 decemberében készültek el. A felújítás érintette a felnőttorvosi és gyermekorvosi ellátást egyaránt. Az intézkedés maradéktalanul megvalósult.</p> <p>Az Önkormányzat jövőbeni terveiben szerepel a Március 15. 4/B panelház alsó szintjén található 15. számú és 19. számú felnőtt háziorvosi rendelő felújítása, modernizálása, akadálymentesítése, de jelenleg nem áll rendelkezésre (pályázati) forrás a beruházáshoz.</p> <p>Az idősellátás intézményeinek alapos állapotfelmérése továbbra is aktuális és indokolt. Az ellátási helyszínek közül a Völgyikút utca 2. szám alatti otthon (II. számú Idősek Otthona) főbejárata 2018. óta rámpa segítségével is megközelíthető, ennek kialakítását az Önkormányzat saját forrásból finanszírozta. Tűzbiztonsági szempontból indokolt a műanyag padlóburkolat cseréje, a 2017-ben TOP-6.6.3 forrásból épített demens nappali tetőtér ráépítésével pedig jelentős közösségi térrel bővíthetne az intézmény, és raktárhelyiségre is szükség van.</p> <p>A Március 15. utcai nappali klubban nyílászárócseréje megtörtént, saját forrás bevonásával. A Hóvirág utcai épület nincs jó állapotban, nem akadálymentes, korszerűsítésre van szükség. A Török Ignác utcai épületben (I. számú Idősek Otthona) a villamos hálózat nincs jó állapotban: a konyhai sütők és a mosoda nem működik egyszerre.</p>
--	--

<p>2022. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>A 2019. évi felülvizsgálatot követően a VKTT Egyesített Szociális Intézmény székhelyén (Veszprém, Török Ignác utca 10.) egy akadálymentes felvonó és rámpa került kiépítésre, valamint egy lakóegység vizesblokkját teljeskörűen akadálymentesítették. A kivitelezési munkák nem érintették az intézmény villamoshálózat rendszerét. Az intézmény átalakítása 2022. január 26-án (műszaki átadás-átvételi eljárás lezárása) került átadásra, melyet az Önkormányzat saját forrásból valósított meg.</p> <p>Az intézmény Március 15. utcai idősek nappali klubjában 2022. évben csúszásmentes hidegburkolat került a teraszra.</p> <p>A Völgyikút utca telephelyen a műanyag padlóburkolat cseréje, a demens klub tetőterének beépítése egyelőre nem történt meg. Egyeztetések kezdődtek a Hóvirág utcai telephelyen egy új demens nappali intézmény kialakítása céljából, mellyel együtt az intézmény korszerűsítése, akadálymentesítése is megvalósulna.</p> <p>A Március 15. utca 4/B. szám alatti háziiorvosi rendelők felújítása egyelőre forráshiány miatt nem valósult meg.</p> <p>Folyamatban lévő akadálymentesítések közé tartozik a Dózsavárosi Könyvtár felújítása, mely során akadálymentes bejárat, lift, akadálymentes mosdó, kommunikációs táblák, akadálymentes olvasó- és rendezvényterem kerül kialakításra. Szintén folyamatban van a Laczkó Dezső Múzeum felújítása, mely során akadálymentes bejárat, rámpa és akadálymentes vizesblokk kerül kialakítása, akadálymentes lift és indukciós hurok kerül beépítésre, valamint infokommunikációs akadálymentesítés történik.</p>
--	---

Intézkedés címe	Az idősök bentlakásos férőhelyszámának bővítésére irányuló vizsgálat (2)
Feltárt probléma megnevezése	Sok idősnek veszélyeztetett a lakhatása anyagi okok miatt.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idősök lakhatási körülményeinek javítása a bentlakásos férőhelyek számának növelése által.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szolgáltatástervezési Konceptió Integrált Településfejlesztési Stratégia Idősügyi Konceptió
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Idősügyi Nemzeti Stratégia
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • Igényfelmérés. • Férőhely-bővítési lehetőségek vizsgálata. • Forráskeresés férőhelybővítéshez. • Tervezés. • Kivitelezés. • Működtetés, fenntartás.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat.
Az intézkedés megvalósításának határideje	Helyzetelemzés elvégzése: 2018. Forráskeresés férőhely-bővítéshez: 2018. Tervezés, előkészítés: 2019. Kivitelezés: 2020. Működtetés, fenntartás: 2021-től.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Igényfelmérés elkészül. Megfelelő forrás és további feltételek rendelkezésre állása esetén a férőhelybővítési beruházás megvalósul.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	A felméréshez szükséges szakértelem és kapacitás. Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez. Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Férőhely igények rendszeres monitorozása, szükség esetén beavatkozás. A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	A Veszprémi Kistérségi Többcélú Társulás fenntartásában működő Egyesített Szociális Intézmény biztosítja Bánd, Barnag, Eplény, Hajmáskér, Hárskút, Herend, Hidegkút, Márkó, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Pula, Sóly, Szentgál, Tótvázsony, Veszprém, Veszprémfajsz, Vilonya, Vöröstó települések közigazgatási területén élő időskorúak számára a szociális szakellátást.

<p>2019. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>Bár a férőhelyek és a várólisták adatai természetesen rendelkezésre állnak, az intézkedés teljes tartalma továbbra is aktuális.</p> <p>A felülvizsgálat időpontjában az I. számú Idősek Otthonban (Török Ignác utca 10.) 72 (jelenleg foglalt) férőhelyre 191 fő várakozott, a II. számú Idősek Otthonában (Völgyikút utca 2.) 59 (jelenleg foglalt) férőhelyre 179 fő várakozott, míg az átmeneti ellátást nyújtó gondozóház 6 férőhelyére (szintén a Völgyikút utcában működik) 110-en vártak. Az egyes várólisták tagjai között vannak átfedések.</p> <p>A bentlakásos férőhelyek bővítése mellett fontos a nappali foglalkozásoknak helyet adó helyiségek bővítése is. Az utóbbi időkben megnőtt a demens kliensek száma, akik foglalkozásait célszerű a többi idős ellátott programjaitól külön helyiségben tartani.</p>
<p>2022. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>A felülvizsgálat időpontjában idősek otthona ellátásra a VKTT Egyesített Szociális Intézmény Török Ignác utcai székhelyén 165 fő, a Völgyikút utcai telephelyén 209 fő várakozik. Az időskorúak gondozóháza ellátásra a Völgyikút utcai telephelyen 116 fő várakozik.</p> <p>Forrás hiányában eddig sajnos nem történt férőhelybővítés.</p> <p>Az idősek otthona ellátásra várakozók részére, igény esetén az otthonukban házi segítségnyújtás szolgáltatást, meleg-étel házhozszállítást és a városban négy helyen idősek nappali ellátása szolgáltatást nyújt az intézmény.</p>

Fogyatékossgal élők esélyegyenlősége

Intézkedés címe	Munkalehetőség biztosítása fogyatékossgal élő felnőttek számára (1)
Feltárt probléma megnevezése	A fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatási rátája rendkívül alacsony, holott egy részük képes és szeretne dolgozni. Elhelyezkedésük saját maguk számára és valamennyi érintett (családtagjaik, munkáltatók) számára, ám a cégek a munkaerőhiány ellenére sem foglalkoztatnak jelentős számban fogyatékossgal élőket.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A fogyatékossgal élők foglalkoztatásának növelése, elsősorban a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedés támogatása által. Akkreditált munkahely létrehozásának ösztönzése a nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedni (még) nem tudó fogyatékossgal élő munkavállalók számára.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Integrált Településfejlesztési Stratégia Veszprém 2030 – Városfejlesztési stratégia
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékossgügy Program
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • A veszprémi fogyatékkal élők foglalkoztatási helyzetének vizsgálata. • Konkrét javaslatok, jó gyakorlatok gyűjtése (munkáltatói megoldások, rugalmas munkavégzési formák). • A téma külön programelemként történő megjelenítése a 2018. őszre tervezett veszprémi vállalkozói fórumon.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat.
Az intézkedés megvalósításának határideje	<ul style="list-style-type: none"> • Felmérés elvégzése: 2018. • Vállalkozói fórum: 2018 és a további években. • Jó gyakorlatok gyűjtése, tapasztalatcsere: folyamatos.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<ul style="list-style-type: none"> • Vállalkozói fórumon a fogyatékossgal élők foglalkoztatási helyzetéről szóló program megvalósítása: 1 db. • Fogyatékossgal élő személyek számának növekedése a veszprémi nyílt munkaerőpiacon. • Akkreditált munkahelyek számának növekedése Veszprémben.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	<ul style="list-style-type: none"> • A felméréshez szükséges szakértelem és kapacitás. • A vállalkozói fórum megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális és személyi feltételek.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	<ul style="list-style-type: none"> • Utánkövetéses felmérés elvégzése és a vállalkozói fórum rendszeres megtartása az erőforrások rendelkezésre állásának fényében. • Az elért eredmények megosztása és a nyilvánosság biztosítása.

<p>Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása</p>	<p>Nem releváns</p>
<p>2019. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>A HEP elfogadását követő időszakban a veszprémi fogyatékkal élők foglalkoztatási helyzetének vizsgálatára nem került sor, de a Polgármesteri Hivatal a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola bevonásával tervezi megvalósítani a kutatást (Fogyatékosügyi Konceptió kidolgozása). Az adatok gyűjtésében bevonásra kerül a veszprémi Rehabilitációs Szakigazgatási Szerv, valamint a Magyar Államkincstár is.</p> <p>Korábban az Életet Segítő Alapítvány mentorálással segítette a megváltozott munkaképességű személyek munkába állását. Az álláskeresés ilyen típusú támogatására most is folyamatos az igény. A tevékenység támogatására az Önkormányzat 2020-ban egyeztetéseket kezdeményez a témában jártas szervezetekkel, és lehetőség szerint segíti a munkájukat.</p> <p>A tapasztalatok szerint a problémát a munkáltatók információhiánya, valamint a fogyatékossgal élők iránti nyitottság hiánya jelenti. A munkahelyi feladatok definiálása, elosztása nincs tekintettel a fogyatékossgal élő személyekre, pedig részfeladatokat képesek lennének megfelelően ellátni, a komplex feladatok – sokszor nehézséget jelent számukra. Ha tehát a munkáltatók bizonyos munkakörök feladatait újra gondolnák, bizonyos szempontok szerint szétszednék, akkor jóval nagyobb számú fogyatékossgal élő személyt tudnának hatékonyan alkalmazni. Ehhez viszont szükséges a munkáltatók szemléletformálása, például vállalkozói rendezvényeken.</p> <p>A FOKE 2019 tavaszán szervezett volna egy munkáltatókat célzó képzést a fogyatékossgal élők foglalkoztatásának lehetőségeiről, de mindössze egy jelentkező volt, így sajnos elmaradt a képzés. Ebből is látszik, hogy szükséges a továbbiakban is nyitni és ennél is hatékonyabb módszerekkel megszólítani a munkáltatókat.</p> <p>2018-ban Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának szervezésében megvalósult egy Vállalkozói Fórum, melynek fókuszában az IPAR 4.0 állt. A rendezvényen neves meghívott szakértőkkel, és a régióban működő vállalkozások képviselőivel közösen járták körbe a vállalkozásokat érintő kiemelt témákat, többek között az atipikus foglalkoztatásban rejlő lehetőségeket is.</p> <p>A Kozmutza Flóra Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani intézmény két diákja heti egy alkalommal jár a Komakút téri Központi Könyvtárba „munkahelyi gyakorlatra”, ami azt jelenti, hogy kisebb, személyre szabott munkákban segítenek a könyvtárban. Ez azért nagyon hasznos számukra, mert valós környezetben ismerkednek a munkahelyi feladatokkal. A program évek óta, folyamatosan működik a Könyvtárban, és a jövőben is számolnak vele.</p> <p>Az Eötvös Károly Megyei Könyvtár megváltozott munkaképességű dolgozókat is foglalkoztat.</p>

<p>2022. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>Veszprémben két akkreditált foglalkoztató biztosítja a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatását, a MOVE Zrt. a 8200 Veszprém, Diósy M. utca 2/E. szám alatt és a Főkefe Zrt. (a továbbiakban: Főkefe) a 8200 Veszprém, Gábor Áron utca 2 szám alatt.</p> <p>A Főkefe az Önkormányzat fenntartásában működő Göllesz Viktor Fogyatékos Személyek Nappali Intézményével intézményi jogviszonyban álló 55 fő fogyatékkal élő személy foglalkoztatását biztosítja.</p> <p>A Veszprém Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály adatszolgáltatása alapján Veszprém megyében a rehabilitációs hatóság általi közvetítéssel</p> <ul style="list-style-type: none"> • akkreditált munkahelyekre 2019. évben 241, 2020. évben 194, 2021. évben 246 fő, • a nyílt munkaerőpiaci munkáltatókhoz 2019. évben 5, 2020. évben 2, 2021. évben 10 fő helyezkedett el. <p>Lényeges magasabb a rehabilitációs hatóság közvetítése nélkül elhelyezkedett személyek száma (2019. évben 342, 2020. évben 212, 2021.évben 196 fő).</p>
--	--

Intézkedés címe	Az újonnan beszerzett autóbuszok akadálymentességére való törekvés (2)
Feltárt probléma megnevezése	A fogyatékkal élő (valamint az időskorú és babakocsival közlekedő) utazóközönség a hagyományos, helyi járatos autóbuszokkal való közlekedése nehézségeket okoz. Az utastájékoztatás hiányos, az autóbusz pályaudvar nem teljeskörűen akadálymentesített sem a közlekedés sem a tájékoztatás tekintetében.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Egyenlő esélyek biztosítása a közösségi közlekedés valamennyi használója számára. A szolgáltatás fejlesztése az egyes, különleges igényű célcsoportok szükségleteinek figyelembevételével.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Városfejlesztési Stratégia Fenntartható Városi Mobilitási Terv Idősügyi Konceptió
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékkalügyi Program Idősügyi Nemzeti Stratégia
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> Egyeztetés kezdeményezése az Északnyugat-Magyarországi Közlekedési Központ Zrt.-vel a helyi járatos autóbusz és a kapcsolódó infrastruktúra akadálymentesítése szempontjából. Együttműködési lehetőségek kialakítása a célcsoportok érdekében.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat.
Az intézkedés megvalósításának határideje	Egyeztetés lebonyolítása: 2019. Beavatkozások megvalósítása a kialakítandó együttműködésnek megfelelően: 2020-tól.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Akadálymentesített autóbuszok száma. Akadálymentesített/intelligens megállók száma.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	<p>Kockázat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anyagi erőforrások szűkössége. - műszaki korlátozottságok a kivitelezésben. <p>Csökkentésre tervezett intézkedés:</p> <ul style="list-style-type: none"> - további források felkutatása; - áttervezés, alternatív megoldások megvalósítása.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

<p>2019. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a helyi menetrend szerinti közösségi közlekedés közszolgáltatás átszervezéséről szóló 158/2018 (VI. 27.) határozatával arról döntött, hogy a helyi, közösségi közlekedési feladatokat belső szolgáltató útján látja el. Így a 2018-ban az autóbuszok akadály-mentességével kapcsolatban megtervezett intézkedés partnerei között az Északnyugat-Magyarországi Közlekedési Központ Zrt. helyébe a V-Busz Veszprémi Közlekedési Kft. lépett.</p> <p>Jelenleg a Veszprémben közlekedő autóbuszok mindegyike alacsonypadlós. A V-Busz Veszprémi Közlekedési Kft. további akadálymentesítési céljai a majdan elkészítendő, és Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint tulajdonos által elfogadandó stratégia részét képezi.</p> <p>Az utastájékoztatás akadálymentesítésével kapcsolatos vállalás azonban nem valósult meg mindenhol, ami a közlekedő közönség egy részére nézve továbbra is nagymértékben megnehezíti a tájékozódást. A tájékoztató rendszer kiépítése nem csak a megyében élő siketek és nagyothallók, hanem az életévek számát tekintve előrehaladott korú lakosság számára ugyanúgy fontos segítség lenne.</p> <p>A közlekedéshez kapcsolódóan fontos előrelépés lenne és nagyban segítené az érintettek életét, ha a vasútállomás akadálymentesítése megtörténne, és egy kijelző folyamatosan jelezné a vonatok indulását/érkezését/vágányszámát. A fogyatékosággal élők egyes csoportjai a második vagy a harmadik vágányt csak segítséggel tudják megközelíteni.</p> <p>A FOKE (veszprémi Fogyatékosügyi Kerekasztal) az érintettek igényeinek közvetítésével szívesen részt vesz az akadálymentesítés megfelelő megtervezésében és kivitelezésében.</p>
--	---

<p>2022. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>A V-Busz Kft-nek jelenleg 48 db autóbusza van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 28 db szóló és 14 csuklós dízel MAN Lion's City autóbusz (2021) • 5 db elektromos szóló MAN Lion's City E autóbusz (2022) • 1 db csuklós MAN Lion's City autóbusz (2003) - tartalék <p>valamennyi jármű alacsonypadlós.</p> <p>A 47 db új autóbusz hangos- és képi utastájékoztató rendszerrel (szóló autóbuszokon egy db képernyővel, csuklós buszokon kettővel) rendelkezik. A megálló előtt a megállóhelyek nevét mondja be a rendszer, valamint az átszállási lehetőségeket. A buszok rámpával, hűtő-fűtő klímaberendezéssel rendelkeznek.</p> <p>A menetrendről az utasok a megállóhelyeken kihelyezett menetrendi táblákról, a papír alapú menetrendi füzetből, a honlapról (vbusz.hu/menetrend) és a valós idejű applikációból (V-BuszON) tájékozódhatnak.</p> <p>222 db helyi autóbusz-megállóhely van a városban, ebből teljeskörűen akadálymentesített: 0 db, részlegesen akadálymentesített: 4-5 db.</p> <p>2022. decemberében 7 db frekvenciát, központi megállóhelyre kerül ki valós idejű kültéri utastájékoztató kijelző.</p> <p>A megállóhelyek akadálymentesítése rendkívül fontos, mivel az új, alacsonypadlós autóbuszok a megsüllyedt buszöblök és a magas padkák miatt gyakran nem tudják kellően megközelíteni a megállóhelyek padkáját (karosszéria-sérülés veszélye), így hiába alacsonypadlós az autóbusz, az akadálymentes fel- és leszállás nem megvalósítható. A legtöbb megállóhely nem közelíthető meg akadálymentesen, ami a babakocsival, kerekesszékekkel, idősebb és/vagy mozgásszervi problémákkal élő utasok számára komoly problémákat okoz.</p>
--	---

Intézkedés címe	A Göllesz Viktor Fogyatékos Személyek Nappali Intézményének kapacitásbővítése (3)
Feltárt probléma megnevezése	Az intézmény jelenleg rendelkezésre álló helyiségei már nem elegendők a célcsoport igényelt létszámban és színvonalon történő ellátásához.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az értelmi fogyatékossgal élőknek megfelelő színvonalú ellátás biztosítása.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Integrált Települési Stratégiája Településfejlesztési Konceptió
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékosügy Program
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Felmérés: felújítási, korszerűsítési igények vizsgálata. Költségigény meghatározása, forrásbevonási lehetőségek felmérése. Tervezés. Forrás és egyéb feltételek rendelkezésre állása esetén ütemezett kivitelezés.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat
Az intézkedés megvalósításának határideje	Helyzetfelmérés elvégzése: 2019. Forráskeresés férőhely-kialakításhoz: 2019. Tervezés, előkészítés: 2019. Kivitelezés: 2019-2020. Működtetés, fenntartás: 2021-től.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Kialakított férőhelyek száma. Ellátotti létszám bővülése.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez. Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Az Önkormányzat fenntartásában működő intézmény ellátási területe kiterjed Bánd, Hajmáskér, Hárskút, Herend, Hidegkút, Márkó, Nemesvámos, Sóly, Szentgál, Tótvázsony, Veszprém, Veszprémfajsz közigazgatási területén élő értelmileg akadályozott személyekre is, biztosítja számukra a fogyatékos személyek nappali ellátásának igénybevitelét.

<p>2019. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>A Göllész Viktor Fogyatékos Személyek Nappali Intézményére vonatkozó részletes helyzetfelmérés a jelen felülvizsgálatig bezárólag nem készült el. Ugyanakkor tudható, hogy a Gábor Áron utca 2. alatti helyszínen további bővítés nem lehetséges (egy társasház földszintjén működik az intézmény), így kizárólag új helyszín bevonásával bővíthető az ellátottak köre. Nagyjából 10-15 fős kapacitásbővítésre van igény, amely becslést az intézkedési tervben helyzetelemzés lenne képes pontosítani.</p>
<p>2022. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>Az intézmény jelenleg 60 fő értelmileg akadályozott fiatal nappali ellátásáról gondoskodik. A sajátos nevelési igényű rendelkező gyermekek iskoláiban végzett felmérések adatai szerint, valamint Veszprém és kistérségéből érkező megkeresések alapján létszám bővítésre lenne szükség, a 60 főről 80 főre.</p> <p>Az alább felsorolt hiányosságok évek óta problémát okoznak a jelenlegi 60 ellátott és 14 fő dolgozó mindennapi életének megszervezésében, lebonyolításában:</p> <p>kevés a mosdó, zuhanyzó, öltöző, nincs pihenőszoba, epilepsziás vagy más betegség, rosszullét esetén, hiányzik a megfelelő közösségi tér, kicsi az ebédlő, a rehabilitációs foglalkoztatásra szolgáló helyiség, a fejlesztő foglalkoztatás során végezhető államilag dotált tevékenységek között szerepel a parkgondozás, amelyre nincs lehetőség, hiányzik a napközbeni foglalkoztatásra, fejlesztésre, terápiás/gyógytérapiás kiscsoportos fejlesztésre alkalmas helyiség, tornaterem, kondicionáló terem, könyvtár/informatikai hozzáférést biztosító helyiség.</p> <p>Fentieket figyelembe véve az új intézményben szükség lenne: közösségi együttlétre, alkalmas helyiségekre, higiéniára, tisztálkodásra, alkalmas helyiségekre, rehabilitációs foglalkoztatásra alkalmas munkateremre, legalább 3 csoportszoba blokk, blokkonként 2 szobával, saját férfi-női WC-kel, mosdókkal, zuhanyzókkal, öltözőkkel, személyzeti öltözőkkel, mosdókkal, WC-kel, gyógytérapiás fejlesztő és terápiás foglalkozás céljára alkalmas kistermekre közösségi/könyvtári/informatikai funkcióval, kondicionálóteremre és/vagy tornateremre, irodai helyiségekre, irattárra és raktárakra, az ellátottak által előállított termékekből alkalmi vásárok szervezésére alkalmas helyiségre az intézmény bejáratánál (ami későbbiekben akár bolthelyiséggé is alakítható),</p> <p>A Göllész Viktor Fogyatékos Személyek Nappali Intézményének kapacitásbővítése érdekében az Önkormányzat részéről helyszíni bejárás történt a Magyar Honvédség régi toborzóirodájának Kőhíd utcai épületében annak felmérése céljából, hogy az épület infrastruktúrája, állaga elhelyezkedése megfelelő lenne-e a nappali intézmény kialakítására. A bejárás során megállapítást nyert, hogy az épület átépítéssel megfelelő lenne az intézmény igényeinek, és a szakmai szempontok kielégítésére. Az épület felújításának és akadálymentesítésének költségfedezetére az Önkormányzat pályázati forrásra vár.</p>

Intézkedés címe	A fogyatékossgal élők elfogadásának elérése, a megfelelő érzékenyítésen keresztül (4)
Feltárt probléma megnevezése	A lakosok és bizonyos lakossági szolgáltatásokat végző intézmények dolgozóinak egy része nem rendelkezik a fogyatékossgal élők megfelelő kezelésének képességével, illetve ismereteivel. E mellett egy részük nem elég érzékeny a fogyatékossgal élő társaikkal kapcsolatban.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Érzékenyítési programok révén a fogyatékossgal élő, magukat kirekesztettnek érző emberek hatékony integrációja.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Kulturális Stratégia Integrált Települési Stratégia Településfejlesztési Konceptió
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékossgügy Program
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • Egyeztetés az érintett szervezetek képviselőivel, az eddigi tapasztalatok megosztása, és a jövőbeni intézkedések kidolgozása érdekében. • Specifikus érzékenyítő programok kialakítása a különböző csoportok számára. • A programok lebonyolításához szükséges erőforrások biztosítása. • Érzékenyítő programok ("Esély órák") megtartása. • Tapasztalatok közös feldolgozása, beépítése a következő tevékenységekbe. • Annak beépítése az önkormányzati projekttervezési eljárásrendbe, hogy a fogyatékossgal élők érdekei megjelenjenek a projektben - amennyiben a pályázati előírások erre lehetőséget adnak.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat
Az intézkedés megvalósításának határideje	Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): évente. Érzékenyítő, szemléletformáló programok, "Esély órák" megtartása éves tervezés alapján.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<ul style="list-style-type: none"> • Megtartott egyeztetések száma. • Megtartott "Esély órák" és további programok száma. • A programokkal elért felnőttek és szakemberek száma.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Anyagi források biztosítása a szervezéshez, programok kidolgozásához (továbbfejlesztéséhez) és a programok megtartásához: önkormányzati, pályázati, adományok. A működtetés személyi feltételeinek biztosítása: megfelelő szakértelem és kapacitás.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A programok folytatása anyagi és emberi erőforrások biztosítása révén.

<p>Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása</p>	<p>Nem releváns</p>
<p>2019. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>2019-ben 4 alkalommal került sor FOKE egyeztetésekre. A kerekasztal munkájának célja, negyedévente egy-egy alkalommal az aktuális feladatok, problémák megvitatása, esetleges együttműködések, közös programok átbeszélése, mely az aktuális, a célcsoport esélyeinek javítását célzó, szükségleteikre fókuszáló szakmai műhelymunka keretében valósul meg. Nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy felhívják a figyelmet a baleset, betegség, katasztrófa következtében fogyatékosná váltak problémáira. A kerekasztal legfontosabb küldetésének a szemléletformálást, és a közös érdekérvényesítést tartja. Munkájuk fontos részét képezi Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata fogyatékosügyi politikájának segítése is. A megbeszélések aktuális témái voltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esély Nap szervezése. • Közös úton programterv. • Láthatatlan vacsora szervezése. • Esély Órák szervezése. <p>Veszprém városában már több mint 10 éve működik az Esély Órák elnevezésű, minta értékű program. Az Esély Órák speciálisan megtervezett toleranciaépítő foglalkozások, melyek a gyermekek nyelvén megfogalmazott, játékos formában hívják fel az általános és középiskolás tanulók figyelmét az akadálymentesítés és az esélyegyenlőség ügyének jelentőségére. A szemléletformáló órákat fogyatékossgal élő emberek tartják. Cél, hogy a speciális órákon részt vevő gyerekek megszabaduljanak esetleges előítéleteiktől. Elvben a fogyatékkal élőkre irányuló szemléletformálás mellett a roma és az idősek felé való nyitás is célja a programnak, ugyanakkor az elmúlt időben leginkább az első célcsoport volt a figyelem középpontjában, de szükséges lenne tágítani a kört a két célcsoport irányába is. Kezdetben nagyobb számban voltak ilyen interaktív előadások (a FOKE havonta kétszer tartott az iskolákban), az utóbbi időben azonban csökkent a számuk, pedig nagy szükség lenne rájuk, egyre több iskolai megkeresés érkezik a fogyatékkal élőket támogató szervezetekhez. Az Önkormányzat szeretné jobban támogatni ezt az élő kezdeményezést és a 2020-as évtől beépítésre kerül a költségvetésbe önálló előirányzat terhére az Esély Órák támogatása. Veszprém 2018-2019-ben a Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhatalnó Egyesület két iskolában tartott Esély Órákat (Rózsa úti Általános Iskola, Szilágyi Erzsébet Általános Iskola) összesen 22 alkalommal, a programsorozattal 478 diákot értek el. A szervezet autizmussal, mozgás, látás és hallássérültekkel kapcsolatos érzékenyítést valósít meg Esély Óra keretében, melyen diákok és tanárok vesznek részt. Ebben együttműködő partnerek a Mozgássérültek Aktív Egyesülete, a Csend Világa Alapítvány, az AutiSpektrum Egyesület (amely például a veszprémi Decathlon áruházban is tartott szemléletformáló foglalkozást, az ott bevezetett „csendes nyitvatartás” kapcsán), valamint a SINOSZ Veszprém Jelnyelvi Tolmácszolgálat volt.</p>

A Veszprém megyei Család Esélyteremtési és Önkéntes Házon (CSEÖH) kívül a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége (SINOSZ) is tartott Esély órákat a városban, 2019 októberében hármat is. Ezen túl más veszprémi szervezetek is tartanak megkeresésre ilyen típusú szemléletformálást, például FOKE, Autispektrum Egyesület.

A CSEÖH 2018. november 14-én Tolerancia Világnap konferenciát tartott 45 fő részvételével. A rendezvény mottója a „Felállni és továbbmenni”, vagyis hogyan kezdjük újra a bekövetkezett (krízisek) változások után. A beszélgetéseken az alábbi témák voltak a középpontban:

- Újrakezdés kerekesszékkal - Mozgássérültek Aktív Egyesülete
- Autizmus diagnózis – változások a családban - Autispektrum Egyesület
- A család újragondolva - Veszprém Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
- Megtértem újrakezdem - Büntetés-végrehajtási Osztály osztályvezető Veszprém Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet. A konferencia az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatásával valósul meg.

2018 december elején a fogyatékos emberek világnapja jegyében – első alkalommal – Láthatatlan Vacsorát rendezett a CSEÖH. A vacsora célja a vendégek érzékenyítése, szemléletformálása volt, amelynek során betekintést kaptak a szemmel nem érzékelhető világba, ahol csupán a tapintás, a hangok és az illatok nyomán tájékozódhattak. A vacsora közvetett célja az volt, hogy a résztvevők (olyan intézményvezetők, akiknek pozíciójukból adódóan alkalmasak szemléletformálásra) a programban szerzett tapasztalataikat széles körben átadják, formálva ezzel kollégáik, ismerőseik szemléletét is. A rendezvényen ingyenes volt és 30 fő vett részt rajta. A vacsora szervezői a pozitív visszajelzések alapján szeretnék a jövőben is folytatni a „láthatatlan vacsorák” szervezését, és minél szélesebb kört érzékenyíteni ezzel a módszerrel. A fenti szemléletformáló programokkal összesen 800 főt sikerült elérni az intézkedések elindulása óta.

2019. október 1-én megrendezésre került az Esély Nap, amelyen mintegy 500 fő vett részt. A megyei hatókörű program a hátrányos megkülönböztetés által érintett csoportok támogatásával, érdekképviselésével foglalkozó civil és egyházi szervezetek, önkormányzati fenntartású intézmények együttműködésével, a többségi társadalom tagjait elérő figyelemfelkeltő, szemléletformáló rendezvény. Az Esély Nap legfőbb célja a közvélemény érzékenyítése és szemléletformálás.

A 2019-es Veszprémi Esély Nap az ÉFOÉSZ szervezésében valósult meg. A 2020-as Esély Nap megvalósítását az VMJV Önkormányzata szeretné támogatni.

2019 novemberében (ahogy 2018-ban is) a Fogyatékosügyi Kerekasztal (FOKE) szervezésében megvalósul a FOKE Nyílt Nap (Ismerj meg bennünket), amelyen a FOKE tagok várják a téma érdeklődőit, a rendezvényen lehetőség lesz kötetlen beszélgetésre a tagokkal, a szervezetek képviselőivel.

2019-ben az Eötvös Károly Megyei Könyvtárban 19 fogyatékkal élők

	<p>számára szervezett program került megvalósításra, amelyen 371 fő vett részt.</p> <p>Kockázatként merül fel, hogy a programok megvalósításához nem áll rendelkezésre megfelelő anyagi forrás, szükséges lenne pályázati forrásra, illetve az Önkormányzat anyagi hozzájárulására.</p>
2022. évi felülvizsgálat megállapításai	<p>A FOKE továbbra is rendszeresen megtartja üléseit. A kerekasztal legfontosabb küldetésének továbbra is a szemléletformálást, érzékenyítést és a közös érdekérvényesítést tartja.</p> <p>A felülvizsgálatig egyelőre nem készült fogyatékossgal élők helyzetét vizsgáló felmérés.</p> <p>A Veszprémi Civil Hálózat Egyesület továbbra is tart Esély órákat a Pannon Egyetemen, az általános- és középiskolákban egyaránt. Az Esély órák továbbra is egyre népszerűbbek a veszprémi iskolákban, mára már nem a szervezők keresik meg az oktatási intézményeket a programmal, hanem egyre több felkérés érkezik a szervezőkhöz a témára nyitott iskolák pedagógusaitól.</p> <p>Az Esély Órák megszervezésében, megtartásában a városban működő fogyatékossgal élőket segítő szervezetek vesznek részt.</p> <p>Ezen kívül az Veszprémi Civil Hálózat Egyesület az Eötvös Károly Megyei Könyvtárral karöltve a TOP-7.1.1.-16-H-ESZA-2019-01207 „Az elfogadás építőkövei” projekt keretében 2021-ben megrendezte a „Szólj be a Fogynak” című, szemléletformáló beszélgető műsort, melyben az érdeklődők tabuk nélkül kérdezhettek a fogyatékkal élő emberektől.</p> <p>A Veszprémi Petőfi Színház 2018. évtől rendszeresen megrendezi a Lélektől-lélekgig Érzékenyítő Fesztivált. A három napos kiemelt rendezvény során sikerelőadások, Érzékenyítőcske-program a gyermekek részére, táncprodukciók, szakmai beszélgetések, felolvasó színházi programok, illetve szűrővizsgálat várja a nézőket.</p> <p>A Göllész Viktor Fogyatékos Személyek Nappali Intézményében folyamatosan folyik a környéken élő lakosok érzékenyítése. A nappali intézményben foglalkoztatott értelmi fogyatékossgal élő fiatalok munkáiból rendszeresen szerveznek vásárt, kiállítást, az intézmény bárki számára látogatható. A Veszprém Város által szervezett programokon rendszeresen részt vesznek, a kulturális rendezvényeken műsorokkal lépnek fel.</p> <p>Az Autispektrum Egyesület által szervezett integrációt elősegítő, érzékenyítő programjai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szemléletformáló foglalkozásokon vesznek részt általános- és középiskolákban, • integrált játszóházat működtet, mely havi rendszerességgel, zeneterapeuta vezetésével várja az óvodás és kisiskolás korú neurotipikus, és eltérő fejlődésű gyermekeket is. • szülőcsoportot működtet és képzéseket tart az autista

	<p>gyermekkel kapcsolatos ismeretek terjesztése céljából,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Info-Pontot működtet, ahová bárki érdeklődő (szülők, pedagógusok) fordulhat információért, segítségért • érdekvédelmi tevékenységet folytat • autizmus témájú kiskönyvtárat működtet • az autizmus világnapja (április 2.) alkalmából programokat, szimpátia felvonulást szervez. <p>Az Önkormányzat költségvetésébe önálló előirányzatként egyelőre még nem került be az érzékenyítésre irányuló programok támogatása.</p>
--	--

Intézkedés címe	Az önkormányzati tulajdonú (illetve használatában lévő) épületek minél szélesebb körű akadálymentesítésére való törekvés (5)
Feltárt probléma megnevezése	Az önkormányzati fenntartású épületek akadálymentesítése nem teljeskörűen megoldott.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangban van az Integrált Területfejlesztési Stratégiában, az Idősügyi Konceptióban, Veszprém Integrált Területi Programjában, valamint város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójában megfogalmazott komplex akadálymentesítési törekvésekkel.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Integrált Területfejlesztési Stratégia Idősügyi Konceptió Veszprém Integrált Területi Programja
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia Idősügyi Nemzeti Stratégia Országos Fogyatékosügy Program
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • Intézmények állapotfelmérése, akadálymentesítési igények és lehetőségek felmérése (azokban az esetekben, ahol ez még nem történt meg). • Forrásbevonás. • Tervezés. • Kivitelezés. • Megvalósítás alatt álló fejlesztések folytatása.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, érintett intézmények.
Az intézkedés megvalósításának határideje	<ul style="list-style-type: none"> • Helyzetfelmérés elvégzése: 2019. • Forráskeresés: 2019. • Tervezés, előkészítés: 2019. • Kivitelezés: 2019-2020. • Működtetés, fenntartás: 2021-től.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Akadálymentesen megközelíthető és használható intézmények száma.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	<ul style="list-style-type: none"> • Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez. • Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati, egyéb. • Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés	Nem releváns

bemutatása	
2019. évi felülvizsgálat megállapításai	<p>Veszprém Megyei Jogú Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának 2018-as elfogadása óta számos intézmény akadálymentesítése megvalósult. Ezeket részletesen tartalmazzák a célcsoportonként, tematikusan kapcsolódó intézkedések felülvizsgálatai:</p> <p>2.4 – Gyermek szociális és egészségügyi ellátását, valamint nevelését biztosító infrastruktúra akadálymentesítése.</p> <p>3.2 – Kisgyermekes anyák munkaerőpiacra való visszatérésének támogatása, bölcsődei óvodai férőhelyek bővítése.</p> <p>4.2 – Idősek szociális és egészségügyi ellátását biztosító infrastruktúra akadálymentesítése.</p> <p>A TOP-6.5.1-16-VP1-2018-00005 számú pályázati projekt a Március 15. úti sportcsarnok és uszoda energetika megújítására irányul, de emellett projektarányos akadálymentesítés is szerepel benne, amelynek pontos tartalma a tervek véglegesítésekor alakul ki. A projekt megvalósítási időszaka 2018.11.15-2021.02.28., jelenleg a kiviteli tervek véglegesítése zajlik.</p> <p>A legnagyobb igény a vasútállomás, valamint a szakorvosi rendelőintézet infokommunikációs (tájékoztató kijelző) akadálymentesítése van (megjegyzendő, hogy a szakrendelő nem a város gondozásában álló intézmény). A szakorvosi rendelőben probléma a kijelzők, tájékoztató panelek hiánya. A rendelőben a vérvételre várakozók csak a recsegő hangszórón keresztül hallják sorszámukat (ha hallják), ahogyan például a reumatológián és a nőgyógyászaton és egyéb helyeken is. Itt is fontos lenne a kijelző kiépítése, amik a hallássérülteken túl az idősebb korosztályt is segítené (ahogy postákon vagy bankokban).</p> <p>Az Európai Kulturális Főváros 2023 (EKF) program keretében akadálymentesítési fejlesztések is várhatók.</p>

<p>2022. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>Veszprém Megyei Jogú Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának 2018-as elfogadása óta számos intézmény akadálymentesítése megvalósult. Ezeket részletesen tartalmazzák a célcsoportonként, tematikusan kapcsolódó intézkedések felülvizsgálatai:</p> <p>2.4 – Gyermekek szociális és egészségügyi ellátását, valamint nevelését biztosító infrastruktúra akadálymentesítése.</p> <p>4.2 – Idősek szociális és egészségügyi ellátását biztosító infrastruktúra akadálymentesítése.</p> <p>Jelenleg folyamatban van a Laczkó Dezső Múzeum felújítása, amely magába foglalja új akadálymentes bejárat és rámpa kialakítását, akadálymentes lift beépítését, akadálymentes vizesblokk kialakítását, indukciós hurok beépítését, valamint infokommunikációs akadálymentesítést.</p> <p>A Dózsavárosi Könyvtár esetében akadálymentes bejárat, lift, akadálymentes mosdó, kommunikációs táblák, akadálymentes olvasó- és rendezvényterem került megvalósításra.</p> <p>Március 15. úti sportcsarnok és uszoda akadálymentesítésére még nem került sor.</p> <p>Habár nem önkormányzati tulajdonú épület, de a lakosság színvonalas ellátása érdekében kiemelt beruházás volt a Csolnoky Ferenc Kórház 8200 Veszprém, Komakút tér 1. szám alatti Rendelőintézet személyfelvonójának felújítása, amelyre Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlési döntése alapján támogatást nyújtott a kórház számára. A személyfelvonó felújítása az ingatlan használóinak feladatellátását segíti, kényelmét szolgálja, modernizációja a közfeladat ellátás minőségét emeli.</p>
--	--

Intézkedés címe	A fogyatékossgal élők igényeinek felmérése (6)
Feltárt probléma megnevezése	Az Önkormányzat és a fogyatékossgal élőkkel foglalkozó veszprémi intézmények kevés adattal vagy friss információval rendelkeznek a veszprémi fogyatékossgal élők jellemzőiről. Ennek következtében a célcsoport helyzetének javítására irányuló intézkedések nem kellőképpen hatásosak, vagy nem biztos, hogy a valós problémák megoldására irányulnak.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A veszprémi fogyatékossgal élők számának, helyzetének, főbb jellemzőinek és szükségleteinek a megismerése annak érdekében, hogy a megalapozott információk birtokában hatékony és hatásos beavatkozások születhessenek.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Integrált Településfejlesztési Stratégia Településfejlesztési Konceptió
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékossgügyi Program
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • A felmérés megtervezése. • Anyagi források biztosítása. • Az adatgyűjtés lebonyolítása. • Adatelemzés és kutatási tanulmány elkészítése.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat.
Az intézkedés megvalósításának határideje	A felmérés megtervezése: 2018. Anyagi források biztosítása: 2018-2019. Az adatgyűjtés lebonyolítása: 2019. Adatelemzés és kutatási tanulmány elkészítése: 2019.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rendelkezésre álló kutatási tanulmány és adatbázis.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	A felmérés megtervezéséhez, lebonyolításához és az elemzéshez társadalomtudományi szakértelem. Megfelelő kapacitás a személyes adatfelvételhez. Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. Szakmai koordináció: a célcsoporttal foglalkozó szakemberek bevonása az elemzésbe.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A kutatás alapozza majd meg a fogyatékossgal élők helyzetének javítására irányuló további fejlesztéseket.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

<p>2019. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>A HEP 2018. évi elfogadását követő időszakban a veszprémi fogyatékkal élők helyzetének vizsgálatára nem került sor, de Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola bevonásával tervezi megvalósítani a kutatást, amely fontos alapanyaga lehet a városi Fogyatékosügyi Koncepciónak is. A tervek szerint a felmérésben bevonásra kerülne (adatszolgáltatóként) a veszprémi Rehabilitációs Szakigazgatási Szerv, valamint a Magyar Államkincstár is.</p>
<p>2022. évi felülvizsgálat megállapításai</p>	<p>A HEP felülvizsgálatának időpontjáig még nem készült el a Fogyatékosügyi Koncepció. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata tervei között továbbra is szerepel a dokumentum elkészítése a Veszprémi Érseki Főiskola bevonásával. Jelenleg az Önkormányzat felkérésére a Főiskola munkatársai és hallgatói az Idősügyi Koncepció felülvizsgálatán dolgoznak.</p>

Intézkedés címe	A fogyatékossgal élő felnőttek bentlakásos férőhelyszámának, valamint támogatott lakhatást biztosító férőhelyeinek bővítésére irányuló vizsgálat (7)
Feltárt probléma megnevezése	Nem teljesen megoldott a felnőtt, fogyatékossgal élő személyek lakhatása. A férőhelyszámok alacsony száma miatt, mind a bentlakásos intézményekben (önálló életvitelre nem képes), mind a támogatott lakhatás (önálló életvitelre képes) terén jelentősek a várólisták. A fogyatékossgal élők lakhatási, elhelyezési problémái jelentős mértékben érintik a városban és a megyében élő fogyatékossgal élő családtagot nevelő családokat.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A fogyatékossgal élő felnőttek lakhatási körülményeinek javítása a bentlakásos, valamint a támogatott lakhatás férőhelyei számának növelése által.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Integrált Településfejlesztési Stratégia Településfejlesztési Konceptió
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékossgügyi Program
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • A célcsoport igényeinek, szükségleteinek felmérése. • Jelenlegi lakhatási lehetőségek felmérése, felújítási, korszerűsítési igények vizsgálata (azokban az esetekben, ahol ez még nem történt meg). • Költségigény meghatározása, forrásbevonási lehetőségek felmérése. • Tervezés. • Forrás és egyéb feltételek rendelkezésre állása esetén ütemezett kivitelezés. • Működtetés, fenntartás.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat.
Az intézkedés megvalósításának határideje	Helyzetfelmérés elvégzése: 2019. Forráskeresés: 2019. Tervezés, előkészítés: 2019. Kivitelezés: 2019-2020. Működtetés, fenntartás: 2021-től.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Igényfelmérés elkészül. Megfelelő forrás és további feltételek rendelkezésre állása esetén a férőhelybővítési beruházás megvalósul. Az új egységekben elhelyezett, fogyatékossgal élő felnőttek száma.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	A felméréshez szükséges szakértelem és kapacitás. Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez. Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Férőhely igények rendszeres monitorozása, szükség esetén beavatkozás. A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.

Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns
2019. évi felülvizsgálat megállapításai	<p>A fogyatékossgal élők bentlakásos ellátása alapvetően állami hatáskörben van, mindemellett az igényfelmérés elvégzése továbbra is indokolt. A bentlakó ellátottakkal kapcsolatos, egyre nagyobb kihívást jelentő feladat, hogy az ellátott fiatal felnőttek szülei idős korukra egyre kevésbé tudnak gondoskodni fogyatékossgal élő gyermekükről, így az intézményekre egyre nehezedő teher rakódik. Az ÉFOSZ által működtetett, Toborzó utcai hat férőhelyes lakáshoz hasonló ellátásra még legalább további 12 fő részére van igény – a felülvizsgálat idején.</p>
2022. évi felülvizsgálat megállapításai	<p>A fogyatékossgal élők bentlakásos ellátása továbbra is állami hatáskörben van.</p> <p>Veszprémben a Toborzó utca 2. szám alatti társasházban jelenleg 6 fővel működik támogatott lakhatást biztosító intézmény. Az igényfelmérések szerint városunkban indokolt lenne legalább 12 férőhelyes támogatott lakhatás biztosítása.</p> <p>A „kihívással élő” fiatalok jól beilleszkedtek közvetlen és tágabb lakókörnyezetükbe, a velük dolgozó szakemberek jól képzettek, fluktuáció gyakorlatilag nincs. A veszprémi támogatott lakhatás kialakítása és működtetése országosan jó példa, mely képzéseken, egyetemi oktatásban, konferenciákon prezentálásra kerül.</p>

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Településszintű probléma												
1	A fogyatékkal élők tájékozódását elősegítő intézkedés	Városunk honlapja nem akadálymentes, olvasása nem lehetséges a vakok és gyengénlátók részére	Veszprém honlapjának akadálymentesítése	Integrált Településfejlesztési Stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékosságügyi Program	A város honlapjának információi hozzáférhetővé tenni a vakok és gyengénlátók számára is	Önkorm.	2023.06.30.	Akadálymentes honlap létrehozása	Az informatikai megoldások feltérképezése a megvalósításhoz szükséges szakemberek felkeresése	A folyamatos karbantartás megvalósítható a honlap egyébként is szükséges frissítéseivel egyidőben	Nem releváns
2	A fogyatékkal élők és idősek közlekedését segítő intézkedés	Az autóbusz megállóhelyek megközelíthetősége öt kivételtől eltekintve nem akadálymentes	Az autóbusz megállóhelyek egyenlő esélyű megközelítése	Integrált Településfejlesztési Stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékosságügyi Program	Az autóbusz megállóhelyek akadálymentesítése	Önkorm.	2023.06.30.	Akadálymentes buszmegállók száma	Pályázati források feltérképezése	Az infrastruktúra fenntartása folyamatos	Nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Megfelelő lakhatás	A hajléktalan ellátó egységek	A leromlott lakókönyezet	Szociális szolgáltatóter	Magyar Nemzeti	1) Bérlakások állapotának	Önkorm.	Befogadás háza esetében	Befogadás Háza: 82	1) Műszaki és beruházási	A létrehozandó	Veszprém Megyei Jogú Város

	biztosítása a rászorulóknak számára.	(Befogadás Háza éjjeli menedékhely, átmeneti szállás) rossz állapotban vannak. A városban rendelkezésre álló szociális bérletek száma nem elegendő az igények teljesítéséhez. A lakások jelentős részének állapota leromlott.	ben, mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű emberek lakhatási körülményeinek javítása, és ezáltal társadalmi felzárkózásuk segítése. A lakhatási körülmények infrastrukturális javítása.	vezési koncepció	Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia	felmérése, felújítási, korszerűsítési igények vizsgálata (azokban az esetekben, ahol ez még nem történt meg). 2) Költségigény meghatározása forrásbevonási lehetőségek felmérése. 3) Önkorm. által éves felújítási keret meghatározása 4) Lakásfelújítási és korszerűsítési ütemterv elkészítése 5) Forrás és egyéb feltételek rendelkezésre állása esetén ütemezett kivitelezés.	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület.	a felújítás határideje 2019. Szociális bérletek esetében felmérés elvégzése, ütemterv kidolgozása, és éves keret meghatározása 2019.	férőhely korszerűsítése. Bérlet-korszerűsítési terv. Legalább 22 darab bérlet felújítása.	szakértő a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez. 2) Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. 3) Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.	infrastruktúra állagmegóvása.	Önkormányzata fenntartásában működő Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény ellátási szerződéssel biztosítja a városban, illetve 13 környéki településen (Barnag, Eplény, Hajmáskér, Hidegkút, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Papkeszi, Pula, Soly, Tótvázsony, Veszprémfajsz, Vöröstó) a családsegítő szolgáltatást és a gyermekjóléti szolgáltatást.
2	Civil Fórum szervezése, valamint további közvetett és közvetlen szolgáltatás biztosítása a mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlőség érdekében.	A mélyszegénységben élők és a romák társadalmi elfogadottsága nem megfelelő, nincs megfelelő és határozott fórum a célcsoporttal kapcsolatos problémák átbeszélésének, és az érzékenyítésnek.	A hátrányos helyzetű, és negatív megkülönböztetést elszenvedő célcsoportok (elsősorban, de nem kizárólag a mélyszegénységben élők és romák) iránti elfogadás erősítése.	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció Integrált Településfejlesztési Stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia Nemzeti Ifjúsági Stratégia	1) Specifikus érzékenyítő programok kialakítása a különböző csoportok számára (amennyiben nem áll rendelkezésre) 2) A programok lebonyolításához szükséges erőforrások biztosítása.	Önkorm. Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhasznú Egyesület.	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalatmegosztás és tervezés céljából): évente. 2) Érzékenyítő, szemléletformáló programok, "Esély órák" megtartása éves tervezés alapján.	Önkorm. Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhasznú Egyesület.	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalatmegosztás és tervezés céljából): évente. 2) Érzékenyítő, szemléletformáló programok, "Esély órák" megtartása éves tervezés	A programok folytatása anyagi és emberi erőforrások biztosítása révén.	Nem releváns

						3) Programok lebonyolítása. 4) Tapasztalatok közös feldolgozása, beépítése a következő tevékenységekbe.				alapján.		
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Gyermekek Átmeneti Otthona létrehozásához szükséges feltételek, lehetőségek és források vizsgálata.	Nem működik a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 94. § (3) bekezdés b) pont szerint gyermekek átmeneti otthona, miközben a célcsoporttal foglalkozó szakemberek jelzései alapján jelentős számú gyermek szorul rá.	A településen élő, összes gyermek esélyegyenlőtlenségének csökkentése, kiemelten a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítása gyermekek átmeneti elhelyezésének megoldása révén.	Szociális szolgáltatás-tervezési koncepció Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepció Integrált Településfejlesztési Stratégia Veszprém 2030 – Városfejlesztési stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	A településen élő, összes gyermek esélyegyenlőtlenségének csökkentése, kiemelten a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítása gyermekek átmeneti elhelyezésének megoldása révén.	Önkorm.	Helyzetelemzés elvégzése: 2019. Forráskeresés férőhely-kialakításhoz: 2019. Társadalmasítás végrehajtása: 2020. Tervezés, előkészítés: 2020. Kivitelezés: 2021. Működtetés, fenntartás: 2021-től.	Létrehozott és működő Gyermekek Átmeneti Otthona. Átmeneti elhelyezésben részesült gyermekek száma.	Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez. Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés. A működtetés személyi feltételeinek biztosítása: megfelelő szakértelem és kapacitás.	A létrehozandó infrastruktúra működtetése és állagmegóvása. A szolgáltatás működtetése anyagi és emberi erőforrások biztosítása révén.	Nem releváns
2	A különleges figyelemre szoruló gyermekek integrációját	A sajátos nevelési igényű tanulók, és a pszichés fejlődési zavarral küzdő	Érzékenyítési programok révén a hátrányos helyzetű,	Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	A sajátos nevelési igényű tanulók, és a pszichés fejlődési	Önkorm. Veszprém Megyei Civil Hálózatért	Egyeztetések megtartása (tapasztalatmegosztás és tervezés)	Megtartott egyeztetések száma. Megtartott	Anyagi források biztosítása a szervezéshez, programok	A programok folytatása anyagi és emberi erőforrások	Nem releváns

	elősegítő szemlélet széleskörű terjesztése.	gyermek száma – az egyre kifinomultabb mérési módszerek miatt is – folyamatosan nő. A tanárok, egészségügyi szakemberek és mindazok, akik gyermekekkel foglalkoznak, egy részük nem rendelkezik a hátrányos helyzetű (beleértve többek között az SNI-sek vagy fogyatékossgal élők) tanulók megfelelő kezelésének képességével. A diákok egy része nem elég érzékeny a hátrányos helyzetű társaikkal kapcsolatban.	magukat kirekesztettnek érző gyerekek hatékony integrációja.		„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	zavarral küzdő gyermekek száma – az egyre kifinomultabb mérési módszerek miatt is – folyamatosan nő. A tanárok, egészségügyi szakemberek és mindazok, akik gyermekekkel foglalkoznak, egy részük nem rendelkezik a hátrányos helyzetű (beleértve többek között az SNI-sek vagy fogyatékossgal élők) tanulók megfelelő kezelésének képességével. A diákok egy része nem elég érzékeny a hátrányos helyzetű társaikkal kapcsolatban.	Közhasznú Egyesület érintett intézmények Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény óvodai és iskolai szociális segítő munkával foglalkozó szakmai csoportja.	céljából): évente. Érzékenyítő, szemléletformáló programok, "Esély órák" megtartása éves (tanévi) tervezés alapján.	"Esély órák" és további programok száma. A programokkal elért gyermekek, fiatalok és szakemberek száma.	kidolgozásához (továbbfejlesztéséhez) és a programok megtartásához önkormányzati, pályázati, adományok. A működtetés személyi feltételeinek biztosítása: megfelelő szakértelem és kapacitás.	biztosítása révén.	
3	Ingyenes nyári tábor rászorultsági alapon.	A nyári szünidő idején a szülők számára rendkívül megterhelő feladat a gyermekek elhelyezése. Piaci	A szociálisan rászoruló (halmozottan hátrányos helyzetű, mélyszegénységben élő, családjukat	Szociális szolgáltatótervezési koncepció Közbiztonsági és Bűnmegelőzési	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek”	A tábor célcsoportjába tartozó gyermekek és családok megkeresése, megszólítása.	Önkorm. Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény	Tábor megszervezése és lebonyolítása évente.	Megszervezett táborok időtartama. A táborozásban résztvevő	Anyagi források biztosítása a szervezéshez és működtetéshez önkormányzati, pályázati,	A szolgáltatás működtetése anyagi és emberi erőforrások biztosítása révén.	Nem releváns

		<p>alapon számos szolgáltatás elérhető, azonban éppen a leginkább rászoruló gyerekek e szolgáltatásokból nem részesedhetnek. Az önkormányzat által támogatott napközi tábora nagyobb az igény, mint a rendelkezésre álló férőhely.</p>	<p>elvesztő stb.) gyerekek részére ingyenes táboroztatás lehetőségének biztosítása, szociális és tanulási hátrányaik kompenzációja érdekében.</p>	Koncepció	Nemzeti Stratégia	<p>A tábor megszervezése</p> <p>a) infrastrukturális és materiális feltételek biztosítása</p> <p>b) személyi feltételek biztosítása</p> <p>c) pénzügyi forrás biztosítása.</p>			<p>gyermekek száma.</p>	<p>adományok.</p> <p>A működtetés személyi feltételeinek biztosítása: megfelelő szakértelem és kapacitás.</p> <p>A működtetés infrastrukturális és materiális feltételeinek biztosítása: megfelelő ingatlan és eszközök.</p>		
4	<p>Gyermekek szociális és egészségügyi ellátását, valamint nevelését biztosító infrastruktúra akadálymentesítése.</p>	<p>A gyermekek szociális és egészségügyi ellátását, valamint nevelését biztosító infrastruktúra nem teljeskörűen akadálymentes.</p>	<p>A gyermekek szociális és egészségügyi ellátását, valamint nevelését biztosító infrastruktúra nem teljeskörűen akadálymentes.</p>	<p>Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció</p> <p>Integrált Településfejlesztési Koncepció</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030</p> <p>„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia</p>	<p>A gyermekek szociális és egészségügyi ellátását, valamint nevelését biztosító infrastruktúra nem teljeskörűen akadálymentes.</p>	Önkorm. érintett intézmények	<p>Aprófalvi Bölcsőde, Hóvirág Bölcsőde, Módszertani Bölcsőde: 2021.</p> <p>Veszprémi Egry Úti Körzeti Óvoda, Gyulafiratói Veszprémi Kastélykert Körzeti Óvoda: 2019.</p> <p>Gyermekorvosi rendelők: Cserhát lakótelep (2019.), Jutasi út 59., Ördögárok utca 5., Vilonyai utca 2/B (2018.).)</p>	<p>Akadálymentesen megközelíthető és használható intézmények száma összesen: 9, ebből 3 bölcsőde, 2 óvoda, 4 gyermekorvosi rendelő.</p>	<p>Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez.</p> <p>Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati.</p> <p>Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.</p>	<p>A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.</p>	Nem releváns

5	A tanórán kívüli tanulást segítő infrastruktúra fejlesztése.	A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek tanulási felzárkózását, visszaveti az otthoni környezet. A tanulási hátrányok kompenzációját segítő, tanórán kívüli programok száma kevés, illetve a fejlesztéshez szükséges infrastruktúra nem korszerű, és nem áll teljeskörűen rendelkezésre.	A cél, hogy a hátrányos helyzetű gyermekeknek elérhetővé váljon olyan iskolán kívüli, de az iskolai felzárkózást motiváló kulturális környezet, ahol részesülhetnek hátrány-kompenzáló programokban.	Szociális szolgáltatás-tervezési koncepció Ifjúsági Koncepció Integrált Település-fejlesztési Stratégia Integrált Város-fejlesztési Stratégia Kulturális Koncepció Kulturális Stratégia Település-fejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	A könyvtár 8200 Veszprém, Komakút tér 3. szám alatti épületének részleges átalakítása, felújítása. Digitális labor kialakítása, felújítása, akadálymentesítése. Tanulási, kreatív foglalkoztató, oktatási célú helyiség átalakítása, korszerűsítése. Audiovizuális ismeretek tanulását segítő terem kialakítása, eszközvásárlás.	Önkorm. Eötvös Károly Megyei Könyvtár	A megvalósítás tervezett határideje 2019.	A fejlesztés körében kialakított informális, nem formális tanulást szolgáló terek száma A korszerű kulturális intézményekben működő tanulási programban résztvevők száma	Műszaki és beruházási szakértelem a kivitelezéshez Anyagi források biztosítása (EFOP-4.1.8-16 pályázat). Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő kivitelezés.	A létrehozandó infrastruktúra állagmeg-ővése A szolgáltatás működtetése anyagi és emberi erőforrások biztosítása révén. Igény és lehetőség esetén további szolgáltatások elindítása.	Nem releváns
6	Családok átmeneti otthonának fejlesztése.	A bántalmazás vagy egyéb okból menekülő és/vagy hajléktalanná váló gyermeket nevelő szülők elhelyezésének tárgyi körülményei nem megfelelőek a jelenlegi családok átmeneti otthonában.	Színvonalas szolgáltatás nyújtása a családok átmeneti otthonában. Az ellátás hozzáférhetővé tétele minden célcsoport (fogytékossággal élők, akár gyermek, akár szülő)	Szociális szolgáltatás-tervezési koncepció Veszprém 2030 – Város-fejlesztési stratégia Integrált Település-fejlesztési Stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	Helyzet-felmérés. Forráskeresés férőhelybővítéshez. Megfelelő forrás rendelkezésre állása esetén tervezés és kivitelezés. Működtetés, fenntartás.	Önkorm. Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény	Helyzetelemzés elvégzése: 2019. Forráskeresés: 2019. Tervezés, előkészítés: 2019. Kivitelezés: 2020. Működtetés, fenntartás: 2021-től.	Kialakított férőhelyek száma. Ellátotti létszám bővülése.	Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez. Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. Szakmai koordináció: a célcsoport	A létrehozandó infrastruktúra állagmeg-ővése.	Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában működő Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény ellátási szerződéssel biztosítja a városban, illetve

		Fogyatékossgal élő felnőtt, gyermeket nem tud fogadni az intézmény.	számára.	Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepció						igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.		13 környéki településen (Barnag, Eplény, Hajmáskér, Hidegkút, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Papkeszi, Pula, Soly, Tótvázsony, Veszprémfajsz, Vöröstó) a családsegítő szolgáltatást és a gyermekjóléti szolgáltatást.
7	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyeinek növelése, a társadalmi hátrányok átörökítésének mérséklése.	Nagy eltérés figyelhető meg a diákok és szüleik szociális háttere tekintetében, amit az iskola nem, vagy csak csekély mértékben képes kompenzálni, ahogy a kompetencia-mérések eredményei is jelzik. Az eltérő szociális háttér feszültséget generálhat a köznevelési intézményekben.	A generációkon át mélyülő foglalkoztatási, megélhetési, iskolázottsági, közösségi, szociokulturális természetű hátrányokból adódó szociális feszültségek enyhítése.	Szociális szolgáltatás-tervezési koncepció Ifjúsági Koncepció Kulturális Stratégia Település-fejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 EFOP 3.1.2-16-2016-00001 - A pedagógusok módszertani felkészítése a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése érdekében EFOP-3.3.5. - Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósulása	Egyeztetés az érintett szervezetek képviselőivel, az eddigi tapasztalatok megosztása, és a jövőbeni intézkedések kidolgozása érdekében. Specifikus programok kialakítása, beavatkozások kidolgozása. A programok lebonyolításához szükséges erőforrások biztosítása. Programok lebonyolítása, szolgáltatások működtetése.	Veszprémi Tankerület	Egyeztető fórum lebonyolítása: 2019-ig. A fórum eredményei alapján beavatkozások kidolgozása: 2020. Beavatkozások megvalósítása: 2020-tól.	Megtartott egyeztetések száma. A tevékenységek által elért célcsoport-tagok száma.	Anyagi források biztosítása a szervezéshez és működtetéshez A működtetés személyi feltételeinek biztosítása: megfelelő szakértelem és kapacitás. A működtetés infrastruktúrális és materiális feltételeinek biztosítása	A szolgáltatás további működtetése anyagi és emberi erőforrások biztosítása révén.	Nem releváns

					Határtalanul program Boldog Iskola Program	Tapasztalatok közös feldolgozása, beépítése a következő tevékenység- ekbe						
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Kisgyermekes anyák munkaerőpiacra való visszatérésének támogatása - atipikus foglalkoztatási módok elterjesztése.	A kisgyermekes anyák az új élethelyzetükben könnyebben tudnának újra munkába állni, amennyiben rugalmasabbak lennének a foglalkoztatási körülmények. Ugyanakkor, még a munkaerőhiány ellenére sem elég elterjedtek a rugalmas munkavégzési formák a munkáltatók körében. A kisgyermekes anyák foglalkoztatási problémái: 1) családbarát munkahelyek hiánya; 2) rugalmas munkaidő hiánya; 3) alternatív munkaerőpiaci eszközök (távmunka, részmunka)	Nők foglalkoztatási arányának növelése.	Szociális szolgáltatás- tervezési koncepció Integrált Település- fejlesztési Stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	A veszprémi nők foglalkoztatási helyzetének vizsgálata. Konkrét javaslatok, jó gyakorlatok gyűjtése (munkáltatói megoldások, rugalmas munkavégzési formák). A téma külön programelem- ként történő megjelenítése a 2018. őszi tervezett veszprémi vállalkozói fórumon.	Önkorm.	Felmérés elvégzése: 2018. Vállalkozói fórum: 2018 és a további években. Jó gyakorlatok gyűjtése, tapasztalat- csere: folyamatos.	Vállalkozói fórumon a nők foglalkozta- tási helyzetéről szóló program megvalósí- tása: 1 db. A gyermek- nevelésből a munkaerő- piacra visszatérő nők számának növekedése Veszprém- ben.	A felméréshez szükséges szakértelem és kapacitás. A vállalkozói fórum megszervezé- séhez és lebonyolításá- hoz anyagi, infrastrukturá- lis és személyi feltételek.	Utánköveté- ses felmérés elvégzése és a vállalkozói fórum rendszeres megtartása az erőforrások rendelkezés- re állásának fényében. Az elért eredmények megosztása és a nyilvánosság biztosítása.	Nem releváns

		hiánya; 4) egyedülálló anyák munkahelyi megbecsültségének hiánya.										
2	Kisgyermekes anyák munkaerőpiacra való visszatérésének támogatása - bölcsődei óvodai férőhelyek bővítése.	Nincs elég bölcsődei és óvodai férőhely, ami hozzájárulna a kisgyermekes anyák munkába való visszatérésének megkönnyítéséhez.	Nők foglalkoztatási arányának növelése.	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Veszprém 2030 – Városfejlesztési stratégia Integrált Településfejlesztési Stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Bölcsőde, óvoda, családi bölcsőde férőhelyek bővítési lehetőségének vizsgálata, körzethatárok felülvizsgálata. Beavatkozási terv kidolgozása (szükség esetén körzethatárok módosítása). Forráskeresés férőhelybővítéshez. Tervezés. Kivitelezés. Működtetés, fenntartás.	Önkorm.	Helyzetelemzés elvégzése: 2018. Forráskeresés férőhelybővítéshez: 2018. Tervezés, előkészítés: 2019. Kivitelezés: 2020. Működtetés, fenntartás: 2021-től.	Helyzet-elemzés és beavatkozási terv elkészül. A helyzet-elemzés eredményétől függő beavatkozás (körzethatárok módosítása és/vagy férőhelybővítési beruházás) megvalósul.	A felméréshez szükséges szakértelem és kapacitás. Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez. Szakmai koordináció: új körzethatárok kidolgozásához, valamint a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés érdekében.	Férőhely igények rendszeres monitorozása szükség esetén beavatkozás. A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.	Nem releváns
3	Kisgyermekes anyák munkaerőpiacra való visszatérésének támogatása képzéssel, tanfolyamokkal, érdekvédelmi ismeretekkel.	Az otthoni gyermek-nevelésből a munkába visszatérni szándékozó nők sok esetben szakmai kompetenciái, tudása, képzettsége a munkából kiesett,	A foglalkoztatott és az az önfoglalkoztatóvá váló nők számának növelése.	Szociális szolgáltatástervezési koncepció Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Család és Karrier Pont létrehozása. Működtetés, szolgáltatás nyújtása. Kommunikációs aktivitások, szemléletformáló tevékenységek megvalósítása	Balaton Nóra Pont	Fejlesztés megvalósítása és működtetés pályázat keretein belül: 2020-ig. 2020-tól működtetés, szolgáltatások további nyújtása.	Képzéseken, fejlesztéseken, felkészítéseken tervezett résztvevők száma. Kommunikációs és szemlélet-	A szolgáltatások és a tevékenységek kialakításához szükséges szakértelem és kapacitás. A megvalósításhoz és	Szolgáltatási, szemléletformálási és kommunikációs tevékenységek biztosítása	A Nagycsaládosok Balatonalmádi Egyesülete Veszprém Megyei Jogú Városra kiterjedően is végzi a tevékenységét.

		akár több éves időszak miatt aktualizálásra és fejlesztésre szorul. Az ismereteik frissítése nélkül, a nőkkel szembeni munkaerő-piaci diszkrimináció egyéb tényezői miatt (a munkaerőhiány ellenére) még kisebb eséllyel tudnak újra dolgozni.			EFOP 1.2.9-17-2017-18 – Nők, harmóniában a családban és a munkahelyen VCA-KP-1-2022/4 - 000167 - civil közösségi tevékenységek és feltételeinek támogatása	munkaadók, szakmai szervezetek, nők részére. Formális, és nem formális képzések, fejlesztések lebonyolítása.			formáló tevékenységek által elért célcsoport-tagok száma. Elért helyi munkaadók száma.	lebonyolításához anyagi (EFOP-1.2.1-15-2016-00625 pályázat), infrastrukturális és személyi feltételek.		
4	Bántalmazott nők és gyermekek támogatása.	Nem csökken a testileg, illetve lelkileg bántalmazott nők és gyermekek száma. A jelzőrendszer nem mindig képes megfelelő módon, és megfelelő időben reagálni az esetekre. Az áldozatok nem mindig vannak tisztában a saját jogaikkal, valamint sok esetben nem tudják, hová forduljanak. Mindebből következően akadályoztatva vannak jogaik érvényesítésében	A gyermekbántalmazás visszaszorítása. Gyermekbántalmazás bekövetkezése esetén a minél gyorsabb és hatékonyabb, szakszerű beavatkozás feltételeinek megteremtése. A gyermekek, fiatalok jogtudatosságának fejlesztése.	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	A gyermekbántalmazás visszaszorítása. Gyermekbántalmazás bekövetkezése esetén a minél gyorsabb és hatékonyabb, szakszerű beavatkozás feltételeinek megteremtése. A gyermekek, fiatalok jogtudatosságának fejlesztése.	Önkorm. Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény	Helyzetfelmérés: 2018. Egyeztetések megtartása: legalább évente. Beavatkozási lehetőségek meghatározása 2018. Forráskeresés: 2019. Beavatkozások megvalósítása 2019-től.	A tevékenységek által elért célcsoport-tagok száma.	A tevékenységek által elért célcsoport-tagok száma.	A szolgáltatás működtetése anyagi és emberi erőforrások biztosítása révén.	Nem releváns

IV. Az idők esélyegyenlősége												
1	Idők szociális és egészségügyi ellátását biztosító infrastruktúra akadálymentesítése.	Az idők szociális és egészségügyi ellátását biztosító infrastruktúra nem teljeskörűen akadálymentes.	Az egészségben és jó életminőségben eltöltött évek számának növelése az idők szociális és egészségügyi ellátását biztosító infrastruktúrához való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása révén. A háziorvosi szolgálat és az alapellátás preventív szerepének erősítése az EMMI 2015. áprilisi, „Az egészségügyi alapellátás megerősítésének koncepciója” című dokumentumnak megfelelően.	Szolgáltatás-tervezési Koncepció Integrált Településfejlesztési Stratégia Idősügyi Koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Idősügyi Nemzeti Stratégia	Intézmények (orvosi rendelők, idősothton) állapot-felmérése akadálymentesítési igények és lehetőségek felmérése (azokban az esetekben, ahol ez még nem történt meg). Forrásbevonás Tervezés Kivitelezés Megvalósítás alatt álló fejlesztések folytatása.	Önkorm. érintett intézmények.	Orvosi rendelők: Március 15 utca 4/B és Gyulafirátót (2018.), Kádárta (2020.), Völgyikút utca 2. idősothton (2018.)	Akadálymentesen megközelíthető és használható intézmények száma összesen: 4, ebből 3 orvosi rendelő, 1 idősothton.	Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez. Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati (TOP-6.6.1-16 pályázatok). Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.	A létrehozandó infrastruktúra államgég-óvása.	Nem releváns
2	Az idők bentlakásos férőhelyszámának bővítésére irányuló vizsgálat	Sok idősnek veszélyeztetett a lakhatása anyagi okok miatt.	Az idők lakhatási körülményeinek javítása a bentlakásos férőhelyek számának növelése által.	Szolgáltatás-tervezési Koncepció Integrált Településfejlesztési Stratégia Idősügyi Koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Idősügyi Nemzeti Stratégia	Igényfelmérés Férőhelybővítési lehetőségek vizsgálata Forráskeresés férőhelybővítéshez Tervezés Kivitelezés	Önkorm.	Helyzetelemzés elvégzése: 2018. Forráskeresés férőhelybővítéshez: 2018. Tervezés, előkészítés: 2019.	Igényfelmérés elkészül. Megfelelő forrás és további feltételek rendelkezésre állása esetén a férőhelybő-	A felméréshez szükséges szakértelem és kapacitás. Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez.	Férőhely igények rendszeres monitorozása szükség esetén beavatkozás. A létrehozandó infrastruktúra	A Veszprémi Kistérségi Többcélú Társulás fenntartásában működő Egyesített Szociális Intézmény biztosítja Bánd,

						Működtetés fenntartás.		Kivitelezés: 2020. Működtetés, fenntartás: 2021-től.	vítési beruházás megvalósul.	Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.	állagmeg- ővése.	Barnag, Eplény, Hajmáskér, Hárskút, Herend, Hidegkút, Márkó, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Pula, Soly, Szentgál, Tótvázsony, Veszprém, Veszprémfajsz, Vilonya, Vöröstó települések közigazgatási területén élő időskorúak számára a szociális szakellátást.
V. A fogyatékossggal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Munkalehetőség biztosítása fogyatékossggal élő felnőttek számára.	Munkalehetőség biztosítása fogyatékossggal élő felnőttek számára.	A fogyatékossggal élő személyek foglalkoztatási rátája rendkívül alacsony, holott egy részük képes és szeretne dolgozni. Elhelyezkedésük saját maguk számára és valamennyi érintett (családtagjaik, munkáltatók) számára, ám a cégek a munkaerőhiány ellenére sem foglalkoztatnak jelentős	Szociális Szolgáltatás- tervezési Konceptió Integrált Település- fejlesztési Stratégia Veszprém 2030 – Város- fejlesztési stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékossg ügyi Program	A fogyatékossggal élő személyek foglalkoztatási rátája rendkívül alacsony, holott egy részük képes és szeretne dolgozni. Elhelyezkedésük saját maguk számára és valamennyi érintett (családtagjaik, munkáltatók) számára, ám a cégek a munkaerőhiány ellenére sem foglalkoztatnak jelentős	Önkorm.	Felmérés elvégzése: 2018. Vállalkozói fórum: 2018 és a további években. Jó gyakorlatok gyűjtése, tapasztalatcse- re: folyamatos.	Vállalkozói fórumon a fogyatékos- sggal élők foglalkozta- tási helyzetéről szóló program megvalósí- tása: 1 db. Fogyatékos- sggal élő személyek számának növekedése a veszprémi nyílt munkaerő- piacon. Akkreditált munka- helyek számának	A felméréshez szükséges szakértelem és kapacitás. A vállalkozói fórum megszervezé- séhez és lebonyolításá- hoz anyagi, infrastrukturá- lis és személyi feltételek.	Utánköveté- ses felmérés elvégzése és a vállalkozói fórum rendszeres megtartása az erőforrások rendelkezés- re állásának fényében. Az elért eredmények megosztása és a nyilvánosság biztosítása.	Nem releváns

			számban fogyatékossgal al élőket.			számban fogyatékossgal al élőket.			növekedése Veszprém- ben.			
2	Az újonnan beszerzett autóbuszok akadálymentes- ségére való törekvés.	A fogyatékossgal élő (valamint az időskorú és babakocsival közlekedő) utazóközönség a hagyományos, helyi járatos autóbuszokkal való közlekedése nehézségeket okoz. Az utastájékoztató hiányos, az autóbusz pályaudvar nem teljes körűen akadálymentesí- tett sem a közlekedés sem a tájékoztató tekintetében.	Egyenlő esélyek biztosítása a közösségi közlekedés valamennyi használója számára. A szolgáltatás fejlesztése az egyes, különleges igényű célcsoportok szükségleteinek figyelembe vételével.	Városfejleszté- si Stratégia Fenntartható Városi Mobilitási Terv Időügyi Konceptió	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékossgal ügyi Program Időügyi Nemzeti Stratégia	Egyeztetés kezdemenye- zése az Északnyugat- Magyarországi Közlekedési Központ Zrt.- vel a helyi járatos autóbusz és a kapcsolódó infrastruktúra akadálymentes- ítése szempontjából. Együttműködési lehetőségek kialakítása a célcsoportok érdekében.	Önkorm.	Egyeztetés lebonyolítása: 2019. Beavatkozások megvalósítása a kialakítandó együttműködésnek megfelelően: 2020-tól.	Akadály- mentesített autóbuszok száma. Akadály- mentesített/ intelligens megálló száma.	Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez. Anyagi források biztosítása. Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.	A létrehozandó infrastruktúra állagmegő- vése.	Nem releváns
3	A Göllész Viktor Fogyatékos Személyek Nappali Intézményének kapacitás- bővítése.	Az intézmény jelenleg rendelkezésre álló helyiségei már nem elegendőek a célcsoport igényelt létszámában és színvonalon történő ellátásához.	Az értelmi fogyatékossgal élőknek megfelelő színvonalú ellátásának biztosítása.	Szociális Szolgáltatás- tervezési Konceptió Integrált Települési Stratégiaja Településfejles- ztési Konceptió	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékossgal ügyi Program	Felmérés: felújítási, korszerűsítési igények vizsgálata. Költségigény meghatározása forrásbevonási lehetőségek felmérése. Tervezés. Forrás és egyéb feltételek rendelkezésre állása esetén ütemezett kivitelezés.	Göllész Viktor Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye.	Helyzetfelmér és elvégzése: 2019. Forráskeresés férőhely- kialakításhoz: 2019. Tervezés, előkészítés: 2019. Kivitelezés: 2019-2020. Működtetés, fenntartás: 2021-től.	Kialakított férőhelyek száma. Ellátotti létszám bővülése.	Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez. Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.	A létrehozandó infrastruktúra állagmegő- vése.	Az önkormányzat fenntartásában működő intézmény ellátási területe kiterjed Bánd, Hajmáskér, Hárskút, Herend, Hidegkút, Márkó, Nemesvámos, Sóly, Szentgál, Tótvázsony, Veszprém, Veszprémfajsz közigazgatási területén élő értelmileg akadályozott személyekre is, biztosítja

												számukra a fogyatékos személyek nappali ellátásának igénybevételét.
4	A fogyatékos-ság-gal élők elfogadásának elérése a megfelelő érzékenyítésen keresztül	A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.	Érzékenyítési programok révén a fogyatékos-ság-gal élő, magukat kirekesztettnek érző emberek hatékony integrációja.	Szociális Szolgáltatás-tervezési Konceptió Integrált Települési Stratégia Település-fejlesztési Konceptió	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékos-ságügyi Program	Egyeztetés az érintett szervezetek képviselőivel, az eddigi tapasztalatok megosztása, és a jövőbeni intézkedések kidolgozása érdekében. Specifikus érzékenyítő programok kialakítása a különböző csoportok számára. A programok lebonyolításához szükséges erőforrások biztosítása. Érzékenyítő programok ("Esély órák") megtartása. Tapasztalatok közös feldolgozása, beépítése a következő tevékenységek be. Annak beépítése az önkormányzati projekt-tervezési eljárásrendbe,	Önkorm. Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhasznú Egyesület érintett intézmények.	Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): évente. Érzékenyítő, szemléletfor-máló programok, "Esély órák" megtartása éves tervezés alapján.	Megtartott egyezteté-sek száma. Megtartott "Esély órák" és további programok száma. A programok-kal elért felnőttek és szakembe-rek száma.	Anyagi források biztosítása a szervezéshez, programok kidolgozásához (továbbfejleszt éséhez) és a programok megtartásához önkormányzati, pályázati, adományok. A működtetés személyi feltételeinek biztosítása: megfelelő szakértelem és kapacitás.	A programok folytatása anyagi és emberi erőforrások biztosítása révén.	Nem releváns

						<p>hogy a fogyatékos-sággal élők érdekei megjelenjenek a projektben - amennyiben a pályázati előírások erre lehetőséget adnak.</p>						
5	<p>Az önkormányzati tulajdonú (illetve használatában lévő) épületek minél szélesebb körű akadálymentesítésére való törekvés.</p>	<p>Az önkormányzati fenntartású épületek akadálymentesítése nem teljeskörűen megoldott.</p>	<p>Egyenlő esélyek biztosítása az önkormányzati fenntartású intézmények szolgáltatásait használók számára, a különleges igényű célcsoportok szükségleteinek figyelembevételével.</p>	<p>Szociális Szolgáltatás-tervezési Konceptió</p> <p>Integrált Terület-fejlesztési Stratégia</p> <p>Időügyi Konceptió</p> <p>Veszprém Integrált Területi Programja</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030</p> <p>Időügyi Nemzeti Stratégia</p> <p>Országos Fogyatékos-ságügyi Program</p>	<p>Intézmények állapotfelmérése, akadálymentesítési igények és lehetőségek felmérése (azokban az esetekben, ahol ez még nem történt meg).</p> <p>Forrásbevonás Tervezés Kivitelezés Megvalósítás alatt álló fejlesztések folytatása</p>	Önkorm.	<p>Helyzetfelmérés elvégzése: 2019.</p> <p>Forráskeresés: 2019.</p> <p>Tervezés, előkészítés: 2019.</p> <p>Kivitelezés: 2019-2020.</p> <p>Működtetés, fenntartás: 2021-től.</p>	<p>Akadálymentesen megközelíthető és használható intézmények száma.</p>	<p>Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez.</p> <p>Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati, egyéb.</p> <p>Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.</p>	<p>A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.</p>	Nem releváns
6	<p>A fogyatékos-sággal élők igényeinek felmérése.</p>	<p>Az Önkormányzat és a fogyatékos-sággal élőkkel foglalkozó veszprémi intézmények kevés adattal vagy friss információval rendelkeznek a veszprémi fogyatékos-sággal élők jellemzőiről. Ennek következtében a</p>	<p>A veszprémi fogyatékos-sággal élők számának, helyzetének, főbb jellemzőinek és szükségleteinek a megismerése annak érdekében, hogy a megalapozott információk birtokában</p>	<p>Szociális Szolgáltatás-tervezési Konceptió</p> <p>Integrált Településfejlesztési Stratégia</p> <p>Településfejlesztési Konceptió</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030</p> <p>Országos Fogyatékos-ságügyi Program</p>	<p>A felmérés megtervezése. Anyagi források biztosítása. Az adatgyűjtés lebonyolítása. Adatalemzés és kutatási tanulmány elkészítése.</p>	Önkorm.	<p>A felmérés megtervezése: 2018.</p> <p>Anyagi források biztosítása: 2018-2019.</p> <p>Az adatgyűjtés lebonyolítása: 2019.</p> <p>Adatalemzés és kutatási tanulmány elkészítése:</p>	<p>Rendelkezésre álló kutatási tanulmány és adatbázis.</p>		<p>A felmérés megtervezéséhez, lebonyolításához és az elemzéshez társadalomtudományi szakértelem. Megfelelő kapacitás a személyes adatfelvételhez. Anyagi</p>	Nem releváns

		célcsoport helyzetének javítására irányuló intézkedések nem kellőképpen hatásosak, vagy nem biztos, hogy a valós problémák megoldására irányulnak.	hatékony és hatásos beavatkozások születhessenek.					2019.			források biztosítása: önkormányzati, pályázati. Szakmai koordináció: a célcsoporttal foglalkozó szakemberek bevonása az elemzésbe.	
7	A fogyatékos-sággal élő felnőttek bentlakásos férőhelyszámának, valamint támogatott lakhatást biztosító férőhelyeinek bővítésére irányuló vizsgálat.	Nem teljesen megoldott a felnőtt, fogyatékos-sággal élő személyek lakhatása. A férőhelyszámok alacsony száma miatt, mind a bentlakásos intézményekben (önálló életvitelre nem képes), mind a támogatott lakhatás (önálló életvitelre képes) terén jelentősek a városlisták. A fogyatékos-sággal élők lakhatási, elhelyezési problémái jelentős mértékben érintik a városban és a megyében élő fogyatékos-sággal élő családtagot nevelő családokat.	A fogyatékos-sággal élő felnőttek lakhatási körülményeinek javítása a bentlakásos, valamint a támogatott lakhatás férőhelyei számának növelése által.	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció Integrált Településfejlesztési Stratégia Településfejlesztési Koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékos-ságügyi Program	A célcsoport igényeinek, szükségleteinek felmérése. Jelenlegi lakhatási lehetőségek felmérése, felújítási, korszerűsítési igények vizsgálata (azokban az esetekben, ahol ez még nem történt meg). Költségigény meghatározása forrásbevonási lehetőségek felmérése. Tervezés. Forrás és egyéb feltételek rendelkezésre állása esetén ütemezett kivitelezés. Működtetés, fenntartás.	Önkorm.	Helyzetfelmérés elvégzése: 2019. Forráskeresés: 2019. Tervezés, előkészítés: 2019. Kivitelezés: 2019-2020. Működtetés, fenntartás: 2021-től.	Igényfelmérés elkészül. Megfelelő forrás és további feltételek rendelkezésre állása esetén a férőhelybővítési beruházás megvalósul. Az új egységekben elhelyezett, fogyatékos-sággal élő felnőttek száma.	A felméréshez szükséges szakértelem és kapacitás. Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez. Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. Szakmai koordináció: a célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.	Férőhely igények rendszeres monitorozása szükség esetén beavatkozás. A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy a HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

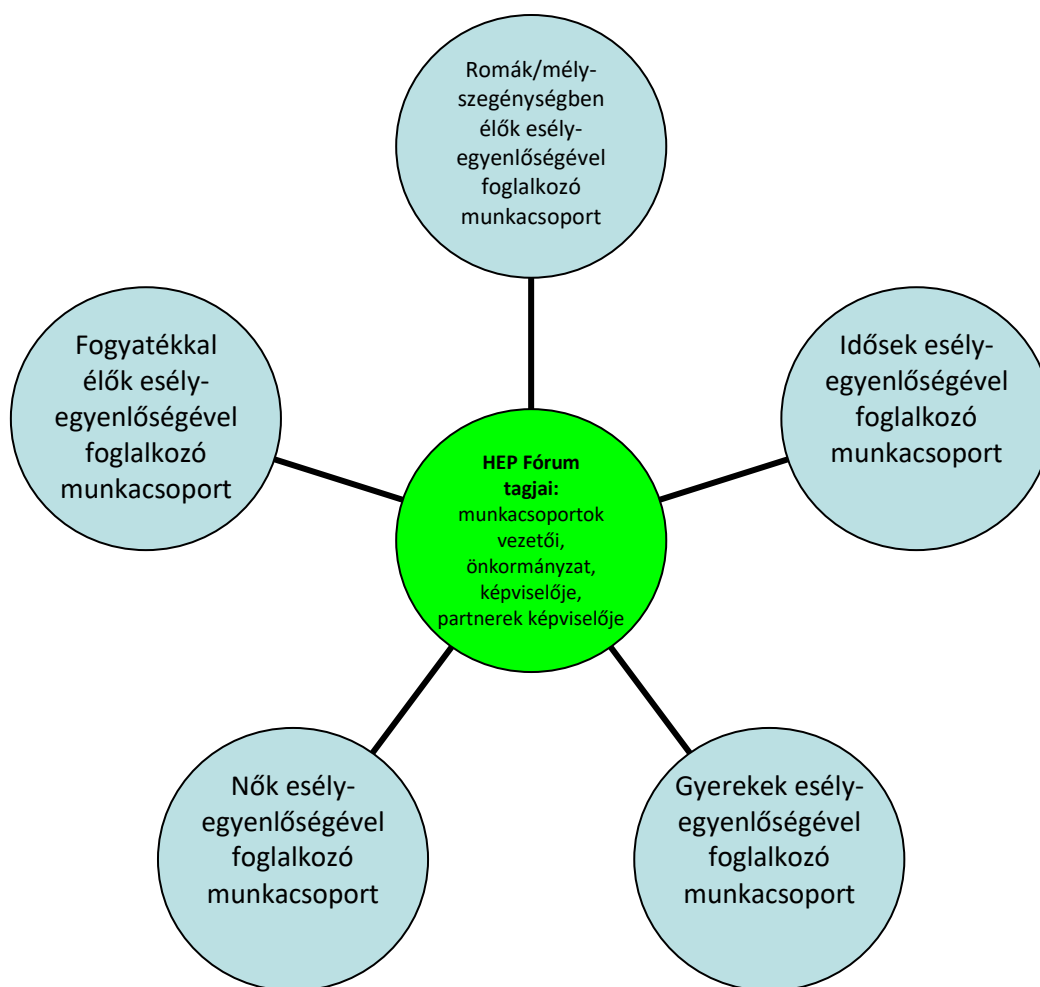
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az Önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az Önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az Önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az Önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az Önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az Önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az Önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési Önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Veszprém város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Veszprém város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- ..... képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás

1. számú melléklet – A HEP elkészítéséhez használt források jegyzéke

2011. évi népszámlálás, Területi adatok 3.19. Veszprém megye

http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/nepsz2011/nepsz_03_19_2011.pdf

Balogh L-Kádár A. K.-Majtényi B.-Pap A. L. (2010): Antidiszkriminációs és esélyegyenlőségi alapismeretek, L'Harmattan, Budapest.

Cselekvő Közösségek szócikkei

<https://cskwiki.hu/melyszegenyseg-2/>

Rendszeres szociális támogatások

https://www.ksh.hu/stadat_files/szo/hu/szo0021.html

Foglalkoztatás, képzések, támogatások

<https://munka.hu/>

Esettanulmányos kutatás: a gazdasági és társadalmi szervezetek bevonása a közfoglalkoztatási programokba, Századvég, 2016

Veszprém-Balaton 2023 Európa kulturális Fővárosa

<https://veszprembalaton2023.hu/>

Időügyi Nemzeti Stratégia, 2009.

<http://docplayer.hu/38471954-Idosugyi-nemzeti-strategia.html>

Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer

<https://www.teir.hu/>

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának rendeletei

<http://www.veszprem.hu/veszpremieknak/onkormanyzat/helyi-rendeletek>

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának stratégiái, programjai

<https://www.veszprem.hu/onkormanyzat/strategia>

Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása Egyesített Szociális Intézménye

<http://https://www.vpeszi.hu/>

Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja

<https://egeszsegprogram.eu/>

Foglalkoztatás, ingázók

<http://webmap.lechnerkozpont.hu/webappbuilder/apps/foldgomb1708/>

Szakmajegyzék

<https://www.szakmajegyzek.hu/>

